

Jaarstukken 2020

Deel A Jaarverslag

“Maasgouw leeft”

Maasgouw, 31 mei 2021; versie Raad

Inhoudsopgave

1.	Samenvatting	3
2.	Inleiding	5
3.	Programmaverantwoording.....	6
3.1	OPBOUW VAN PROGRAMMA'S.....	6
3.2.	SOCIALE KRACHT EN COHESIE	7
3.2.1	Zorg voor elkaar	8
3.2.2	Jeugd, gezin en onderwijs.....	11
3.2.3	Sport, activiteiten en accommodaties	13
3.2.4	Cultuur; activiteiten en accommodaties.....	15
	Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Sociale kracht en cohesie.....	16
	Beleidsindicatoren Programma Sociale kracht en cohesie	22
3.3	WOON- EN LEEFKLIMAAT.....	23
3.3.1	Wonen en Migratie.....	24
3.3.2	Ontwikkeling fysieke leefomgeving	26
3.3.3	Beheer van openbare ruimte, natuur en landschap	28
3.3.4	Klimaat, energie en afvalverwerking	29
	Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Woon- en leefklimaat	31
	Beleidsindicatoren Programma Woon- en leefklimaat	37
3.4	ECONOMIE, ARBEID EN INKOMEN	39
3.4.0	Algemene doelen	40
3.4.1	Vestigingsklimaat en werklocaties.....	40
3.4.2	Ondernemerschap en ondernemersinitiatieven	42
3.4.3	Toerisme en recreatie.....	43
3.4.4	Optimalisatie arbeidsmarkt	45
3.4.5	Arbeidsparticipatie en inkomen	46
	Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Economie, arbeid en inkomen	49
	Beleidsindicatoren Programma Economie, arbeid en inkomen.....	53
3.5	GEMEENTEBESTUUR EN ORGANISATIE	55
3.5.1	Bestuurlijke vernieuwing en participatie	56
3.5.2	Rechtsorde, veiligheid en handhaving.....	57
3.5.3	Bestuurlijke samenwerking.....	60
3.5.4	Dienstverlening en communicatie	60
3.5.5	Organisatie, personeel & bedrijfsvoering	61
3.5.6	Financiële positie en belastingen.....	61
	Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Gemeentebestuur en organisatie	62
	Beleidsindicatoren Programma Gemeentebestuur en organisatie.....	64
4.	Financiële overzichten	65
4.1	OVERZICHT PROGRAMMA ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN	65
4.2	OVERZICHT PROGRAMMA OVERHEAD.....	69
4.3	OVERZICHT PROGRAMMA VENNOOTSCHAPSBELASTING	73
4.4	OVERZICHT PROGRAMMA ONVOORZIEN	74
5.	Paragrafen inzake de financiële positie	75
5.1	INLEIDING	75
5.2	WEERSTANDSVERMOGEN & RISICOBEBEERSING	76
5.3	ONDERHOUD KAPITAALGOEDEREN	89
5.4	FINANCIERING	99
5.5	BEDRIJFSVOERING	107
5.6	VERBONDEN PARTIJEN	121
5.7	GRONDBELEID	149
5.8	LOKALE HEFFINGEN	161
5.9	COVID-19.....	169

1. Samenvatting

Covid-19

2020 was een bijzonder en moeilijk jaar vanwege de coronapandemie. Een jaar waarin veel aanpassingsvermogen van onze burgers, ondernemers en medewerkers van Maasgouw is gevraagd. Aanvankelijk leken de vooruitzichten na de eerste coronagolf positief en konden maatregelen worden versoepeld, maar nieuwe varianten van het coronavirus en de complexiteit van beheersmaatregelen zorgden voor toenemende besmettingscijfers en ic-opnames. Dit resulteerde in een tweede golf waardoor nieuwe en zelfs aanvullende maatregelen noodzakelijk bleken. Dit heeft ertoe geleid dat we bij uitvoering van activiteiten meermaals genoodzaakt waren om onze verwachtingen bij te stellen en nu terugkijkend uiteindelijk het gehele jaar 2020 in het teken stond van Covid-19. De maatschappelijke en economische impact van het coronavirus is ongekend. De gemeentes hebben samen met de diverse verbonden partijen en andere publieke instellingen een belangrijke rol vervuld in het omgaan met en opvangen en bestrijden van de coronacrisis. Ook iedereen in Maasgouw heeft zich telkens aangepast aan de nieuwe situatie en richtlijnen om de verspreiding van het coronavirus te beperken. Door aanpassing van de dienstverlening zijn we in staat gebleken om de meest vitale activiteiten (vaak in een andere vorm) te continueren. Omdat de impact van corona alle beleidsterreinen doorkruist, hebben we in het jaarverslag een extra paragraaf Covid-19 toegevoegd (5.9).

Samenvatting uitvoeringsjaar 2020

In de programmabegroting 2020 zijn de gezamenlijke afspraken op hoofdlijnen weergegeven. In deze jaarstukken is per programma aangegeven in hoeverre de ambities, doelen en acties zijn gerealiseerd door beantwoording van de 3 W-vragen.

Bij de totstandkoming van de Programmabegroting 2020 was er nog geen zicht op de negatieve gevolgen van de herijking van het gemeentefonds en konden de kosten van het sociaal domein binnen de bestaande budgetten worden afgedekt. De begroting 2020 was sluitend en er was sprake van een ruimschoots sluitende meerjarenbegroting met een overschot dat opliep tot ruim € 600.000. Door de positieve bijstelling van het gemeentefonds in de Septembercirculaire 2019 liep het meerjarig overschot zelfs op tot ruim € 1,7 mln. Bij de behandeling van de 1^e Prorap 2020 in juli 2020 werd een negatieve bijstelling van afgerond € 710.000 in 2020 en meerjarig € 230.000 vastgesteld. In de 2^e Prorap 2020 in december 2020 bedroeg de negatieve bijstelling voor 2020 afgerond € 650.000 met als hoofdoorzaak de oplopende kosten van de jeugdzorg. Het incidentele tekort van 2020 werd afgedekt door aanwending van de algemene reserve. Voor de meerjarig voorziene financieel negatieve vooruitzichten werd een traject heroverweging beleid in gang gezet. In deze jaarrekening 2020 is sprake van een substantieel positief saldo van € 3.258.300. Dit positieve saldo ligt niet in de lijn met de eerdere ruimteveragende bijstellingen in de Proraps. De analyse van het positieve saldo t.o.v. de 2^e Prorap 2020 ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- Voorgestelde saldo-overheveling 2020: € 1.386.100
Door Covid-19 werden, in vergelijking met voorgaande jaren, veel activiteiten later uitgevoerd en doorgeschoven van 2020 naar 2021. Het bijbehorende budget voor uitvoering dient ook mee overgeheveld te worden.
- Voorgestelde bestemming resultaat 2020: € 349.600
Een aantal inkomstenposten maken deel uit van het rekeningsaldo, maar zijn gekoppeld aan specifieke opbrengsten waarvoor toevoeging aan bestemmingsreserves plaatsvindt
- Vrijval kapitaallasten gemeenschapsaccommodaties € 736.700 (december 2020)
- TOZO € 164.300 (Rijk verlengt per 3 mnd)
- Vrijval voorziening groot onderhoud gebouwen/bruggen € 423.200 (december 2020)
- SC MER overschot jaarrekening 2020 € 208.400 (april 2021)
- Werkelijk betaalde rente € 250.700 (bij opmaak jaarrekening)
- Overige positieve en negatieve verschillen € 260.700 -/-

TOTAAL € 3.258.300

Bij elk programma is in de jaarstukken bij het onderdeel 'Wat heeft het gekost?' een financiële toelichting op hoofdlijnen verstrekt met een tabel met de belangrijkste verschillen tussen begroting na wijziging en de realisatie per einde van het jaar.

Bestemmingsvoorstel

In het raadsvoorstel bij de jaarstukken wordt van het batig rekeningssaldo een bestemmingsvoorstel gedaan zoals hiervoor in de samenvatting is opgenomen.

Procedure

De jaarstukken inclusief bijbehorende controleverklaring van de accountant zullen in de raadsvergadering van 13 juli 2021 worden behandeld na de voorafgaande commissievergadering op 29 juni 2021. De raad kan op basis van de jaarstukken het college decharge verlenen en beslissen over het bestemmingsvoorstel.

Hoogachtend,

De burgemeester,

Stef Strous

De secretaris,

Wim Ploeg

2. Inleiding

De jaarstukken zijn het sluitstuk van de planning & control cyclus 2020. De jaarstukken bestaan uit een deel A het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) en een deel B de jaarrekening (de balans en de daarbij behorende toelichtingen en de SiSa bijlage).

Leeswijzer

In het jaarverslag, in hoofdstuk 3 wordt allereerst per programma gerefereerd naar de ambities in de Strategische Visie 2025, die in december 2016 door de raad is vastgesteld. In de strategische visie 2025 is een ordening aangebracht in de strategische thema's. Intentie is om de P&C-documenten zoveel mogelijk te laten aansluiten bij de onderkende strategische thema's. Toegepast is de programmastructuur op basis van het Coalitieprogramma 2018-2022. Vanuit de Kadernota 2020 zijn de inhoudelijke thema's opgenomen in de programmabegroting 2020.

Daarna wordt per programma gerapporteerd over in hoeverre het voorgenomen beleid is gerealiseerd. Dit gebeurt aan de hand van de 3 W-vragen. In de begroting wordt vooruit gekeken. In het jaarverslag leggen we verantwoording af en kijken dus terug.

BEGROTING	JAARVERSLAG
Wat willen we bereiken?	Wat hebben we bereikt?
Wat gaan we daarvoor doen?	Wat hebben we ervoor gedaan?
Wat gaat dat kosten?	Wat heeft het gekost?

De gehanteerde rapportageformat van de jaarrekening 2020 wijkt af van de jaarrekening 2019 waar in de programma's het gerealiseerd resultaat werd afgezet tegen het oorspronkelijk beoogd resultaat. Deze rapportagesystematiek is m.i.v. de begroting 2020 afgesproken.

Nadat bij ieder programma beleidsmatig is teruggekeken op het gehele jaar wordt daarna een cijfermatig totaaloverzicht gegeven op taakveldniveau. Waarbij een verklaring op hoofdlijnen wordt gegeven over afwijkingen > € 25.000.

Op grond van de nieuwe BBV voorschriften vanaf 2017 zijn er landelijk 8 hoofdtaakvelden onderkend, die vervolgens zijn opgedeeld in 53 sub taakvelden.

Als laatste worden bij ieder programma de beleidsindicatoren opgenomen die van toepassing zijn op het betreffende programma. Dit is op grond van de gewijzigde BBV-voorschriften vanaf 2017 waarbij er 39 verplichte landelijke beleidsindicatoren zijn toegevoegd. Deze zijn, voor zover als mogelijk op basis van beschikbare informatie, gevuld.

In hoofdstuk 4 komen nog een aantal conform BBV, verplichte financiële overzichten aan de orde.

In hoofdstuk 5 zijn de paragrafen opgenomen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot de beheersmatige aspecten. Het doel van deze paragrafen is om evaluatie van onderwerpen die verspreid in de jaarstukken staan, gebundeld weer te geven. Het betreft de verplichte paragrafen weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en lokale heffingen. Nieuw dit jaar is de paragraaf over Covid-19.

Deel B, de jaarrekening 2020 wordt in een apart boekwerk verwerkt en aangeboden (hoofdstuk 6). Hierin zijn vooral cijfermatige overzichten met toelichtingen opgenomen, die conform de BBV-voorschriften een beeld geven over onze gemeente.

3. Programmaverantwoording

3.1 Opbouw van programma's

Deze Programmaverantwoording is de verantwoording op de Programmabegroting 2020. Bij de begroting is de opbouw van Coalitieakkoord 2018-2022 leidend geweest. Dit leidt tot de indeling in vier hoofdprogramma's:

1.	Sociale kracht en cohesie	<i>(sociaal domein)</i>
2.	Woon- en leefklimaat	<i>(fysiek domein)</i>
3.	Economie, arbeid en inkomen	<i>(economisch domein)</i>
4.	Gemeentebestuur en organisatie	<i>(organisatorisch domein)</i>

Zoals al vermeld in de inleiding staan bij ieder programma drie vragen centraal:

- Wat hebben we bereikt?
- Wat hebben we ervoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

Wat hebben we bereikt?

Bij het beantwoorden van deze vraag wordt per onderwerp beschreven welke maatschappelijke effecten we als gemeente heeft bereikt. Uit de beschrijving moet blijken welke voordelen we voor burgers, bedrijven of instanties hebben bereikt. Dat wil zeggen dat we niet beschrijven welke "output" (diensten, producten of documenten) we opleveren, maar welke "outcome" (maatschappelijke effecten) we als gemeente hebben bereikt.

Wat hebben we ervoor gedaan?

Bij het beantwoorden van deze vraag wordt beschreven welke gemeentelijke activiteiten in 2020 zijn uitgevoerd om de beoogde maatschappelijke effecten te kunnen bereiken. Daarbij zijn de activiteiten zoals verbetering of vernieuwing van diensten of producten die voor burgers, bedrijven of instanties bedoeld meegenomen. Ook is gedacht aan de uitvoering van onderzoeken of het opstellen en uitvoeren van plannen die hebben geleid tot meer effectiviteit bij het bereiken van maatschappelijke effecten of meer efficiëntie in het functioneren van de organisatie.

Wat gaat dat kosten?

Bij het beantwoorden van deze vraag is beschreven met welke structurele of incidentele kosten de geplande activiteit is uitgevoerd. Verder is er per programma een totaaloverzicht van baten en lasten op taakveldniveau opgenomen.

Beleidsindicatoren

Bij ieder programma is een overzicht toegevoegd van enkele beleidsindicatoren die op grond van de BBV-voorschriften verplicht zijn gesteld. Deze indicatoren zijn nog niet goed bruikbaar als hulpmiddel omdat ze slechts betrekking hebben op een klein deel van de maatschappelijke effecten van de gemeentelijke activiteiten. Bovendien is het nog onduidelijk door welke factoren de hoogte van deze indicatoren beïnvloed wordt en daardoor kan ook niet goed worden bepaald op welke manier de gemeente de hoogte van een indicator kan beïnvloeden.

3.2. Sociale kracht en cohesie

Strategische Visie 2025

In de Strategische Visie wordt de ambitie uitgesproken om te komen tot een sterke sociale structuur die is gebaseerd op de eigen kracht van inwoners en op sociale netwerken. Daarnaast biedt de gemeente samen met professionele aanbieders algemene voorzieningen en maatwerkoplossingen voor zorg, begeleiding en hulp aan iedereen in de gemeente die dat nodig heeft.

De gemeente levert steun aan verenigingen omdat die een wezenlijke bijdrage leveren aan de sociale samenhang in de dorpskernen. Vanuit die gedachte bestaat ook de ambitie om in iedere dorpskern een accommodatie op maat te hebben voor culturele activiteiten en verenigingen. Daarnaast zorgt de gemeente voor een netwerk aan sportaccommodaties.

Coalitieakkoord 2018-2022

Hoofdstukken/-doelen Coalitieakkoord	Onderwerp in programmabegroting
<u>Zorg voor elkaar</u> - Intensiveren van het beleid dat is gericht op gezondheid in het algemeen en "gezond oud worden" in het bijzonder. - Aanpak van eenzaamheid (verder) gestalte geven die is gericht op vroegtijdige opsporing, versterken van sociale verbanden en intensiveren van contacten. - Aanpak van armoede (verder) gestalte geven die is gericht op ondersteuning en begeleiding van mensen om uit de armoede te komen.(zie ook paragraaf 3.4.5)	Paragraaf 3.2.1 - Positieve gezondheid - Aanpak van eenzaamheid - Ketenaanpak voor personen met verward gedrag - Sociaal wijkteam - Wet verplichte GGZ en Wet Zorg & Dwang
<u>Jeugd, gezin en onderwijs</u> Verkennen in hoeverre voor basisscholen een kwaliteitslabel en stimuleringspakket kan worden toegepast voor bv. gezond eten en voldoende bewegen.	Paragraaf 3.2.2 - Jeugdzorg - Ambulante taalscholing NT2 - Gezonde school
<u>Sport, activiteiten en accommodaties</u> Sportbeleid (incl. sportaccommodaties) tegen het licht houden en uiterlijk in 2019 herzien rekening houdende met actuele omstandigheden en in overleg met sportverenigingen.	Paragraaf 3.2.3 - Sportbeleid - Combinatiefunctionarissen - Vervanging verlichting buitensportaccommodaties
<u>Cultuur, activiteiten en accommodaties</u> - Verkennen hoe we verenigingen beter kunnen helpen bij het werven en behouden van vrijwilligers. - Gesprek met jongeren aangaan met de vraag of er voldoende te beleven is in de gemeente en wat ze zelf kunnen betekenen om daar verandering in te brengen.	Paragraaf 3.2.4 Project huisvesting verenigingen Wessem

3.2.1 Zorg voor elkaar

Positieve Gezondheid; aanpak concretisering gezondheidsnota

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Diverse beleidsthema's zijn gedurende het jaar aan elkaar verbonden via Positieve Gezondheid. Dit zowel binnen als buiten het sociale domein.	Positieve Gezondheid is bij veel nieuwe beleidsontwikkelingen als uitgangspunt gepresenteerd om de samenhang tussen verschillende beleidsterreinen zichtbaar te maken. Met als doel te laten zien hoe ze – juist in samenhang – van meerwaarde zijn voor het welzijn van onze inwoners. Het gesprek met inwoners zelf over deze benadering van gezondheid stond hoog op het prioriteitenlijstje, maar is helaas door de coronamaatregelen niet doorgegaan.	Positieve Gezondheid is binnen de bestaande middelen opgepakt.

Aanpak van eenzaamheid

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
De aanpak van eenzaamheid heeft (verder) gestalte gekregen. De aanpak is gericht op vroegtijdige opsporing, versterken van sociale verbanden en het intensiveren van contacten.	Naar aanleiding van het vaststellen van het Plan van Aanpak Eenzaamheid is een eenzaamheidscoördinator (0,2 fte) aangenomen. Deze functionaris heeft sindsdien een netwerk opgebouwd bestaande uit diverse betrokkenen zoals SD-functionarissen, informele hulpgroepen in de samenleving, ondernemers etc. Er is aandacht geschonken aan de Week van de Eenzaamheid. Medio 2021 volgt een eindverslag met aanbevelingen voor een vervolgaanpak.	€ 25.000

Ketenaanpak voor personen met verward gedrag

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
1. Een lopend maatjes project voor personen met een psychische kwetsbaarheid. 2. Een leefbare situatie voor personen met verzamel- en vervuilingswoede en hun omgeving.	1. Levantogroep is in 2020 gestart met een maatjesproject voor personen met een psychische kwetsbaarheid in Maasgouw. Zij hebben via diverse media het maatjesproject gepromoot en alle mogelijke verwijzers benaderd. Er was budget beschikbaar voor 10 maatjeskoppels. Door Corona bleek het lastig om kwetsbare personen en maatjes te koppelen, en deze koppels activiteiten te laten ondernemen. Uiteindelijk zijn er 3 koppels ontstaan waarvan er één voortijdig gestopt is. Hierdoor is slechts een deel van het budget voor bemiddelings- en begeleidingskosten uitgegeven. 2. Het budget dat gereserveerd was om meerdere casussen te ondersteunen bij het opruimen en schoonmaken van de woning is in 2020 maar één keer aangesproken.	Van het beschikbare budget van € 30.000 is € 4.900 besteed.

3. Een functionerend meldpunt voor personen met niet acute psychische kwetsbaarheid. 4. Integrale snelle samenwerking binnen het Vangnetoverleg.	3. Het meldpunt wordt uitgevoerd door het Er-Op-Af team van het AMW. De kosten hiervan zijn in 2020 gedekt vanuit een subsidie van ZonMW, waardoor het niet nodig was de eigen middelen in te zetten. 4. De gemeente werkt samen met de Politie, Bemoeizorg, AMW, MEE, CJG, Gespecialiseerde Thuisbegeleiding, Woningcorporaties, SC MER en het Veiligheidshuis in een vangnetoverleg om ernstige problemen met zorgwekkende zorgmijders bespreekbaar te maken. Voorbeelden van problemen zijn dak- en thuisloosheid, psychische problematiek en verslavingsproblematiek. Het doel van dit vangnetoverleg is de zorgwekkende zorgmijders hulp te laten accepteren en zo ernstige negatieve consequenties voor hen en hun omgeving te voorkomen. De vangnetsamenwerking zorgt er ook voor dat de deelnemende partners elkaar sneller weten te vinden om samen te werken. Met betrekking tot preventie en vroeg signalering zijn er in 2020 geen andere projecten opgestart. Hierdoor zijn de hiervoor geraamde kosten niet gemaakt.	
--	--	--

Sociaal wijkteam (SWT)		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
De toegankelijkheid van het sociaal wijkteam is vergroot door het laagdrempelig bereikbaar te maken voor advies, hulp en ondersteuning. De integrale samenwerking met andere organisaties is versterkt.	Het sociaal wijkteam is zowel bereikbaar via een inlooppreekuur, als per telefoon en email. Uit de rapportages blijkt dat inwoners liever gebruik maken van het inlooppreekuur dan dat ze bellen of mailen voor informatie en advies. Echter, voor dringende hulp of ondersteuningsvragen is de drempel om telefonisch of digitaal contact te zoeken minder groot. Als gevolg van de coronamaatregelen was er gedurende de lockdown in het voorjaar en vanaf half december geen inlooppreekuur mogelijk. Zodra het binnen de maatregelen mogelijk was is het inlooppreekuur hervat. De sociaal wijkteamleden hebben geïnvesteerd in een verdere kennismaking met verenigingen, burgerinitiatieven, dorpsoverleg organisaties en tal van andere lokale- en regionale algemene voorzieningen. Het doel is het versterken van de samenwerkingsrelatie met deze organisaties. Ondanks de beperkingen door corona zijn hier stappen in gezet. Een communicatieplan om regelmatig en op diverse manieren bekend te maken waarvoor inwoners terecht kunnen bij het sociaal wijkteam is in voorbereiding.	€ 87.300

Wet verplichte GGZ en Wet Zorg & Dwang

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
1. Een goede samenwerking tussen gemeente en AMW bij de uitvoering van het verkennend onderzoek ter voorbereiding van een zorgmachtiging (Wet verplichte GGZ). 2. Een goed lopend proces rondom de uitvoering van de crisis- (Wet verplichte GGZ) en de IBS maatregel (Wet zorg en Dwang). 3. Een periodiek regionaal (NML) overleg met een vertegenwoordiging van gemeenten, GGZ en OM waarin eventuele uitdagingen bij het samenwerken worden opgelost.	1. In 2020 is gestart met de uitvoering van de Wet verplichte GGZ op basis van de processen die eind 2019 samen met de MER gemeenten en het AMW opgesteld zijn. Via de gemeente komen de meldingen Wet verplichte GGZ binnen waarna het AMW het verkennend onderzoek binnen 14 dagen uitvoert. Daarna wordt door de gemeente een beleidsadvies opgesteld en vindt besluitvorming door de burgemeester plaats. Vier keer per jaar wordt deze wijze van samenwerken geëvalueerd. In het eerste kwartaal zijn er twee verkennende onderzoeken uitgevoerd door het AMW. 2. De crisismaatregel en de IBS maatregel worden opgelegd door de burgemeester na een crisismelding vanuit de crisisdienst. 3. In 2020 zijn de periodieke overleggen opgestart. In deze overleggen werd gestuurd op verbetering van de samenwerking tussen de diverse partijen. Hierbij ging het met name om het beperken van het aantal handelingen om bureaucratie te verminderen en om de samenwerking met het OM te verbeteren na het aanleveren van een verkennend onderzoek door gemeente.	€ 5.450

Brede aanpak dak- en thuisloosheid

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
n.v.t.	Bij de septembercirculaire 2020 hebben wij € 17.600 ontvangen voor preventie van dak- en thuisloosheid. Het verzoek is deze middelen over te hevelen naar 2021 omdat het budget in 2020 nog niet ingezet kon worden.	n.v.t.

3.2.2 Jeugd, gezin en onderwijs

Jeugdzorg		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
1. Jeugdigen van Maasgouw die gespecialiseerde jeugdhulp nodig hadden hebben deze gekregen. 2. Kwetsbare gezinnen kunnen gebruik maken van de kinderopvang wanneer dit noodzakelijk is maar zelf de financiële middelen niet hebben.	1. Vanuit de jeugdwet heeft de gemeente verplichtingen gekregen om voor de jeugdigen die het nodig hebben passende hulp en ondersteuning te organiseren. In Maasgouw worden de lichte ondersteuningsvragen, waar mogelijk, door het Centrum voor Jeugd en Gezin zelf opgepakt. Als dit niet mogelijk is verwijst het Centrum voor Jeugd en Gezin evenals de gecertificeerde instellingen of huisartsen de jeugdige door naar een aanbieder voor gespecialiseerde jeugdhulp. In 2020 hebben er 447 jeugdigen van de gemeente Maasgouw gebruik gemaakt van gespecialiseerde jeugdhulp via Het Centrum voor Jeugd en Gezin of via de gecertificeerde instellingen die overeenkomsten hebben met en worden gefinancierd door de gemeente. 2. Het college heeft de beleidsregel en deelverordening Sociaal Medische Indicatie vastgesteld.	€5.8 mln. Er heeft geen grote overschrijding plaatsgevonden na de bijstellingen gedurende het jaar 2020. In de 2^e Prorap is er een bedrag van 1.1 mln bijgeraamd. Reden hiervoor is dat er een verzwarende van de jeugdhulp plaatsvindt, waardoor deze steeds duurder wordt. Daarnaast waren er een aantal jeugdigen langdurig in dure vormen van zorg, te weten LTA en JZ+.

Ambulante Taalscholing NT2		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Op 1-9-2020 is ambulante taalscholing NT2 van start gegaan op alle basisscholen in Maasgouw. Twee ambulante NT2 specialist(en) bezoeken wekelijks alle scholen met als doel: • Effectievere integratie binnen de woon-, leefomgeving van het kind. • Hulp en ondersteuning blijven bieden. In de oude situatie gingen de kinderen na een jaar taalschool naar de reguliere basisschool in	Op dit moment zitten er 52 kinderen (nieuwkomers / vluchtelingen) in het primair onderwijs verspreid in de gemeente Maasgouw. Deze kinderen kunnen vaak niet volledig aan het doorsnee programma van de basisschool deelnemen door: • Taal tekorten • Trauma's • Cultuurverschillen • Gebrek aan onderwijsdeelname • Kloof tussen leeftijd en onderwijsniveau Er worden 2 ambulante NT2 specialist(en) met kennis van traumabehandeling en met gevoel voor andere culturen ingezet. Deze specialisten bezoeken wekelijks alle scholen om met de kinderen te werken en de leerkrachten te ondersteunen en te voorzien van kennis omtrent de aanpak voor deze specifieke doelgroep. Op iedere school in Maasgouw is een basispakket van methodes en materialen beschikbaar. Zij werken mee aan de	€ 52.700 hetgeen gedekt wordt door de verhoging van de doeluitkering Onderwijs-achterstanden beleid.

hun woonkern maar bleek dat ze nog steeds veel hulp en ondersteuning op velerlei gebied nodig hadden. • Het vervoersprobleem naar de Taalschool in Baexem of Pey op te lossen.	verdere totstandkoming van de bedoelde integratie. Denk hierbij aan het afstemmen met de vaste groepsleerkracht betreffende de ontwikkeling van betreffende leerlingen, het maken van plannen (Ontwikkelings Perspectief Plan, behandelplannen enz.), gesprekken met ouders, en het voorbereiden van de lessen.	
---	--	--

Gezonde school (watertappunten)

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Naast de reeds bestaande watertappunten op diverse scholen zijn er drie watertappunten op de scholen in Linne en Beegden aangelegd.	Alle scholen in Maasgouw zijn gewezen op de landelijke subsidieregeling voor watertappunten om het drinken van water te stimuleren. Bij deze subsidieregeling krijgt een school 75% van de kosten vergoed met een maximum bedrag van €2.000 per schoollocatie. De vergoeding is voor de aanschaf en aanleg van het watertappunt. De eigen bijdrage heeft de gemeente Maasgouw voor haar rekening genomen. In de begroting 2020 was €10.000 (€ 1.000 per school) hiervoor gereserveerd.	Gemeentelijke bijdrage voor 3 watertappunten: € 1.600

3.2.3 Sport, activiteiten en accommodaties

Sportbeleid		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
In 2020 hebben we onze sportverenigingen ondanks corona kunnen stimuleren om hun sport verder te ontwikkelen en toegankelijk te maken binnen alle beperkingen die er waren	De sportvisie van de gemeente Maasgouw is vastgesteld op 3 maart 2020. Daaropvolgend is het lokaal Sportakkoord ontwikkeld en ingediend bij het ministerie van VWS, waarvoor een subsidie is toegekend van € 20,000 voor 2020. In september is het sportplatform voor de gemeente Maasgouw opgericht waarbij meerdere kartrekkers vanuit de sportaanbieders zich inzetten om de actiepunten uit het lokaal Sportakkoord te realiseren. Voor al deze speerpunten zijn inmiddels plannen in ontwikkeling. De sportaanbieders nemen hiervoor zelf het voortouw, ondersteund door de verenigingsondersteuner. Helaas is de uitvoering door corona pas in september ter hand genomen. De voorbereiding voor de uitvoering van een aantal actiepunten wordt op dit moment uitgewerkt door het sportplatform met ondersteuning van de aangestelde verenigingsondersteuner. U bent hierover middels RIB met nummer D/20/008516 geïnformeerd. De middelen die resteren voor de actiepunten worden overgeheveld naar 2021. Ondanks corona zijn er door de sportaanbieders meerdere activiteiten aangeboden. Hierbij mochten ook niet sporters zich vaak kosteloos aansluiten. Tijdens het sluiten van de binnensportaccommodaties heeft de gemeente de trapveldjes en openbare groenstroken beschikbaar gesteld voor de activiteiten die anders binnen plaats hadden gevonden.	Van het ontvangen subsidie bedrag van € 35.000 is € 15.000 besteed. Het restant van € 20.000 over te hevelen naar 2021.

Ondersteuning van verenigingen door combinatiefunctionarissen

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Een adequate ondersteuningsstructuur voor het verenigingsleven. Verduurzaming en versterking van het verenigingsleven.	Sinds september 2020 is de verenigingsondersteuner (0,6 fte) beschikbaar voor de verenigingen. Er is een ruime PR-campagne gevoerd om deze "vraagbaak" onder de aandacht te brengen. Met veel verenigingen zijn al ondersteunings- en adviescontacten geweest. Onder andere ging het om: bestuursondersteuning, toekomstvisie, wet- en regelgeving, programmering etc. In de loop van 2021 volgt een evaluatieverslag.	O.g.v. de co-financieringsregeling met het Rijk is de gemeentelijke bijdrage 60% van de FTE-kosten. Deze kosten zijn € 41.500, waarvan afgerond € 25.000 voor rekening van de gemeente is.

Vervangen verlichting buitensportaccommodaties

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
De bestaande armaturen van de sportverlichting op zes sportaccommodaties vervangen voor led armaturen in het kader van duurzaamheid, kosten- en energiebesparing.	Er heeft een openbare aanbesteding plaatsgevonden met als criterium laagste prijs. Na aanbesteding is een overeenkomst met een aannemer afgesloten voor het project "vervanging veldverlichting zes sportaccommodaties gemeente Maasgouw". Het betreft de sportaccommodaties MBC'13 te Maasbracht, VV Hebes en TC Beegden te Beegden, TV Wessem te Wessem, TV Ohé en Laak te Ohé en Laak, TVSO te Stevensweert. In september 2020 is de aannemer gestart met het vervangen van de sportverlichting. Voor het einde van 2020 was alle sportverlichting vervangen, behoudens TVSO. Bij deze club zijn de werkzaamheden in februari 2021 uitgevoerd. Momenteel bevindt het project zich in de afrondende fase van het project. Er dienen nog enkele lichtmetingen te worden uitgevoerd, alsmede enkele tekeningen te worden aangeleverd. Eindafrekeningen zullen in de loop van 2021 plaatsvinden.	Inclusief eindafrekening bedragen de kosten in totaal ca. € 213.000. Dit is binnen het bestaande budget.

3.2.4 Cultuur; activiteiten en accommodaties

Project huisvesting verenigingen Wessem

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Het realiseren van een adequate huisvesting voor de verenigingen in Wessem.	Dit project is nog in de planfase. Het voorbereidingskrediet van € 600.000 is nog steeds toereikend en wordt benut om te komen tot een raadsvoorstel in het najaar van 2021 voor het benodigd uitvoeringskrediet. Het voorbereidingskrediet kan worden overgezet naar 2021. In de voortgangsrapportage majeure projecten zal dit project verder geactualiseerd worden.	Het beschikbaar gestelde voorbereidingskrediet bedraagt € 204.550

Cultuurregio Noord

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Aansluiting bij de regio Noord met betrekking tot cultuur	Om in aanmerking te komen voor landelijke- en provinciale subsidies moeten we als gemeente aangesloten zijn bij een cultuurregio. Midden Limburg werd niet erkend als cultuurregio. Nu is Maasgouw samen met Roermond, Weert, Leudal en Nederweert aangesloten bij de cultuurregio Limburg Noord en worden plannen gemaakt om deze regio beter op de kaart te zetten, samen met de cultuuraanbieders.	€ 5.000

Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Sociale kracht en cohesie

Nr.	Omschrijving taakveld	Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Vershil raming -/- realisatie 2020
Lasten					
4.1	Openbaar basisonderwijs	54.903	47.403	48.770	-1.367
4.2	Onderwijshuisvesting	921.871	927.451	913.596	13.855
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	716.418	785.953	690.924	95.029
5.1	Sportbeleid en activering	1.541.889	1.697.816	1.611.439	86.377
5.2	Sportaccommodaties	932.822	1.013.117	1.009.189	3.928
5.3	Cultuurpres., cultuurprod. en cultuurpartic.	420.968	426.829	408.483	18.346
5.4	Musea	147.833	156.685	142.752	13.933
5.6	Media	317.568	316.645	317.354	-709
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	2.258.222	2.115.534	1.254.745	860.789
6.2	Wijkteams	1.055.630	1.041.030	1.033.269	7.761
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)	874.677	996.552	1.084.359	-87.807
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	3.421.019	3.414.014	3.605.434	-191.420
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	3.087.010	4.325.635	4.410.161	-84.526
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	118.752	117.950	80.345	37.605
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	730.786	648.086	500.785	147.301
7.1	Volksgezondheid	871.671	889.116	885.172	3.944
	Totaal lasten	17.472.039	18.919.816	17.996.777	923.039
Baten					
4.2	Onderwijshuisvesting	133.419	130.629	214.377	83.748
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	95.270	94.548	99.291	4.743
5.1	Sportbeleid en activering	502.500	633.376	618.598	-14.778
5.2	Sportaccommodaties	85.537	76.397	84.580	8.183
5.3	Cultuurpres., cultuurprod. en cultuurpartic.	6.221	6.121	6.119	-2
5.4	Musea	6.229	9.415	9.355	-60
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	172.197	180.443	186.091	5.648
6.6	Maatwerkvoorzieningen (WMO)		58.450	34.872	-23.578
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	325.000	325.000	158.211	-166.789
	Totaal baten	1.326.373	1.514.379	1.411.494	-102.885
	Totaal saldo van baten en lasten	-16.145.666	-17.405.437	-16.585.283	820.154

Mutaties reserves				
	Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Vershil raming -/- realisatie 2020
Lasten	0	163.477	0	163.477
Baten	726.423	999.681	823.827	-175.854
Saldo	726.423	836.204	823.827	-12.377
Resultaat progr. Sociale kracht en cohesie	-15.419.243	-16.569.233	-15.761.457	807.776

Verklaring saldo programma Sociale kracht en cohesie		
Kapitaallasten	Gemeenschapsaccommodaties	736.700
Reserves		0
Verschillen > € 25.000	Vrijval voorziening groot onderhoud schoolgebouwen	83.800
	Onderwijsachterstandenbeleid (saldo overheveling naar 2021)	66.200
	Vervoerskosten kinderen	28.500
	Sport algemeen (saldo overheveling € 20.000 naar 2021)	27.100
	Buurtsportcoaches	39.400
	Regievoering 3d's	32.400
	Lokale alg. voorz WMO impulsregeling	54.300
	Ketenaanpak verward gedrag	25.000
	WMO totaal	-476.000
	Jeugdzorg totaal	52.600
Verschillen > € 5.000 en < € 25.000	Diversen	63.300
	Brede aanpak dak- en thuisloosheid (saldo overheveling naar 2021)	17.600
Verschillen < € 5.000		56.900
Totaal		807.800

Toelichting verschillen > € 25.000

Kapitaallasten gemeenschapsaccommodaties

incidenteel voordeel € 736.700

De herrubricering van een tweetal gebouwen (Don Bosco in Heel en 't Leuke in Beegden) op de balans hadden als gevolg dat ook de kapitaallasten dienden te worden herzien. Door de herberekening van de kapitaallasten van deze gemeenschapshuizen is er een incidenteel boekhoudkundig voordeel ontstaan. Eerdere gedane

afschrijvingen (in een keer) als zijnde maatschappelijk nut dienden te worden teruggedraaid omdat er sprake is van economisch nut. Het terugdraaien van eerdere afschrijvingen leidt tot een éénmalig boekhoudkundig voordeel op de kapitaallasten. In de 1e Prorap wordt het structurele voordeel meegenomen.

Vrijval voorziening groot onderhoud schoolgebouwen **incidenteel voordeel € 83.800**

Vanuit het huidige beheerplan gebouwen 2017-2020 resteert een bedrag van € 83.800 in de voorziening 'Groot onderhoud schoolgebouwen', welk bedrag vrijvalt ten gunste van de exploitatie 2020. Hierdoor wordt het incidenteel voordeel over 2020 veroorzaakt. Voorgesteld wordt om via saldobestemming jaarrekening 2020 een bedrag van € 30.000 over te hevelen naar 2021 t.b.v. het integraal huisvestingsplan onderwijs en € 53.800 voor de cofinanciering van aanvragen specifieke uitkering ventilatie in scholen (SUVIS). Een verdere toelichting is opgenomen in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Onderwijsachterstandenbeleid **incidenteel voordeel € 66.200**

Het incidentele voordeel van € 66.200 mag worden meegenomen naar 2021 (Sisa 2019-2022) en wordt benut voor de bekostiging van de uitbreiding uren voorschoolse educatie die geldt vanaf 01-08-2022 (van 10 naar 16 uur voor VVE doelgroep kinderen) en ambulante taalscholing NT2 op de Maasgouwse scholen.

Vervoerskosten kinderen **incidenteel voordeel € 28.500**

Door corona heeft er minder vervoer plaatsgevonden met betrekking tot leerlingen- en gymvervoer. Van de niet gereden ritten is 80% vergoed (landelijke regeling). Daarnaast zijn er door corona en natuurlijke uitstroom minder individuele vergoedingen openbaar vervoer uitbetaald.

Sport algemeen **incidenteel voordeel € 27.100**

Zie beleidsmatige toelichting 3.2.3 Sport, activiteiten en accommodaties, onderdeel sportbeleid.

Buurtsportcoaches **incidenteel voordeel € 39.400**

Het incidenteel voordeel op dit budget wordt in 2020 voornamelijk veroorzaakt door een afrekening met Stichting Multidisciplinair Samenwerkingsverband Maasgouw (MSM) over de boekjaren 2016 tot en met 2019 voor een totaalbedrag van € 25.000. Het gaat hierbij om de projecten JOGG en Beweegcoaches. Tijdens de eerste jaren werd uiteindelijk minder op deze projecten uitgegeven dan in eerste instantie begroot. Dit overschot van die eerste jaren werd in eerste instantie doorgeschoven naar de daarop volgende periode met het oog op de uitvoering van doorgeschoven activiteiten. Echter nu heeft alsnog een afrekening plaatsgevonden. Over 2020 is het subsidiebedrag naar onder bijgesteld.

Regievoering 3 D's **incidenteel voordeel € 32.400**

Op de post Regievoering 3 D's is het bedrag geraamd dat noodzakelijk is voor de bijdrage van Maasgouw voor de bekostiging van het regionale programmateam MLO. Het geraamde bedrag is niet volledig nodig geweest in 2020 in verband met een vacature voor de regionale projectleider jeugd Midden-Limburg Oost.

Impulsregeling **incidenteel voordeel € 54.300**

Het incidenteel voordeel op dit budget wordt in 2020 voornamelijk veroorzaakt door een afrekening van de subsidie impulsregeling met Stichting MSM over de boekjaren 2016 tot en met 2019 en aanpassing van het subsidiebedrag voor 2020.

Ketenaanpak verward gedrag **incidenteel voordeel € 25.000**

Zie beleidsmatige toelichting 3.2.1 Zorg voor elkaar, onderdeel ketenaanpak voor personen met verward gedrag.

Wmo totaal**incidenteel nadeel € 476.000**

De post Wmo wordt bij de financiële verantwoording in totaliteit bekeken.

De overschrijdingen zijn als volgt:

Maatwerkvoorzieningen WMO	
Woonvoorzieningen	€ 168.770
Overige voorzieningen, meerkosten onderhoud	€ 12.680
Huishoudelijke hulp	€ 137.570
Vervoer, lagere uitgaven	€ -1.540
WMO begeleiding	€ 50.180
Financiële noodmaatregel corona	€ 10.305
Eigen bijdragen maatwerkvoorziening	€ 166.790
PGB	€ 930
Omnibuzz vervoer	€ -69.670
Incidenteel nadeel 2020 WMO	€ 476.015

Vanwege de financiële impact van het coronavirus op de begroting van de gemeente Maasgouw is er voor gekozen om in de 1^e Prorap 2020 geen bij- of aframingen voor te stellen voor de budgetposten binnen het Sociaal Domein. Bij de samenstelling van de 2^e Prorap zijn de uitgaven over 2020 voor Wmo begeleiding becijferd op een raming ter hoogte van € 1.030.000 op jaarbasis. Bij de 2^e Prorap is op totaalniveau een bedrag van € 136.100 overgeboekt naar het budget Noodmaatregel Wmo Corona omdat de verwachting was dat dit binnen het budget opgevangen kon worden. De veronderstelling was dat er nog een eventuele compensatie van het Rijk zou komen voor de kosten financiële Noodmaatregel Wmo en Jeugd. Dit is echter niet het geval. Dit betekent dat de werkelijke meerkosten corona ter hoogte van € 146.400 zijn opgevangen binnen het totale Wmo budget en hiervoor geen extra bijraming heeft plaatsgevonden. Hierbij dient opgemerkt te worden dat een begroot bedrag van € 136.100 ten behoeve van deze maatregel is overgeboekt uit het budget Wmo begeleiding en hiervoor geen extra middelen zijn bijgeraamd. Zonder deze coronaposten zou er dus op de post Wmo begeleiding geen tekort zijn, maar een overschot. Daarnaast is er conform de meerkostenregeling een bedrag ad. € 5.992 betaald voor meerkosten WMO, waarvoor wel een rijksbijdrage ontvangen is. Dit wordt nader toegelicht in de paragraaf Covid-19.

Woningaanpassingen

In december 2020 zijn drie grote woningaanpassingen ter hoogte van € 155.860 gefactureerd. De jaarlijkse noodzaak tot verstrekken is moeilijk in te schatten, net zoals bij andere maatwerkvoorzieningen. Het budget op voorhand aanpassen aan de potentieel hoge kosten van een woningaanpassing leidt tot voortdurend teveel of juist te weinig budget reserveren. Bij de 2^e Prorap is naar de vraag voor woningaanpassingen in het verleden gekeken om in te schatten of er budget gereserveerd moest worden. In 2019 waren er geen grote woningaanpassingen en in 2018 was er 1 aanpassing van € 55.000. Aan de hand hiervan heeft geen wijziging van het budget plaatsgevonden.

Met de SD MER is wel een procesafspraken gemaakt om de informatievoorziening richting gemeenten Maasgouw te verbeteren. Bij toekenning van de woningaanpassing wordt een beschikking afgegeven, maar de facturatie volgt vaak maanden later en is dan pas zichtbaar voor de budgethouder. Voortaan wordt, geanonimiseerd, melding gedaan over afgifte van een beschikking waarvan verwacht kan worden dat die gaat leiden tot een grote financiële impact.

Hulp bij het huishouden

De uitgaven voor hulp bij het huishouden zijn gestegen. Het abonnementstarief heeft met name op deze voorziening een aanzuigende werking. Waar tot 2019 de eigen bijdrage was gebaseerd op het verzamelinkomen (inkomen en vermogen) is er nu sprake van een maandelijkse bijdrage van € 19 ongeacht inkomen en/of vermogen. Voor inwoners met een minimuminkomen heeft de invoering van het abonnementstarief geen financieel voordeel opgeleverd, maar voor de inkomensgroepen daarboven is de nieuwe regeling financieel voordeliger geworden. Door de hoogte van de eigen bijdrage kozen inwoners in

deze inkomensgroepen ervoor om zelf een hulp bij het huishouden te bekostigen, echter deze financiële drempel is nu weggevallen. Hierdoor krijgt een beroep op de zelfredzaamheid steeds minder gehoor. Deze post is bij de 2^e Prorap 2020 op basis van de toen bekende gegevens doorgerekend en kwam uit rond € 1.690.000. De verwachting was dat de toen berekende overschrijding van € 15.000 op te vangen was binnen de totaliteit van de Wmo posten.

Begeleiding

De afgelopen jaren is een stijging in de uitgaven voor begeleiding individueel te zien en een daling bij de begeleiding groep. Met name bij begeleiding groep is in 2020 een daling te zien die wordt veroorzaakt door het niet samen kunnen komen door het coronavirus. Aanbieders hebben, vanwege deze uitzonderlijke omstandigheden, ruimte gekregen om op andere wijze ondersteuning te bieden aan deze doelgroep binnen de afgegeven indicatie. Toch was het soms noodzakelijk om nog extra begeleiding individueel in te zetten wat mede heeft geleid tot een lichte stijging in de uitgaven. De totaaluitgaven op begeleiding zijn wel gedaald ten opzichte van 2019.

Eigen bijdrage

Ook in 2020 is er weer minder eigen bijdrage geïnd vanwege het abonnementstarief. Daarnaast zijn twee maanden kwijtschelden aan cliënten vanwege het coronavirus en de daardoor minder geleverde ondersteuning in het voorjaar. Dit was een landelijke regeling en gemeenten worden hiervoor gecompenseerd. Maasgouw heeft een compensatie ontvangen ter hoogte van € 29.559.

Het CAK, de organisatie die zorgt voor inning van het abonnementstarief, heeft in 2020 een nieuw systeem in gebruik genomen. Dit heeft technische problemen veroorzaakt waardoor cliënten hun facturen later dan gepland hebben ontvangen. Deze problemen zijn opgelost, en een terugbetalingsregeling is aangeboden aan cliënten die niet in staat zijn om het opgelopen bedrag direct te voldoen. Dit zorgt voor een vertraging in de inning van de bijdragen 2020. Conform regelgeving moeten de ontvangsten van het CAK verwerkt worden volgens het kasstelsel. Dit betekent dat de eigen bijdragen over het jaar 2020, die ontvangen worden in 2021, verantwoordt dienen te worden in het boekjaar 2021 (ultimo maart 2021 zijn voor een bedrag ad. € 30.000 eigen bijdragen ontvangen die nog betrekking hebben op 2020).

Ten tijde van de samenstelling van de 2^e Prorap 2020 konden de gegevens van het CAK niet geraadpleegd worden door de technische problemen. Deze post zal bij de 1^e Prorap 2021 structureel bijgesteld worden.

Vervoer

Het coronavirus heeft ook een grote impact gehad op het aantal vervoersbewegingen in het vraagafhankelijk vervoer uitgevoerd door de GR Omnibuzz. Daardoor vallen de vervoerskosten en de vervoersopbrengsten, die bestaan uit de eigen bijdragen van cliënten, lager uit. Daarnaast heeft de SD MER een project uitgevoerd in opdracht van gemeente Maasgouw. Een heronderzoek op niet reizende pashouders heeft plaatsgevonden, waarna het cliëntenbestand weer is geactualiseerd. De kosten van dit project zijn gedeclareerd in 2020 en het financiële voordeel vanuit de actualisatie zal in 2021 merkbaar zijn.

Jeugdzorg totaal

incidenteel voordeel € 52.600

Omschrijving	€
Jeugdbescherming en reclassering	77.100
LTA	-56.500
Jeugdzorg Plus	-48.200
Veilig Thuis	69.800
Overige posten op totaalniveau	10.400
Incidenteel voordeel 2020	€ 52.600

Jeugdbescherming & Jeugdreclassering (JB/JR)

De JBJR wordt uitgevoerd door 3 organisaties (Het Leger Des Heils, Bureau Jeugdzorg en William Schrikker Groep) die op basis van historisch verbruik een voorschot krijgen. Alle drie deze organisaties hebben minder verbruik gehad dan verwacht en daarom ontvangt de gemeente een deel van het bevoorschotte bedrag terug. Het Leger des Heils heeft een zeer specifieke doelgroep te weten reizende en dakloze kinderen. In 2020 zijn geen kinderen uit Maasgouw geweest die ondersteuning van deze partij kregen, zodoende hebben we het gehele voorschot terug gekregen.

Naast deze overschotten over 2020 is er nog een afrekening met Bureau Jeugdzorg over 2016.

Op 24 oktober 2017 is de subsidie 2016 aan Bureau Jeugdzorg (hierna: BJZ) vastgesteld. De subsidie is lager vastgesteld, wat betekent dat BJZ een deel moest terugbetalen. Over de hoogte van deze terugvordering was BJZ het niet eens en heeft bezwaar gemaakt op de vaststellingbeschikking. Reden hiervoor is dat zij er vanuit ging dat de zogenaamde 5% regeling die in 2015 gehanteerd werd ook voor 2016 van toepassing zou zijn. Samenvattend ging BJZ er vanuit dat de vaststelling 5% hoger zou zijn. Deze 5% regeling houdt in dat 5% van de verleende maar niet benodigde subsidie, niet aan gemeenten hoefde te worden terugbetaald in verband met eventuele frictiekosten als gevolg van de decentralisatie jeugdhulp in 2015. De gemeenten waren van mening dat de regeling alléén voor het jaar 2015 van toepassing was. Met het besluit op bezwaar van 18 juli 2018 heeft het college het door BJZ gemaakte bezwaar dan ook ongegrond verklaard. Tegen dit besluit heeft BJZ beroep ingesteld. 10 september 2019 heeft de rechtbank uitspraak gedaan en het beroep van BJZ gegrond verklaard en heeft de Rechtbank Limburg het college opgedragen binnen zes weken een nieuw besluit op bezwaar te nemen. Het college heeft op 09 oktober 2019 besloten om tegen de uitspraak van de rechtbank hoger beroep in te stellen. Dit hoger beroep is behandeld door de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (RvS) op 18 november 2020. Op 24 december 2020 is de uitspraak van de RvS ontvangen waarin BJZ in het gelijk is gesteld. Er zijn geen mogelijkheden om het oorspronkelijke bezwaar opnieuw ongegrond te verklaren.

Het verschil door toepassing van de 5% regeling is € 16.326.

LTA

Het LTA is een verzameling van gespecialiseerde jeugdhulpproducten van verschillende aanbieders welke landelijk wordt ingekocht omdat deze zeer specifiek en weinig voorkomend zijn, en het daarvoor niet haalbaar is om deze per jeugdhulpregio in te kopen.

Tijdens de 2e Prorap er is bijgeraamd op het Landelijk Transitie Arrangement (LTA) omdat hier een jeugdige gebruik van maakte per augustus '19. Maasgouw is verantwoordelijk geworden nadat de gezaghebbende ouder van de betreffende jeugdige, per deze datum, is verhuisd naar Maasgouw. Deze specifieke hulp uit het LTA brengt zeer hoge kosten met zich mee. De verwachting was dat betreffende jeugdige gedurende heel 2020 gebruik maakt van de LTA-zorg. Waar geen rekening mee is gehouden is mogelijke nieuwe instroom binnen het LTA van een nieuwe specifieke jeugdige. Dit is wel gebeurd bij het begin van het 4e kwartaal, wat niet wil zeggen dat dit dezelfde hulp is tegen hetzelfde tarief.

Jeugdzorg Plus

Jeugdzorg Plus is een specialistische en relatief dure vorm van zorg, zij het aanzienlijk goedkoper dan het LTA. Er is bij de 2e Prorap van uit gegaan dat er in 2020 geen nieuwe jeugdigen zouden instromen, dit is wel gebeurd bij het begin van het 4e kwartaal.

Veilig Thuis

De rijksoverheid heeft meer gelden beschikbaar gesteld voor de uitvoer van Veilig Thuis. Dit voordeel is naar de gemeentes toe doorgerekend. Daarnaast heeft ook een terugbetaling plaatsgevonden door onderbesteding door Veilig Thuis.

Beleidsindicatoren Programma Sociale kracht en cohesie

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2018	0	2019	0	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school of instelling. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
4. Onderwijs	Relatief verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2018	6	2019	4	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
4. Onderwijs	Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	%	2018	1,8	2019	1,8	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat. De periodeaanduiding "2019" staat voor schooljaar "2018/2019".
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdhulp	% jongeren tot 18 jr	2018	12,0	2019	15,0	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzicht van alle jongeren tot 18 jaar.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdbescherming	%	2018	1,0	2019	1,1	Jongeren met jeugdbescherming betreft jongeren tot 18 jaar die op enig moment in de verslagperiode een maatregel door de rechter dwingend opgelegd hebben gekregen.
6. Sociaal domein	Jongeren met jeugdreclassering	%	2015	0,4	2016	0,4	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).
6. Sociaal domein	Cliënten met een maatwerk arrangement WMO	per 1.000 inwoners	2019	35	2020	82	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de WMO.
5. Sport, cultuur en recreatie	Niet-sporters	%	2012	49,8	2016	55,0	Het percentage niet-wekelijks sporters t.o.v. bevolking van 19 jaar en ouder.

3.3 Woon- en leefklimaat

Strategische Visie 2025

In de Strategische Visie is geconstateerd dat veel inwoners het als een essentiële opgave voor de gemeente zien om te werken aan een woon- en leefklimaat van hoge kwaliteit. De leefomgeving in Maasgouw wordt gekenmerkt door weidse uitzichten over de Maasplassen in een landschap met karakteristieke dorpskernen en veel groen. Vooral die combinatie van kwaliteiten maakt Maasgouw tot een aangename gemeente om te wonen en leven. Het behouden en versterken van deze ruimtelijke kwaliteiten vormt daarmee een centrale ambitie voor de gemeente. In dat verband wordt ook (samen met partners zoals woningcorporaties) gestreefd naar een aanbod van woningen dat rekening houdt met de wensen van woningzoekenden en demografische trends.

Coalitieakkoord 2018-2022

Hoofdstukken/-doelen Coalitieakkoord	Onderwerp in programmabegroting
Wonen en migratie - Opzetten van integraal onderzoek naar redenen van vestiging en vertrek van inwoners zodat beter gestuurd kan worden op de (sociale, fysieke en economische) factoren die de keuze van een woonplaats bepalen. - Heroverwegen van woningbouwbeleid in 2019 rekening houdende met actualisatie van gegevens en regionale bestuurlijke afspraken.	Paragraaf 3.3.1 - Behouden en aantrekken van bewoners voor dorpen in Maasgouw - Gebiedsmarketing gericht op bewoners - Realisatie tijdelijke woningen
Ontwikkeling fysieke leefomgeving - Beoordelen of vooruitlopend op de invoering van de Omgevingswet de huidige structuurvisie moet worden vervangen door een nieuwe gemeentelijke omgevingsvisie. - Zoeken naar mogelijkheden van hergebruik van leegstaand monumentaal erfgoed en andere leegstaande gebouwen zoals bedrijfs- en kantoorpanden.	Paragraaf 3.3.2 - Gemeentelijke omgevingsvisie - Leegstaande gebouwen en monumentaal erfgoed - Meekoppelkansen bij hoogwater-maatregelen
Beheer openbare ruimte, natuur en landschap - Uitrollen van succesvolle voorbeelden van beheer openbare ruimte, natuur en landschap samen met inwoners. - Onderzoek naar mogelijkheden voor herinrichting bij onveilige verkeerssituaties en naar mogelijkheden om druk van doorgaand verkeer op kernen te verminderen. - Realiseren van meer bloemrijke bermen en akkerranden in overleg met eigenaren en beheerders (zoals agrariërs).	Paragraaf 3.3.3 - Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan - Nieuwe onderhoudsplannen Kunstwerken en Gebouwen - Hondenbeleid
Klimaat, energie en afvalverwerking Samen met inwoners en bedrijven werken aan een Plan van Aanpak over de manier waarop samen kan worden gewerkt aan klimaatadaptie, energietransitie en circulaire economie.	Paragraaf 3.3.4 - Klimaatakkoord en energietransitie - Verduurzamen gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed - Afval en riolering kostendekkend

3.3.1 Wonen en Migratie

Behouden en aantrekken van bewoners voor dorpen in Maasgouw		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Beeld gekregen van de redenen van nieuwe inwoners om zich in Maasgouw te vestigen en van de redenen van inwoners om in Maasgouw te (blijven) wonen.	In de Programmabegroting is een onderzoek aangekondigd dat meer zicht moet gaan geven op de factoren die de keuze voor een woonplaats bepalen (redenen voor vestiging en vertrek van inwoners). Binnen dit kader is in de eerste plaats erkend in hoeverre de software waarover het team Dienstverlening beschikt uit de bevolkingsadministratie informatie kan genereren over de locaties waar nieuwe inwoners vanaf komen en waar inwoners heen vertrekken. Ook wordt daarbij meegenomen in hoeverre de aanschaf van specifieke software hiervoor nodig is. In 2020 zijn hiervoor een aantal gesprekken gevoerd door beleidsmedewerker Wonen/Volkshuisvesting met medewerkers van het Team Dienstverlening maar dat heeft nog niet tot resultaat geleid. In het eerste kwartaal van 2021 vindt opnieuw intern overleg plaats om te bespreken wat de mogelijkheden zijn. In de tweede plaats zijn in de loop van 2020 vragenlijsten verstrekt aan nieuwe inwoners die zich inschrijven bij de gemeente met vragen over de redenen waarom ze voor een woonplaats in de gemeente Maasgouw hebben gekozen. In het eerste kwartaal van 2021 is ook aan de leden van het MaasgouwPanel gevraagd wat de belangrijkste redenen zijn om in één van de dorpen van de gemeente Maasgouw te wonen en welke verbeterpunten er zijn. In april 2021 wordt op een rij te gezet wat de conclusies van dit onderzoek zijn. Daarna wordt geanalyseerd wat de factoren zijn die de keuze van een woonplaats bepalen én in hoeverre die factoren door de gemeente zijn te beïnvloeden. Dat analyserapport (plus aanbevelingen) wordt in april 2021 in het college van B&W en de raads werkgroep Wonen besproken.	De marginale kosten zijn vanuit bestaande budgetten vanuit communicatie en volkshuisvesting. In de begroting 2020 is een bedrag van €20.000 beschikbaar gesteld voor "aantrekken van bewoners". Dit bedrag wordt overgeheveld naar 2021. Totale overschot bedraagt € 29.500

Gebiedsmarketing gericht op bewoners		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
De website "Wonen in Maasgouw" is actueel gehouden.	Vanuit taakveld Communicatie is regelmatig de informatie op de website "Wonen in Maasgouw" gecontroleerd en geactualiseerd.	€ 5.000

Realisatie tijdelijke woningen		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
In samenwerking met woningcorporatie Wonen Limburg is een plan voor 10 tijdelijke woningen ontwikkeld aan de Kruisweg 32 in Maasbracht.	De Omgevingsvergunning is 8 september 2020 verleend waarna er bezwaar is aangetekend. In overleg met bezwaarmakers wordt gekeken naar een aangepaste situering van de woningen. Zodra hierover overeenstemming is bereikt dan wel de bezwaar- en beroepsprocedures zijn afgerond kan worden overgegaan tot realisatie van de woningen incl. de door de gemeente te nemen infrastructurele maatregelen.	Er zijn nog geen uitgaven gedaan. Er is € 50.000 incidenteel (voorlopige inschatting) ten laste van reserve ontwikkelingsbedrijf gelegd. Het budget wordt beschikbaar gehouden voor 2021.

Processen en projecten die doorlopen in 2020	
Proces/Project	Status/ fase in 2020
Aanpak planvoorraad woningbouw	Gereed.
Bosserhofsveld Maasbracht (woningbouw)	In uitvoering.
Europelein Maasbracht (woningbouw)	In uitvoering.
Sint Anna-terrein Heel (woningbouw)	In uitvoering.
Linne Zuid-Oost / Linnerpark (woningbouw)	In uitvoering.
Vml. schoollocatie Ohé en Laak (woningbouw)	In uitvoering.
Op de Konie Stevensweert (woningbouw)	In uitvoering.
Krijtenberg Beegden (woningbouw)	In uitvoering.
Parrenhof Thorn	In uitvoering.

Dit is de status van de projecten per 31 december 2020. Gelijktijdig met de jaarstukken 2020 wordt in een bijlage van de 1e Programmarapportage 2021 informatie verstrekt over de stand van zaken per april 2021.

3.3.2 Ontwikkeling fysieke leefomgeving

Gemeentelijke omgevingsvisie		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Het proces is begin 2020 gestart en eind 2020 is de inventarisatiefase doorlopen.	Er zijn ambtelijke en bestuurlijke bijeenkomsten in 2020 georganiseerd. Eind 2020 is een raads werkgroep Omgevingswet ingesteld die het proces verder begeleid. In de zomerperiode heeft een enquête uitgestaan en is door 269 personen gereageerd. In het najaar zijn digitale overleggen met belangenorganisaties georganiseerd.	Van het beschikbare budget van € 100.000 is € 26.300 besteed. De kosten lopen nog door in 2021. Budgetoverheveling van € 73.700 naar 2021.

Leegstaande gebouwen en monumentaal erfgoed		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Er is duidelijkheid over de omvang van de problematiek van leegstaande de oplossingen daarvoor. Dit wordt meegenomen in de omgevingsvisie.	Om invulling te geven aan het vraagstuk is een toekomstverkenning naar de fysieke leefomgeving uitgevoerd. De trends en ontwikkelingen binnen de fysieke leefomgeving zijn in de verkenning in beeld gebracht en bekeken vanuit drie schaalniveaus: wijken en dorpen, buitengebied en regio. Hiermee is een overzicht geschetst van de situatie op dit moment en wordt vooruit geblikt op toekomstige ontwikkelingen.	Van het beschikbare budget van € 30.000 is € 26.520 besteed.

Meekoppelkansen bij hoogwatermaatregelen		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
We hebben een globale gebiedsvisie ontwikkeld, die als onderlegger dient voor de discussie met provincie, rijk en waterschap.	Door bureau Verbeek is in concept een mogelijk eindbeeld geschetst van het gebied tussen Thorn en Wesse in relatie tot de hoogwatermaatregelen. Dit concept is in mei 2020 aan de gemeenteraad gepresenteerd. In de verdere onderhandelingen met de andere overheden wordt dit concept als gesprekskader gehanteerd. Het daadwerkelijk opstellen van een MKBA is nog niet aan de orde, omdat de plannen nog niet dat stadium bereikt hebben.	Van het beschikbare budget van € 30.000 is € 12.300 besteed. Verdere planvorming is in 2021 voorzien. Budgetoverheveling van € 17.700.

Processen en projecten die doorlopen in 2020	
Proces/Project	Status/ fase in 2020
Chateau Heel (ontwikkeling)	Plandeel Kasteelhof In uitvoering. Plandeel Kloosterhof en Parkhof in voorbereiding..
Voormalig gemeentehuis Heel (herbestemming)	In uitvoering.
Gebiedsontwikkeling Linne (incl. herontwikkeling locatie supermarkt)	In voorbereiding.
Gebiedsontwikkeling Wessem	In voorbereiding.
Centrum Maasbracht (aanpak parkeerproblematiek)	In uitvoering.
Begeleiding Deltaplan Maasvallei	In voorbereiding.
Hoogwaterbescherming Wessem-Thorn	In voorbereiding.
Terreinen Daelzicht en Koraal Groep (ontwikkeling)	Deels in voorbereiding deel in uitvoering.

Dit is de status van de projecten per 31 december 2020. Gelijktijdig met de jaarstukken 2020 wordt in een bijlage van de 1^e Programmarapportage 2021 informatie verstrekt over de stand van zaken per april 2021.

3.3.3 Beheer van openbare ruimte, natuur en landschap

Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan (update)		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
De update van het Gemeentelijk verkeers- en vervoerplan is in concept gereed en dient nog besproken te worden met stakeholders en bewoners	Het verkeersplan is geactualiseerd. Dit plan dient gezien te worden in samenhang met het parkeeronderzoek kern Maasbracht (€ 50.000) en ontsluiting kern Maasbracht (€ 20.000). In de reserve is hiervoor nog voor beide een budget beschikbaar van € 49.700 in 2021.	Het budget van €10.000 (uit een reserve afgedekt) voor actualisatie GVVP is besteed.

Nieuwe onderhoudsplannen Kunstwerken en Gebouwen		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
In de raadsvergadering van 15 december 2020 zijn beheerplannen Onderhoud kunstwerken en (school)gebouwen 2021-2024 vastgesteld.	De nieuwe meerjarige onderhoudsplanning voor kunstwerken en gebouwen is door de raad op 15 december 2020 vastgesteld en in de meerjarenbegroting 2021-2024 financieel vertaald. Vanuit de huidige beheerplannen 2017-2020 is minder uitgegeven dan gepland waardoor vrijval van de voorzieningen groot onderhoud bruggen en (school)gebouwen aan de orde is. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.	

Hondenbeleid		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
In Beegden en Maasbracht is een hondenspeelplek gerealiseerd. De campagne 'Ruim op als een Baas' is gestart.	In Maasbracht en Beegden is een hondenspeelplek gerealiseerd. Het gebruik hiervan zal later dit jaar geëvalueerd worden. Daarnaast is de campagne 'Ruim op als een baas' gestart. Hiervoor zijn folders gemaakt die de spelregels uitleggen omtrent het opruimen van hondenpoep. Via een QR code zijn ook alle hondenvoorzieningen en afvalbakken op een kaart te raadplegen. Daarnaast is er extra aandacht voor de honden uitlaatstroken en afvalbakken geweest.	Het realiseren van de hondenspeelplekken heeft €25.000 gekost en de voorlichtingscampagne €2.500. De extra uitgaven voor honden uitlaatstroken bedragen € 9.500. Uitgaven blijven binnen betreffende budgetten.

3.3.4 Klimaat, energie en afvalverwerking

Klimaatakkoord en Energietransitie (Regionale Energie Strategie)		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Uitgangspuntennotitie RES NML en concept RES NML zijn vastgesteld.	Ter uitvoering van het Klimaatakkoord moeten alle regio's in Nederland een Regionale Energie Strategie (RES) opstellen die is gericht op de grootschalige opwek van duurzame energie (windmolens en zonneparken), die de regionale structuur voor alternatieve warmtebronnen (in plaats van gas) in beeld moet brengen en die de energiebesparing en kleinschalige opwek bij woningen, gebouwen en bedrijven moet bevorderen. De gemeente Maasgouw werkt sinds 2019 samen met de andere gemeenten in Noord- en Midden-Limburg, de provincie, het Waterschap, Enexis en andere partners aan de opstelling van een Regionale Energie Strategie. In het voorjaar van 2020 is de Uitgangspuntennotitie voor de RES opgeleverd en door de raden van de deelnemende gemeenten is vastgesteld. In juni 2020 is het concept van de RES NML 1.0 opgeleverd dat door de colleges van B&W van de deelnemende gemeenten is vastgesteld. Na een consultatieproces van volksvertegenwoordigers, stakeholders en burgers wordt in april 2021 de definitieve versie van de Regionale Energie Strategie opgeleverd die ter vaststelling wordt aangeboden aan de colleges van B&W en de gemeenteraden.	Het opstellen van de RES in regionaal verband wordt gefinancierd door een bijdrage van het Rijk

Verduurzamen gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
De audits hebben gezorgd voor een beter beeld van de verduurzamingsmogelijkheden van het gemeentelijk vastgoed.	In 2020 zijn de energieaudits van het gemeentelijk vastgoed uitgevoerd. Deze vormen de basis voor het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. De toe te passen duurzaamheidsmaatregelen waarvoor in 2020 een (werk)budget van € 50.000 beschikbaar is gesteld, worden nog afgestemd met team BOR.	De audits zijn uitgevoerd uit een restantbudget van 2019. Restant budget (€ 50.000) voor het uitvoeren van maatregelen overhevelen naar 2021.

Afval en riolering kostendekkend		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
	Voor een nadere uiteenzetting van de verrekening van kosten 2020 iz. afval en riolering wordt verwezen naar de toelichting opgenomen onder tabel Verklaring saldo pr. Woon- en Leefklimaat en de paragraaf Lokale heffingen.	

Regeling reductie energie (nieuw t.o.v. primair begroting)		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
De Regeling Reductie Energiegebruik bij koopwoningen (RRE) is bedoeld om huiseigenaren te stimuleren tot het treffen van kleine energiebesparende maatregelen in huis en om ze advies te geven over energiebesparende maatregelen.	De gemeente heeft in 2019 deze regeling bij het Rijk aangevraagd en gehonoreerd gekregen. Insteek van de aanvraag was om een bedrag van € 90.000 (max. € 90 per huishouden, in totaal 1.000 huishoudens) ten goede te laten komen aan energiebesparende maatregelen (€ 70 aan energiebesparende maatregelen, € 20 aan uitvoering van de regeling). De start van de regeling was tegelijk met de uitbraak van het Corona virus, wat (landelijk) invloed heeft gehad op het aantal aanvragen. Op 31 december 2020 waren er 216 aanvragen verwerkt. De overheid heeft i.v.m. corona de RRE regeling met een jaar verlengd tot 31 december 2021.	Van het budget van € 90.000 is € 16.200 besteed, het restant € 73.800 overhevelen naar 2021.

Actieplan Energie		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Begin 2020 is het actieplan Energie vastgesteld. De vaststelling was ongeveer tegelijk met het begin van de coronacrisis.	Voor de uitvoering van het actieplan waren een aantal informatie avonden voorzien. Deze zijn aanvankelijk verzet naar het najaar. Door de coronacrisis hebben de meeste acties vertraging opgelopen. In 2021 worden een aantal acties middels een webinar opgepakt. De wijkaanpakken staan voor Q2 2021 ingepland. De opdracht is hiervoor verleend.	Restant budget 2020 € 29.900 overhevelen naar 2021 en claim €76.700 in algemene reserve behouden ten behoeve van uitgaven 2021.

Transitie visie warmte (nieuw t.o.v. primaire begroting)		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
De transitievisie Warmte onderzoekt de opgave voor onze gemeente om aardgasvrij te worden. De transitievisie warmte schetst de mogelijkheden en bepaalt in het bijzonder de route naar aardgas reductie tot en met 2030. In 2020 hebben we hiervoor alle data verzameld en onderzocht.	In het traject om tot een Transitievisie Warmte te komen trekt de gemeente Maasgouw samen op met de gemeenten Echt-Susteren en Roerdalen. Middels een interactief proces is met een adviesbureau de technische potentie voor de gemeente Maasgouw onderzocht. Met de ambtelijke organisatie, de netbeheerder, woningbouwcorporaties, en de energiecoöperatie is gekeken naar de haalbaarheid van de technische potentie. In het vervolg proces zal een brede groep stakeholders worden betrokken.	Het beschikbaar budget voor 2020 bedroeg € 85.000. Hiervan is € 46.000 besteed. De resterende € 39.000 wordt overgeheveld voor uitvoering in 2021.

Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Woon- en leefklimaat

Nr.	Omschrijving taakveld	Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
Lasten					
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	253.392	285.742	246.678	39.064
2.1	Verkeer, wegen en water	3.278.039	3.205.807	3.051.015	154.792
2.2	Parkeren	14.347	14.347	19.440	-5.093
2.4	Economische Havens en waterwegen	51.494	1.370.694	59.409	1.311.285
5.5	Cultureel erfgoed	201.454	204.005	156.934	47.071
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.444.638	1.513.026	1.480.442	32.584
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	0	0	0	0
6.2	Wijkteams	68.267	68.267	67.807	460
7.2	Riolering	1.850.729	1.714.429	1.679.385	35.044
7.3	Afval	1.951.130	1.955.130	2.185.013	-229.883
7.4	Milieubeheer	219.755	556.190	325.532	230.658
8.1	Ruimtelijke Ordening	861.643	1.173.943	1.067.505	106.438
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	19.424	22.424	686.691	-664.267
8.3	Wonen en bouwen	2.839.627	3.540.274	2.905.379	634.895
	Totaal lasten	13.053.939	15.624.278	13.931.229	1.693.049
Baten					
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	63.320	80.320	401.084	320.764
0.63	Parkeerbelasting	74.931	74.931	65.440	-9.491
2.1	Verkeer, wegen en water	47.500	84.080	214.764	130.684
2.4	Economische Havens en waterwegen	36.887	38.287	39.873	1.586
5.5	Cultureel erfgoed	5	5	5	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	0	1	1	0
7.2	Riolering	4.018.740	3.769.340	3.622.331	-147.009
7.3	Afval	2.397.800	2.397.800	2.373.808	-23.992
7.4	Milieubeheer	586	111.246	248.572	137.326
8.1	Ruimtelijke Ordening	8.652	50.000	63.847	13.847
8.2	Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)		7.000	801.340	794.340
8.3	Wonen en bouwen	335.093	595.391	607.522	12.131
	Totaal baten	6.983.514	7.208.401	8.438.586	1.230.185
	Totaal saldo van baten en lasten	-6.070.425	-8.415.877	-5.492.642	2.923.235

Mutaties reserves

	Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
Lasten	0	754.006	356.849	397.157
Baten	316.691	3.092.286	621.971	-2.470.315
Saldo	316.691	2.338.280	265.122	-2.073.158

Resultaat Progr. Woon- en leefklimaat	-5.753.734	-6.077.597	-5.227.521	850.076
--	-------------------	-------------------	-------------------	----------------

Verklaring saldo programma Woon- en leefklimaat		
Kapitaallasten		0
Reserves		0
Verschillen > € 25.000	Volkshuisvesting Vitaliteit en aantrekkingskracht dorpen	29.500
	(saldo overheveling € 20.000 naar 2021)	
	Omgevingswet (saldo overheveling naar 2021)	73.700
	Vrijval voorziening groot onderhoud gebouwen	255.700
	Vrijval voorziening groot onderhoud bruggen	83.700
	Verduurzamen gemeentelijk vastgoed	50.000
	(saldo overheveling naar 2021)	
	Nadeel Riolerings 2020	-119.200
	Nadeel Afval 2020	-254.000
	Project RRE koopwoningen	73.800
	(saldo overheveling naar 2021)	
	Project Actieplan Energie 2020	29.900
	(saldo overheveling naar 2021)	
	Project Transitievisie Warmte	39.000
	(saldo overheveling naar 2021)	
	Opbrengst grondverkoop	62.400
	Onderhoud Openbare Verlichting	109.800
	(saldo overheveling € 27.000 naar 2021)	
	Kerkenvisie (stads- en dorpsvernieuwing)	25.000
	(saldo overheveling naar 2021)	
	Project Maasresidentie Thorn	40.500
	(saldo overheveling naar 2021)	
	Handhaving Milieuservice Zuid	85.800
	Grondexploitaties (interne uren)	32.800
	Bosserhofsveld (grondexploitatie) winstneming	71.000
Verschillen > € 5.000 en < € 25.000	Diversen	117.600
	Hoogwaterbeschermingsplan	17.700
	(saldo overheveling naar 2021)	
Verschillen < € 5.000		25.400
Totaal		850.100

Toelichting verschillen > € 25.000

Volkshuisvesting, vitaliteit en aantrekkingskracht dorpen

incidenteel voordeel € 29.500

Zie beleidsmatige toelichting 3.3.1 wonen en migratie, onderdeel behouden en aantrekken van bewoners voor dorpen in Maasgouw.

Omgevingswet**incidenteel voordeel € 73.700**

Zie beleidsmatige toelichting 3.3.2 ontwikkeling fysieke leefomgeving, onderdeel gemeentelijke omgevingsvisie.

Vrijval voorziening groot onderhoud gebouwen**incidenteel voordeel € 255.700**

Vanuit het huidige beheerplan gebouwen 2017-2020 resteert een bedrag van € 360.800 in de voorziening 'Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen'. Een bedrag van € 105.100 blijft behouden in de voorziening voor uitgaven 2021. Het restantbedrag van € 255.700 kan vrijvallen ten gunste van de exploitatie 2020. Een verdere toelichting is opgenomen in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Vrijval voorziening groot onderhoud bruggen**incidenteel voordeel € 83.700**

Vanuit het huidige beheerplan Civiele Kunstwerken 2017-2020 resteert een bedrag van € 100.500 in de voorziening 'Groot onderhoud Civiele Kunstwerken'. Een bedrag van € 16.800 blijft behouden in de voorziening voor uitgaven 2021. Het restantbedrag van € 83.700 kan vrijvallen ten gunste van de exploitatie 2020. Een verdere toelichting is opgenomen in de paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen.

Verduurzamen gemeentelijk vastgoed**incidenteel voordeel € 50.000**

ie beleidsmatige toelichting 3.3.4 klimaat, energie en afvalverwerking, onderdeel verduurzamen gemeentelijk en maatschappelijk vastgoed.

Riolering**incidenteel nadeel € 119.200**

De baten en lasten van rioleringen worden via een zogenaamd gesloten financieel systeem in de begroting en jaarrekening verwerkt. Tekorten en overschotten worden verrekend met de voorziening Riolerings. In 2020 is de uitname uit deze voorziening € 291.600 lager dan geraamd door met name lagere exploitatielasten.

Specificatie nadeel Riolerings:	
Lagere exploitatielasten/-baten	€ 96.200
Hogere opbrengsten rioolheffing	€ 76.200
Lagere uitname voorziening Riolerings	€ -291.600
Nadeel tlv exploitatie 2020*	€ -119.200

* Toelichting nadeel:	
Lagere toerekening BTW	€ -70.500
Lagere doorbelasting overhead	€ -48.700
Nadeel tlv exploitatie 2020	€ -119.200

Het saldo van lagere BTW-compensatie (als gevolg van lagere exploitatie uitgaven en het lagere investeringsvolume vervanging rioleringen) en lagere doorbelasting van overhead komt ten laste van de exploitatie 2020.

Afval**incidenteel nadeel € 254.000**

De baten en lasten van afval worden via een zogenaamd gesloten financieel systeem in de begroting en jaarrekening verwerkt. Tekorten en overschotten worden verrekend met de voorziening Afval voor zover deze voorziening toereikend is. Met daarbij de aantekening dat de raad op 18 december 2018 besloten heeft € 100.000 van deze voorziening te oormerken om de belastingdrukstijgingen in 2019 en 2020 te beperken. Aangezien het saldo van de voorziening Afval op 1 januari 2020 € 50.000 bedraagt, kan in 2020 maximaal € 50.000 ten laste van de voorziening worden gebracht.

Het definitieve exploitatietekort 2020 'Afval' bedraagt € 270.500. Uit de voorziening te dekken € 50.000 en het overige bedrag ad. € 220.500 komt daarmee ten laste van de gemeentelijke exploitatie. Het saldo van lagere BTW-compensatie en hogere doorbelasting overhead, in totaal een nadeel van € 33.500, komt ook ten laste van de exploitatie. In totaal een nadeel van € 254.000.

In belangrijke mate is debet aan dit tekort:

- afrekeningen 2020 van RD Maasland zijnde € 134.100 (1^e begrotingswijziging 2020) en € 26.500 (concept jaarrekening 2020);
- afrekeningen 2020 BSGW ad. € 10.000;
- minderopbrengsten oud papier ad. € 36.600;
- hogere verwerkingskosten rest/gft afval ad. € 29.100;
- afrekening Nedvang (verpakkingsafval) 2018 en voorgaande jaren ad. € 54.400;
- lagere BTW toerekening (mn. correctie btw verpakkingsafval RD Maasland) -/- € 38.000.

Specificatie nadeel Afval:	
Hogere exploitatielasten/-baten	€ -273.100
Hogere opbrengsten afvalstoffenheffing	€ 52.600
	€ -220.500
Lagere toerekening BTW	€ -38.000
Hogere doorbelasting overhead	€ 4.500
Nadeel tlv exploitatie 2020	€ -254.000

Project RRE koopwoningen

incidenteel voordeel € 73.800

Zie beleidsmatige toelichting 3.3.4 klimaat, energie en afvalverwerking, onderdeel regeling reductie energie.

Project Actieplan Energie

incidenteel voordeel € 29.900

Zie beleidsmatige toelichting 3.3.4 klimaat, energie en afvalverwerking, onderdeel actieplan energie.

Project Transitievisie Warmte

incidenteel voordeel € 39.000

Zie beleidsmatige toelichting 3.3.4 klimaat, energie en afvalverwerking, onderdeel transitievisie warmte.

Opbrengst grondverkoop

incidenteel voordeel € 62.400

Jaarlijks worden er gronden aangekocht en verkocht. In het kader van de dijkverzwaring in Stevensweert en Ohé en Laak zijn gronden verkocht aan het Waterschap, voor een bedrag van ca. € 57.000. Dit is een eenmalige extra opbrengst. Overige grondaankopen hebben ook nog een klein voordeel opgeleverd. In totaal een bedrag van € 62.400. Conform gebruikelijk beleid wordt deze extra opbrengst toegevoegd aan de reserve ontwikkelingbedrijf.

Onderhoud Openbare Verlichting

incidenteel voordeel € 109.800

In de 2e Prorap 2020 was melding gemaakt van het feit dat enkele led armaturen pas geleverd kunnen worden in 2021 in verband met een uitslaande brand bij de fabrikant. Voorgesteld wordt om via saldobestemming jaarrekening 2020 een bedrag van € 27.000 over te hevelen naar 2021.

Daarnaast zijn er in tegenstelling tot voorgaande jaren in 2020 aanzienlijk meer schades en aanrijdingen aan lichtmasten geweest. Vrijwel alle schades, inclusief bijkomende kosten, zijn op de veroorzaker of via het Garantiefonds verhaald kunnen worden. Een uitgekeerd bedrag van ca. € 50.000 is toegevoegd aan de post onderhoud openbare verlichting. Ook zijn in 2020 minder 'kleine netaanpassingen' noodzakelijk geweest waardoor de netwerkkosten van Enexis lager zijn uitgevallen.

Kerkenvisie

incidenteel voordeel € 25.000

In 2020 is in de gemeente Maasgouw het plan opgevat om een kerkenvisie te (laten) vervaardigen. Een kerkenvisie is een strategische visie op de toekomst van het gebruik en de exploitatie van de kerkgebouwen. Het opstellen van de kerkenvisie is geen eenzijdige actie van bijvoorbeeld de gemeente, maar gebeurt in een dialoog van de gemeente met de eigenaren, inwoners en erfgoedorganisaties. De kerkenvisie omvat alle kerkgebouwen in de gemeente, zowel monumentaal als niet-monumentaal, zowel oud als nieuw. Vragen als welke gebouwen blijven als kerk fungeren, welke gebouwen worden geschikt gemaakt voor nevengebruik en welke worden niet langer voor de eredienst gebruikt, krijgen een andere functie, staan in de visie centraal.

Uit het bovenstaande wordt duidelijk, dat het hier gaat om een proces, dat zich over een langere tijd uitstrekt. Het is ook onmogelijk om dit proces te initiëren en te begeleiden door en vanuit alleen de gemeente. In het licht hiervan zijn er drie offertes aangevraagd bij externe organisaties, die ervaring hebben met de vervaardiging van een kerkenvisie. Het ligt in de bedoeling om – na een afweging van de offertes – in de eerste helft van dit jaar het proces dat leidt naar een kerkenvisie op te starten.

Voor de financiering van de kerkenvisie is via een algemene gemeentelijke uitkering medio 2020 een bedrag van € 25.000 ontvangen. Dit bedrag is vooralsnog toereikend. In het licht van het gegeven dat het proces ter vervaardiging van de kerkenvisie in 2021 wordt opgestart, wordt gevraagd om het in 2020 ontvangen bedrag van € 25.000 over te hevelen naar 2021.

Project Maasresidentie Thorn

incidenteel voordeel € 40.500

Maasresidentie Thorn is een meerjarige projectontwikkeling die – afhankelijk van het tempo van de projectontwikkelaar – naar verwachting tot en met 2023 gaat duren. De planologische instrumenten om vanuit gemeentezijde goed te kunnen sturen zijn in ruimtelijke en juridische zin complex van aard. Op het moment dat de recreatieve exploitatie van het park wordt opgestart (in 2022), zal dit vakantiepark naar verwachting ook onderdeel worden van de meerjarige programmatische aanpak van Maasgouwse vakantieparken. Op deze manier positioneren we ons als gemeente ook in de exploitatiefase als partner van het vakantiepark. Het bedrag uit 2020 dient als werkbudget te worden aangehouden, omdat juridisch en/of ruimtelijk advies moet worden ingewonnen om te kunnen sturen op de recreatieve ontwikkeling en exploitatie. Via saldobestemming € 40.500 over te hevelen naar 2021.

Handhaving Milieuservice Zuid

incidenteel voordeel € 85.800

In de jaarrekening 2019 is een bedrag van € 757.473 voor de handhaving MSZ opgenomen. Dit bedrag zou door de provincie moeten worden voldaan conform de afspraken. Als gevolg van nadere afspraken omtrent de kosten en begeleiding is van de provincie een bedrag van € 843.296 ontvangen. Het positieve verschil € (€85.823) kan ten gunste van de jaarexploitatiesaldo gebracht worden.

Grondexploitaties

incidenteel voordeel € 32.800

Door eigen projectleiders zijn meer uren aan diverse projecten besteed dan op begrotingsbasis was voorzien. Geraamd was € 51.000 voor 2020. Maar door de toegenomen vraag van en de aantrekkende bouwontwikkeling zijn er meer uren besteed. Het betreft de bouwprojecten Bosserhofsveld, Linne Zuid Oost, Op de Konie, Krijtenberg en Reutsdael.

incidenteel voordeel € 71.000

Bosserhofsveld winstneming

Zie toelichting in de paragraaf grondbeleid.

Beleidsindicatoren Programma Woon- en leefklimaat

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
8. Vhrosv	Gemiddelde WOZ-waarde woningen	X € 1.000	2019	218	2020	236	De gemiddelde WOZ waarde van woningen.
8. Vhrosv	Nieuw gebouwde woningen	aantal per 1.000 woningen	2019	11,7	2020	9,8	Het aantal nieuwbouwwoningen.
8. Vhrosv	Demografische druk	%	2019	60,5	2020	62,0	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten eenpersoons-huishouden	euro	2019	613,0	2020	649,0	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
8. Vhrosv	Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden	euro	2019	643,0	2020	682,0	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.
7. Volksgezondheid en Milieu	Omvang huishoudelijk restafval	kg per inwoner	2018	151,3	2019	150	Niet gescheiden ingezameld huishoudelijk afval.
7. Volksgezondheid en Milieu	Hernieuwbare elektriciteit	%	2017	27,5	2018	28,8	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.

3.4 Economie, arbeid en inkomen

Strategische Visie 2025

Omdat ondernemers, werkgevers en werknemers grensoverschrijdend denken en handelen is binnen het economisch domein regionale samenwerking een vereiste. De gemeente kan samen met andere overheden een bijdrage leveren aan bepaalde ruimtelijk-fysieke omstandigheden die bedrijven nodig hebben om te kunnen functioneren. Ook kunnen organisatorische maatregelen worden genomen die zich richten op het versterken van ondernemerschap of optimalisatie van de arbeidsmarkt.

Een centrale ambitie in de Strategische Visie vormt eveneens de verdere ontwikkeling als dynamisch vrijetijdsgebied. Dit is vanuit economisch perspectief een versterking van een specifiek economisch cluster: de vrijetijdseconomie. Door samen met ondernemers en andere organisaties te zorgen voor unieke en onderscheidende vrijetijdsbelevissen, wordt het gebied aantrekkelijker voor bezoekers van binnen en buiten de gemeente.

Coalitieakkoord 2018-2022

Hoofdstukken/-doelen Coalitieakkoord	Onderwerp in programmabegroting
Algemene doelen economisch domein	Paragraaf 3.4.0 Visie- en planvorming economisch domein
Vestigingsklimaat en werklocaties Verbeteren van regionaal vestigingsklimaat voor bedrijven met herstructurering van bedrijventerreinen als centrale opgave die regionaal moet worden opgepakt.	Paragraaf 3.4.1 - Uitwerking Regionaal Beleidskader Werklocaties - Lopende processen/projecten werklocaties - Ontwikkeling havengebied Maasbracht - Extra capaciteit voor bijdrage aan vestigingsklimaat en werklocaties
Ondernemerschap en -initiatieven Verkennen hoe we de acquisitie van ondernemers en de begeleiding van ondernemersinitiatieven kunnen verbeteren.	Paragraaf 3.4.2 - Uitvoering van lokaal ondernemerschaps-programma - Duurzaam inregelen van ondernemersdatabase - Extra capaciteit voor bijdrage aan ondernemerschap en -initiatieven
Toerisme en recreatie Extra impuls geven aan toerisme en recreatie aan de hand van vijf speerpunten (marketing, belevissen, infrastructuur, verblijfsrecreatie-gebieden, samenwerking).	Paragraaf 3.4.3 - Vakantieparken: kansen en bedreigingen - Belevissen en infrastructuur - Gebiedsmarketing gericht op bezoekers - Lopende processen/projecten T&R - Parkeerplaats Fun Beach Panheel - Extra capaciteit voor bijdrage aan T&R
Optimalisatie arbeidsmarkt In regionaal verband, samen met andere partijen, bijdragen aan het optimaal functioneren van de arbeidsmarkt.	Paragraaf 3.4.4 Regionaal arbeidsmarktbeleid
Arbeidsparticipatie en inkomen Uitvoering van taken op het gebied van arbeidsparticipatie op een verantwoorde manier organiseren, samen met andere gemeenten en met bijzondere aandacht voor Westrom.	Paragraaf 3.4.5 - Aanpak van armoede - Arbeidsparticipatie - Westrom

3.4.0 Algemene doelen

Visie en planvorming binnen economisch domein		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
De algemene doelen op dit gebied zijn uitgewerkt in de paragrafen hierna. Daar is ook aangegeven wat er bereikt is in 2020.	Binnen drie actielijnen is gewerkt aan het versterken van de regionale en lokale economie: - actielijn vestigingsklimaat en werklocaties; - actielijn ondernemerschap; - actielijn toerisme en recreatie. Per actielijn is extra capaciteit ingezet. De actielijnen zijn uitgewerkt in de paragrafen hierna.	

3.4.1 Vestigingsklimaat en werklocaties

Uitwerking Regionaal Beleidskader Werklocaties (o.a. Regionale Visie Nautische Bedrijvigheid)		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
In 2020 heeft het onderzoek Nautische Bedrijvigheid plaatsgevonden, dat door alle midden-Limburgse gemeenten en de Provincie gefinancierd is.	Het onderzoek is opgeleverd. Uit het onderzoek is een aantal adviezen naar voren gekomen. Als gevolg van Corona is slechts beperkt invulling gegeven aan het actieplan Nautische Bedrijvigheid. Andere projecten voor de uitvoering van het regionaal beleidskader werklocaties zijn door de focus op corona ook verschoven naar volgend jaar.	Van het budget van € 15.000 is € 2.500 uitgegeven. Restant over te hevelen naar 2021, € 12.500.

Ontwikkeling van werklocatie 'Havengebied Maasbracht'		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Er is een start gemaakt met de ontwikkeling van de werklocatie. Vanwege corona zijn er andere prioriteiten gesteld.	Voor Koeweide is een eerste aanzet gemaakt om alle rechten en plichten in kaart te brengen. Ook voor Bunkerhave en Oude Maas is een eerste aanzet gemaakt met de werkzaamheden. Als gevolg van Corona zijn de meeste werkzaamheden nog niet uitgevoerd.	Er zijn nog geen kosten gemaakt. Deze kosten moeten worden doorgeschoven naar 2021, € 20.000.

Extra capaciteit voor bijdrage vestigingsklimaat en werklocaties		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Ambtelijke capaciteit vrijgemaakt voor ondersteuning op projecten vakantieparken gedurende 2 jaar.	In de begroting zijn middelen vrijgemaakt voor extra capaciteit voor 'vestigingsklimaat en werklocaties' (€ 15.000), 'bijdrage aan ondernemerschap en ondernemersinitiatieven' (€ 30.000) en voor 'toerisme en recreatie' (€ 30.000). Met deze budgetten is 1fte (tijdelijk) ingevuld ter ondersteuning op het taakveld Economie en Toerisme.	Totaal per jaar € 75.000 gedurende 2 jaar.

Processen en projecten die doorlopen in 2020

Proces/Project	Status/ fase eind 2020
Nautische Boulevard Wessem (ontwikkeling)	In uitvoering.
Havengebied Maasbracht (herstructurering)	In voorbereiding.
Clauscentrale Maasbracht (ontsluiting)	In voorbereiding.
Terreinen Daelzicht en Koraal Groep (ontwikkeling)	Deels in uitvoering deels in voorbereiding.
Terrein Edelchemie Panheel (herontwikkeling na sanering)	In voorbereiding.

Dit is de status van de projecten per 31 december 2020. Gelijktijdig met de jaarstukken 2020 wordt in een bijlage van de 1^e Programmarapportage 2021 informatie verstrekt over de stand van zaken per april 2021.

3.4.2 Ondernemerschap en ondernemersinitiatieven

Uitvoering van lokaal ondernemerschapsprogramma		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Er is binnen de gehele organisatie bewustwording gecreëerd rondom het thema 'versterken van het ondernemerschap in Maasgouw'. Daarnaast is de bestuurlijke visie op dit onderwerp opgehaald. Het resultaat is het programma 'Versterking ondernemerschap'.	De gemeente Maasgouw doet al veel voor onze ondernemers, maar er is ook ruimte voor een verrijking van onze dienstverlening. De coronacrisis heeft laten zien dat de gemeente flexibel inspeelt op de behoeften van de ondernemers. Voor de lange termijn is een fundamentele doorontwikkeling van onze dienstverlening nodig. In 2020 is het dynamisch ondernemerschapsprogramma ingericht. In 2021 staat de programma-uitvoering centraal. Naast het ontwikkelen van dit programma is de gemeente ook actief in gesprek gegaan met ondernemers, bijvoorbeeld via een bijeenkomst met winkeliers. Daarnaast zit de gemeente periodiek met vertegenwoordigers van de ondernemers om tafel.	Aan de totstandkoming van dit programma zijn geen kosten verbonden. De werkzaamheden zijn deels uitgevoerd binnen de extra beschikbare capaciteit. (zie extra capaciteit voor bijdrage aan ondernemerschap en ondernemersinitiatieven)

Duurzaam inregelen van een lokale ondernemersdatabase		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Vanwege corona is prioriteit aan ander zaken gegeven en is dit niet in 2020 opgepakt.	Het inrichten van een basissysteem voor het bedrijven accountmanagement start in 2021.	Hier is € 14.500 voor gereserveerd. Dit bedrag wordt overgeheveld naar 2021.

Extra capaciteit voor bijdrage aan ondernemerschap en ondernemersinitiatieven		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Ambtelijke capaciteit vrijgemaakt voor ondersteuning op projecten vakantieparken gedurende 2 jaar.	In de begroting zijn middelen vrijgemaakt voor extra capaciteit voor 'vestigingsklimaat en werklocaties' (€ 15.000), 'bijdrage aan ondernemerschap en ondernemersinitiatieven' (€ 30.000) en voor 'toerisme en recreatie' (€ 30.000). Met deze budgetten is 1fte (tijdelijk) ingevuld ter ondersteuning op het taakveld Economie en Toerisme.	Totaal per jaar € 75.000 gedurende 2 jaar.

3.4.3 Toerisme en recreatie

Vakantieparken: kansen en bedreigingen		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Er is een meerjarige programmatische aanpak voor de vakantieparken ontwikkeld. De uitvoering van dit programma heeft in 2020 geleid tot: • versterking van de informatiepositie • intensieve relatie met de partijen op de parken • ontwikkelstrategieën per park (plan van aanpak) • uitvoering van plannen met partijen op de parken.	In 2020 hebben we ingezet op het vitaler maken van de vakantieparken Heelderpeel, Boschmolenplas en Porta Isola. De gemeente heeft een programmatische aanpak voor de vitalisering van vakantieparken ontwikkeld op basis van kennis en ervaring die toegankelijk is via het netwerk en de ingehuurde vitaliteitsmanager. In de uitvoering is vervolgens maatwerk per park toegepast, waarbij in 2020 nadrukkelijk is geïnvesteerd op de (vertrouwens)relatie met de partijen op de parken (denk aan eigenaren, exploitanten, ontwikkelaars). Hierdoor zijn de opgaven per park helder in beeld gebracht én is de gemeente in de procesrol gekomen. Vanuit deze positie kan de gemeente partijen op de parken bewegen richting een toeristisch-recreatief verdienmodel: een vitaal vakantiepark. Op basis van een situatie-, kansen- en risicoanalyse is per vakantiepark een visie en maatwerkaanpak ontwikkeld.	Voor de inzet van de vitaliteitsmanager is gebruik gemaakt van het werkbudget RT 2020.

Belevenissen en infrastructuur voor bezoekers		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Economische groei, door toename van bezoekers (aantal toeristen en recreanten) en verhoging van hun bestedingen.	Een uitwerking van kansen op het gebied van recreatie en toerisme voor zowel ondernemers / investeerders, alsook voor de gemeente. Daarmee wordt ook een basis gelegd voor het nieuwe programma economie, recreatie en toerisme. De kansenkaart zou in 2020 opgeleverd worden. Als gevolg van de coronacrisis is hierin echter vertraging ontstaan.	Gefinancierd met bestaand budget RT2020.

Gebiedsmarketing voor bezoekers (vrijtijdsgebieden)		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Is tot op heden nog niet opgepakt a.g.v. extra werkzaamheden m.b.t. corona		

Processen en projecten die doorlopen in 2020

Proces/Project	Status/ fase in 2020
Fun Beach Panheel (aankpak parkeerproblematiek)	Besluitvorming is in voorbereiding.
Maasresidence Thorn (begeleiding realisatie)	In uitvoering
Kasteeldomein Walburg Stevensweert (ontwikkeling)	Gereed in 2020.

Dit is de status van de projecten per 31 december 2020. Gelijktijdig met de jaarstukken 2020 wordt in een bijlage van de 1^e Programmarapportage 2021 informatie verstrekt over de stand van zaken per april 2021.

Parkeerplaats Fun Beach Panheel

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Er is draagvlak ontstaan bij de ondernemer, belanghebbenden en de gemeente voor een goede oplossing van de parkeer- en verkeersproblematiek bij Fun Beach.	Er is goed overlegd met en tussen alle betrokkenen, een aantal scenario's is uitgewerkt en de gemeenteraad heeft in een themabijeenkomst een voorkeursoplossing benoemd. Het proces loopt door in 2021 en besluitvorming door de raad in juli van dit jaar voorzien.	Er zijn geen uitgaven gedaan, wel inzet van ambtelijke capaciteit.

Extra capaciteit voor bijdrage aan toerisme en recreatie

Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Ambtelijke capaciteit vrijgemaakt voor ondersteuning op projecten vakantieparken gedurende 2 jaar.	In de begroting zijn middelen vrijgemaakt voor extra capaciteit voor 'vestigingsklimaat en werklocaties' (€ 15.000), 'bijdrage aan ondernemerschap en ondernemersinitiatieven' (€ 30.000) en voor 'toerisme en recreatie' (€ 30.000). Met deze budgetten is 1fte (tijdelijk) ingevuld ter ondersteuning op het taakveld Economie en Toerisme.	Totaal per jaar € 75.000 gedurende 2 jaar.

3.4.4 Optimalisatie arbeidsmarkt

Regionaal arbeidsmarktbeleid		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Vanuit de regionale beleidsgroep is gewerkt aan de activiteiten en doelen van het jaarplan regionaal arbeidsmarktbeleid Midden-Limburg. De uitvoering van het actieplan 'Perspectief op Werk' was al gestart vanaf januari 2020. Vanaf en door de coronacrisis heeft het actieplan een koerswijziging gekregen. Mede door de noodzaak van een post-corona aanpak zijn enerzijds bepaalde activiteiten on hold gezet en anderzijds zijn bepaalde ingezette activiteiten vanuit o.a. het jaarplan in een versnelling gebracht.	Binnen de arbeidsmarktregio wordt voortdurend gewerkt aan het optimaal functioneren van de arbeidsmarkt en de afstemming tussen vraag en aanbod. Daarvoor levert Maasgouw samen met andere gemeenten ambtelijke deskundigheid/capaciteit. Gemeenten, Provincie, LWV, MKB Limburg, LLTB, UWV en FNV hebben in 2020 een taskforce gevormd waarin een gezamenlijke aanpak rondom de arbeidsproblematiek als gevolg van de coronacrisis wordt ontwikkeld. Signalen voor aanvullende maatregelen zijn en worden gezamenlijk opgepakt. Tegelijkertijd blijft het niveau van de arbeidsmarktregio het niveau waarop concreet in actie moet worden gekomen. Op dat niveau zijn de partners actief en kan de verbinding worden gelegd met bestaande en goed functionerende aanpakken. Vanwege de coronacrisis is er regionaal gewerkt aan een nieuw plan voor de veranderde Arbeidsmarkt 'Post Corona aanpak Arbeidsmarkt Midden Limburg'. Dit plan borduurt deels voort op het bestaande jaarplan arbeidsmarktregio 2020, het actieplan Perspectief op Werk en nieuwe onderdelen die zijn toegevoegd vanwege de veranderingen op de arbeidsmarkt. Het bestaande actieplan Perspectief op Werk biedt enerzijds handvatten om snel aan de slag te gaan, maar biedt ook (financiële) ruimte om andere dingen te doen die nodig zijn vanwege de veranderde arbeidsmarkt als gevolg van de coronacrisis.	Zoals opgenomen in de begroting 2020 worden de regionale projecten voornamelijk bekostigd uit rijksmiddelen. Daar waar dit niet het geval is wordt dit betaald uit het participatiebudget.

3.4.5 Arbeidsparticipatie en inkomen

Aanpak van armoede		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Er is verder vorm gegeven aan het programma dat gericht is op de begeleiding en ondersteuning van mensen om uit de armoede te komen. In 2020 is gewerkt aan de implementatie van de aanpak Vroeg signalering van schulden. Vanaf november 2020 is de aanpak operationeel.	Inwoners met (beginnende) betalingsachterstanden zijn op basis van daadwerkelijke signalen van schuldeisers proactief benaderd met een hulpaanbod. Het AMW-ML, het SWT en PLANgroep hebben een actieve rol in de aanpak. Per oktober 2020 is het project Huiswerkbegeleiding en Coaching voor jongeren die opgroeien in een huishouden met een inkomen tot 120% van het geldende bijstandsniveau van start gegaan. De gemeente biedt maandelijks structureel 5 a 7 jongeren de mogelijkheid om deel te nemen. Door corona is het project later gestart dan vooraf beoogd. De schoolsluitingen hebben directe invloed gehad op het aantal aanmeldingen en de werkwijze. Hierdoor waren er nauwelijks aanmeldingen vanuit de scholen en door de lockdown is ook de huiswerkbegeleiding gesloten geweest. Instrumenten zoals St. Leergeld, Jeugdfonds Sport, Jeugdfonds Cultuur, de voedselbank en de kledingbank hebben in 2020 net als voorgaande jaren hun bijdrage geleverd aan het ondersteunen van inwoners die opgroeien in een huishouden met minimale financiële middelen. Ten gevolge van de coronacrisis heeft het onderzoek naar de oprichting van een lokaal SUN noodfonds vertraging opgelopen. Ook voor de opgenomen raming voor ontwikkeling en innovatie hebben nog geen uitgaven plaatsgevonden. In 2020 zijn gratis stoffen mondkapjes verstrekt aan mensen met een minimum inkomen.	Van het begroot bedrag voor het armoedebeleid dat bij de 2^e Prorap 2020 bijgesteld is naar € 38.900, hebben in 2020 uitgaven plaats gevonden voor vroeg signalering (€ 5.200) en scholingsprojecten (€ 4.200).

Arbeidsparticipatie		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
• Een vermindering van het aantal uitkeringsgerechtigden ondanks de coronacrisis. • 38 inwoners die aan de slag zijn met behulp van loonkosten subsidie. • 38 uitkeringsgerechtigden met parttime inkomsten. • 5 beschut werkers waarmee wordt voldaan aan de taakstelling die we als gemeente Maasgouw hebben.	In 2020 hebben een aantal projecten gelopen, bijvoorbeeld het project 'Plan van aanpak van de doelgroep met 30-70% loonwaarde' en het project 'Plan van aanpak statushouders'. Beide projecten hebben positieve resultaten opgeleverd. Mede door deze projecten is het uitkeringsbestand in 2020 ondanks de coronacrisis licht gedaald (263 in januari 2020 ten opzichte van 261 in december 2020). Dit terwijl het landelijke beeld is dat het aantal bijstandsontvangers stijgt. In 2020 zijn 75 uitkeringen beëindigd, met als belangrijkste reden het vinden van een baan. Project 'Plan van aanpak Statushouders' 2020 was voor de doelgroep statushouders een jaar met veel uitdagingen door de coronamaatregelen. Zo waren groepsbijeenkomsten nauwelijks mogelijk, waardoor een aantal 'instrumenten' niet langer ingezet konden worden.	De raming 2020 voor deze projecten bedraagt € 200.000 voor het project statushouders en € 100.000 voor het project 30/70. De werkelijke uitgaven 2020 waren respectievelijk € 197.050 en € 47.970. Zoals aangekondigd in de 2e Prorap 2020 wordt het restant van het project 30/70

• Een verhoogde participatie van de doelgroep van mensen die nog niet toe zijn aan de stap richting regulier werk (70 mensen verrichten vrijwilligerswerk) • Daarnaast hebben we een gezamenlijk programma voor de doorontwikkeling van de uitvoering van de Participatiewet opgesteld, met een bijbehorende business case en klantreis.	Denk bijvoorbeeld aan het fietsproject, de bijeenkomsten voor Eritrese jongeren en moeders en het taalcafé. Ook de taalscholen zijn een aantal weken gesloten geweest en de inburgeringsexamens konden tijdelijk niet of nauwelijks gepland worden. Toch is er ook veel positiefs te melden. Ondanks alles zijn er mooie resultaten bereikt: • 5 personen stroomden uit naar regulier werk • 3 personen stroomden uit met loonkostensubsidie • 5 personen verrichten parttime werk • 10 volgen opleiding • 2 personen zijn voor het verstrekken van een uitkering al richting werk begeleidt • 12 volgen een traject als voorbereiding op werk • 4 volgden de training “Ik doe mee” (afgerond in februari) • 4 vrouwen volgden een empowermentproject • 10 personen nemen deel aan een traject bij de Kledingbank Project ‘Plan van aanpak van de doelgroep met 30-70% loonwaarde’ Dit project heeft, ondanks dat veel van de deelnemers nog niet direct de stap naar werk konden zetten, mooie resultaten behaald. • 28 mensen verrichten vrijwilligerswerk • 5 volgden de training ‘ik doe mee’ • 1 persoon is begeleid naar dagbesteding • 2 personen volgen een activeringstraject In de zomerperiode van 2020 is gebleken dat een groot deel van de mensen die deel uitmaakten van het project inmiddels maximaal participeren. Er is toen besloten het project om te buigen naar extra aandacht voor de groep kwetsbare jongeren. Verder is er in de tweede helft van 2020 extra ingezet op jongeren met een afstand tot de arbeidsmarkt, vooral omdat deze groep door de Covid19 effecten deze extra aandacht nodig had om niet tussen wal en schip te geraken. Het jaar 2020 heeft daarnaast in het teken gestaan van de voorbereidingen voor de doorontwikkeling van de uitvoering van de Participatiewet. De doorontwikkeling heeft als doel om een verhoogde en duurzame arbeidsdeelname voor de groep met een afstand tot de arbeidsmarkt te realiseren. De raad is hier onder andere door een informatiebijeenkomst in juni 2020 over op de hoogte gesteld. Eind 2020 is het gezamenlijk programma en de klantreis afgerond. Op dit moment wordt gewerkt aan de structuur waarbinnen het programma wordt uitgevoerd en wordt besluitvorming voorbereid.	€ 52.030 overgeheveld naar 2021 ten behoeve van het project 17/27.
---	--	---

Westrom		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Om de tekorten bij uitvoering van de Wsw terug te dringen en daarmee de uitvoering toekomstbestendiger te maken, is Westrom in 2020 gestart met de maatregelen uit het onderzoek van R. Capel. Ondanks de coronacrisis heeft Westrom zorg en aandacht besteed aan de medewerkers en is de bedrijfsvoering zodanig aangepast dat er geen sprake is van negatieve effecten voor de medewerkers en op de exploitatie.	De vier pijlers (Wsw, Beschut Werk, PW en re-integratie) zijn in beeld gebracht, waardoor er inzicht is in de financiering en de kostprijs van deze verschillende producten. De begroting 2022 wordt ingericht op basis van de vier pijlers. De eerste resultaten in 2020 van maatregelen uit het onderzoek van Capel zijn de aanpassing van detacheringstarieven en de daling van het ziekteverzuim. Door de uitbraak van corona heeft echter ook Westrom maatregelen moeten treffen en de bedrijfsvoering aan moeten passen. Ondanks deze aanpassingen heeft Westrom de omzetsdaling op kunnen vangen met kostenbesparingen. Dankzij deze besparingen hoeft Westrom de € 1,7 miljoen coronacompensatie van het Rijk voor 2020 niet aan te wenden. Van dit bedrag reserveert Westrom € 450.000 voor mogelijke effecten van corona in 2021. Daarnaast wordt € 400.000 gestort voor de jaarschijf 2020 in de krimpvoorziening, om medio 2025 eventuele reorganisatiekosten te betalen als gevolg van de afname van het aantal Wsw-medewerkers. Of een reorganisatie noodzakelijk is, en zo ja in welke omvang, is afhankelijk van de doorontwikkeling van de uitvoering van de Participatiewet en de positionering van Westrom. Indien de krimpvoorziening niet nodig is, vloeit deze terug naar de gemeenten. Het resterende bedrag uit de coronacompensatie 2020 gaat terug naar de gemeenten en wordt in mindering gebracht op de bijdragen voor 2021, voor Maasgouw € 86.307.	Uit de in 2020 verstrekte coronacompensatie van het Rijk wordt € 86.307 toegekend als korting op de bijdrage 2020 welk bedrag ten gunste van het jaarrekeningsaldo 2020 komt. Dit bedrag wordt verrekend met de gemeentelijke bijdragen Westrom 2021. Voorgesteld wordt om via saldo-bestemming jaarrekening 2020 een bedrag van € 21.500 over te hevelen naar 2021 t.b.v. de doorontwikkeling van de uitvoering van de participatiewet.

Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Economie, arbeid en inkomen

Nr.	Omschrijving taakveld	Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
Lasten					
2.3	Recreatieve Havens	107.647	105.680	91.284	14.396
3.1	Economische ontwikkeling	372.806	413.269	331.152	82.117
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	43.200	54.903	48.490	6.413
3.4	Economische promotie	610.817	1.044.475	638.280	406.195
5.6	Media	0	0	0	0
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	318.565	451.359	339.877	111.482
6.3	Inkomensregelingen	6.582.539	10.654.467	8.627.135	2.027.332
6.4	Begeleide participatie	2.882.720	3.208.411	3.076.275	132.136
6.5	Arbeidsparticipatie	778.000	930.705	704.404	226.301
6.71	Maatwerkdienstverlening 18+	98.200	97.100	59.274	37.826
	Totaal lasten	11.794.494	16.960.369	13.916.170	3.044.199
Baten					
2.3	Recreatieve Havens	25.240	25.240	25.790	550
3.1	Economische ontwikkeling	54	27.320	27.320	0
3.3	Bedrijfsloket en -regelingen	33.355	38.105	33.187	-4.918
3.4	Economische promotie	12.734	14.250	14.268	18
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	63.030	115.050	107.533	-7.517
6.3	Inkomensregelingen	4.225.302	8.439.932	6.859.589	-1.580.343
6.5	Arbeidsparticipatie	0	0	3.813	3.813
	Totaal baten	4.359.715	8.659.897	7.071.500	-1.588.397
	Totaal saldo van baten en lasten	-7.434.779	-8.300.472	-6.844.670	1.455.802
Mutaties reserves					
		Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
	Lasten	0	0	197.882	-197.882
	Baten	312.097	967.619	508.361	-459.258
	Saldo	312.097	967.619	310.480	-657.139
	Resultaat Progr. Economie, arbeid en inkomen	-7.122.682	-7.332.853	-6.534.191	798.662

Verklaring saldo programma Economie arbeid en inkomen		
Kapitaallasten		0
Reserves		0
Verschillen > € 25.000	Bossen en natuurterreinen, saldo overheveling naar 2021	83.000
	Mer sociaal domein, saldo overheveling € 16.000	
	uitvoeringskosten TOZO naar 2021	59.400
	Uitkeringen participatiewet	131.100
	BBZ	37.900
	IOAW/IOAZ	38.100
	TOZO 1, saldo overheveling naar 2021	131.500
	TOZO 2, saldo overheveling naar 2021	32.800
	TOZO 3 (saldo overheveling naar 2021)	15.000
	Participatie project 17/27, saldo overheveling naar 2021	52.000
	Participatie	-48.400
	Westrom	86.300
	Nieuwe wet inburgering, saldo overheveling naar 2021	47.200
	Armoede- en schuldenbeleid	29.500
Verschillen > € 5.000 en < € 25.000	Diversen	36.900
	Taallessen (saldo overheveling naar 2021)	12.000
	Samenwerking keyport (saldo overheveling naar 2021)	12.500
	Havengebied Maasbracht (saldo overheveling naar 2021)	20.000
Verschillen < € 5.000		21.900
Totaal		798.700

Toelichting verschillen > € 25.000

Participatie 1.000.000 bomenplan

incidenteel voordeel € 83.000

In samenwerking met de provincie neemt de gemeente deel aan dit project. Het heeft een looptijd van drie jaren. In 2020 is reeds een voorschot op de provinciale subsidie ontvangen. Van de begrote uitgaven op dit project € 94.000 is in 2020 € 11.000 besteed. Het restant van € 83.000 over te hevelen via saldo bestemming naar 2021.

MER Sociaal Domein

incidenteel voordeel € 59.400

Het incidentele voordeel ontstaat door de teruggave op de bijdrage MER sociaal domein 2020 ad. € 23.000, het overschot op de uitvoeringskosten TOZO ad. € 16.000 en een abusievelijk geraamd bedrag ad. € 20.480 op de bijdrage 2020. Voor de uitvoeringskosten TOZO wordt verwezen naar de toelichting bij de paragraaf Covid-19. Voorgesteld wordt om het restant van de uitvoeringskosten t.b.v. TOZO ad. € 16.000 over te hevelen naar 2021.

Uitgaven Participatiewet uitkeringen**incidenteel voordeel € 131.100**

In de 1^e en 2^e Prorap 2020 is beschreven dat verwacht werd dat het aantal uitkeringen, als gevolg van de coronacrisis, zal stijgen. Hoe groot de stijging is en wanneer deze zou plaatsvinden is sterk afhankelijk van de duur van de crisis en de maatregelen die door het Rijk worden genomen. Op het moment van de samenstelling van de tweede Programmarapportage 2020 is ingeschat dat er aan het einde van het jaar mogelijk een stijging van het aantal uitkeringen op het gebied van de Participatiewet aan de orde zou zijn. In de ramingen is hier destijds rekening mee gehouden. Inmiddels is gebleken dat de stijging van het aantal uitkeringen op grond van de Participatiewet in 2020 is uitgebleven. Ten opzichte van januari 2020 is er zelfs nog een daling te zien (263 in januari 2020 ten opzichte van 256 in december 2020). De projecten 'plan van aanpak van de doelgroep met 30-70% loonwaarde', het project 'Plan van aanpak statushouders' en de extra inzet op de groep jongeren in de uitkering, hebben bijgedragen aan het feit dat het uitkeringsbestand in 2020 ondanks de coronacrisis is gedaald.

Wel is een forse toename van het aantal WW uitkeringen zichtbaar. In de toename zijn alle leeftijdscategorieën vertegenwoordigd, maar de groep jongeren tot 27 jaar kent de grootste toename. Door het pakket aan steunmaatregelen dat het kabinet heeft getroffen en het feit dat er in veel gevallen eerst recht bestaat op een WW uitkering is de stijging in het aantal uitkeringen op het gebied van de Participatiewet mogelijk pas in 2021 zichtbaar.

Het incidenteel voordeel is ontstaan door:

	€
WWB/bijstand thuiswonend < 65	119.640
WWB/bijstand thuiswonen < 21	18.790
WWB/elders verpleegden	-11.360
Bijstandsbesluit zelfstandigen	4.050
Incidenteel voordeel 2020	€ 131.120

BBZ startend**incidenteel voordeel € 37.900**

Er hebben in het jaar 2020 minder BBZ verstrekkingen plaatsgevonden. De corona crisis heeft ook op het aantal starters een impact gehad.

IOAW/IOAZ**incidenteel voordeel € 38.100**

Er is sprake van een incidenteel overschot op de IOAW en IOAZ uitkeringen. De IOAW (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemer) is vanaf 1 januari 2015 afgesloten voor nieuwe aanvragers die geboren zijn op of na 1 januari 1965. Het aantal IOAW/IOAZ uitkering is in 2020 licht afgenomen.

De specificatie is als volgt:

Omschrijving	€
IOAW	27.340
IOAZ	10.760
Incidenteel voordeel 2020	€ 38.100

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (TOZO)**incidenteel voordeel € 179.300**

Omschrijving	€
TOZO 1	131.460
TOZO 2	32.760
TOZO 3	15.000
Incidenteel voordeel 2020	€ 179.220

Voorgesteld wordt om het saldo ad. € 179.300 over te hevelen naar 2021 ten behoeve van de uitvoeringskosten 2021 en verder. Dit wordt nader toegelicht bij de paragraaf Covid-19.

Re-integratie en participatie voorzieningen - Projecten**incidenteel voordeel € 52.000**

In de 2^e prorap 2020 is de ombuiging van het project 30/70 naar het project 17/27 opgenomen. Het project jongeren 17-27 jaar met een afstand tot de arbeidsmarkt loopt tot en met 2021. Van een groot gedeelte van het begroot bedrag voor 2020 zullen de uitgaven hierdoor pas plaatsvinden in het jaar 2021. Voorgesteld wordt om het restant-bedrag ad. € 52.030 van het project 17/27 bij de bestemming van het jaarrekeningsaldo 2020 over te hevelen naar 2021.

Re-integratie en participatie – Trajecten en overige**incidenteel nadeel € 48.400**

Op de overige uitgaven voor re-integratie en participatievoorzieningen is een overschot van € 145.300. De geraamde onttrekking uit de reserve trajecten ten bedrage van € 193.700 heeft niet plaatsgevonden omdat deze pas doorgang vinden in 2021, waardoor er een saldo resteert van € -/- € 48.400. Voorgesteld wordt om van deze reserve in 2021 € 88.200 in te zetten voor het project participeren in het groen (€ 58.200) en trajecten (€ 30.000).

Participeren in het groen

Het bedrag ad. € 58.200 is ten behoeve van dit project. Hieruit worden in de vorm van een pilot van 1 jaar in 2021 de kosten voor de begeleider leerpool bekostigd.

Trajecten

Door de Corona maatregelen hebben veel re-integratie trajecten in de maanden april en mei stil gelegen, en zijn de trajecten gedurende deze maanden niet gefactureerd. Ook de re-integratie trajecten bij Westrom zijn in deze maanden niet doorgegaan. Daarnaast zijn er in de opvolgende maanden door de nog steeds geldende maatregelen weinig tot geen nieuwe re-integratie trajecten gestart. Mensen die wel zijn aangemeld, bijvoorbeeld bij Westrom, zijn op een wachtlijst geplaatst. Deze trajecten gaan weer van start zodra de situatie dit toelaat. Het voorstel is om € 30.000 te financieren uit de reserve trajecten om ze dan in te kunnen zetten om de nieuwe, maar ook bestaande uitkeringsgerechtigden richting arbeidsmarkt te begeleiden.

Westrom**incidenteel voordeel € 86.300**

Zie beleidsmatige toelichting 3.4.5 arbeidsparticipatie en inkomen, onderdeel Westrom.

Nieuwe Wet Inburgering**incidenteel voordeel € 47.200**

Maasgouw heeft ter voorbereiding op de uitvoering van de nieuwe Wet Inburgering over 2020 een vergoeding van het Rijk ontvangen ad. € 47.200.

De inwerkingtreding van de nieuwe Wet inburgering, die gepland stond op 1 juli 2021, wordt uitgesteld naar 1 januari 2022. In het jaar 2020 hebben geen uitgaven plaatsgevonden op dit budget; in de 2^e Prorap 2020 is voorgesteld om dit bedrag voor de verdere voorbereiding over te hevelen naar 2021.

Armoede- en schuldenbeleid**incidenteel voordeel € 29.500**

Zie beleidsmatige toelichting 3.4.5 arbeidsparticipatie en inkomen, onderdeel aanpak van armoede.

Beleidsindicatoren Programma Economie, arbeid en inkomen

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
6. Sociaal domein	Banen	per 1.000 inw.15-65jr	2018	559,3	2019	572	Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 tot en met 65 jaar.
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	%	2018	3	2019	3	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	%	2018	65,8	2019	66,5	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking.
6. Sociaal domein	Werkloze jongeren	%	2018	2,0	2019	1,0	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	per 1.000 inw 18+	2019	17,9	2020	23,5	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Wet werk en bijstand (WWB, t/m 2014) en de Participatiewet (vanaf 2015).
6. Sociaal domein	Lopende re-integratie voorzieningen	per 1.000 inw.15-65jr	2018	12,0	2019	10,9	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.
3. Economie	Funcatiemenging	%	2018	43,7	2019	44,1	De functie mengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
3. Economie	Vestigingen (van bedrijven)	per 1.000 inw.15-65jr	2018	155,5	2019	160,4	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-65 jaar.

3.5 Gemeentebestuur en organisatie

Strategische Visie 2025

Het motto van de Strategische Visie is "Samen maken we Maasgouw!". Daarmee komt tot uiting dat de gemeente maatschappelijke en bestuurlijke opgaven alleen nog maar succesvol kan aanpakken door samen te werken met (groepen van) bewoners, bedrijven en andere organisaties. Daarbij is een optimale interactie tussen lokaal bestuur en bewoners een vereiste.

Om nauw betrokken te blijven bij het leven in de dorpskernen is het ook nodig dat het gemeentebestuur zelfstandig blijft. Dat kan alleen door samen te werken met andere bestuurlijke partners.

De beoogde manier van werken stelt ook eisen aan de ambtelijke organisatie. Verwacht wordt dat de organisatie bestaat uit professionals die opereren als daadkrachtige partner voor iedereen die zich inzet voor een sterk, sociaal en vitaal Maasgouw.

Coalitieakkoord 2018-2022

Hoofdstukken/-doelen Coalitieakkoord	Onderwerp in programmabegroting
<u>Bestuurlijke vernieuwing en participatie</u> - Opstellen van procesplannen (per spoor) voor het realiseren van de actiepunten die zijn opgenomen in het raadsakkoord over bestuurlijke vernieuwing. - Organiseren van "accountmanagement" voor burgerinitiatieven zodat deze initiatieven kunnen rekenen op een goede begeleiding binnen de gemeentelijke organisatie.	Paragraaf 3.5.1 Bestuurlijke vernieuwing
<u>Rechtsorde, veiligheid en handhaving</u> Bepalen van nieuwe beleidsprioriteiten binnen het op te stellen integraal veiligheidsplan (IVP) voor de periode 2019-2022.	Paragraaf 3.5.2 - Veiligheidsbeleid - Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)
<u>Bestuurlijke samenwerking</u> Verkennen hoe de instrumenten voor sturing en controle van verbonden partijen beter kunnen worden gebruikt.	Paragraaf 3.5.3 - BsGW - Sturing en controle verbonden partijen
<u>Dienstverlening en communicatie</u> Constant blijven zoeken naar mogelijkheden om de dienstverlening te verbeteren, met speciale aandacht voor de dienstverlening door MER-diensten.	Paragraaf 3.5.4 - Leegstand gebouwen en fraudepreventie - Routekaart website - Social media en webcare
<u>Organisatie, personeel en bedrijfsvoering</u> - Gevolgen van digitalisering, informatiebeveiliging en nieuwe privacyregelgeving voor gemeentelijke organisatie in beeld brengen. - Doorontwikkeling van ambtelijke organisatie aan de hand van kernwaarden "Samen Doen met Lef".	Paragraaf 3.5.5 <i>Zie paragraaf 5.5. Bedrijfsvoering</i>
<u>Financiële positie en belastingen</u>	Paragraaf 3.5.4 <i>Zie paragraaf 5.8 Lokale Heffingen.</i>

3.5.1 Bestuurlijke vernieuwing en participatie

Bestuurlijke vernieuwing		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Uitvoering bestuurlijke vernieuwing	In het kader van het spoor versterking lokale democratie was het de bedoeling dat in 2020 een pilot zou worden opgestart waarbij de relatie tussen college en raad en een dorpsraad centraal zou staan. In deze pilot zou het dorpsontwikkelingsplan Stevensweert concreet worden besproken waarbij alle actoren zouden worden betrokken. Echter vanwege corona heeft dit debat nog steeds niet kunnen plaatsvinden omdat het nu eenmaal nodig is om hiervoor fysiek bij elkaar te komen. Het is de bedoeling dat deze casus richting geeft aan het overleg tussen gemeente en dorps overleggen. Zodra hiervoor de mogelijkheden weer aanwezig zijn zal dit worden opgestart. De gesprekken met de overige dorps overleggen zijn ingepland en waar mogelijk opgepakt. Een raads werkgroep heeft zich ook gebogen over het procesplan uitvoering coalitieakkoord en de rol van de raad hierin. Per actiepunt is aangegeven welke rol de raad graag op zich wenst te nemen binnen de 27 actiepunten. Tour de Maasgouw. De raad wil graag nader kennismaken met diverse onderwerpen die spelen in onze gemeente. Hierbij is het de bedoeling dat de raad "on tour" gaat waarbij diverse activiteiten worden bezocht en waarbij kennis wordt gemaakt met de diverse actoren die deze activiteiten organiseren. In 2021 gaat de raad hiervoor drie maal op pad.	

3.5.2 Rechtsorde, veiligheid en handhaving

Veiligheidsbeleid		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Het Integraal Veiligheidsplan (IVP) is vastgesteld	Ieder jaar wordt gerapporteerd over de uitvoering in een raadsinformatiebrief. In het IVP zijn voor de komende jaren de prioritaire veiligheidsthema's vastgesteld waar de gemeente de aanpak wil intensiveren met het doel hier 'winst' op te boeken. Het gaat om de volgende drie thema's: 1. Overlast, geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid 2. Ondermijnende/georganiseerde criminaliteit. 3. Vermogenscriminaliteit/woninginbraken/-overvallen Naast deze prioritaire thema's worden in het IVP ook de 'strategische thema's' vermeld. Deze thema's zijn eveneens van strategisch belang maar de aanpak behoeft geen bijzondere doorontwikkeling of intensivering. Deze maken onderdeel uit van de reguliere bedrijfsvoering. Monitoring van het IVP is hierbij een continu proces. Jaarlijks wordt het IVP over de voorliggende periode geëvalueerd. Daarbij wordt gekeken naar de efficiëntie en effectiviteit van de maatregelen. Als de situatie daarom vraagt wordt de aanpak bijgesteld en kunnen er andere accenten worden gelegd. Met deze werkwijze is het mogelijk om in te spelen op actuele ontwikkelingen in de maatschappij. De prioritaire en de strategische thema's komen terug in de terugkoppeling die als RIB naar de raad wordt verstuurd. Hierin wordt zichtbaar aan welke doelstellingen succesvol wordt gewerkt. Dit geeft op dit moment geen aanleiding om andere accenten te leggen.	Bijdrage RIEC € 11.925 Overige uitgaven IVP € 9.700

Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)

Wat hebben we bereikt?

- Er is adequaat ingespeeld op alle uitdagingen die de corona-pandemie met zich meebrengt.
- De publieke gezondheid is verder versterkt door onder andere meer risicogerichte JGZ
- Er is verder toegewerkt naar een (meer) toekomstbestendige brandweezorg en het verbeteren van de risico- en crisisbeheersing.

Wat hebben we ervoor gedaan?

1. GGD Limburg-Noord

Toezicht houden		Forensische geneeskunde	
Inspecties kinderopvang	396	Lijkschouwingen	542
Gastouders	158	Behandelingen arrestantenzorg	1.410
Gastouders bureaus	20		
Kinderdagverblijven	115		
Buitenschoolse opvang	103		

Jeugdgezondheidszorg		Gezondheidsbescherming	
Kinderen 0-18 jaar	87.558	Reisconsulten	3.081
Geboortes	4.217	Reisvaccinaties	3.940
Consulten	66.714	Soa cliënten	2.438
Consultbureaus	20	Tuberculose klanten	31
Vaccinaties	49.332	Hygiëne adviezen evenementen	0

- In het kader van de corona-pandemie: er zijn teststraten opgezet, bron- en contactonderzoek heeft plaatsgevonden en de voorbereidingen voor grootschalige vaccinatie hebben hun beslag gekregen. Hiervoor ontving de GGD aparte financiering van het rijk.
- Op 8 juli heeft het algemeen bestuur van Veiligheidsregio Limburg-Noord het beleidsplan 2020-2023 vastgesteld. Het beleidsplan geeft de strategische kaders waarbinnen de drie primaire processen Crisisbeheersing, Brandweer en GGD ruimte hebben om zich te ontwikkelen en in te spelen op de veranderende omgeving.
- Samenwerking tussen JGZ GGD-LN en brandweezorg LN bij vaccinatie van 5.000 jongeren tegen meningokokken
- Project 'Nu niet zwanger': ondersteunt kwetsbare mensen (Denk aan psychiatrische problematiek, verstandelijke beperking, verslaving, dakloosheid, loverboyproblematiek) bij een bewuste keuze te maken over het moment van hun kinderwens, zodat zij niet onbedoeld zwanger raken.
- Nieuwe initiatieven consultatiebureaus JGZ waaronder de pilot om het bewegen van jonge kinderen te stimuleren en het bevorderen van water drinken tijdens het 7 maandenconsult.
- Eerste versie 'Bouwsteen gezondheid'. Deze bouwsteen (in ontwikkeling) is een hulpmiddel voor gemeenten om er voor te zorgen dat bij het inrichten van de omgeving gezondheid wordt meegenomen en afgewogen.

2. Brandweezorg

Risicobeheersing		Incidentbestrijding en preparatie	
Adviezen brandveiligheid	1.882	Brandweerposten	30
(her)controles	671	Uitrukken repressieve brandweezorg prio 1	3.132
Voortlichtingsactiviteiten	66	Uitrukken repressieve brandweezorg prio 2	1.863
Brandonderzoeken	57		
Crisisbeheersing			
Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdings Procedures (GRIP)	16	Grip 1: 12	
Adviesaanvragen vergunning evenementen	142	Grip 2: 2	
		Grip 3: 1	
		Grip 4: 4	

Wat heeft het gekost?

Gemeentelijke bijdrage
GGD € 767.200

Gemeentelijke bijdrage
brandweezorg
€ 1.640.400

	• Samenwerking tussen de GGD en crisisbeheersing bij de bestrijding van het Covid-19 virus. • Eerste versie van de 'Bouwsteen Veiligheid'. Deze bouwsteen (in ontwikkeling) is een hulpmiddel voor gemeenten om er voor te zorgen dat bij het inrichten van de omgeving veiligheid wordt meegenomen en afgewogen. • Paraatheid en beschikbaarheid brandweer(vrijwilligers). • Verkennend onderzoek. De conclusies en aanbevelingen van de Commissie brandweezorg worden verder uitgewerkt waarbij ook de taakdifferentiatie wordt betrokken. • Verdere ontwikkeling van het Veiligheid-Informatie Centrum (VIC) dat voorziet in hoe de Veiligheidsregio's en de hulpdiensten meer inzicht krijgen in veiligheidsdata en hoe daarmee de veiligheid in Limburg kan verbeteren. • Versterking natuur- en bosbrandbeheersing. ○ Samenwerking tussen Nederlandse en Duitse brandweer, gemeenten en terreinbeheerders van natuurgebieden is versterkt. ○ Schrijven van risicobeheersplannen met aanbevelingen voor natuurbrandbestrijding. ○ Geschikt maken van waterinname punten. • Risk Factory. Vanaf januari 2020 opende de Risk Factory in Venlo officieel haar deuren voor senioren, zodat ook zij op een bijzondere manier (on)gezonde en (on)veilige situaties konden ervaren en beleven. De scenario's voor ouderen zijn, in samenwerking met betrokken partners en KBO Limburg, inhoudelijk afgestemd op senioren. • Vaststelling Rampbestrijdingsplan Hoogwater Maas 2020-2023.	
--	---	--

3.5.3 Bestuurlijke samenwerking

Belastingssamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Een zo efficiënt en effectief mogelijk heffen en innen van gemeentelijke belastingen en WOZ-waardebepaling.	BsGW heeft uitvoering gegeven aan de taken die in de begroting 2020 zijn afgesproken. Bij BsGW is het resultaat over 2020 € 2,092 miljoen negatief. Dit wordt voor een groot gedeelte veroorzaakt door de negatieve effecten als gevolg van COVID-19. Zie voor verdere informatie de paragraaf 5.9 Covid-19.	Gemeentelijke bijdrage 2020 € 302.000. Extra bijdrage a.g.v. het negatieve resultaat 2020 € 35.034.

Voor een totaaloverzicht van bijdrages aan verbonden partijen wordt verwezen naar paragraaf 5.6.

3.5.4 Dienstverlening en communicatie

Leegstand gebouwen en fraudepreventie		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Leegstandsbeheer voormalig gemeentehuis Heel:	In het voormalige gemeentehuis in Heel stond de ICT infrastructuur van de gemeente Maasgouw. Deze infrastructuur is in 2020 verplaatst naar de centrale MER ICT voorziening. Deze verplaatsing heeft plaats gevonden voor de officiële verkoop van het pand en heeft € 0 gekost.	n.v.t.
Leegstandsbeheer gecontinueerd in 2020	In 2020 zijn er kosten gemaakt, gerelateerd aan leegstandsbeheer. Te denken valt aan energiekosten, onderhoudskosten, alarmering en verzekering.	€ 21.500
Verbeteren dienstverlening: Fraude preventie is verder doorontwikkeld.	In 2020 is een nieuwe paspoortvernietiger aangeschaft en is een onderhoudscontract afgesloten op de bestaande documentenscanner.	€ 4.500
Opleiding medewerker telefooncentrale.	In 2020 zouden de medewerkers van het call center een cursus volgen: Totta speech analytics (slimmer luisteren naar klanten). Door omstandigheden (o.a. Corona) is dit niet door gegaan.	n.v.t.

Verbetering gemeentelijke website (routekaart)		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Website in uitvoering	Voor de uitvoering van de nieuwe website/digitale toegankelijkheid is een bedrag van € 110.500 in de begroting opgenomen. De aanvang van de werkzaamheden is in november 2020 opgestart. De opdracht voor de uitvoering van de nieuwe website is in november verleend. De verwachting is dat we op 1 oktober 2021 een vernieuwde website in de lucht hebben. De uitgaven zullen daarom voornamelijk in 2021 plaatsvinden. Het overschot van € 106.000 dient via budgetoverheveling overgezet te worden naar 2021.	€ 4.500

Social media & webcare		
Wat hebben we bereikt?	Wat hebben we ervoor gedaan?	Wat heeft het gekost?
Verbetering dienstverlening social media en webcare	De formatie voor het beheren van social media is uitgebreid met 0,5 fte per 1 september 2020.	€ 30.000

3.5.5 Organisatie, personeel & bedrijfsvoering

De tot dit subprogramma behorende aangelegenheden zijn opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.

3.5.6 Financiële positie en belastingen

De tot dit subprogramma behorende aangelegenheden zijn opgenomen in de paragraaf Lokale heffingen.

Totaaloverzicht Lasten en Baten Programma Gemeentebestuur en organisatie

Nr.	Omschrijving taakveld	Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
Lasten					
0.1	Bestuur	1.195.766	1.272.491	1.462.643	-190.152
0.2	Burgerzaken	551.655	479.167	437.552	41.615
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	1.749.984	1.735.267	1.745.648	-10.381
1.2	Openbare orde en Veiligheid	126.321	452.434	106.218	346.216
2.1	Verkeer, wegen en water	20.941	20.941	20.800	141
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	20.000	28.000	24.707	3.293
7.5	Begraafplaatsen	107.460	109.161	114.737	-5.576
	Totaal lasten	3.772.127	4.097.461	3.912.305	185.156
Baten					
0.1	Bestuur	0	0	12.228	12.228
0.2	Burgerzaken	445.463	260.255	239.271	-20.984
1.1	Crisisbeheersing en Brandweer	95.032	95.032	104.675	9.643
1.2	Openbare orde en Veiligheid	20.660	52.560	15.746	-36.814
7.5	Begraafplaatsen	83.054	83.054	99.812	16.758
	Totaal baten	644.209	490.901	471.732	-19.169
	Totaal saldo van baten en lasten	-3.127.918	-3.606.560	-3.440.573	165.987
Mutaties reserves					
		Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
	Lasten	0	0	0	0
	Baten	26958	67.383	36.812	-30.571
	Saldo	26.958	67.383	36.812	-30.571
	Resultaat Progr. Gemeentebest. en organisatie	-3.100.960	-3.539.177	-3.403.761	135.416

Verklaring saldo programma Gemeentebestuur en organisatie		
Kapitaallasten		0
Reserves		0
Verschillen > € 25.000	Storting in pensioenvoorziening wethouders	-202.900
	Maatregelen Corona crisis (saldo overheveling naar 2021)	300.600
Verschillen > € 5.000 en < € 25.000	Diversen	11.700
	Digitale explosievenopruimingskaart (saldo overheveling naar 2021)	12.600
Verschillen < € 5.000		13.400
Totaal		135.400

Toelichting verschillen > € 25.000

Storting voorziening pensioen wethouders

incidenteel nadeel €202.900

De jaarlijkse pensioen aangroei voor de (gewezen) wethouders is door een extern bureau berekend. Jaarlijks geeft dit een incidenteel verschil. De rekenrente, AOW leeftijd en levensverwachting worden jaarlijks geactualiseerd. Dit betekent dat € 202.900 dient te worden bijgestort in de voorziening om aan de pensioenverplichtingen te kunnen voldoen voor alle pensioengerechtigden. Mocht de rekenrente in de toekomst weer stijgen dan zal de voorziening worden aangepast tot het dan benodigde niveau met mogelijke vrijval van deze voorziening.

Maatregelen coronacrisis

incidenteel voordeel €300.600

Zie voor een uitgebreide toelichting paragraaf 5.9 Covid-19

Overige toelichtingen

Dienstverlening

Met name op gebied van de dienstverleningsvisie en de klantreizen is er vertraging opgelopen omdat wij dit nu MER breed hebben opgepakt. De visie is in mei 2020 vastgesteld en het verkrijgen van de opdracht om de verschillende onderliggende projecten vanuit deze visie op te pakken ligt nu ter besluitvorming. Met de uitvoering van deze projecten zullen nog kosten voor Maasgouw gemaakt worden. Voorgesteld wordt het onbestede budget van € 30.570 beschikbaar te houden in de Algemene Reserve ten behoeve van voorzetting van dit project in 2021.

Opstellen explosieven opruimingskaart

incidenteel voordeel € 12.600

Aan een extern bureau is opdracht gegeven om een digitale explosieven opruimingskaart te vervaardigen. Deze opdracht is in uitvoering en zal in 2021 afgerond worden. Het restant budget van € 12.600 over te hevelen naar 2021 via saldo bestemming.

Beleidsindicatoren Programma Gemeentebestuur en organisatie

Taakveld	Naam indicator	Eenheid	Vorige periode	Waarde	Periode	Waarde	Toelichting
0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	2019	4,5	2020	4,7	De toegestane formatie in fte van het ambtelijk apparaat van uw organisatie voor het begrotingsjaar op peildatum 1 januari.
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	2019	4,8	2020	4,8	Het werkelijk aantal fte dat per 5 september 2019 werkzaam was voor de gemeente.
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2019	€ 381	2020	€ 424	Apparaatskosten zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken.
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten % van totale loonsom + totale kosten inhuur extern	2019	10,2%	2020	9,1%	Hieronder valt niet : -alle vormen waarin een product of opdracht compleet in de markt wordt gezet; - inhuur van deskundigheid voor de uitoefening van wettelijke taken zoals bijvoorbeeld tolken.
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten	2019	13%	2020	15%	Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces.
1. Veiligheid	Verwijzingen Halt	per 10.000 inwoners	2018	75	2019	71	Het aantal verwijzingen Halt per 10.000 inwoners van 12 tot 18 jaar.
1. Veiligheid	Winkeldiefstallen	aantal per 1.000 inwoners	2018	0,6	2019	0,8	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.
1. Veiligheid	Geweldsmisdrijven	aantal per 1.000 inwoners	2018	3,0	2019	3,0	Het aantal geweldsmisdrijven. Voorbeelden van geweldsmisdrijven zijn seksuele misdrijven, levensdelicten zoals moord en doodslag en dood en lichamelijk letsel door schuld (bedreiging, mishandeling, etc.).
1. Veiligheid	Diefstallen uit woning	aantal per 1.000 inwoners	2018	3,4	2019	3,0	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.
1. Veiligheid	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	aantal per 1.000 inwoners	2018	3,6	2019	4,2	Hieronder vallen brandstichting, alle vormen van vernieling en misdrijven tegen de openbare orde, per 1.000 inwoners.
6. Sociaal domein	Jongeren met een delict voor de rechter	%	2015	0,66	2019	0	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.

4. Financiële overzichten

4.1 Overzicht programma algemene dekkingsmiddelen

Nr.	Omschrijving taakveld	Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
Lasten					
0.5	Treasury	660.059	765.559	515.691	249.868
0.61	OZB woningen	133.953	185.003	194.550	-9.547
0.64	Belastingen Overig	3.000	3.000	170.536	-167.536
	Totaal lasten	797.012	953.562	880.778	72.784
Baten					
0.5	Treasury	1.512.140	1.469.543	1.535.370	65.827
0.61	OZB woningen	2.620.475	2.620.475	2.665.368	44.893
0.62	OZB niet-woningen	1.329.525	1.640.500	1.653.919	13.419
0.64	Belastingen Overig	142.424	142.424	138.085	-4.339
0.7	Algemene uitkering en ov. uitkeringen Gem.fond	34.942.067	36.482.080	36.520.171	38.091
3.4	Economische promotie	370.000	370.000	410.911	40.911
	Totaal baten	40.916.631	42.725.022	42.923.824	198.802
	Totaal saldo van baten en lasten	40.119.619	41.771.460	42.043.046	271.586
Mutaties reserves					
		Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
	Lasten	0	48.303	48.303	-0
	Baten	0	44.400	24.400	-20.000
	Saldo		-3.903	-23.903	-20.000
	Resultaat Progr. Alg. dekkingsmiddelen	40.119.619	41.767.557	42.019.143	251.586

Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar de paragraaf financiering en de paragraaf Lokale heffingen.

Verklaring saldo programma Algemene dekkingsmiddelen		
Kapitaallasten		0
Reserves		0
Verschillen > € 25.000	Dividend / deelneming Enexis	55.600
	Werkelijk betaalde rente	250.700
	Baten OZB eigenaren woningen	44.900
	Werkelijke oninbare debiteuren tlv exploitatie	-107.400
	Vorming voorziening 'Oninbare debiteuren'	-59.200
	Algemene Uitkering Gemeentefonds	38.000
	Baten toeristenbelasting	42.000
Verschillen > € 5.000 en < € 25.000	Diversen	-14.800
Verschillen < € 5.000		1.800
Totaal		251.600

Toelichting verschillen > € 25.000

Deelneming Enexis

incidenteel voordeel € 55.600

Door de Splitsingswet bezit de gemeente Maasgouw aandelen in Enexis als rechtsopvolger van Essent. Jaarlijks is een dividend van € 593.350 geraamd op grond van het aandelenbezit. Het werkelijk ontvangen dividend over 2020 bedraagt € 648.900. De inkomsten zijn incidenteel € 55.600 hoger dan begroot.

Actualisatie rentekosten

incidenteel voordeel € 250.700

In de primitieve begroting 2020 (pagina 101) is reeds rekening gehouden met € 158.000 aan lagere rentelasten. Dit op basis van inschatting van de renteontwikkeling was voor het jaar 2020 1,5 % aangehouden als rentepercentage voor totaal financiering met langlopende geldleningen. In de meerjarenbegroting 2019-2022 was namelijk 2,5% voor de berekening van de rentekosten aangehouden. In de primitieve begroting 2020 is dit reeds bijgesteld naar 1,5 %. Echter door in het hele jaar 2020 maximaal gebruik te maken van kasgeldfinanciering met negatieve rentepercentages (een baat) is een aanvullend voordeel van € 250.700.

OZB woningen

incidenteel voordeel € 44.900

In 2020 is er een totaal bedrag aan OZB woningen van € 2.665.400 geïnd. Het begrote bedrag was € 2.620.475. Het voordeel afgerond bedraagt dan ook € 45.000, dit is een afwijking van 1,7% ten opzichte van de begroting. Het verschil zit met name in de areaaluitbreiding die bij het vaststellen van de begroting nog op basis van een inschatting is meegenomen.

Oninbaar verklaarde debiteuren BsGW

incidenteel nadeel € 166.600

In 2020 heeft er een inhaalslag plaatsgevonden bij BsGW en zijn debiteuren oninbaar verklaard voor de jaren 2016 t/m 2019. Dit heeft tot gevolg dat er een extra bedrag ten laste van de exploitatie moet worden gebracht van afgerond € 107.400. Voor het jaar 2020 gaan wij ook een voorziening vormen voor de debiteuren 2020 die naar schatting in 2021 oninbaar worden verklaard voor een bedrag van € 59.200. Voor de jaren daarna zal er

een jaarlijkse dotatie van € 40.000 aan deze voorziening nodig zijn. Dit wordt in de 1e Programmarapportage 2021 meegenomen.

Algemene uitkering

Ontwikkeling algemene uitkering gemeentefonds

incidenteel voordeel € 38.000

Op basis van de Septembercirculaire 2020 hebben we de algemene uitkering vanuit het Rijk begroot op een bedrag van € 36.482.000. Dit is onderverdeeld in drie bedragen, algemeen deel € 32.235.800, Sociaal domein € 3.732.200 en een coronadeel van € 514.000. Echter in de Decembercirculaire 2020 heeft het Rijk nog extra middelen beschikbaar gesteld voor o.a. corona. Deze bijstellingen hebben we niet meer in de begroting kunnen verwerken. Door positieve afrekeningen uit de jaren 2018 en 2019 is er in totaliteit een positief saldo van € 38.100. De extra ontvangen coronamiddelen (hoofdzakelijk voor sociale domein) in de decembercirculaire in te zetten in 2021 ter verdere uitvoering van beleid. Dit bij de bestemming van het jaarrekening saldo 2020 voor een bedrag van € 75.800. Voor een aantal compensatiemaatregelen m.b.t. corona is in de decembercirculaire geen exacte verdeling per gemeente opgenomen omdat voor het bepalen van de definitieve compensatie van de inkomstenderving over 2020 de afspraak geldt dat dit in 2021 gebeurt op basis van de vastgestelde jaarrekeningcijfers 2020. Het gaat om de volgende compensatiemaatregelen:

- Compensatie inkomstenderving na 1 juni.
- Extra beschikbaar voor Inkomstenderving.
- Afvalinzameling.
- Zwembaden en ijsbanen.
- Verlenging steun sportverenigingen.

Deze compensatiemaatregelen zijn niet meegenomen in de jaarrekening van 2020 maar worden verantwoord in de inkomsten van 2021.

Toeristenbelasting

incidenteel voordeel € 42.000

Tot en met 2019 werd er jaarlijks achteraf de aanslag toeristenbelasting opgelegd. In 2019 was de verwachting dat de gemeente een bedrag van € 210.000 zou innen. Echter bij de afrekening die in 2020 heeft plaatsgevonden, zijn de werkelijke inkomsten over 2019 € 243.000. De meer inkomsten uit 2019 van € 33.000 worden als voordeel verantwoord in 2020. Vanaf 2020 wordt er per kwartaal een aanslag gestuurd. De verwachte inkomsten over de laatste 2 kwartalen 2020 die de gemeente nog moet ontvangen zijn € 112.000. Hiermee komt het totale bedrag aan geïnde (water)toeristenbelasting over 2020 op € 229.000. In de begroting van 2020 is rekening gehouden met een begroot bedrag van € 220.000 Het voordeel over 2020 bedraagt dan ook € 9.000.

4.2 Overzicht programma overhead

Nr.	Omschrijving taakveld	Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
Lasten					
0.4	Ondersteuning organisatie	9.540.645	10.459.077	9.908.391	550.686
	Totaal lasten	9.540.645	10.459.077	9.908.391	550.686
Baten					
0.4	Ondersteuning organisatie	258.300	348.100	370.752	22.652
	Totaal baten	258.300	348.100	370.752	22.652
	Totaal saldo van baten en lasten	-9.282.345	-10.110.977	-9.537.639	573.338
Mutaties reserves					
		Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
	Lasten	0	0	0	0
	Baten	545.967	692.698	537.198	-155.500
	Saldo	545.967	692.698	537.198	-155.500
Resultaat Programma Overhead					
		-8.736.378	-9.418.279	-9.000.441	417.838

Realisatie Overhead 2020	
Ondernemingsraad + Commissies + Contributies	137.100
Organisatie Ontwikkeling (1)	35.800
Salariskosten afd. hoofden, teamleiders, ondersteunde diensten en staf	2.558.300
Tijdelijk personeel (indirect) (2)	793.800
Overige personeelslasten (opleidingskosten, reis- en verblijfskosten e.d.) (3)	361.200
Huisvestingskosten en tractiekosten (4)	936.000
Overige algemene kosten	217.800
ICT (5)	711.700
MER Bedrijfsvoering	3.785.900
Totaal Overhead	9.537.600
Dekking Incidenteel Alg. Reserve: Organisatie Ontwikkeling (1)	35.800
Dekking Incidenteel Alg. Reserve: Tijdelijk personeel (2)	6.000
Dekking Incidenteel Alg. Reserve: Begeleidingstrajecten personeel (3)	15.000
Dekking structureel div. reserves dekking kapitaallasten t.b.v. overhead (4)	453.400
Dekking Incidenteel Alg. Reserve: ICT (5)	27.000
Totaal Overhead ten laste van exploitatie	9.000.400

Verklaring saldo programma Overhead		
Kapitaallasten		0
Reserves		-14.100
Verschillen > € 25.000	MER Bedrijfsvoering (bijdrage GR)	165.500
	Overige personeelskosten	-63.100
	Maasgouwnieuws (advertenties)	29.200
	Global Goals	30.000
	(saldo overheveling naar 2021)	
	ICT onderhoud software	26.100
	Digitale toegankelijkheid website	106.000
	(saldo overheveling naar 2021)	
Verschillen > € 5.000 en < € 25.000	Diversen	117.400
	Inrichten Ondernemersdatabase	14.500
	(saldo overheveling naar 2021)	
Verschillen < € 5.000		6.300
Totaal		417.800

Toelichting verschillen > € 25.000

MER Bedrijfsvoering

incidenteel voordeel € 165.500

Het voorlopige resultaat van het programma Bedrijfsvoering voor de gemeente Maasgouw is positief. Dit komt voort uit een aantal zaken. Op de loonkosten is er sprake van lagere lasten met name veroorzaakt door stagnatie (wegens corona) in de organisatieontwikkeling. (minder opleidingen en uitstel van ontwikkelingen zoals het herontwerp van processen). Er is een voordeel op de ICT budgetten, vooral bij de onderdelen 'programmatuur' en 'telefonie'. Bij programmatuur is dit vooral veroorzaakt door het uitstel van de invoering van de nieuwe omgevingswet. Kosten voor aanschaf en implementatie van de bijbehorende software in 2020 zijn slechts gedeeltelijk gemaakt en schuiven door naar een later moment. Verder zijn in 2020 efficiencyvoordelen behaald door de gezamenlijke aanschaf van software, waaronder de kosten van licenties van Microsoft. Daarnaast is in 2020 ook het effect zichtbaar geworden van het goed invullen van de functie van applicatiebeheer. Er is een veel lager beroep gedaan op externe inhuur bij softwareleveranciers dan voorheen, doordat eigen medewerkers over meer kennis beschikken en daardoor werkzaamheden zelf uit kunnen voeren. Voor wat betreft telefonie is er een voordeel omdat in de begroting geen rekening gehouden is met de eigen bijdragen van de medewerkers voor toestellen. Deze inkomsten kwamen voorheen bij de gemeenten terecht terwijl de lasten bij SC MER liggen. Daarnaast zijn in 2020 uitgaven voor vervanging van smartphones gedaan, die pas vanaf 2021 tot uitdrukking komen in hogere leasekosten.

Overige personeelskosten

incidenteel nadeel € 63.100

Dit incidentele verschil in de paragraaf bedrijfsvoering bij de overige personeelskosten toegelicht.

Maasgouwnieuws

incidenteel voordeel € 29.200

In verband met het faillissement is het Maasgouwnieuws niet verstrekt. Er wordt per 1 april 2021 weer een nieuwsblad verstrekt aan de inwoners waardoor dit structurele budget weer is benodigd. Hierdoor is er voor 2020 een incidenteel voordeel van € 29.200.

Global Goals

incidenteel voordeel € 30.000

In de 2^e prorap 2020 is medegedeeld dat als gevolg van het feit dat het Maasgouwnieuws niet meer verschijnt een bedrag van € 30.000 van het structurele budget resteerde. Omdat er voor de uitvoering van communicatie van de Global Goals geen budget voorhanden was is besloten om dit bedrag te reserveren voor dit doel. Er is opdracht verstrekt aan een bureau voor de communicatieve begeleiding van de Global Goals. Dit betreft de 1^e fase van de begeleiding waarmee een bedrag van € 15.000 is gemoeid. Voor de 2^e fase is nog ongeveer eenzelfde bedrag benodigd. Het overschot van € 30.000 dient via budgetoverheveling overgezet te worden naar 2021.

ICT

incidenteel voordeel € 26.100

In de Financiële foto 2020 is een bedrag van € 8.500 incidenteel begroot voor de verhuizing van de ICT infrastructuur in het voormalig gemeentehuis Heel. De verhuizing heeft plaats gevonden voordat het pand verkocht is. Er zijn daardoor geen kosten gemaakt. Er is een structureel overschot ontstaan van € 8.500 omdat er vanaf 2020 niet meer gewerkt wordt met het tijdschrijfprogramma TIM. In de 1^e Prorap 2021 zal dit budget structureel worden afgeraamd.

In 2020 is iBabs organisatie breed ingevoerd. Hiervoor was een bedrag van € 10.000 incidenteel opgenomen. De daadwerkelijke totale kosten voor 2020 bedragen € 8.000.

Een aantal zaken zijn uitgesteld omdat het niet te plannen was in 2020. O.a. geen migratie Oracle in 2020, deze gaat in 2021 plaats vinden. Hierdoor is er een incidenteel voordeel van € 7.000.

Digitale toegankelijkheid website

incidenteel voordeel € 106.000

Zie beleidsmatige toelichting 3.5.4 dienstverlening en communicatie, onderdeel verbetering gemeentelijke website.

Overige toelichtingen

Ondernemers database

incidenteel voordeel € 14.500

In 2020 is een start gemaakt met het inrichten van een ondernemers database. Dit loopt door naar 2021. Het niet bestede budget van € 14.500 over te zetten naar 2021 via saldobestemming.

Inhuur tijdelijk personeel

incidenteel voordeel € 19.100

De inhuur van tijdelijk personeel op dit programma overhead heeft een voordeel van € 19.100. Op het programma 2 Woon en leefomgeving is er een voordeel op inhuurkosten van € 20.000. In totaal op de gehele begroting is er een voordeel van € 39.100 op inhuur. Zie de paragraaf bedrijfsvoering.

Uitvoering Mediaplan

Voor de uitvoering van het mediaplan is in 2018 een bedrag van € 35.000 gevoteerd. Dit bedrag was met name benodigd voor de ontwikkeling van het mediaplan en de hierbij behorende ict implementatie. Omdat deze werkzaamheden verband houden met de ontwikkeling van de nieuwe website is besloten om beide ontwikkelingen (mediaplan en website) te combineren. Van het budget van €35.000 resteert een bedrag van €29.500. Voorgesteld wordt om het onbestede budget van €29.500 beschikbaar te houden in de Algemene reserve ten behoeve van de vernieuwing van de website en uitvoering mediaplan.

4.3 Overzicht programma vennootschapsbelasting

Nr.	Omschrijving taakveld	Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
Lasten					
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
	Totaal lasten	0	0	0	0
Baten					
0.9	Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
	Totaal baten	0	0	0	0
	Totaal saldo van baten en lasten	0	0	0	0
Mutaties reserves					
		Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
Lasten		0	0		0
Baten			0		0
Saldo		0	0	0	0
Resultaat Progr. Vennootschapsbelasting					
		0	0	0	0

Met ingang van 1 januari 2016 zijn overheidsondernemingen, zoals gemeenten, provincies en waterschappen, belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

In 2016 zijn voor het eerst de activiteiten van de gemeente geclusterd voor de vennootschapsbelasting. De meest risicovolle clusters zijn nader onderzocht. Vastgesteld is dat de diverse clusters niet door de ondernemingspoort komen. Bijzondere aandacht is besteed aan het cluster grondexploitatie. In samenwerking met een extern adviesbureau zijn de grondexploitaties 2016 tot en met 2018 fiscaal doorgelicht. Hieruit is gebleken dat de grondexploitaties volgens de huidige inzichten niet voldoen aan de ondernemingstoets en derhalve niet vpb-plichtig zijn. Dit heeft ertoe geleid dat er over de jaren 2016 tot en met 2018 nihil aangiften zijn gedaan voor de vennootschapsbelasting. Inmiddels is van de belastingdienst bericht ontvangen dat er over voornoemde jaren geen aanslag wordt opgelegd. Tevens is aangegeven dat de gemeente geen aangifte vpb over het jaar 2019 en verder hoeft in te dienen, tenzij sprake is van veranderde omstandigheden.

Medio 2020 is de fiscale positie van de grondexploitaties opnieuw in beeld gebracht. Ook hieruit is gebleken dat de gemeentelijke grondexploitaties niet door de ondernemingspoort komen en derhalve niet belast zijn met vennootschapsbelasting.

4.4 Overzicht programma onvoorzien

Nr.	Omschrijving taakveld	Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
Lasten					
0.8	Overige baten en lasten	-13.378	0	3.040	-3.040
	Totaal lasten	-13.378	0	3.040	-3.040
Baten					
0.8	Overige baten en lasten	0	0	0	0
	Totaal baten			0	0
	Totaal saldo van baten en lasten	13.378	0	-3.040	-3.040
Mutaties reserves					
		Primitieve raming 2020	Raming na wijziging 2020	Realisatie 2020	Verschil raming -/- realisatie 2020
	Lasten	0		0	0
	Baten	0	1.169.582	1.169.582	0
	Saldo		1.169.582	1.169.582	0
Resultaat Programma onvoorzien					
		13.378	1.169.582	1.166.542	-3.040

Verklaring saldo programma onvoorzien	
Kapitaallasten	0
Reserves	0
Verschillen > € 25.000	0
Verschillen > € 5.000 en < € 25.000	0
Verschillen < € 5.000	-3.000
Totaal	-3.000

5. Paragrafen inzake de financiële positie

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de paragrafen opgenomen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd voor ‘beheersmatige aspecten’. Het doel van deze paragrafen is om onderwerpen die verspreid in de jaarrekening staan, gebundeld weer te geven. Het gaat om de verplichte paragrafen: weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen, grondbeleid en lokale heffingen. Daarnaast is in deze jaarrekening een extra paragraaf Covid-19 opgenomen. De coronapandemie heeft namelijk invloed op nagenoeg alle beleidsvelden, waardoor op basis van toevoeging van deze paragraaf een totaalinzicht wordt gegeven in de beleidseffecten en een verantwoording van de bijbehorende geldstromen.

5.2 Weerstandsvermogen & risicobeheersing

Inleiding

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing stellen we vast of de financiële positie van Maasgouw robuust genoeg is om onvoorziene tegenvallers op te vangen. Om dat te bepalen zijn twee componenten belangrijk:

1. De risico's die we als gemeente lopen. Een aantal risico's zijn afgedekt door verzekeringen af te sluiten en door samen te werken met andere partijen (risicodeling). De risico's die niet te verzekeren zijn of verbonden zijn aan de maatschappelijke doelen die we als Maasgouw willen realiseren, moeten we in kaart brengen, proberen te verkleinen en goed bewaken.
2. De 'weerstandscapaciteit' (buffer) die er is om de resterende risico's op te vangen. De weerstandscapaciteit zijn de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om deze niet begrote risico's te ondervangen.

Deze twee begrippen geven in essentie het begrip 'risicomanagement' weer. Een aantal risico's dekken we af met beheersmaatregelen. Voor de overblijvende risico's geven we inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om de financiële en niet-financiële gevolgen van risico's op te vangen. Ook geven we inzicht in de financiële buffer die we daarvoor nodig en beschikbaar hebben.

De paragraaf is als volgt opgebouwd: eerst gaan we in op het bestaand beleid rondom weerstands-vermogen; daarna wordt de weerstandscapaciteit geïnventariseerd en dan komen de risico's aan bod. Op basis hiervan wordt de weerstandsratio bepaald.

Beleid

In april 2016 heeft de raad de beleidsnota Risicomanagement & Weerstandsvermogen 2016-2019 (verder Nota R&W) vastgesteld. In de Nota R&W zijn o.a. kaders gesteld met betrekking tot:

- te onderkennen risico's (alleen negatieve, financieel kwantificeerbare risico's onderkennen)
- rapportage van risico's in de P&C-documenten (alleen risico's met een score >10 o.b.v. kans x impact). Daarbij richten we ons niet alleen op de risicosignalering van de interne organisatie, maar ook van de risico's bij onze verbonden partijen.
- berekening van de incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Daarbij wordt de incidentele weerstandscapaciteit vanaf nu berekend exclusief stille reserves. Voor de structurele weerstands-capaciteit wordt de onbenutte belastingcapaciteit bepaald op basis van een belastingverhoging van maximaal 16%.
- Het onderscheiden van een incidentele en een structurele weerstandsratio. Zowel voor de incidentele als voor de structurele variant wordt een ratio nagestreefd van tenminste 4, waarbij we een signaleringsfunctie inbouwen vanaf 8.

In de raad van 23 februari 2021 is de beleidsnota R&W 2021-2024 vastgesteld die per 2021 van kracht is. Dit betekent dus ook dat gehanteerde normen van de Nota R&W 2016-2019 als toetsingskader in deze jaarrekening 2020 worden gehanteerd.

Een inventarisatie van de weerstandscapaciteit

Het is relevant om onderscheid te maken tussen incidenteel weerstandsvermogen dat beschikbaar is (voor incidentele tegenvallers op te vangen) en weerstandsvermogen met een structureel karakter.

Uit de tabellen is te herleiden uit welke componenten dat de incidentele en structurele weerstandscapaciteit zijn opgebouwd.

Onderdelen incidentele Weerstandscapaciteit	Omschrijving	€
Algemene reserve Vrij aanwendbare deel	Dit zijn vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken. Algemene reserve per 31-12-2020 exclusief bestaande claims.	18.165.000
Bestemmingsreserves Vrij aanwendbare deel	Dit zijn reserves waaraan de gemeenteraad een bepaalde bestemming heeft gegeven en waarvan de bestemming nog kan wijzigen. Dit heeft dan wel gevolgen voor het budget en de financiering. Concreet betreft het saldo in hoofdzaak de reserve Ontwikkelbedrijf per 31-12-2020.	3.210.000
Totaal incidentele weerstandscapaciteit		21.375.000

Onderdelen structurele Weerstandscapaciteit	Omschrijving	€
Begrotingsruimte	Dit is de ruimte die ombuigingen op de korte (en lange) termijn mogelijk maakt (jaarschijf 2023 meerjarenbegroting 2021-2024). Per 7 april 2021 is het begrotingssaldo in 2023 € 189.000. In de voorliggende jaren is dit bedrag hoger, maar deze ruimte is niet meerjarig structureel beschikbaar. In het structurele begrotingssaldo 2023 is tevens een taakstelling heroverweging bestaand beleid van € 100.000 structureel opgenomen. De feitelijke begrotingsruimte bedraagt derhalve € 89.000.	89.000
Onvoorziene uitgaven	Deze post creëren we om middelen te hebben om nieuwe beleidsinitiatieven (incidenteel of structureel) te bekostigen of om onvoorzienbare, onontkoombare, onuitstelbare tegenvallers op te vangen. Voor incidentele uitgaven is € 25.000 beschikbaar.	25.000
Onbenutte belastingcapaciteit	Dit zijn inkomsten die nog niet gemaximeerd of kostendekkend zijn. De tarieven voor de afvalstoffenheffing en rioolheffing zijn al kostendekkend. Dit betreft alleen de onroerende zaak-belastingen. In de huidige meerjarenramingen is al verwerkt dat de ozb-opbrengst woningen eigenaar jaarlijks met 2,5% wordt verhoogd. O.b.v. het gehanteerde beleidskader in de nota Risico-management en Weerstandsvermogen 2016-2019 hanteren we voor berekening van de onbenutte belastingcapaciteit een verdere ozb-belastingverhoging van 16%. De ozb-opbrengst 2021 is geraamd op € 4.360.000.	698.000
Totaal structurele weerstandscapaciteit		812.000

Inventarisatie risico's

Een risico is de kans dat een gebeurtenis optreedt, met een (negatief) gevolg voor de betrokkene. We onderscheiden de volgende soorten risico's:

Risicocategorieën	
1.	Budgettaire risico's; dit zijn risico's die o.a. voortvloeien uit het eigen beleid, uit het beleid van een hogere overheid of uit samenwerking met andere instanties.
2.	Risico's op eigendommen; dit zijn bijvoorbeeld risico's als ontvreemding, schade door brand, storm en water, maar ook risico's die voortvloeien uit niet bijgestelde onderhouds- en beheerplannen.
3.	Risico's die samenhangen met de bedrijfsvoering; hiermee bedoelen we de informatievoorziening, de administratieve organisatie en de interne controle.
4.	Overige risico's; dit zijn risico's als imago, politiek, strategie, veiligheid, aansprakelijkheid-stelling, milieu en Arbo.

In de Nota R&W is als kader gesteld om alleen financiële negatieve risico's te kwantificeren; het betreft de risico's uit categorie 1 van bovenstaand overzicht. Kwantificering wordt toegepast door de kans te vermenigvuldigen met de financiële impact.

Enkele uitgangspunten bij de inventarisatie van risico's

- We pretenderen niet volledig te zijn. Het is van belang om de belangrijke risico's te signaleren, deze proberen te verminderen en te monitoren. Risico's kunnen een belangrijk afwegingscriterium zijn om tot een goed besluit te komen.
- De financiële risico's zijn geclassificeerd.
Daarnaast worden een aantal kans-klassen onderscheiden om gradaties aan te brengen in risico's. In beleidskader 3 van de nota R&W is op basis van kans x risico een risicomatrix opgesteld.

Deze ziet er als volgt uit:

→ Risico in € ↓ Kans			1	2	3	4	5
			x < €25.000	€ 25.000 < x > €100.000	€ 100.000 < x > €500.000	€ 500.000 < x > €1.000.000	x > €1.000.000
5	Zeer groot	80-99 %	5	10	15	20	25
4	Groot	60-80 %	4	8	12	16	20
3	50/50	40-60 %	3	6	9	12	15
2	Klein	20-40 %	2	4	6	8	10
1	Zeer klein	1-20 %	1	2	3	4	5

Tabel 2: risicokaart (scores)

Aan de risicomatrix is een rapportagestructuur gekoppeld, waarbij het principe is gehanteerd dat risico's met een score van 10 en hoger via de P&C-cyclus aan de raad worden gerapporteerd via een toelichting.

Voor de risico's met een lagere score wordt volstaan met benoeming van het risico en het bedrag o.b.v. kans x impact. Een verdere specificatie is op basis van het risicoregister beschikbaar.

Risico's met incidentele financiële impact

Omschrijving	Kans-klasse	Risico-klasse	Risico-score	Kans x Fin. impact	Toelichting
Covid 19/corona	3	5	15	PM	Vanwege het uitzonderlijke karakter van de Coronacrisis en de onvoorspelbaarheid van de impact en duur van deze crisis, is het niet mogelijk om het risico financieel te kwantificeren. De impact voor Maasgouw is ook mede afhankelijk van de te ontvangen compensatiemaatregelen vanuit het Rijk. In de jaarrekening 2020 is een aparte paragraaf Covid-19 (5.9) opgenomen, waar korthedshalve naar wordt verwezen.
Project A2-ontsluiting Clauscentrale	3	5	15	€ 1.000.000	In december 2015 hebben gemeente, RWE en provincie een overeenkomst getekend voor de aanleg van een alternatieve ontsluitingsweg voor de Clauscentrale. Daadwerkelijke aanleg start wanneer RWE overgaat tot bouw van de "Claus D", het bestemmingsplan is aangepast en gronden zijn verworven. Partijen hebben t.a.v. kostenverdeling in 2015 de afspraak gemaakt: RWE max. € 2 mln en provincie en gemeente max. € 3 mln. De overeenkomst heeft een looptijd tot 1 januari 2025. De berekeningen voor het project zijn samengesteld in 2013. De uitkomst van deze berekeningen is de afgelopen 4 jaar niet geïndexeerd. Gezien de prijsstijging in de markt is het risico aanwezig dat het oorspronkelijke bedrag van € 8 mln max uiteindelijk niet voldoende kan zijn. Max. risico aanvullend € 2 mln. Kans 50%
Privacywetgeving	2	4	8	€ 150.000	In mei 2018 is nieuwe privacy-wetgeving (AVG) vastgesteld ter bescherming van persoons-gegevens. De AVG leidt tot aanscherping in accountability (aantoonbaar in control zijn) en handhaving. De hoogte van een eventuele boete hangt samen met de mate van verwijtbaarheid en daarmee de getroffen beheersmaatregelen. De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) hanteert een risico-gerichte aanpak bij controles, waarbij de AP extra oog heeft voor mogelijke inbreuken op de

					bescherming van persoonsgegevens waarbij grote groepen mensen kunnen worden geraakt. Lokale overheden beschikken over een grote hoeveelheid, vaak gevoelige, persoonsgegevens. De AP besteedt extra aandacht aan niet-gemelde datalekken en datalekken die (mede) zijn veroorzaakt door tekortkomingen in de beveiliging. Maasgouw heeft inmiddels een aantal beheers maatregelen getroffen, maar heeft de basis beheersprocessen in het kader van de AVG nog niet volledig aantoonbaar op orde. Daarmee is de gemeente kwetsbaar bij eventuele toezichts- en handhavingsacties van de AP. De AP past daarbij uiteen lopende toezichts- en handhavings-instrumenten toe. Gezien het feit dat er inmiddels beheersmaatregelen zijn getroffen, is het uitgangspunt een max. boete van € 500.000 met risicoklasse 2 (klein; 30% kans).
OML borgstelling financiering	2	3	6	€ 86.000	Het Maasgouwse aandeel in de borgstelling a.g.v. herfinanciering van OML bedraagt € 288.000. OML heeft vooralsnog voldoende buffer om eventuele tegenvallers op te vangen. De risicoklasse wordt ingeschat op 2 (klein; 30% kans).
Rioolheffing bezwaarschrift	2	3	6	€ 138.000	Bezwaarschrift Woningcorporatie tegen kostendekkendheid rioolheffing 2014 – 2018. In afwachting van uitspraak Rechtbank. Max. risico € 460.000. Risicoklasse wordt ingeschat op 2 (klein; 30% kans).
Edelchemie kosten handhaving	1	4	4	€ 100.000	Het max. risico bedraagt € 1 mln indien de Provincie handhavingskosten alsnog doorbelast aan Maasgouw. Gezien bestuurlijk akkoord wordt kans zeer klein (10%) geacht. Zie jaarrekening 2017 p. 15 voor uitvoerige toelichting.
Obligatieportefeuille	1	4	4	€ 50.000	Waarde obligatieportefeuille eind 2019 € 11,4 mln. Er bestaat een zeer kleine kans (10%) dat hoofdsom belegde obligaties niet wordt terugontvangen. ASR Vermogensbeheer monitort de ontwikkelingen. Max. risico wordt ingeschat op € 0,5 mln.
Verlofsaldo	1	3	3	€ 40.000	Mede a.g.v. corona is er sprake van een hoger verlofsaldo. Het verlofsaldo per ultimo 2020 bedraagt € 400.000. Uitbetaling verlof is slechts bij uitzondering mogelijk. Het risico

					wordt op zeer klein (10%) geschat.
Aanbesteding softwarepakketten	1	3	3	PM	Bestaande contracten met diverse softwareleveranciers worden vanwege complexe inrichting van ICT-infrastructuur verlengd omdat het niet mogelijk is om e.e.a. als vervangbaar systeem te zien. Aanbesteding van deze dienstverlening is uit oogpunt van doelmatigheid en doeltreffendheid niet direct te realiseren omdat continuïteit van geautomatiseerde gegevensverwerking gewaarborgd moet blijven.
TOTAAL risico's incidenteel				€ 1.564.000	

Risico's met structurele financiële impact

Omschrijving	Kans-klasse	Risico-klasse	Risico-score	Kans x Fin. impact	Toelichting
Algemene uitkering	5	4	20	€ 475.000	In de meerjarenbegroting 2021-2024 is een oplopende korting naar € 600.000 structureel ingeprijsd in de begroting. O.b.v. de meest recente informatie (aanlevering min. BZK t.b.v. ROB-advies) moet Maasgouw rekening houden met een korting van € 47 per inwoner o.b.v. een ingroei vanaf 2023. Dit resulteert in een additioneel risico van € 528.000. Max risico (afgerond) € 528.000; kans 90%.
Onderhoud bruggen / gebouwen	3	3	9	€ 250.000	Er is een MOP opgesteld voor bruggen en gebouwen. Kosten van groot onderhoud dienen afgedekt te worden door een toereikende voorziening. Het in december 2020 vastgestelde beheerplan heeft een horizon van 4 jaar: 2021-2024. Het onderliggende MOP is opgesteld voor een periode van 10 jaar. M.n. in de jaren na 2024 zijn een groot aantal vervangingsinvesteringen groot onderhoud aan de orde. Het risico op een jaarlijks hogere toekomstige bijstorting bedraagt € 500.000. De komende jaren wordt bekeken hoe de werkelijke kosten zich ontwikkelen t.o.v. het MOP. De kans wordt op 50% geschat.
Loonstijging	3	3	9	€ 192.000	De huidige CAO gemeenten heeft een looptijd t/m 2020. Uitgangspunt

					is dat in eerste instantie geen rekening wordt gehouden met loonstijging en dat de nieuw overeen te komen CAO achteraf wordt bijgeraamd. SC MER hanteert ditzelfde uitgangspunt. Momenteel ligt er een loonbod van 0,5% en een looneis van de vakbonden van 2,75%. Max. risico o.b.v. 2,75% is € 385.000; kans 50%
Open eindregelingen sociaal domein	3	3	9	€ 125.000	M.n. bij de jeugdzorg is sprake van een toename in kosten a.g.v. langere zorg, duurdere zorg en meer jeugdigen die gebruikmaken van zorg. De meerkosten zijn grotendeels budgettair vertaald in de meerjarenbegroting waarbij wel uitgangspunt is dat de meerkosten op termijn afnemen. Het is echter niet voorzienbaar in hoeverre deze tendens zich voortzet en in welke mate door preventie, vroegsignalering, monitoring en contractmanagement de kostentoeename omgebogen kan worden. Het max risico wordt geschat op € 250.000; kans 50%
Rentestijging	2	3	6	€ 72.000	Meerjarig is rekening gehouden met een rente die oploopt tot 1,5%. Dit is een historisch laag percentage, maar er zijn voorsnog geen signalen dat de lange rente gaat stijgen. Een rentestijging van 1% resulteert in extra rentekosten van ca. € 240.000. De kans wordt laag geschat (30%).
TOTAAL risico's structureel				€ 1.114.000	

Weerstandsratio

Op basis van de benodigde- als de beschikbare weerstandscapaciteit kan men het weerstandsvermogen berekenen (beschikbare weerstandscapaciteit ÷ benodigde weerstandscapaciteit). Hierbij wordt het onderscheid doorgetrokken tussen het incidentele weerstandsvermogen en het structurele weerstandsvermogen:

$$\text{Weerstandsratio incidenteel} = \frac{21.375.000}{1.564.000} = 13,7$$

$$\text{Weerstandsratio structureel} = \frac{812.000}{1.114.000} = 0,7$$

In de Nota R&M worden kwalificaties aangeduid voor de hoogte van de weerstandsratio.

Indeling	Ratio Weerstandsvormogen	Kwalificatie
A	≥ 2,0	Uitstekend
B	≥ 1,4 en < 2,0	Ruim voldoende
C	≥ 1,0 en < 1,4	Voldoende
D	≥ 0,8 en < 1,0	Matig
E	≥ 0,5 en < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,5	Ruim onvoldoende

Het streven is om de robuuste financiële positie van Maasgouw te behouden om daarmee financieel toekomstbestendig te zijn. De normen die zijn afgesproken in de nota R&W 2016-2019 voor de ratio zijn een signaleringsfunctie vanaf een ratio van 8 en een ondergrens van 4.

Toetsing aan deze norm laat zien dat de incidentele weerstandsratio ruimschoots toereikend is.

De structurele weerstandsratio is onvoldoende. Deze bevindt zich onder de gestelde ondergrens van 4 volgens de Nota R&W.

In de recent vastgestelde nota R&W zijn de ratio's naar beneden bijgesteld; de signaleringsfunctie is 2 en de ondergrens is 1. Toetsing aan deze nieuwe normen levert eenzelfde beeld op. De incidentele weerstandsratio is ruimschoots toereikend. De structurele weerstandsratio komt uit boven de ondergrens. Dit wordt veroorzaakt doordat in de berekeningssystematiek uitgegaan kan worden van een hogere onbenutte belastingcapaciteit.

De lagere ratio voor de structurele weerstandsratio heeft meerdere oorzaken:

- De ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds is zeer onzeker als gevolg van de herijking. Hiervan zullen eerst de feitelijke uitkomsten afgewacht moeten worden. Een gefaseerde toegroei naar een (te verwachten) lagere algemene uitkering moet zorgen voor een 'zachte landing' waardoor we hierop kunnen anticiperen. Hiervoor is het traject heroverweging bestaand beleid ingezet.
- Bij bepaling van de structurele weerstandscapaciteit hanteren we de structurele begrotingsruimte van 2023 als uitgangspunt. Deze bedraagt € 89.000, maar is in de voorliggende jaren hoger.

Resumerend kan worden gesteld dat de gemeente Maasgouw beschikt over een robuuste financiële positie, vooral ingegeven door de goede reservepositie. Door het onderzoek heroverweging bestaand beleid wordt in kaart gebracht in hoeverre de begroting voldoende flexibiliteit biedt om op toekomstige onvoorziene uitgaven of lagere inkomsten te anticiperen.

De weerstandscapaciteit van gemeenten staat echter onder druk. In de afgelopen jaren is een trend waarneembaar dat de financiële positie verslechtert. In vergelijking met landelijke cijfers staat Maasgouw er goed voor ¹, maar ook in onze gemeente is de negatieve tendens zichtbaar. Door de VNG is dit signaal al meermaals bij het Rijk afgegeven. Dit heeft tot op heden nog niet tot aanpassingen geleid.

Financiële kengetallen

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de volgende financiële kengetallen:

- Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)
- Solvabiliteitsratio
- Grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

¹ BDO benchmark Nederlandse gemeenten

Deze kengetallen moeten het inzicht van de raad in de financiële positie van de gemeente vergroten. Daarnaast bieden deze kengetallen de mogelijkheid om onze gemeente te vergelijken met andere gemeenten of het landelijk gemiddelde. De Commissie BBV heeft recent de notitie 'Meerjarig Financieel inzicht voor de raad' uitgebracht waarin de samenhang tussen beleid en kengetallen wordt toegelicht om daarmee meer inzicht te krijgen in de financiële positie en financiële ruimte van de gemeente.

Beoordeling kengetallen

Uit de beschrijving van de verschillende kengetallen (zie hierna) blijkt dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie, maar is dat afhankelijk of en wat er aan eigen vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Noch hoeft een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs een negatieve invloed te hebben indien de structurele exploitatieruimte groot is of men over voldoende ruimte in belastingcapaciteit beschikt, omdat er dan ruimte is om tegenvallers op te vangen. Het is dus niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen zullen altijd in samenhang moeten worden gezien, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

Voor de beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar de balans als naar de exploitatie wordt gekeken. In de kengetallen structurele exploitatieruimte en belastingcapaciteit komt tot uitdrukking of de gemeente over voldoende structurele baten beschikt, en welke mogelijkheid er is om de structurele baten op korte termijn te vergroten. De kengetallen netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen, solvabiliteitsratio en grondexploitatie hebben betrekking op de balans.

Onderstaand volgt een nadere uitwerking en toelichting per kengetal.

Netto Schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen)

Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Een hoge netto schuldquote hoeft op zichzelf geen probleem te zijn. Of dat het geval is valt niet direct af te leiden uit de netto schuldquote zelf, maar hangt af van meerdere factoren. Zo kan een hoge schuld worden veroorzaakt doordat er leningen zijn afgesloten en die gelden vervolgens worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningbouwcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. In dat geval hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn. Om inzicht te verkrijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen).

De netto schuldquote wordt berekend aan de hand van diverse gegevens uit de balans. Samengevat ziet deze berekening er als volgt uit.

$$\text{Netto schuldquote} = \frac{(A + B + C - D - E - F - G)}{H} \times 100\%$$

- A. Het totaal van de vaste schulden
- B. Het totaal saldo van de netto-vlottende schulden
- C. Het totaal saldo van alle overlopende passiva
- D. Het totaal saldo van de financiële vaste activa
- E. Het totaal saldo van alle uitbetalingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.
- F. Het totaal saldo van alle liquide middelen
- G. Het totaal saldo van de overlopende activa
- H. Het gerealiseerde saldo van de baten

Toepassing van de bovenstaande berekening leidt tot de volgende uitkomsten voor de gemeente Maasgouw:

	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Netto schuldquote	30,7%	35,9%	87,7%	50,5%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	23,9%	32,9%	79,2%	39,3%

In de Kennisbank Openbaar Bestuur van het Ministerie van BZK zijn de financiële kengetallen van alle Nederlandse gemeenten opgenomen. Deze kengetallen zijn gebaseerd op de balanscijfers 2018. Hieruit blijkt dat de Nederlandse gemeenten ultimo 2018 gemiddeld genomen een netto schuldquote hadden van 69,4% en een netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen van 61,5%. In Maasgouw loopt de schuldquote in de komende jaren op, maar blijven de realisatiewaardes bij de jaarrekening 2020 nog ruim onder het Nederlands gemiddelde. De toename in Maasgouw is te verklaren door het aantrekken van een nieuwe langlopende lening vanwege investeringen en een afname van de reserves.

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Daar is bijvoorbeeld sprake van indien een lening is aangegaan omdat het eigen vermogen niet liquide is (omdat het vast zit in bijvoorbeeld een gemeentehuis of dat er andere investeringen mee zijn gefinancierd). Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie van een gemeente. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen (eigen en vreemd vermogen). Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en het resultaat.

De solvabiliteitsratio wordt berekend door het eigen vermogen te delen door het totale vermogen uitgedrukt in een percentage.

$$\text{Solvabiliteitsratio} = \frac{\text{Eigen vermogen}}{\text{Totale vermogen}}$$

De solvabiliteitsratio laat het volgende beeld zien voor onze gemeente:

	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Solvabiliteitsratio	51,4%	50,6%	37,6%	46,8%

In de Kennisbank Openbaar Bestuur is vermeld dat de gemiddelde Nederlandse gemeente een solvabiliteitsratio van 32,7% heeft. De Maasgouwse solvabiliteitsratio is licht gedaald, maar nog steeds ruim hoger dan het gemiddelde van Nederlandse gemeenten. De dalende tendens is m.n. verklaarbaar door aanwending van de reserve.

Kengetal Grondexploitatie

De afgelopen jaren is landelijk gebleken dat de grondexploitatie een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. Indien een gemeente leningen heeft afgesloten om grond te kopen voor een (toekomstige) woningbouwproject heeft zij een schuld. Bij de beoordeling van een dergelijke schuld is het van belang om te weten of deze schuld kan worden afgelost wanneer het project wordt uitgevoerd. Van de opbrengst van de grondexploitatie kan immers de schuld worden afgelost.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (boekwaarde van de grondexploitatie) is ten opzichte van de totale baten exclusief mutaties reserves.

Wanneer de grond tegen de prijs van landbouwgrond is aangekocht, loopt een gemeente relatief gering risico. Het is dus belangrijk om te kunnen beoordelen of er een reële verwachting is of de grondexploitatie kan bijdragen aan de verlaging van de schuld. Staat de grond tegen een te hoge waarde op de balans en moet die worden afgewaardeerd dan leidt dit tot een lager eigen vermogen en dus een lagere solvabiliteitsratio.

Voor het kengetal van de grondexploitatie wordt gebruik gemaakt van de volgende formule.

$$\text{Grondexploitatie} = \frac{(A + B)}{C}$$

A= saldo van niet in exploitatie genomen gronden

B= saldo van in exploitatie genomen gronden

C= saldo van baten

Uit de onderstaande tabel blijkt dat de grondexploitatie een relatief zeer geringe impact heeft op de financiële positie.

	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Grondexploitatie	0,4%	0,3%	1,2%	0,4%

De gemeente Maasgouw steekt hierbij gunstig af ten opzichte van een gemiddeld percentage van 16,8% volgens de Kennisbank Openbaar Bestuur.

Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen de structurele en incidentele lasten. Bij incidentele baten en lasten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de algemene uitkering en de eigen belastinginkomsten. Bij structurele lasten zijn dat bijvoorbeeld de personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen.

De relevantie van dit kengetal voor de beoordeling van de financiële positie schuilt erin dat het van belang is om te weten welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is.

De formule voor het berekenen van de structurele exploitatie ruimte is:

$$\text{structurele exploitatieruimte} = \frac{(B - A) + (D - C)}{E} \times 100\%$$

A= structurele lasten

B= structurele baten

C= structurele toevoegingen aan de reserve

D= structurele onttrekkingen aan de reserve

E= saldo van de totale baten

Toepassing van de bovenstaande berekening leidt tot de volgende uitkomsten voor de gemeente Maasgouw:

	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Structurele exploitatieruimte	4,0%	-3,6%	0,9%	1,9%

Belastingcapaciteit

De OZB is de belangrijkste eigen belastinginkomsten van een gemeente. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Onder de woonlasten worden

verstaan de OZB, de rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in de gemeente. De reden dat tevens wordt gekeken naar de riool- en afvalstoffenheffing is dat deze heffing maximaal kostendekkend mag zijn. In het geval dat de heffing lager dan kostendekkend wordt vastgesteld is er sprake van belastingcapaciteit die niet wordt benut.

De belastingcapaciteit van gemeenten wordt berekend door de totale woonlasten van meerpersoonshuishoudens in jaar-t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t⁻¹.

$$\text{Belastingcapaciteit} = \frac{\text{gemiddelde woonlasten in Maasgouw}}{\text{gemiddelde woonlasten in Nederland}} \times 100\%$$

Uit de onderstaande tabel blijkt dat de gemiddelde woonlasten in Maasgouw gunstig afsteken ten opzichte van de gemiddelde woonlasten in Nederland.

	Jaarrekening 2018	Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
Gemeentelijke belastingcapaciteit	87,7%	90,9%	89,0%	90,7%

Conclusie

In zijn algemeenheid kan geconcludeerd worden dat de uitkomsten van de financiële kengetallen als toereikend gekwalificeerd kunnen worden.

Als onderbouwing voor deze kwalificatie kan een recent gepubliceerde benchmark worden gehanteerd. In januari 2021 heeft BDO Accountants een benchmark Nederlandse gemeenten 2021 uitgevoerd, waarin alle Nederlandse gemeenten langs de financiële meetlat zijn gelegd ter vergelijking van de financiële positie. De onderzoeksresultaten van de financiële stresstest zijn er o.a. op gebaseerd door de verplichte financiële kengetallen o.b.v. de jaarcijfers 2019 met elkaar te vergelijken. Maasgouw eindigt daarbij op een 20^e plaats in de ranking van gemeenten <25.000 inwoners (van de 129 gemeenten in deze klasse) met een rapportcijfer 9. Bij de vergelijkbare benchmark in 2020 (o.b.v. jaarcijfers 2018) stond Maasgouw op de 8^e plaats met rapportcijfer 10. De gewijzigde score komt voort uit de gedaalde structurele exploitatieruimte.

5.3 Onderhoud kapitaalgoederen

In deze paragraaf lichten we de belangrijkste investeringen in het beheer van de openbare ruimte van de gemeente toe, gebaseerd op de volgende beheerplannen:

- Beleidskaders Wegen 2019-2023 (vastgesteld 13 december 2018)
- Beleidskaders Groen 2019-2023 (13 december 2018)
- Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021 (16 februari 2017) en waterketenplan (16 februari 2017)
- Beheerplan Civieltechnische Kunstwerken 2021-2024 (15 december 2020)
- Beleidsplan Openbare Verlichting 2019-2023 (13 december 2018)
- Beheerplan Gemeentelijke Gebouwen 2021-2024 (15 december 2020)

Geconstateerd kan worden (dit geldt voor alle beheerprogramma's), dat er geen sprake is van achterstallig onderhoud. Wel dient opgemerkt te worden dat voor wat betreft het gebouwenbeheer een pas op de plaats is gemaakt met renovaties uitvoeren en onderhouden aan gemeenschaps-accommodaties in Maasbracht (Andreashal) en Wesseem (mn. sportzaal De Tump).

Financieel overzicht

Groen en plantsoenen*				
	Primitieve raming 2020	Raming 2020 ná wijziging	Realisatie 2020	Vershil raming / realisatie 2020
Onderhoud	264.400	282.400	280.300	2.100
Projecten	91.000	117.800	104.400	13.400
Overige inkomsten	0	0	0	0
Kapitaallasten	9.200	900	900	0
Directe kosten				
Werkbedrijf	548.600	572.600	559.000	13.600
Totaal	913.200	973.700	944.600	29.100

*In het overzicht is geen rekening gehouden met de kosten van de bedrijfsvoering (personeel + overhead)

GRP 2017-2021 en Waterketenplan 2017-2021

In het Waterketenplan worden de gezamenlijke ambities voor de toekomst van de waterketen en de route om de ambities te bereiken beschreven. Het plan beschrijft een aantal concrete projecten en aandachtsgebieden voor de planperiode: het actieprogramma. Ten slotte legt het plan vast hoe de samenwerking vorm wordt geven. Het Waterketenplan is de opvolger van het Afvalwaterplan Limburgse Peelen 2012-2016 en heeft als doel kostenbesparing, kwaliteitsverbetering en vermindering van kwetsbaarheid.

Financieel overzicht

Riolering				
	Primitieve raming 2020	Raming 2020 ná wijziging	Realisatie 2020	Vershil raming / realisatie 2020
Exploitatie riolering				
Reinigen putten en gemalen	151.000	151.000	122.400	28.600
Vegen wegen	45.900	45.900	53.100	-7.200
Onderhoud	50.000	50.000	55.600	-5.600
Kolkenzuigen	53.000	53.000	55.600	-2.600
Huisaansluitingen	52.000	52.000	21.600	30.400
Externe ondersteuning	135.000	135.000	174.300	-39.300
Projecten	106.500	106.500	2.300	104.200
Afvalwaterplan Limburgse Peel	33.600	33.600	32.700	900
Stimuleringsregeling afkoppelen	0	0	5.800	-5.800
Overigen exploitatie	83.200	83.200	77.800	5.400
Kapitaallasten (afschrijvingen)	737.500	644.200	645.600	-1.400
Kapitaallasten (rente)	1.071.700	958.600	958.600	0
Salarissen en overhead	858.600	815.600	764.500	51.100
Doorbelasting bijdrage BSGW	86.600	86.600	100.400	-13.800
Totaal lasten excl.BTW	3.464.600	3.215.200	3.070.300	144.900
BTW	554.100	554.100	483.600	70.500
Opbrengsten rioolheffing	-2.925.000	-2.786.000	-2.862.200	76.200
Mutatie voorziening	-1.093.700	-983.300	-691.700	-291.600
Totaal	0	0	0	0

Wateroverlast Stevensweerderweg Maasbracht

Gerealiseerd resultaat:

Werk is gereed. Enkele kosten worden nog verantwoord in 2021.

Vervangen rioolgemalen 2020 Maasgouw

Gerealiseerd resultaat:

In 2020 is een nieuw aansturingssysteem (Gemalen Hoofdpost) aangekocht en geïnstalleerd. Ook zijn er diverse onderdelen vervangen bij gemalen om de communicatie te verbeteren.

Het gemaal aan de St. Annadijk is geheel vervangen.

Op basis van de jaarlijkse inspectie zijn bij diverse gemalen onderdelen vervangen.

Klimaatrobuuste inrichting

Gerealiseerd resultaat:

Binnen alle herinrichtingsprojecten is extra aandacht besteed aan een klimaatrobuuste inrichting. Er is extra vergroening toegepast en ook is er extra afgekoppeld daar waar dit tegen weinig meerkosten veel oplevert. Door het aanbrengen van bodembedekkers en struiken die voedsel en beschutting geven aan insecten is ook de biodiversiteit verbeterd.

Afkoppelen regenwater wateroverlastgebieden

Gerealiseerd resultaat:

In 2020 is dit budget ingezet op de Biezenstraat en rondom de school en gemeenschapshuis 't Leuke in Beegden.

Afkoppelen Ohé

Gerealiseerd resultaat:

In verband met een bezwaar op een vergunningsaanvraag zijn de werkzaamheden uitgelopen. De verwachting is dat de werkzaamheden in juni 2021 zijn afgerond.

Relining o.b.v. rioolinspectie 2019 en 2020

Gerealiseerd resultaat:

Op basis van de rioolinspecties 2019 en 2020 zijn er op een viertal locaties de rioolstrengen gerenoveerd door het aanbrengen van een liner in de bestaande rioolbuis. Dit is gebeurd op de Bovenste Boord en Oeveren in Linne, op de Heerstraat Zuid te Beegden en op de Baarstraat in Thorn.

Het restant krediet van € 58.000 zal worden gebruikt om eventuele liners aan te brengen op basis van de rioolinspecties.

Meerjaren Investerings Plan (MIP)

Reconstructie Eind e.o. Thorn

Gerealiseerd resultaat:

Het betreft hier de vervanging van riolering en bovenbouw van diverse straten in Thorn, inclusief afkoppelen van regenwater en het aanleg van waterbuffers. Het project wordt in twee fases uitgevoerd. Hierover is de raad via een RIB geïnformeerd. De eerste fase is het gebied Oude Trambaan, Eind Noord en Baarstraat. Uitvoering is gereed in april 2021.

De tweede fase betreft Eind Zuid, Steegputstraat en Meers. Dit projectonderdeel is afhankelijk van de beslissing van de Minister over het retentiegebied Thorn-Wessem en het daarmee samenhangende dijk-tracé en verlegging van de Thornerbeek.

Aan de hand van de opgestelde directieraming van het totale project is in het JIP voor 2021 een aanvullend krediet voor de tweede fase opgenomen.

Reconstructie Hoofdstraat / Kromstraat / Haverkamp/ Battenweg Maasbracht

Gerealiseerd resultaat:

Het betreft de vervanging van riolering en reconstructie van de weg. Ter plaatse van de kruising Kloosterstraat – Haverkamp – Europlein wordt een rotonde aangelegd. Er hebben een tweetal informatieavonden plaatsgevonden. Naar aanleiding van de ontvangen reacties vanuit met name de ondernemers op de Battenweg is besloten dit project in twee delen te knippen en te kiezen voor een andere uitvoeringsvolgorde. Via een RIB is de raad geïnformeerd over het extra verkeersonderzoek dat zal worden uitgevoerd en waarin met name het aspect van de verkeersstructuur op de Battenweg extra aandacht en overleg zal gaan krijgen. De eerste fase (Hoofdstraat/Kromstraat/Haverkamp) vindt plaats vanaf mei 2021.

Uitvoering van de tweede fase (Battenweg) zal eerst plaatsvinden na nieuwe inspraak en besluitvorming.

Reconstructie Wilhelminalaan Thorn

Gerealiseerd resultaat:

Werk is zo goed als gereed en uitgevoerd binnen het budget.

In de 3^e week van maart is de laatste asfalt aangebracht, dit is vanwege het winterweer in januari verplaatst naar maart.

Reconstructie Molenweg Maasbracht

Gerealiseerd resultaat:

Werk is gereed en uitgevoerd binnen het budget. Onderhoudstermijn loopt nog.

Reconstructie Maasbrachterweg / Nieuwe Mergelweg Linne

Gerealiseerd resultaat:

Werk is gereed. Nog enkele kosten te verantwoorden in 2021 waarvoor in de 1^e Prorap 2021 extra krediet wordt gevraagd.

Reconstructie Wilhelminalaan en omgeving Linne

Gerealiseerd resultaat:

Werk is zo goed als gereed. Asfaltwerkzaamheden zullen na de vorstperiode afgerond worden.

Vorbereidingskredieten projecten

Gerealiseerd resultaat:

De voorbereiding van reconstructieprojecten is vertraagd. De inspraak procedures hebben als gevolg van corona niet kunnen plaatsvinden. Intussen is er gekozen voor een andere manier van communiceren in het voortraject. Dit betekent dat een aantal projecten pas na de zomervakantie 2021 kunnen starten.

Reconstructie Oliestraat Maasbracht

Gerealiseerd resultaat:

Vorbereiding gestart. Uitvoering staat voor 2021 gepland.

Reconstructie Sint Medardusstraat / Van Gelderstraat Wessem

Gerealiseerd resultaat:

Vorbereiding gestart. Uitvoering staat voor 2021 gepland.

Reconstructie Oosterveldstraat Heel

Gerealiseerd resultaat:

Vorbereiding gestart. Vanwege het saneren van kabels en leidingen is de uitvoering een half jaar opgeschoven. Aanbesteding vindt plaats in het voorjaar 2021, uitvoering volgt na de zomervakantie.

Reconstructie fase 1 Stevensweert

Gerealiseerd resultaat:

Vorbereiding gestart. Wegens corona is het project minimaal een half jaar vertraagd.

In de tussentijd zijn er diverse digitale bijeenkomsten georganiseerd met klankbordgroep en dorpsraad om het project niet nog verder te vertragen. Daardoor schuift uitvoering door naar het 1^e kwartaal van 2022.

Financieel overzicht

Wegen en trottoirs*				
	Primitieve raming 2020	Raming 2020 ná wijziging	Realisatie 2020	Vershil raming / realisatie 2020
Maaien bermen	107.400	107.400	85.500	21.900
Onderhoud	1.086.800	1.101.800	1.122.300	-20.500
Onkruidbestrijding	163.700	127.200	121.400	5.800
Vegen wegen	45.900	45.900	53.100	-7.200
Overige uitgaven exploitatie	136.800	124.200	163.400	-39.200
Overige inkomsten exploitatie	-40.500	-40.500	-70.000	29.500
Kapitaallasten	314.500	181.500	181.500	0
Totaal	1.814.600	1.647.500	1.657.200	-9.700

*In het overzicht is geen rekening gehouden met de kosten van de bedrijfsvoering (personeel + overhead)

Meerjaren onderhoudsplan Civieltechnische Kunstwerken

Fietsbrug Stuw Linne

Gerealiseerd resultaat:

Een groot aantal kapotte planken op de fietsbrug Linne-Osen zijn in 2019 conform het investeringsplan vervangen door nieuwe duurzame composieten brugdelen. Tijdens deze werkzaamheden is gebleken dat ook de resterende houten planken aan vervanging toe waren.

Deze werkzaamheden zijn in 2020 uitgevoerd.

Actualiseren MJOP Kunstwerken

Gerealiseerd resultaat:

De nieuwe meerjaren onderhoudsplanning is door de raad op 15 december 2020 vastgesteld en in de meerjarenbegroting 2021-2024 financieel vertaald.

Vanuit het huidige beheerplan Civiele Kunstwerken 2017-2020 resteert een bedrag van € 100.500 in de voorziening 'Groot onderhoud Civiele Kunstwerken'. Een bedrag van € 16.800 blijft behouden in de voorziening voor uitgaven 2021. Het restantbedrag van € 83.700 kan vrijvallen ten gunste van de exploitatie 2020. Door onderhoudswerkzaamheden van diverse bruggen in één keer uit te voeren zijn kosten (mn. verkeersmaatregelen) bespaard. Ook bleek dat een tweetal bruggen nabij Maasresidentie Thorn in eigendom is van derden. Onderhoudskosten komen voor rekening van derden in plaats van de gemeente.

Financieel overzicht

Bruggen en civiele kunstwerken*				
	Primitieve raming 2020	Raming 2020 ná wijziging	Realisatie 2020	Verschil raming / realisatie 2020
Exploitatie	27.400	27.400	20.600	6.800
Storting voorziening	51.200	51.200	51.200	0
Vrijvalvoorziening	0	0	-83.700	83.700
Kapitaallasten	16.700	17.500	17.500	0
Totaal	95.300	96.100	5.600	90.500

*In het overzicht is geen rekening gehouden met de kosten van de bedrijfsvoering (personeel + overhead)

Voorziening groot onderhoud civiele kunstwerken	1-1-2020	31-12-2020
Stand beschikbare voorziening	63.900	16.800

Meerjaren onderhoudsplan (school) gebouwen

Actualiseren MJOP (school)gebouwen

Gerealiseerd resultaat:

De nieuwe meerjaren onderhoudsplaning is door de raad op 15 december 2020 vastgesteld en in de meerjarenbegroting 2021-2024 financieel vertaald.

Vanuit het huidige beheerplan gebouwen 2017-2020 resteert een bedrag van € 360.800 in de voorziening 'Groot onderhoud gemeentelijke gebouwen'. Een bedrag van € 105.100 blijft behouden in de voorziening voor uitgaven 2021. Het restantbedrag van € 255.700 kan vrijvallen ten gunste van de exploitatie 2020. In afwachting van de besluitvorming en de realisatie van een nieuwe gemeenschapsaccommodatie in de kern Wessem zijn een aantal onderhoudswerkzaamheden aan accommodaties zoals de Harmoniezaal, sportzaal De Tump en voormalig zwembad Wisheim, niet uitgevoerd.

Financieel overzicht

Gebouwen				
	Primitieve raming 2020	Raming 2020 ná wijziging	Realisatie 2020	Verschil raming / realisatie 2020
Storting voorziening	288.500	288.500	288.500	0
SPUK bijdrage Rijk	0	0	5.600	5.600
Totaal	288.500	288.500	294.100	5.600

Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	1-1-2020	31-12-2020
Stand beschikbare voorziening	257.300	105.100

Vanuit het huidige beheerplan (school)gebouwen 2017-2020 resteert een bedrag van € 83.800 in de voorziening 'Groot onderhoud schoolgebouwen', welk bedrag kan vrijvallen ten gunste van de exploitatie 2020. Omdat de scholen relatief jonge gebouwen zijn die in goede onderhoudsstaat verkeren waren de geplande werkzaamheden nog niet nodig. De werkzaamheden zijn opnieuw opgenomen in het nieuwe beheerplan.

Financieel overzicht

Schoolgebouwen				
	Primitieve raming 2020	Raming 2020 ná wijziging	Realisatie 2020	Vershil raming / realisatie 2020
Storting voorziening	19.900	19.900	19.900	0
Totaal	19.900	19.900	19.900	0

Voorziening groot onderhoud schoolgebouwen	1-1-2020	31-12-2020
Stand beschikbare voorziening	75.500	0

Beheerplan gemeentelijke gebouwen 2017-2020

Eurobad; vervangen dakbedekking hoofdgebouw

Gerealiseerd resultaat:

Deze werkzaamheden zijn niet uitgevoerd in afwachting van het vervangen van de gesloten zandfilter. Indien de zandfilter vervangen diende te worden dan moest het dak open om de zandfilter te kunnen vervangen. Eind 2020 is gebleken dat de zandfilter niet hoeft te worden vervangen. Vervangen dakbedekking vindt plaats in 2021.

Eurobad; vervangen gesloten zandfilter

Gerealiseerd resultaat:

Vorbereiding werkzaamheden en aanbesteding 2020, 1e kwartaal 2021 uitvoering.

Eind 2020 bleek dat de zandfilter niet hoeft te worden vervangen, echter het zand van de filter en reiniging van de tank dient wel te worden uitgevoerd.

Eurobad; vervangen kathodische filter

Gerealiseerd resultaat:

Vorbereiding werkzaamheden in 2020, uitvoering 1e kwartaal 2021.

Eurobad; vervangen zwemwaterpomp

Gerealiseerd resultaat:

Vorbereiding werkzaamheden en aanbesteding in 2020, uitvoering 1e kwartaal 2021.

Eurobad; vervangen buitenkozijnen + ramen

Gerealiseerd resultaat: Kozijnen zijn gerenoveerd.

Stichting sportzaal Linne; vervangen buitenkozijnen + ramen + buitendeuren

Gerealiseerd resultaat:

In oktober 2020 zijn de werkzaamheden in uitvoering gegaan, gereed voorjaar 2021.

Gemeentelijke gymzaal Maasbracht;*Gerealiseerd resultaat:*

De geplande werkzaamheden aan de gemeentelijke gymzaal in Maasbracht zijn niet uitgevoerd. De gymzaal is in 2020 tijdelijk gesloten in verband met COVID-19. Inmiddels is door de Raad (15 december 2020) besloten dat deze definitief sluit en gesloopt gaat worden.

Sporthal Andreashal;*Gerealiseerd resultaat:*

De geplande werkzaamheden aan Sporthal Andreashal zijn niet uitgevoerd in verband met de geplande verbouwing. De werkzaamheden zullen tijdens de geplande verbouwing worden uitgevoerd.

Sporthal De Tump;*Gerealiseerd resultaat:*

De geplande werkzaamheden zijn niet uitgevoerd. Dit in afwachting van de realisering van een nieuwe gemeenschapsaccommodatie in de kern Wessum. Alleen hoogstnoodzakelijk onderhoud is uitgevoerd.

SSC De Spil; vervangen splitunit airco*Gerealiseerd resultaat:*

Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd en gereed.

SSC De Spil; aanpassingen brandveiligheid*Gerealiseerd resultaat:*

De werkzaamheden zijn in 2020 afgerond.

SSC De Spil; vervangen dakbedekking hoog dak.*Gerealiseerd resultaat:*

Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd en gereed.

Brandweerkazerne Thorn; vervangen vloerafwerking*Gerealiseerd resultaat:*

De vloerafwerking is niet vervangen omdat de kazerne in 2020 leeg is komen te staan. Planning is om het pand te verkopen.

Renovatie kleedlokalen MBC 1*Gerealiseerd resultaat:*

Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd.

Beleidskader Openbare Verlichting*Gerealiseerd resultaat:*

De jaarlijkse geplande ombouw naar Led verlichting, zoals vastgesteld in het Beleidsplan Openbare Verlichting, heeft enige vertraging opgelopen. Als gevolg van een felle uitslaande brand bij de armaturenfabrikant is de levering van een deel van de armaturen opgeschoven. Naar verwachting is de nalevering van de armaturen medio 2021, en kan de plaatsing gelijktijdig uitgevoerd worden met het programma 2021.

Als gevolg van de Coronamaatregelen hebben we de geplande lichtproef, voor de vernieuwing van de verlichting van het Don Boscopelein, moeten uitstellen. Zodra de omstandigheden dit weer toelaten wordt de proef alsnog uitgevoerd en kan het definitieve plan verder worden uitgewerkt.

Financieel overzicht

Openbare Verlichting*				
	Primitieve raming 2020	Raming 2020 ná wijziging	Realisatie 2020	Verschil raming / realisatie 2020
Energie	115.800	140.800	129.300	11.500
Onderhoud	194.800	174.800	65.000	109.800
Kapitaallasten	42.000	31.100	31.100	0
Totaal	352.600	346.700	225.400	121.300

*In het overzicht is geen rekening gehouden met de kosten van de bedrijfsvoering (personeel + overhead)

Vervangen tractie wijkteam:

Gerealiseerd resultaat:

Bedrijfswagens zijn conform tractieplan vervangen.

Vervangen speeltoestellen

Gerealiseerd resultaat:

In 2020 zijn diverse speeltoestellen geplaatst als vervanging van verouderde toestellen of als uitbreiding op het huidige speelaanbod.

Het betreft vervanging toestellen in de volgende kernen:

- Speeltuin St. Jozefstraat, Weerderhof en Joinerstraat te Linne
- Speeltuin Op Den Berg en Kempenaarstraat te Maasbracht
- Speeltuin Wessem
- Speeltuin Ringweg, Sleydal, Genoenhoflaan en Doormanweg te Heel
- Speeltuin Maaszicht en Boslaan (2021) te Beegden

5.4 Financiering

Inleiding

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de wijze waarop de gemeente is omgegaan met het beheer van de dagelijkse liquiditeiten, maar ook met financiële risico's. De kaders die hieraan ten grondslag liggen zijn vastgelegd in wettelijke richtlijnen, zoals de Wet Financiering decentrale overheden (Fido), Wet Houdbare OverheidsFinanciën (HOF) en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (RUDDO). Deze kaders zijn verder uitgewerkt in het gemeentelijke Treasurystatuut.

Op grond van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) geeft de financieringsparagraaf inzicht in:

- realisatie van de beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille
- de rentelasten
- de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden is toegerekend
- de financieringsbehoefte

In het kader van de Wet Fido wordt in de financieringsparagraaf ook de kasgeldlimiet en de renterisiconorm toegelicht.

Realisatie beleidsvoornemens ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille

Op 2 juni 2020 heeft de raad het Treasurystatuut 2020 vastgesteld. Dit statuut bevat de "beleidsmatige infrastructuur" van de treasuryfunctie vastgelegd in de vorm van uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten.

Voor wat betreft het risicobeheer van de financieringsportefeuille wordt onderscheid gemaakt in:

- renterisico (beheersing o.b.v. toetsing aan renterisiconorm en kasgeldlimiet)
- valutarisico
- kredietrisico
- liquiditeitsrisico
- koersrisico

Onderstaand wordt toegelicht op welke wijze de gemeente Maasgouw deze risico's beheerst.

Renterisicobeheer

Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van (externe) rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente. Zoals vermeld in het Treasurystatuut wordt het renterisico onder meer beheerst door het tussentijds monitoren van de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Renterisiconorm

Een belangrijk uitgangspunt van de Wet Fido is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (schuld met een rentetypische looptijd van minimaal één jaar). Het renterisico met betrekking tot de renterisiconorm gaat over de contractuele renteherzieningen en de aflossingen op de vaste schuld. Het renterisico wordt verkleind door aflossingen in de tijd te spreiden. Het renterisico wordt in een jaar getoetst aan de renterisiconorm. Deze wordt berekend door een vastgesteld percentage (20% voor gemeenten) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal. Het renterisico wordt gestuurd door bij het aantrekken van nieuwe langlopende financieringen rekening te houden met de vervaldata en renteherzieningen van de bestaande schuld.

Uit de volgende tabel blijkt dat de renterisiconorm € 11,3 mln bedraagt en het renterisico € 1,3 mln. Afgerond blijft Maasgouw ca. € 10 mln onder de norm. De renterisiconorm is dus in 2020 niet overschreden.

Renterisiconorm		
1	Renteherziening leningen o/g	€ -
	Renteherziening leningen u/g	€ -
	Saldo	€ -
2	Aflossing leningen o/g	€ 1.363.200
	Aflossing leningen u/g	€ 58.800
	Saldo	€ 1.304.400
3	Renterisico (saldo 1+2)	€ 1.304.400
4	Renterisiconorm	€ 11.283.400
(5a) = (4>3)	Ruimte onder renterisiconorm	€ 9.979.000
(5b) = (3>4)	Overschrijding renterisiconorm	€ -
	<i>Berekening renterisiconorm:</i>	
(4a)	Begrotingstotaal	€ 56.416.900
(4b)	Percentage regeling	20%
(4) = (4a x 4b)	Renterisiconorm	€ 11.283.400

Kasgeldlimiet

Het 'rood' staan is voor gemeenten aan regels en richtlijnen gebonden. Hiermee beoogt de wetgever te voorkomen dat lagere overheden uitsluitend kortlopende leningen afsluiten. Het aantrekken van leningen met een kortlopende rentevaste periode is aantrekkelijk, wanneer de rente hierop erg laag is. Maar het renterisico (van een stijgende rente in het geval van herfinanciering) is daarmee in verhouding hoog.

Om dit risico te beperken, mogen gemeenten maximaal 8,5 % van het jaarlijkse begrotingstotaal gebruiken voor kortlopende leningen.

Onderstaand is het verloop van de kasgeldlimiet over 2020 toegelicht.

Kasgeldlimiet		1e kw 2020	2e kw 2020	3e kw 2020	4e kw 2020
1	Vlottende schuld	€ 6.192.700	€ 5.000.000	€ 1.193.900	€ 3.880.900
2	Vlottende middelen	€ 405.200	€ 771.600	€ 377.400	€ 61.200
3	Netto vlottende schuld (1-2)	€ 5.787.500	€ 4.228.400	€ 816.500	€ 3.819.700
4	Kasgeldlimiet	€ 4.795.400	€ 4.795.400	€ 4.795.400	€ 4.795.400
(5a) = (4>3)	Ruimte onder kasgeldlimiet		€ 567.000	€ 3.978.900	€ 975.700
(5b) = (3>4)	Overschrijding kasgeldlimiet	€ 992.100			
	<i>Berekening kasgeldlimiet:</i>				
(4a)	Begrotingstotaal	€ 56.416.900	€ 56.416.900	€ 56.416.900	€ 56.416.900
(4b)	Percentage regeling	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
(4) = (4a x	Kasgeldlimiet	€ 4.795.400	€ 4.795.400	€ 4.795.400	€ 4.795.400

De kwartaalrapportages zijn van belang voor het signaleren van mogelijke overschrijdingen. Wanneer dit in drie achtereenvolgende rapportages wordt geconstateerd, wordt de Provincie (vanuit haar toezichthoudende rol) hierover geïnformeerd.

In het eerste kwartaal van 2020 werd de kasgeldlimiet overschreden. In het tweede kwartaal van 2020 is een langlopende geldlening bij de BNG afgesloten van € 4.000.000.

Valutarisicobeheer

Valutarisico is het risico dat de waarde van een positie wordt beïnvloed door veranderingen in valutakoersen. De gemeente Maasgouw verricht geen transacties met 'niet-Eurolanden'. Daarom is het valutarisico niet aan de orde.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisico is het risico dat de tegenpartij van een positie niet aan haar verplichtingen kan voldoen waardoor de gemeente verlies lijdt. In het Treasurystatuut is opgenomen onder welke voorwaarden de gemeente middelen mag uitzetten en garanties mag verstrekken.

De aan Enexis Holding NV verstrekte converteerbare hybride aandeelhouderslening van € 2,958 mln (raad 7 juli 2020) is uitgezet tegen 2,15%. Het debiteurenrisico op deze (verstrekte) lening wordt nihil geacht.

De uitzettingen uit hoofde van de publieke taak van de gemeente Maasgouw zijn vastgelegd in de staat van gewaarborgde geldleningen. Het debiteurenrisico valt ook onder het kredietrisicobeheer. Ten behoeve van de jaarrekening 2020 zijn de openstaande vorderingen geanalyseerd. Dubieuze en oninbare vorderingen zijn voorzien of in afgeboekt in de jaarrekening.

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van liquiditeitenbeheer zijn de risico's in sterke mate beperkt door de verankering van het schatkistbankieren in de wet Fido. Schatkistbankieren houdt in dat tegoeden verplicht worden aangehouden in de Nederlandse schatkist. Uitgezonderd hierop zijn de middelen onder het drempelbedrag. Dit betreft 0,75% van het begrotingstotaal en is ingesteld om voldoende saldo aan te houden voor het dagelijks betalingsverkeer. Het drempelbedrag bedroeg in 2020 € 423.100. Gedurende 2020 is het drempelbedrag in het 2^e en 3^e kwartaal overschreden. Voor de middelen die zijn uitgezonderd van het schatkistbankieren geldt dat uitzettingen uitsluitend plaatsvinden bij instellingen die voldoen aan de zeer strenge ratingeisen zoals gesteld in de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (RUDDO).

Liquiditeitsrisicobeheer

Het liquiditeitsrisico is het risico van mogelijke wijzigingen in de liquiditeitenplanning en meerjarig investeringsprogramma (MIP) waardoor financiële resultaten kunnen afwijken van de verwachtingen.

Op dit moment is de gemeente voldoende liquide. Rente- en aflossingsverplichtingen van lopende geldleningen kunnen worden betaald zonder herfinanciering. Verder is van belang om binnen de exploitatie te zorgen voor een zo goed mogelijke afstemming van de inkomstenstromen met de uitgaven.

Koersrisicobeheer

Het koersrisico is het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen.

Onze vermogensbeheerder (ASR) monitort de samenstelling van de obligatieportefeuille en de daarbij behorende risico's. ASR rapporteert maandelijks en kwartaal wordt een uitgebreide rapportage opgesteld over de status en voortgang. Als het nodig is, kan de vermogensbeheerder een transactievoorstel doen. In het verleden heeft dit enkele malen geleid tot vroegtijdige aflossingen door aanbiedingen te gebruiken en om het risico in onze obligatieportefeuille te verlagen.

De aankoopwaarde van de obligatieportefeuille in 2009 bedroeg € 37,6 mln. Sindsdien zijn een aantal obligaties terugbetaald (in totaal 66%). Van de nu nog lopende obligaties bedroeg de initiële aankoopprijs per

31 december 2020 € 12,5 mln. Door afschrijvingen en aflossing is de boekwaarde per 31 december 2020 € 11,4 mln.

De ontwikkeling van de obligatieportefeuille is in de tabel weergegeven.

Obligatieportefeuille, waardering per	2017	2018	2019	2020	
Nominale waarde per 1 januari	€ 21.090.000	€ 21.090.000	€ 16.190.000	€ 11.040.000	1
Aflossingen in boekjaar	€ -	€ 4.900.000	€ 5.150.000	€ -	2
Nominale waarde per 31 december	€ 21.090.000	€ 16.190.000	€ 11.040.000	€ 11.040.000	3 = 1 - 2
Aankoopwaarde per 1 januari	€ 23.095.000	€ 23.095.000	€ 17.881.000	€ 12.478.000	4
Aankoopwaarde per 31 december	€ 23.095.000	€ 17.881.000	€ 12.478.000	€ 12.478.000	5
Afschrijvingen m.b.t. lopende obligaties					
cumulatief afschrijving tot boekjaar	€ 1.110.000	€ 963.000	€ 886.000	€ 985.000	6
Afschrijving in boekjaar (op nog lopende obligaties)	€ 159.000	€ 150.000	€ 98.000	€ 98.000	7
Cumulatieve afschrijving tot en met boekjaar	€ 1.269.000	€ 1.113.000	€ 984.000	€ 1.083.000	8 = 6 + 7
Boekwaarde 31 december	€ 21.826.000	€ 16.768.000	€ 11.494.000	€ 11.395.000	= 5 - 8
Obligatieportefeuille, rente over	2017	2018	2019	2020	
Aan het jaar toegerekende rente	€ 1.127.000	€ 895.000	€ 823.000	€ 620.000	10
Gerealiseerd koersresultaat	€ -	€ -	€ -	€ -	11
Afschrijving in boekjaar	€ -159.000	€ -159.000	€ -124.000	€ -98.000	12
Beheersprovisie	€ -51.000	€ -46.000	€ -40.000	€ -31.000	13
Netto rendement over boekjaar	€ 917.000	€ 690.000	€ 659.000	€ 491.000	14 = 10 + 11 + 12 + 13
Jaarrendement op de obligatieportefeuille	4,08%	3,46%	4,49%	4,11%	
Het bovenstaande percentuele rendement van de obligatieportefeuille is uitgedrukt als het "Netto rendement over boekjaar" gedeeld door de "gemiddelde aankoopwaardewaarde" van de portefeuille van het betreffende boekjaar (na afschrijving)					

Het rendement in 2020 bedroeg 4,11 % (na aftrek van de beheerprovisie).

De obligatieportefeuille is in het verleden samengesteld aan de hand van strenge randvoorwaarden ten aanzien van rating, spreiding qua looptijd, land en sector van belegging. Een resultante van de aflossingen van bestaande obligatieleningen is dat deze obligatieportefeuille als geheel niet meer volledig aan alle voorwaarden voldoet. Zo is als voorwaarde gesteld dat minimaal 50% van de obligaties een AAA rating heeft en dat maximaal 50% van de portefeuille bestaat uit obligaties met een rating van AA. Lagere ratings zijn in beginsel niet toegestaan. Uit het onderstaande overzicht van de vermogensbeheerder blijkt dat de huidige ratings niet in overeenstemming zijn met de eerder gestelde randvoorwaarden.

Vastrentende waarden		31-12-2020
Rating * € 1.000	portefeuille waarde	% van de portefeuille
AAA	2.160	15,2%
AA	6.730	47,5%
A	3.728	26,3%
BBB	1.563	11,0%
Eindtotaal	14.182	100,0%

Onze portefeuille valt echter onder het overgangsrecht in het kader van de Ruddo. We zijn niet verplicht om de obligatieportefeuille aan te passen. We zien daartoe ook geen aanleiding omdat:

- niet actief geswitcht mag worden
- het risico beperkt is
- de obligatieportefeuille steeds kleiner wordt, waardoor optimale spreiding niet meer te realiseren is
- er weinig keuze is in vergelijking met de huidige rendementsverwachting

Rentelasten en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden is toegerekend

Wijziging verslaggevingsvoorschriften rente

In juli 2016 heeft de commissie BBV de notitie rente 2017 gepubliceerd. Hierin zijn stellige uitspraken en aanbevelingen opgenomen over de wijze waarop de rentelasten en –baten verwerkt dienen te worden in de begroting en de jaarstukken. Uitgangspunt van de notitie is dat de gemeente de (verwachte) werkelijke rentelasten opneemt in de begroting en de jaarstukken en het eenduidig inzichtelijk maken van de wijze waarop de gemeente met rente omgaat. Onderstaand volgt een samenvatting van de stellige uitspraken en aanbevelingen uit de notitie rente.

Stellige uitspraken

- Het aantrekken en verstrekken van een lening betreft een treasury-activiteit. De met deze activiteit gepaarde rentelasten en rentebaten behoren op het taakveld Treasury. Indien een lening specifiek is aangetrokken voor een project of (door)verstrekking (één op één doorlening), is sprake van projectfinanciering.
- Als er wel een rentevergoeding over het eigen vermogen en/of de voorzieningen wordt berekend, dan is deze vergoeding maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op het gewogen samenstel van de (bruto) externe rentelasten over het totaal van de lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen.
- De omslagrente wordt berekend door de aan de taakvelden toe te rekenen rente (in Euro's) te delen door de boekwaarde per 1 januari van de vaste activa die integraal zijn gefinancierd. De omslagrente moet vervolgens op consistente en eenduidige wijze worden toegerekend aan de individuele activa. Het is niet toegestaan om per investering of taakveld te differentiëren in het toe te rekenen rentepercentage. Het bij de begroting (voor)gecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond.
- Indien de werkelijke rentelasten in Euro's die over een jaar aan taakvelden hadden moeten worden doorbelast afwijken van de rentelasten in Euro's die op basis van de voorgerecalculeerde renteomslag aan de taakvelden zijn toegerekend, dan kan de gemeente besluiten tot correctie. Correctie wordt verplicht gesteld indien deze afwijking groter is dan 25%.
- Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld Treasury. Hiertoe worden alle rentelasten en rentebaten in eerste instantie op het taakveld Treasury geboekt. Dit geldt ook voor de rentelasten en –baten van projectfinanciering.

Aanbevelingen

- De commissie BBV adviseert het renteschema uit de notitie in de paragraaf financiering van de begroting en jaarstukken op te nemen. Hiermee wordt inzicht gegeven in de rentelasten externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.
- Alhoewel in het BBV de mogelijkheid vooralsnog blijft bestaan om een rentevergoeding (of een vergoeding voor de inflatie) over het eigen vermogen en de voorzieningen te berekenen en deze door te belasten aan de taakvelden, adviseert de Commissie BBV vanwege het verlangde inzicht, de eenvoud en transparantie deze systematiek niet (meer) toe te passen.

De stellige uitspraken en aanbevelingen van de commissie BBV zijn overgenomen en verwerkt in de begroting en jaarrekening 2020.

Vanwege de behoefte aan inzicht in de kosten op de taakvelden en de behoefte om de wijze van verantwoorden van rente in de begroting en jaarstukken te harmoniseren, is het verplicht om vanaf de begroting 2017 de rentekosten aan de desbetreffende taakvelden toe te rekenen met behulp van een (rente-)omslag. Door het eenduidig toerekenen van rente aan taakvelden kunnen gemeenten ook beter onderling worden vergeleken.

Om te voldoen aan het voorschrift om inzicht te geven in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan investeringen, grondexploitaties en projecten volgt in het renteschema. Hierbij is uitgegaan van een rente omslagpercentage van 0%. Er zijn meer rentebaten dan rentelasten.

Renteschema		2020	
1	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	€ 515.700	
2	De externe rentebaten over de korte en lange financiering	€ 634.900	
3	Saldo rentelasten en rentebaten (saldo 1-2)		€ -119.200
4	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ 1.100	
5	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 43.200	
6	De rentebaai van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is aangetrokken (= projectfinanciering), die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	€ 7.900	
7	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente (saldo 3+4+5+6)		€ -67.000
8	Rente over eigen vermogen	€ -	
9	Rente over voorzieningen	€ -	
10	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente (saldo 7+8+9)		€ -67.000
11	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)		€ -
12	Renteresultaat op het taakveld Treasury (saldo 10-11)		€ -67.000

Met name als gevolg van de ontvangen rente op de obligatieleningen van ruim € 600.000 is sprake van een positief renteresultaat in 2020 (in bovenstaand renteschema weergegeven als negatieve renteresultaat van € 67.000).

Financieringsbehoefte

In het kader van een prudent financieel beleid is het wenselijk om langlopende investeringen zoveel als mogelijk te financieren uit langlopende financieringsmiddelen. Voor het bekostigen van geactiveerde uitgaven staan interne en externe financieringsmiddelen ter beschikking. De interne financieringsmiddelen bestaan uit de reserves en de voorzieningen. De opgenomen geldleningen kwalificeren als externe financieringsmiddelen.

De financieringspositie van de gemeente Maasgouw wordt bepaald door:

- het saldo van het totaalbedrag van de nog niet afgeschreven investeringen enerzijds, en
- het totaalbedrag van de vaste financieringsmiddelen anderzijds.

Is het bedrag van de financieringsmiddelen (reserves, voorzieningen en vaste geldleningen) lager dan het totaalbedrag van de geactiveerde uitgaven, dan is er sprake van een financieringstekort. Is het bedrag van de financieringsmiddelen hoger dan het totaalbedrag van de geactiveerde uitgaven, dan is er sprake van een financieringsoverschot.

Uit het onderstaande blijkt dat er in 2020 sprake was van een financieringstekort. Een deel van de geactiveerde uitgaven is gedekt door het aantrekken van een nieuwe langlopende lening.

Financieringspositie			
Totaal vaste activa	€ 105.257.900	Eigen vermogen	€ 54.369.800
Voorraden	€ 218.400	Voorzieningen	€ 9.558.700
		Vaste schulden	€ 35.041.900
		Financieringstekort	€ 6.505.900
	€ 105.476.300		€ 105.476.300

Voor een nadere toelichting bij het eigen vermogen, de voorzieningen en de vaste schulden wordt verwezen naar de toelichting bij de jaarrekening 2020.

EMU saldo (Wet HOF)

Het begrotingssaldo van een land geeft weer of dat land een overschot of een tekort heeft bij zijn overheidsuitgaven. Als de uitgaven in een bepaald jaar groter zijn dan de inkomsten, is er in dat jaar sprake van een tekort en groeit de staatsschuld. Het begrotingssaldo geeft dus een indicatie van de staat waarin het 'huishoudboekje' van de overheid in een bepaald jaar verkeert.

Het is gebruikelijk dat het begrotingssaldo wordt gepresenteerd als percentage van het bruto binnenlands product (BBP). Zo wordt de omvang van het begrotingssaldo gerelateerd aan de omvang van de totale economie. De lidstaten van de Europese Unie hebben afgesproken allemaal met eenzelfde definitie van het begrotingssaldo te werken. Ze noemen dit het EMU-saldo. Het EMU-saldo wordt gemeten op transactiebasis. Dat betekent dat de economische handeling die leidt tot de uitgave of ontvangst (de transactie) zoveel mogelijk als meetmoment wordt gehanteerd.

Om precies te zijn is het EMU-saldo het vorderingensaldo van de totale overheid. Dit betekent dat niet alleen de financiën van de Rijksoverheid meetellen voor het EMU-saldo, maar ook die van de decentrale overheden (zoals gemeenten, provincies en waterschappen) en premie gefinancierde sectoren als de sociale zekerheid en de zorg. Om te voorkomen dat de overheidsfinanciën van EMU-landen ontsporen, is een aantal jaren geleden in het zogenaamde Stabiteits- en Groeipact afgesproken dat het EMU-tekort maximaal 3% van het BBP mag bedragen. Door gebrekkige naleving van de Europese afspraken en door de economische crisis hebben veel landen de laatste jaren echter grote tekorten moeten noteren en is er een schuldencrisis ontstaan.

Tabel EMU saldo jaarrekening 2020

Omschrijving		2019	2020	2021
		Volgens jaarrekening 2019	Volgens jaarrekening 2020	Volgens meerjarenraming in begroting
1.	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-2.966.200	139.200	-2.235.300
2.	Mutatie (im)materiële vaste activa	3.605.800	3.643.900	446.000
3.	Mutatie voorzieningen	421.500	-1.569.100	-1.115.200
4.	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	512.600	-498.000	1.269.200
5.	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo		-6.663.100	-4.575.800	-5.065.700

Referentiewaarden

De individuele referentiewaarde voor het EMU saldo voor Maasgouw is € 1.990.000. Uitgaande van een begroting van € 56,4 miljoen zoals dit is opgenomen in de septembercirculaire 2020. Maasgouw overschrijdt deze EMU indicatie.

De hoofdzakelijke reden van deze overschrijding wordt veroorzaakt doordat het saldo vlottende passiva in het afgelopen jaar fors is toegenomen met € 7.286.000. Voor de gedane investeringen zijn er onvoldoende liquide middelen beschikbaar waardoor er per balansdatum meer leningen zijn afgesloten vergeleken met vorig boekjaar. Dit wordt versterkt door hogere opgebouwde verplichtingen die in het huidige begrotingsjaar zijn opgebouwd en in een volgend begrotingsjaar worden uitbetaald.

Een individuele EMU-referentiewaarde betreft geen norm, maar een indicatie van het aandeel dat een provincie of gemeente in de gezamenlijke tekortnorm heeft. De Wet Hof bepaalt dat de individuele referentiewaarde voor het EMU-saldo van de individuele overheden naast het eigen aandeel ook het aandeel in openbare lichamen betreft.

Met het aandeel in openbare lichamen wordt bedoeld het deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen waar een individuele decentrale overheid aan deelneemt dat aan de betreffende individuele overheid wordt toegerekend. Een deel van het EMU-saldo van de gemeenschappelijke regelingen maakt dus onderdeel uit van het EMU-saldo van de deelnemende decentrale overheden. Voor zover dit aandeel aan de deelnemende decentrale overheid moet worden toegerekend.

Bij bovenstaande berekening zijn de gemeenschappelijke regelingen buiten beschouwing gelaten.

Niet alle jaarrekeningen waren ontvangen of werd hierin het EMU saldo opgenomen.

Een juiste toerekening voor Maasgouw voor het aandeel van het EMU saldo is niet eenduidig te maken.

5.5 Bedrijfsvoering

Organisatieontwikkeling- algemeen

In eerdere P&C documenten is uitgebreider aangegeven wat de grondslag, de historie en de context is van de huidige organisatieontwikkeling. In januari 2019 is de ambtelijke organisatie in de nieuwe organisatiestructuur van start gegaan. Dit was een belangrijke stap in de ontwikkeling van de gemeentelijke organisatie, maar feitelijk een tussenstap. Vanaf dat moment is verder geïnvesteerd in de zaken die in de strategische visie zijn aangehaald: verdere verbetering van de dienstverlening en van onze ondersteuning van het politiek-bestuurlijk besluitvormingsproces, en daarnaast participatie als vanzelfsprekend onderdeel van onze werkwijze. Dit raakt aspecten als leiderschap, teamontwikkeling en procesmatig denken en werken: een proces van meerdere jaren dat in 2019 in gang is gezet en dat ook in 2020 aandacht heeft gekregen.

Maar: minder dan we hadden gewild en gehoopt. Ook hier heeft de COVID-19 pandemie voor oponthoud gezorgd. Immers: op het moment van het opstellen van deze Jaarrekening is de wereld al ruim een jaar in de greep van de COVID-19 pandemie. Het is nog te vroeg om de uiteindelijke impact van deze coronacrisis op de ambtelijke organisatie weer te kunnen geven, maar dat het impact heeft, staat vast. Zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin waren er in 2020 gevolgen voor de ambtelijke capaciteit en ook voor de manier van werken en vooral: overleggen. De digitale middelen die daarvoor nu worden ingezet, zijn ook voor de langere termijn – in een hopelijk corona-vrije wereld – toepasbaar.

Omdat de corona-crisis effect gehad op de going concern werkzaamheden en er extra capaciteit nodig is geweest om de crisis zelf op gemeentelijk niveau te beheersen, kwam de focus minder op ontwikkeling te liggen. Daarnaast vragen de trajecten die ontwikkelgericht zijn en zoals ze gepland waren - zoals managementteam sessie en ontwikkelsessies voor de diverse teams - veelal om fysieke bijeenkomsten, die in het grootste deel van 2020 niet mogelijk zijn geweest.

Dat geldt bijvoorbeeld ook voor het overkoepelend project Overheids Ontwikkel Model (OOM). Dit project is in het leven groepen om alle organisatieontwikkelingen in samenhang met elkaar uit te voeren én om de resultaten er van meetbaar te maken. OOM is het kwaliteitsmodel van INK (Instituut Nederlandse Kwaliteit), maar dan toegesneden op de lokale overheid. De bedoeling was om in 2020 voortvarend hiermee een start te maken en met begeleiding van een extern bureau zogenaamde 0-metingen uit te voeren in fysieke teamsessies. Deze zijn i.v.m. corona voor onbepaalde tijd 'on hold' gezet.

Ontwikkeltrajecten die in 2020 wel gerealiseerd zijn, zijn:

- Zaakgericht Werken+ : de introductie van zaakgericht werken, ondersteund door implementatie van de applicatie Decos JOIN. Daarbij hebben we ons gebaseerd op nieuw beschreven processen die volgens de zogenaamde LEAN methode tot stand zijn gekomen. Ook de aspecten informatiebeveiliging en privacy zijn daarbij integraal meegenomen. Het traject van verdere implementatie, verfijning en procesoptimalisatie loopt door in 2021. Zie verder onder ZGW+.
- Personeelsplanning: het management heeft een traject doorlopen om beter beeld te krijgen van het huidige personeelsbestand en de ontwikkeling daarvan naar de toekomst. De uitkomsten daarvan helpen het management om te blijven investeren in de ontwikkeling van medewerkers en om voor de meest optimale taakverdeling en teamsamenstelling.

Organisatieontwikkeling en bestuurlijke vernieuwing

In 2020 is – in lijn met de organisatieontwikkeling - verder ingezet op een andere rol van de ambtelijke organisatie als het gaat om bestuurlijke vernieuwing. Die komt o.a. tot uitdrukking in de integraliteit bij beleidsvoorbereiding en in vergroting van de burgersensitiviteit bij alle medewerkers. De inspanningen op ambtelijk gebied als bijdrage aan de bestuurlijke vernieuwing – het zogenaamde 'spoor 4' - is vastgelegd in een document. Overigens is van alle 4 de sporen van bestuurlijke vernieuwing in samenwerking met de Griffie een evaluatie opgesteld, die in februari 2020 aan de raad ter beschikking is gesteld.

Organisatieontwikkeling en personele capaciteit

Als het gaat om personele capaciteit is er de afgelopen jaren – ook in de begroting 2020 – extra in de ambtelijke organisatie geïnvesteerd. Het functieboek en formatieplan - daterend van de reorganisatie per 1-1-2019 - is in de loop van 2020 geëvalueerd. De bijstellingen die daaruit voortvloeien - en die overigens budgettair neutraal zijn - worden in 2021 verder geformaliseerd.

Personeel & Organisatie

Contracten medewerkers in dienst op 31-12-2020	Aantal personen	Fte's bezetting
Arbeidsovereenkomst onbepaalde tijd	115	102,55
Inhuur/detachering	8	3,33
Arbeidsovereenkomst bepaalde tijd	16	13,92
Totaal	139	119,8

Fulltime-parttime

Eind 2020 waren in Maasgouw 139 medewerkers werkzaam. Hiervan werkt 60% fulltime en 40% parttime. Van de mannen werkt 93% fulltime en 7% parttime en bij de vrouwen is dit 28% fulltime en 72% parttime.

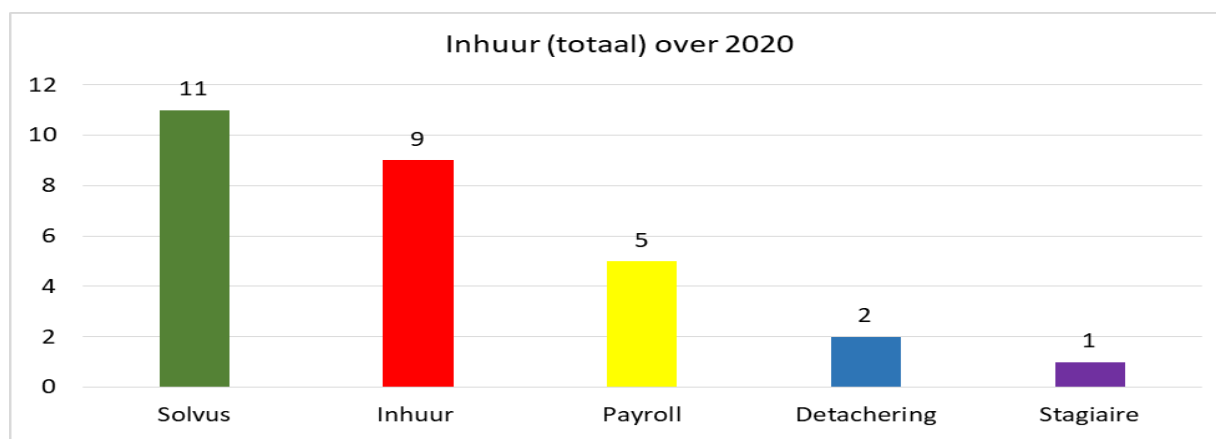
Maasgouw wijkt behoorlijk af van vergelijkbare gemeenten: landelijk is de verdeling 51% fulltime en 49% parttime.

Toelichting

Het aantal fte's (fulltime equivalent, d.w.z. omgerekend naar voltijd-medewerkers) is lager dan het aantal medewerkers. De toegestane formatie bedroeg volgens het formatieplan 109,63 fte en de feitelijke bezetting op vaste formatie, tijdelijke formatie én inhuur bedroeg per einde jaar 119,8 fte.

Wat betreft deze inhuur: gedurende het jaar 2020 heeft inhuur plaatsgevonden wegens vervanging wegens langdurig ziekteverzuim, zwangerschap, inhuur van specifieke expertise of ondersteuning bij piekwerkzaamheden.

Inhuur

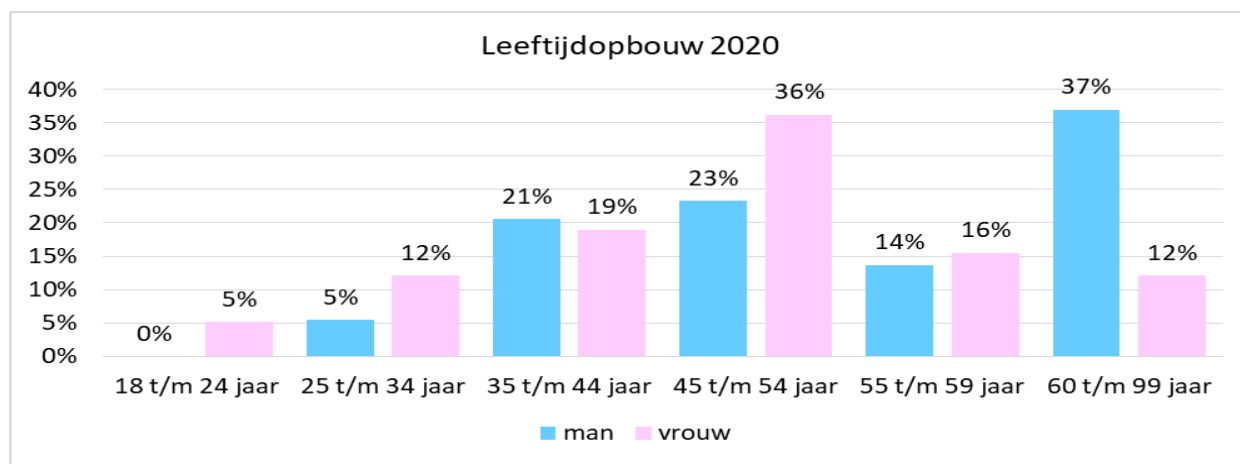

Toelichting:

- Solvus is de partner binnen het samenwerkingsverband op gebied van mobiliteit (IGOM) die het systeem levert en ondersteunt voor het realiseren van inhuur. Hiermee voldoet Maasgouw aan de inkoop- en aanbestedingsregels.
- In het personeelsadministratiesysteem (PIMS) markeren we dan ook externe inhuur als "Solvus" als het bureau waarvan wordt ingehuurd is aangesloten bij Solvus en de inhuur ook daadwerkelijk verloopt via Solvus.

- Externen die niet via Solvus worden ingehuurd, staan in de kolom 'inhuur'. Dit betreft bureaus/medewerkers die niet zijn (of nog niet waren) aangesloten bij Solvus.
- Payroll is de inhuur die loopt via Start People.
- Detachering betreft één medewerker van de Provincie Limburg en één vanuit SC-MER.

In onderstaande tabel wordt de leeftijdsopbouw naar verdeling man-vrouw in percentages op 31-12-2020 weergegeven:

Gemiddelde leeftijd

Van het personeelsbestand 2020 was 44% vrouw en 56% man.- Dit is ten opzichte van 2019 ongewijzigd gebleven. In vergelijkbare gemeenten is de verdeling 53% vrouw en 47% man.

Gemiddelde leeftijd op 31-12-2020		
Man	Vrouw	Gemiddeld
51,6	46,8	49,5

Toelichting

De gemiddelde leeftijd van de medewerkers bedraagt 49,5 jaar. In 2019 was dat 50,1 jaar en in 2018 50,3 jaar. Als gevolg van medewerker die uit dienst en in dienst treden zakt de gemiddelde leeftijd dus langzaam maar zeker.

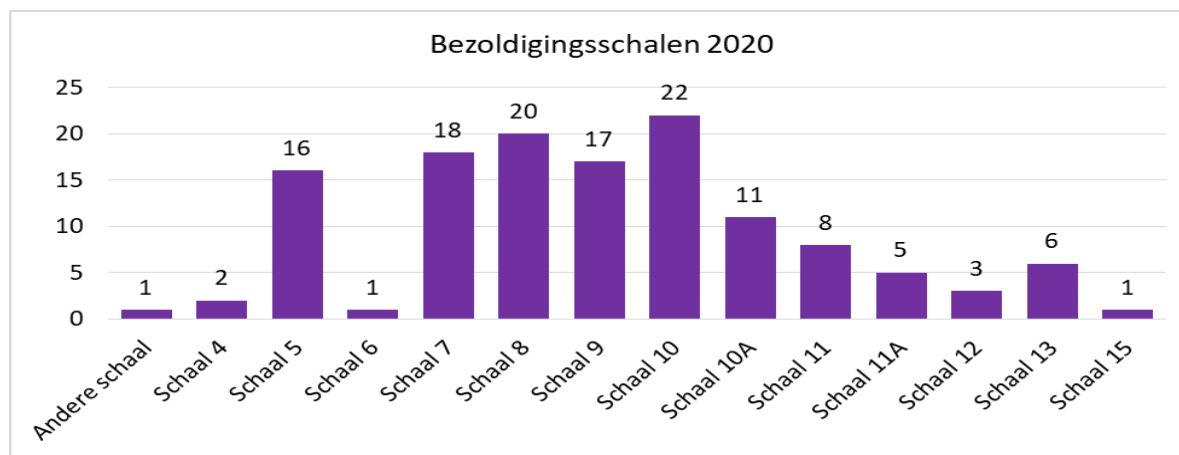
De Personeelsmonitor Gemeenten 2019 geeft aan dat ten opzichte van landelijke gemiddelden (bij een gemeentegrootte 20.000-50.000 inwoners):

- De gemeente Maasgouw in de leeftijdscategorie 25 t/m 34 jaar achterblijft op vergelijkbare gemeenten.
- Dit geldt ook voor de leeftijdscategorie 55 t/m 59 jaar.
- De gemeente Maasgouw sterk afwijkt van vergelijkbare gemeenten in de leeftijdscategorie 60 t/m 99 jaar: de afgelopen 3 jaar was het percentage binnen deze leeftijdscategorie gemiddeld 27% van het totale medewerkersbestand terwijl in vergelijkbare gemeenten 17% is.

Leeftijdopbouw

In de leeftijdsopbouw is te zien dat 37% van de mannen en 12% van de vrouwen 60 jaar of ouder zijn. Met name bij de mannen betekent dat, dat de komende jaren ruim een derde uitstroomt vanwege pensioen. De verwachting is dat dit een verdere 'verjonging' van de organisatie betekent.

Salarisschaalverdeling in aantallen medewerkers

Toelichting:

In de tabel zijn de aantallen medewerkers per bezoldigingsschaal (bedoeld: feitelijke salarisschaal) aangegeven, verdeeld in vrouwen en mannen. Het gaat hier dus niet om de functieschaal. Afwijkingen tussen functieschaal en bezoldigingsschaal worden meestal veroorzaakt door rechten van medewerkers uit het verleden. In het algemeen geeft bovenstaande grafiek een beeld met een 'normaalverdeling', met het overgrote deel van de medewerkers in de range tussen schaal 7 en 10a: 88 van de 131 medewerkers (iets meer dan 2/3 deel) zit in dit bereik.

Het personeelsbudget is uitgesplitst in de bestuurlijke organisatie en de ambtelijke organisatie.

Personeelsbudget <i>Bestuur & Griffie</i> (x 1.000)	Begroting 2020 Na wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Raad	€ 319	€ 319	€ -
Griffie	€ 185	€ 184	€ 1
College	€ 462	€ 462	€ -
Totaal p-budget bestuur & griffie	€ 966	€ 965	€ 1

Op deze budgetten zijn nagenoeg geen afwijkingen. Begroting in overeenstemming met de uitgaven.

Personeelsbudget Ambtelijke organisatie (x 1.000)	Begroting 2020 Na wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Personeel Ambtelijke organisatie	€ 8.227	€ 8.203	€ 24
Tijdelijk personeel	€ 839	€ 800	€ 39
Opleidingen, coaching	€ 166	€ 169	€ -3
Overige personeelskosten (reis/verblijf dienstkleiding, werving, advies, salarisadministratie, organisatie- en teamactiviteiten, verzekering, WKR, arbo)	€ 123	€ 192	€ -69
Totale uitgaven	€ 9.355	€ 9.364	€ -9
Inkomsten uit detacheringen, UWV- vergoedingen, bijdrages derden	€ 70	€ 79	€ 9
Totale inkomsten	€ 70	€ 79	€ 9
Totaal personeelsbudget ambtelijke organisatie	€ 9.285	€ 9.285	€ -

De afwijking van het salarisbudget van de ambtelijke organisatie ten opzichte van de bijgestelde begroting is nihil. Er zijn onderling verschillen maar deze heffen elkaar op. Afvloeiingskosten van personeel zijn op de exploitatie verantwoord. Hierdoor hoefde de reserve niet aangesproken te worden. Door latere invulling van vacatures is het ingeschatte overschot op de salarisbegroting in de 2^e Prorap toegevoegd ter afdekking van tijdelijke inhuur.

Voor tijdelijk personeel was niet altijd de benodigde capaciteit per direct beschikbaar waardoor dit budget ook gedeeltelijk onbenut is gebleven. Daar staat tegenover dat de secundaire personeelskosten, die vaak moeilijk te voorspellen zijn, hoger uitvallen. Nieuw vanaf 2020 is dat de gemeente WW vergoedingen aan gewezen medewerkers moet betalen en soms transitievergoeding. Dit was nog niet in de begroting voorzien. Maar hier staan hogere inkomsten vanuit derden tegenover.

De financiële vertaling van het personeelsbudget is als volgt:

Ambtelijke organisatie	
Voordeel op de salariskosten	€ 23.600
Voordeel op tijdelijk personeel	€ 39.100
Nadeel op overige personeelskosten	€ -63.100
Ottrekking uit de reserve voormalig personeel	€ -
Totaal ambtelijke organisatie	€ -400

De extra kosten van de overige personeelslasten zijn het gevolg van hogere WW betaling € 31.000, Hogere arbo kosten € 4.000, Eindheffing WKR € 16.000 en wegvallen inkomsten voor telefoongebruik € 9.000.

Er is dus een klein nadeel op het totale personeelsbudget van € 400.

Juridische Ondersteuning

De gemeente Maasgouw heeft al jarenlang te maken met een zogenoemde “veelschrijver” die maandelijks gemiddeld 20 tot 30 brieven, mails en faxen naar de gemeente stuurt. De correspondentie handelt over verschillende onderwerpen (bijvoorbeeld verzoeken om handhaving, klachten over “misstanden” in de gemeente, klachten over bestuurders en ambtenaren, aanvragen in het kader van de Participatiewet, WOB-verzoeken). In verband met deze veelheid aan correspondentie wordt een met de Nationale Ombudsman afgestemde werkwijze gehanteerd op basis waarvan een deel van de correspondentie (niet zijnde aanvragen en bezwaarschriften zoals bedoeld in de Awb) niet beantwoord wordt. Dit om een onevenredige belasting van de ambtelijke organisatie te voorkomen.

Deze werkwijze kan echter niet voorkomen dat toch nog op een groot deel van de correspondentie van deze persoon besluitvorming moet plaatsvinden (beschikkingen op aanvraag, beschikkingen op bezwaarschriften). Daarnaast dient de betreffende persoon een veelheid aan beroepschriften in bij de rechtbank (in de afgelopen jaren zijn er 85 beroepszaken in behandeling genomen door de rechtbank; op dit moment liggen er 15). De behandeling van de beroepschriften kost de organisatie (en dan met name de concernjurist) zodanig veel tijd dat er een achterstand is ontstaan in de overige juridische werkzaamheden (advisering, kwaliteitszorg, control). Overigens is al een aantal keer geprobeerd om in het kader van een beroepsprocedure de rechtbank te bewegen om tot “misbruik van recht” dan wel “misbruik van bevoegdheid” te oordelen. Dat is tot dusver niet gelukt. Wel kan worden gemeld dat op korte termijn een verzamelzitting (11 beroepszaken) plaatsvindt waarbij de rechtbank naar verwachting een poging zal wagen om de betreffende persoon te bewegen zijn correspondentie met de gemeente te beperken.

Verder kan worden gemeld dat de Nationale Ombudsman het gedrag van de veelschrijver in kwestie inmiddels aanmerkt als “complex klaaggedrag”. De Nationale Ombudsman gaat bekijken of en zo ja hoe de gemeente kan worden ondersteund hierbij. Door deze omvangrijke behandeling van bezwaar en beroepsschriften in 2020 is een behoorlijke achterstand binnen de discipline juridische zaken ontstaan. Hierdoor is het noodzakelijk om tijdelijk (voor een periode van vijf maanden) gedurende 20 uur per week een juridisch

adviseur in te huren die deze achterstand helpt op te lossen. De kosten hiervan bedragen € 35.000. Omdat de achterstand vooral in 2020 is opgelopen wordt voorgesteld om dit bedrag ten laste te brengen van het rekeningssaldo 2020. De achterstand wordt dan in 2021 weg gewerkt.

De reserve Voormalig personeel voor het overgrote deel in tact, zoals hieronder blijkt.

Zoals eerder aangegeven is een relatief groot gedeelte van het personeelsbestand wat leeftijd betreft ouder dan 60 jaar. Er zullen mogelijk dan ook meer maatwerk afspraken gemaakt worden.

Reserve voormalig personeel	
Reserve voormalig personeel per 01-01-2020	€ 314.100
Onttrekking uit de reserve voormalig personeel voor maatwerk	€ 0
Beschikbaar nog per 31-12-2020	€ 314.100

CAO 2019-2020

Salarisontwikkeling

De salarisontwikkeling in 2020 ziet er als volgt uit:

Datum	Salarisontwikkeling
1 januari 2020	1%
1 juli 2020	1%
1 oktober 2020	1%

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de financiële consequenties van het akkoord. Deze bedragen zijn meerjarig in de begroting verwerkt.

Bedragen x € 1.000	2020	2021 e.v.
Maasgouw	€ 468.000	€ 575.000

De Cao-Gemeenten had een looptijd van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. In het najaar van 2020 zijn de onderhandelingen voor een nieuwe Cao opgestart. Behalve loonstijging zijn onderwerpen van onderhandeling onder andere thuiswerken, balans werk-privé, vitaliteit, verlof en werk- en sociale zekerheid. Ten tijde van het opstellen van deze jaarrekening was er nog geen nieuw akkoord.

Tijdelijk personeel

In de Programmabegroting 2019 is de post tijdelijk personeel structureel gekoppeld aan de loonsom op basis van landelijke kengetallen van de Personeelsmonitor gemeenten (van het A+O-fonds Gemeenten). Er is een verhouding van 5% overeengekomen om knelpunten en pieken te ondervangen en in vervangingscapaciteit bij (langdurige) ziekte te voorzien. Het beschikbare budget voor inhuur is met € 23.400 verhoogd conform de begroting 2020. Daarnaast is er in de 2^e Prorap 2020 een inschatting gemaakt van het benodigde inhuurbudget en is dit bijgesteld.

Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking vanaf 2020

Op 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking getreden. Vanaf 2020 vallen de gemeenteambtenaren (en de ambtenaren van het servicecentrum-MER) onder het burgerlijk arbeidsrecht (Burgerlijk Wetboek). Hetzelfde geldt voor de medewerkers van de griffie.

Arbeidsovereenkomsten vervangen de 'oude' aanstellingen en de CAR-UWO is vervangen door een nieuwe "Cao Gemeenten". Het Cao-recht volgens het Burgerlijk Wetboek kent verschillen met de CAR-UWO omdat deze laatste gebaseerd is op ambtenarenrecht. De CAR UWO is op basis van het definitieve akkoord tekstueel overgezet naar een CAO Gemeenten.

In 2019 en 2020 heeft een projectgroep binnen het werkveld HR van het Servicecentrum-MER gewerkt aan de 'lokale' invoering voor de MER-organisaties van de WNRA. Zo ook voor de gemeente Maasgouw. In 2020 is nog verder gewerkt aan onder andere het 'WNRA-proof' maken van het Personeelshandboek waarin alle

rechtspositieregelingen zijn opgenomen en is een begin gemaakt met het opstellen van een nieuwe geschillenregeling met bijbehorende geschillencommissie.

Uitwerking evaluatie harmonisatie arbeidsvoorwaarden

In 2015 is voor de MER-organisaties de rechtspositie geharmoniseerd. Dit resulteerde in een pakket lokale regelingen dat voor alle vier de organisaties geldt, inclusief een bijbehorende 'beleidsnotitie harmonisatie arbeidsvoorwaarden'. Bij het vaststellen van de geharmoniseerde arbeidsvoorwaarden is afgesproken om alle geharmoniseerde regelingen na vijf jaar te evalueren. De evaluatie leverde een lijst met een groot aantal punten op, die zijn opgehaald bij OR-en, leidinggevend en - op basis van ervaring met de toepassing/gebruik van alle nieuwe regels - door HR. Deze lijst is vastgesteld door de colleges van de drie gemeenten en het dagelijks bestuur van het Servicecentrum-MER. Vervolgens heeft HR een planning gemaakt om de evaluatie uit te werken.

Het betreft meer dan 30 onderwerpen die over een periode van anderhalf jaar worden uitgewerkt door HR. De uitwerking gebeurt binnen de volgende kaders: het moet passen binnen de HR-visie, het moet zo eenvoudig en duidelijk mogelijk zijn, geen onnodige regelgeving, flexibiliteit en individuele keuzemogelijkheden moeten verankerd worden én kostenneutraliteit: de harmonisatie moet in zijn geheel niet leiden tot een substantiële verhoging of verlaging van de lokale personeelsbegroting.

Na oplevering door HR wordt steeds een zorgvuldig besluitvormingsproces gevolgd via het overleg van de vier MER-directeuren, de OR-en, de portefeuillehouders P&O en tenslotte besluitvorming in de vier besturen: de drie colleges plus het dagelijks bestuur van het SC-MER. De aanpassingen betreffen het wegnemen van onduidelijkheden, omissies, inhoudelijke toevoegingen en voortschrijdend inzicht. Het einde van de uitwerking van de evaluatie harmonisatie arbeidsvoorwaarden wordt voorzien in 2022.

Vitaliteitsbeleid

Eén van de projecten binnen de uitwerking van de evaluatie harmonisatie arbeidsvoorwaarden is het vitaliteitsbeleid. Bij het nog op te stellen vitaliteitsbeleid zal aansluiting worden gezocht bij datgene dat hierover wordt vastgelegd in de nieuwe Cao Gemeenten 2021.

Voor de medewerkers die 60 jaar en ouder zijn, heeft de gemeente Maasgouw geen generieke regeling (ook wel bekend onder de term 'Generatiepact'). Er zijn wel maatwerkafspraken mogelijk - ook wel 'spelregels vroegpensioen' genoemd - om minder te gaan werken in de vorm van onbetaald verlof en met behoud van pensioenopbouw. In 2020 maakten vier medewerkers gebruik van deze 'spelregels vroegpensioen'. Ook zijn er maatwerkafspraken gemaakt met medewerkers om eerder volledig te stoppen met werken.

Evaluatie functieboek/formatieplan

Met het oog op de reorganisatie is in 2018 een nieuw formatieplan en functieboek gemaakt. Daarbij is afgesproken dat deze na twee jaar geëvalueerd worden. In de loop van de afgelopen twee jaren zijn knelpunten, wensen en opmerkingen verzameld. Deze evaluatie is vervolgens in 2020 per team in kaart gebracht. De daaruit voortvloeiende aanpassing van het formatieplan en de onderhoudsronde van het functieboek is begin 2021 opgestart en zal medio 2021 worden afgerond. De aanpassingen in de formatie op basis van de begroting 2021 wordt hierin meegenomen.

Wet Banenafpraak en Quotumregeling

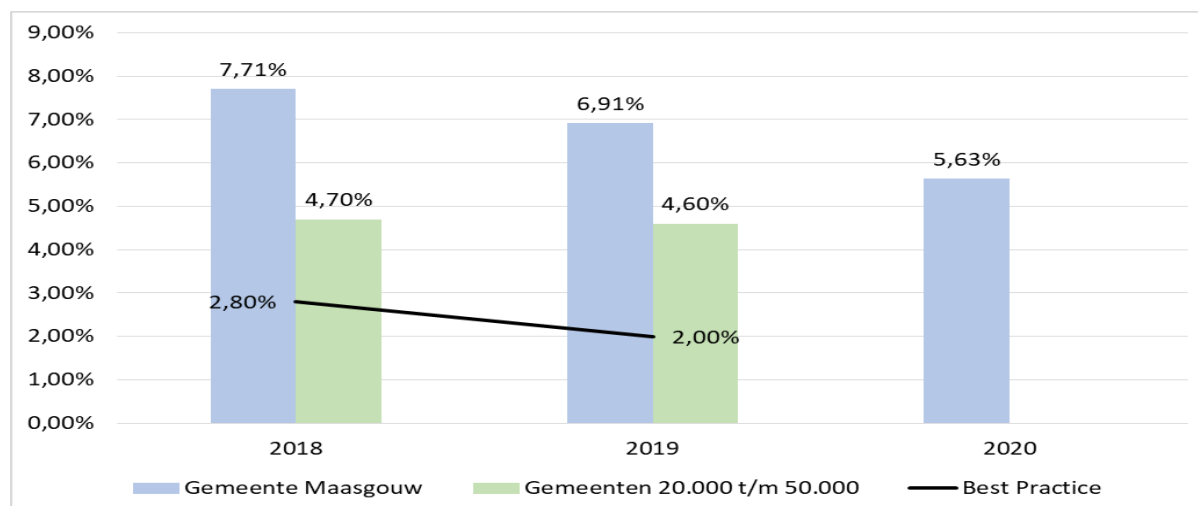
De Wet Banenafpraak en quotumregeling bepaalt voor de marktsector en overheidssector welke aantallen garantiebanen werkgevers moeten realiseren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, die zijn opgenomen in het zogenaamde doelgroepenregister. Het te realiseren aantal neemt tot 2024 jaarlijks toe. Eén garantiebaan staat voor een werkweek van 25,5 uur.

Het te realiseren quotumpercentage in 2020 is 2,35%. Dit percentage heeft betrekking op het totaal aantal formatieve uren binnen de organisatie op jaarbasis. In Maasgouw wordt het quotum voor de Banenafpraak ruimschoots gehaald.

Te realiseren garantiebanen 2020	Gerealiseerde garantiebanen 2020	Te realiseren garantiebanen 2024
3,33	45,03	4,65

In Maasgouw wordt het zeer hoge percentage bijna volledig gerealiseerd binnen het werkbedrijf van het Wijkteam. Hierin zijn ongeveer 30 medewerkers werkzaam die staan geregistreerd in het doelgroepenregister en daarmee voldoen aan de criteria van een garantiebaan.

Ziekteverzuim, arbeidsomstandigheden, preventiemedewerker en incidenten

Toelichting

Het verzuimpercentage van de gemeente Maasgouw daalt de laatste paar jaren gestaag. Er zijn in de afgelopen jaren diverse langdurige - niet werkgerelateerde - verzuimgevallen geweest. Deze zijn in veel gevallen afgesloten door ontslag wegens arbeidsongeschiktheid of door ontslag wegens pensioen. De verwachting is dat de trend zich verder doorzet richting het landelijk gemiddelde verzuimpercentage. Overigens is het landelijk gemiddelde (gebaseerd op De Personeelsmonitor van het A&O Fonds) over 2020 nog niet beschikbaar. De Personeelsmonitor over 2019 is de meest actueel beschikbare. De monitor van 2020 verschijnt pas later in 2021.

Arbidsomstandigheden: arbobeidsplan en aanbesteding bedrijfsarts

In 2020 is verder gewerkt aan het arbobeidsplan. Dit plan gaat gelden voor de vier MER-organisaties. Het ontwerp van het arbobeidsplan is begin 2020 in het besluitvormingsproces gebracht. Halverwege 2020 bleek het arbobeidsplan door de coronacrisis op enkele punten alweer achterhaald te zijn. In 2021 wordt daarom een werksessie georganiseerd waarin de preventiemedewerkers en enkele afgevaardigden van de OR het arbobeidsplan opnieuw bezien en waar nodig aanpassen. De visie op arbeidsomstandigheden is ten opzichte van eerdere jaren op hoofdlijnen ongewijzigd gebleven.

Een van de onderwerpen die gerelateerd zijn aan het arbobeidsplan betreft de aanbesteding van het contract met de bedrijfsarts. Deze aanbesteding heeft in 2020 prioriteit gekregen, met name door de opzegging van het contract door de huidige bedrijfsarts in oktober 2020. Het aanbestedingstraject is door de opzegging in een stroomversnelling geraakt en afgerond in december 2020. Het betreft een gezamenlijke aanbesteding voor de vier MER-organisaties. Het contract gaat 1 januari 2021 in.

Preventiemedewerker

De preventiemedewerker heeft het bestaande plan van aanpak (voortkomend uit de RI&E 2019) geactualiseerd en is hiermee binnen de organisatie aan de slag gegaan.

Naast de bestaande RI&E is de preventiemedewerker, onder begeleiding van een externe deskundige, aan de slag gegaan met de RI&E-Corona module. Vanuit deze RI&E is ook een plan van aanpak gemaakt. Vanuit de corona-werkgroep Maasgouw was al een aantal zaken opgepakt en ingevoerd. Ook de overige zaken uit het plan van aanpak zijn door de preventiemedewerker opgepakt. Hij heeft deze zaken (bijna) allemaal kunnen implementeren in de organisatie.

De jaarlijkse agressie trainingen hebben t.g.v. corona geen doorgang kunnen vinden in 2020. Alle betrokkenen zijn wel digitaal op de hoogte gehouden. Voor 2021 staan de cursussen al ingepland.

Ook de jaarlijkse werkplek-instructies zijn t.g.v. corona niet doorgegaan. Er zijn wel digitale instructies verstrekt. In 2021 wordt bekeken of het mogelijk is om werkplekonderzoek te doen op zowel de thuiswerkplek als op de flex-werkplekken in het gemeentehuis.

Ten gevolge van corona hebben veel medewerkers gedurende langere periode thuis moeten werken. Voor deze medewerkers was/is er de mogelijkheid om een bureaustoel of een beeldscherm te lenen. Ook voor thuismedewerkers is er digitale informatie verstrekt voor een juiste thuiswerkplek.

De preventiemedewerkers van de 3 MER-gemeenten, ervaren dezelfde problematieken. Dit bleek onder andere bij de uitvoer van het plan van aanpak, komende uit de RI&E. In het 3^e kwartaal van 2020 heeft dan ook een eerste bijeenkomst plaatsgevonden om te kijken of we samen kunnen optrekken in deze problematiek. De preventiemedewerkers worden ondersteund door een Arbo adviseur van SC-MER-HRM. De bijeenkomst heeft geresulteerd in een maandelijks overleg. Medio 2021 worden de eerste resultaten verwacht van deze gezamenlijke werkgroep.

Agressie en geweld en (bijna) ongevallen.

In 2020 is er één melding gedaan van agressie en geweld. Dit betrof verbale agressie bij het team dienstverlening. Verder is er in 2020 een melding gedaan van een bijna ongeval bij het wijkteam.

Herverdeling salariskosten over taakvelden

In de begroting is een verdeling van de salariskosten over de taakvelden opgenomen. Per 1 januari 2019 is er een nieuwe organisatiestructuur ingevoerd. Als gevolg hiervan heeft er een actualisatie van de toerekening van de salariskosten aan de taakvelden plaatsgevonden. Hierdoor ontstaan (onderlinge) verschillen op de diverse taakvelden tussen de raming 2019 en 2020. Alle salariskosten zijn in 2020 verdeeld naar de diverse taakvelden conform de geactualiseerde verdeelsleutel. In totaliteit is er een voordeel op alle doorbelaste salariskosten van € 23.600.

Structurele keuze systematiek salarisbegroting

In de programmabegroting 2020 is aangegeven dat we de mogelijkheid wilden onderzoeken of de systematiek van de personele (salaris-)begroting aanpassing behoeft. De huidige systematiek is dat de salariskosten begroot o.b.v. de werkelijke inschalingen van medewerkers. Een andere optie, die ook door gemeenten als systematiek gebruikt wordt, is: formatie maal het maximum van de functieschaal. Aan beide systemen zitten voor- en nadelen, die niet voor het management beïnvloedbaar zijn, vooral vanwege salarisrechten uit het verleden.

Als (theoretisch) voordeel van het begroten m.b.v. de systematiek 'maximum functieschaal' wordt vaak beschouwd, dat het een betere stuurmogelijkheid zou bieden voor het management: een objectievere maatstaf voor het personeel budget. Tegenover een 'dure' medewerker (bijvoorbeeld met een extra arbeidsmarkttoeslag) moet je een 'goedkopere' medewerker in je team hebben om dit financieel te compenseren. Ook is er een prikkel om scherp(er) te onderhandelen in de arbeidsvoorwaardensfeer. In 2020 hebben we hier onderzoek naar gedaan. Het blijkt dat ons personeelsbestand voor het overgrote deel uit medewerkers bestaat die al in het maximum van hun functieschaal zitten of zelfs – vanuit garanties uit het verleden – daarboven. Op dit moment overschakelen naar deze systematiek betekent daarom een extra financiële claim op het personeel budget van ongeveer € 100.000, zo blijkt uit een doorrekening. Tel daarbij op dat de extra sturingsmogelijkheden voor het management zeer beperkt zijn. Daarom is er voor gekozen om de huidige systematiek te handhaven.

Opleidingsbudget

Het opleidingsbudget is bijgesteld met € 51.800 conform de begroting 2020. Dit budget is nog eenmalig met € 10.000 verhoogd vanuit een project (call center) bij het Team dienstverlening. Het totale scholingsbudget ad € 147.100 is nagenoeg besteed. Ook zijn er ontwikkeltrajecten aan medewerkers aangeboden. Het hiervoor beschikbare budget van € 19.300 is met een klein bedrag van € 2.950 overschreden.

Personele taakstelling

Bedragen x €1.000	2018	2019	2020	2021
Nodig structureel (uitbreiding formatie)	543	543	543	543
Nodig incidenteel (begeleiding organisatieontwikkeling)	100	100		
Dekking structureel (besparing formatie/taakstelling)	-70	-70	-270	-443
Dekking uit SD	-100	-100	-100	-100
Totale claim	473	473	173	0

De te realiseren taakstelling voor 2020 van € 173.000 is met € 32.000 structureel verlaagd door besparingen op loonkosten door inzet van medewerkers vanuit de Westrom bij het wijkteam.

Het restant van € 141.000 is in 2020 incidenteel opgevangen door latere invulling van vacatures en hiervoor inzet van tijdelijke medewerkers. De taakstelling is vanaf de begroting 2021 structureel ingevuld.

Noot: Deze claim was destijds exclusief inhoudelijke formatie-uitbreiding op andere gebieden, zoals:

- Ondersteuning bestuur
- Privacy en Informatiebeveiliging (uit het programma Bestuur, samenwerking en dienstverlening):
- CAO, Beheer openbare Ruimte en Basisregistratie Grootchalige Topografie, Beheer openbare ruimte inzet GBI-online.

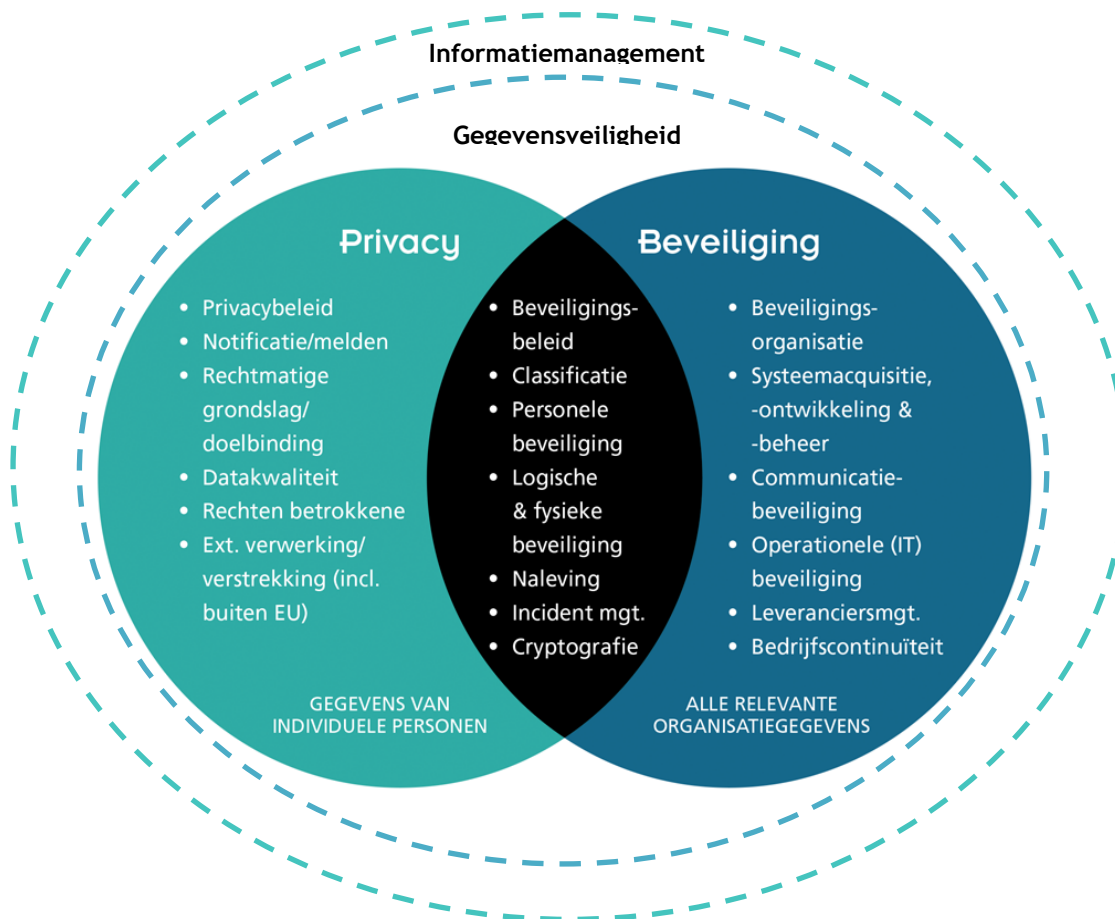
Deze zijn destijds in de begroting apart opgenomen en bij raadsbesluit ook gehonoreerd.

Gegevensveiligheid (informatiebeveiliging en privacy)

Gegevensveiligheid is de verzamelnaam van informatiebeveiliging (IB) en privacy (AVG). Beide terreinen hebben de nodige raakvlakken, zelfs overlap. Maar er zijn ook gebieden die tot één van de twee werkvelden behoren.

Onderstaande figuur geeft dat grafisch weer.

Nadat in 2019 privacy en informatiebeveiliging zijn samengegaan onder de noemer gegevensveiligheid is in 2020 verder gewerkt aan het vormgeven van deze nieuwe structuur. Zo is in 2020 het nieuwe strategisch informatiebeveiligingsbeleid gemeente Maasgouw 2021-2023 en het nieuwe Strategisch Privacybeleid 2021-2023 gemeente Maasgouw vastgesteld. Beide beleidstukken zijn geënt op de actuele wet- en regelgeving maar zijn ook verweven met elkaar op basis van de gegevensveiligheid invalshoek, zie bovenstaande afbeelding. Echter omdat het een wettelijke verplichting is over twee afzonderlijke beleidstukken te beschikken zijn het twee op zichzelf staande documenten.

Het samengaan onder de noemer gegevensveiligheid heeft er verder toe geleid dat in 2020 de gezamenlijke meerjarenbegroting gegevensveiligheid vorm heeft gekregen nadat beide budgetten in 2019 zijn samengevoegd. Deze samenvoeging heeft gezorgd voor een kostenreductie doordat er op een aantal punten synergievoordeel is behaald. Denk hierbij aan opleidings- en softwarekosten, deze voordelen zijn in een eerdere Prorap verwerkt.

Verder heeft in 2020 de nieuwe governance, gebaseerd op het nieuwe strategisch beleid en huidige wet- en regelgeving, vorm gekregen (organisatorische borging). Naast het toekennen van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden is ook de benodigde capaciteit opgenomen in de werkplannen van de medewerkers en dus de teams. In 2021 zal er daadwerkelijk op basis van de nieuwe governance gewerkt en gehandeld worden (inbedding).

De opkomst van het COVID-19 virus en de hieruit volgende maatregelen hebben op een aantal punten voor stagnatie gezorgd. In 2020 hadden we meer willen investeren in opleiding en training van medewerkers op basis van de nieuwe governance. Omdat de opleidingsinstituten zelf aangaven dat deze 'praktijk' trainingen fysiek gehouden moeten worden hebben deze in 2020 niet plaatsgevonden. Ook de geplande uitrol van ons nieuwe Information Security Management (ISM) en Governance Risk & Compliance (GRC) systeem heeft door de coronamaatregelen vertraging opgelopen. Het betreft hier twee softwaresystemen die ons helpen om meer in control te komen en te voldoen aan de wettelijk verantwoordingverplichtingen. Met voornaamste reden dat het trainen van de beheerders en de productondersteuning ook bij voorkeur fysiek dient te gebeuren. Hier zijn we eind 2020 toch mee gestart om toch, zoveel als mogelijk, te werken aan de inbedding.

In 2020 zijn er gespreken gevoerd met alle teams om, in het licht van gegevensveiligheid, de belangrijkste verwerkingen van persoonsgegevens (in het kader van de AVG) te bepalen. Onder andere op basis van deze input is het verwerkingsregister gerealiseerd. Het verwerkingsregister geeft ons inzicht en helpt ons te prioriteren zodat we doelgericht de meest risicovolle verwerkingen kunnen aanpakken. Zo zijn er in 2020 al enkele Data Protection Impact Assessments (DPIA's) uitgevoerd. Met deze methodiek bepaal je de risico's en de benodigde maatregelen om het risico af te zwakken.

Daarnaast heeft in 2020 een toets plaatsgevonden in welke mate wij voldoen aan het nieuwe normen kader de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO). De onvolkomenheden zijn opgenomen in het concern brede informatiebeveiligingsplan 2021. Met dit beveiligingsplan werken we aan de belangrijkste verbetermaatregelen t.a.v. de BIO. In 2021 zullen er per team beveiligingsplannen worden opgesteld die toegespitst zijn op de team specifieke risico's en benodigde maatregelen.

Zowel het uitvoeren van de DPIA als het opstellen van informatiebeveiligingsplannen dragen bij aan het toepassen van een goed risicomanagement.

In 2020 is de samenwerking in MER-verband geïntensiveerd. Zo heeft er een intern onderzoek plaatsgevonden om te bezien hoe de samenwerking (informatiebeveiliging & privacy) beter (efficiënter en effectiever) vorm kan krijgen. Dit onderzoek is met de relevante vakspecialisten en teammanager I&A (ICT) (MER-verband) onder leiding van de gemeentesecretaris gemeente Maasgouw uitgevoerd en heeft geleid tot een rapport met conclusies en aanbevelingen. De belangrijkste conclusies zijn:

- intensiveer de huidige samenwerkingsvorm (netwerkorganisatie)
- laat SC MER de regie nemen voor de overkoepelde processen en activiteiten
- laat SC MER zich focussen op het in orde brengen van de basis op het gebied van gegevensveiligheid binnen hun eigen organisatie;
- stel een integraal strategisch beleid op, waarbij lokale mens- en proces-zaken vanuit de eigen gemeente gecoördineerd blijven worden
- zorg voor een gelijkwaardige governance in MER-verband.

In 2021 is gestart met de eerste onderwerpen, de ontwikkeling zal een aantal jaar in beslag nemen.

Alle gemeenten zijn verplicht om zelfevaluatie ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit) uit te voeren. In dit zijn in 2020 verplichte audits uitgevoerd door een gecertificeerde auditor. De audits hebben betrekking op de landelijke applicaties DigiD en SUWINET. De audits DigiD en SUWINET zijn voor 2020 gericht op aantoonbare opzet en bestaan van beheersmaatregelen. De gemeente Maasgouw heeft geconstateerd dat voldaan wordt aan de gestelde kwaliteitseisen en heeft dit bevestigd gekregen door de 'schone verklaring' van de IT- auditor.

Er zijn in 2020 geen noemenswaardige beveiligingsincidenten of datalekken geweest.

Het algemene beeld is dat we de structuur (opzet & bestaan) goed op orde hebben maar dat we nog moeten werken aan de inbedding en de werking. Ook de zorg- en borgkant behoeft nog aandacht al voldoen we voor een groot gedeelte aan wet- en regelgeving. Ook in vergelijking met andere overheden doen we het niet slecht op het gebied van gegevensveiligheid. Op de cruciale vlakken zijn we in control. Ook de toezichthouders

bevestigen dit en geven aan dat het ook een ontwikkeltraject (groeimodel) is en dat het haast onmogelijk is om in deze fase aan álle verplichtingen te voldoen.

Ten aanzien van Gegevensveiligheid in het project ZGW+ verwijzen we naar de aparte paragraaf ZGW+.

Informatisering en automatisering (ICT)

Na een gedegen voorbereiding in het eerste half jaar is medio 2020, in samenwerking met de afdeling I&A van SC MER, één ICT-infrastructuur voor de 4 MER-organisaties gerealiseerd (project SHIFT). Dit betekent dat nog maar één in plaats van vier omgevingen in beheer zijn. Daarbij de meeste applicaties (software) van de gemeente Maasgouw overgezet naar de nieuwe MER-omgeving. Dit alles leidt tot een hogere mate van uniformiteit en tot lagere beheerkosten. Hiermee is een belangrijke mijlpaal behaald, namelijk fase 1 van het project 'Shift en Lift'. Vanaf 2021 wordt er verder gewerkt aan fase 2, de 'Lift'. Hierbij moet gedacht worden aan het overgaan naar één 'back-up en recovery' (=herstel) en één thuiswerkoplossing voor alle vier de organisaties.

In de begrotingswijziging BW2021-1 zijn alle benodigde structurele functies voor I&A opgenomen. Op deze manier is de afdeling I&A klaar voor de toekomst.

In 2020 is tevens gestart met het opzetten van een nieuwe producten en dienstcatalogus (PDC). Hierin worden ook alle ICT producten en diensten opgenomen. De verwachting is dat deze PDC, waarvan de totstandkoming in nauw overleg gebeurt met de gemeente als klantorganisatie, medio 2021 gereed is. De PDC helpt de gemeente om meer te sturen op afspraken en resultaten en is de opmaat naar een uitvoeringsprogramma (UP) bedrijfsvoering 2022.

Daarnaast is in 2020 het project zaakgericht werken (ZGW) afgerond. Get I&A deel daarvan betrof de implementatie van de ondersteunende applicatie Decos JOIN. Binnen Maasgouw is dit een deelproject geweest onder het programma ZGW+. Daar staat dan ook de verdere informatie over dit onderdeel.

In 2020 zijn we in MER-verband overgegaan naar één printeroplossing met één leverancier. Dit is tot stand gekomen door een gezamenlijke aanbesteding via Inkoopcentrum Zuid. Dit heeft niet alleen tot behoorlijke kostenvoordelen geleid, het zorgt er ook voor dat we in de nabije toekomst op elke locatie en op elke printer kunnen printen.

Zonder al te veel uit te wijden hebben de coronamaatregelen en met name de versnelling naar zo goed als volledig vanuit thuis werken ook een grote impact gehad op de ICT. Zo is er in 2020 in sneltreinvaart gekeken naar een goede applicatie om te kunnen videobellen /- vergaderen (MS Teams), is er hard gewerkt om alle medewerkers zo goed mogelijk te ondersteunen op afstand, zowel met de service als het faciliteren van de thuiswerkplek. Dit alles wel binnen de middelen die beschikbaar waren.

Verzekeringen

Over 2020 zijn geen noemenswaardige schades te melden. De jaarlijkse bijstelling van de verzekeringspremies is - zoals gebruikelijk in de 1^e Prorap gebeurd.

Rentekosten / opbrengsten structureel

Toelichting is opgenomen onder 4.1 Algemene dekkingsmiddelen.

Onderuitputting kapitaallasten

Toelichting is opgenomen bij de verschillenanalyse programma sociale kracht en cohesie.

5.6 Verbonden partijen

Inleiding

De definitie van verbonden partijen is volgens het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV):

“Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft.”

De gemeente Maasgouw heeft bestuurlijke en financiële belangen (zoals gemeenschappelijke regelingen en vennootschappen) in verschillende verbonden partijen.

- Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.
- Financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Deze verbonden partijen voeren beleid uit voor de gemeente. Maasgouw blijft beleidsmatige- en financiële verantwoordelijkheden houden voor deze partijen. Welke verantwoordelijkheden, voor welke partijen, geven we straks in een overzicht aan. Hierin zijn ook de budgetten te zien.

Het Coalitieakkoord bevat over bestuurlijke samenwerking onder meer de volgende passage:

"Deze verbonden partijen fungeren als "verlengd lokaal bestuur" op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen en voeren een aanzienlijk aantal gemeentelijke taken uit. De directe financiële bijdragen aan deze partijen omvat ongeveer 25 % van de uitgaven in de begroting van de gemeente Maasgouw. Daarom is het voor het gemeentebestuur van wezenlijk belang om grip te houden op de sturing en controle van deze verbonden partijen."

Als wordt gekeken naar de bijdrage van de gemeente aan verbonden partijen dan zijn het Servicecentrum MER (Omgevingsdienst, Sociale Domein, Bedrijfsvoering), Westrom en de Veiligheidsregio de verbonden partijen die de grootste financiële bijdrage van de gemeente Maasgouw ontvangen.

Daarna volgen Reinigingsdienst Maasland, Omnibuzz (doelgroepenvervoer) en BsGW (belastingen).

De verbonden partijen worden aangestuurd door een Algemeen en Dagelijks Bestuur waarin de gemeente Maasgouw wordt vertegenwoordigd door de leden van het college van B&W. Daarmee bevinden de collegeleden zich in een centrale positie om de verbonden partijen aan te sturen.

Daarbij is de directe invloed het grootste in verbonden partijen die gevormd worden met een relatief klein aantal gemeenten (zoals Servicecentrum MER, Westrom en Reinigingsdienst Maasland) en is de invloed minder in verbonden partijen die gevormd worden door een groot aantal gemeenten (zoals Veiligheidsregio, Omnibuzz en BsGW).

Vooraf bij de verbonden partijen met de grootste financiële bijdrage is het voor het college van B&W en de gemeenteraad nodig om met vaste regelmaat de kostenontwikkeling te monitoren en om bij te sturen op momenten dat dit kan.

Bij de sturing van verbonden partijen hebben het college van B&W en de gemeenteraad de volgende mogelijkheden (instrumenten):

- gemeentelijke vertegenwoordiging in (Dagelijks en/of Algemeen Bestuur van verbonden partijen (i.c. collegeleden));
- aanspreken van gemeentelijke vertegenwoordigers in besturen verbonden partijen (o.b.v. overleg in college- of commissievergaderingen);
- vaststellen van beleidsplannen en uitvoeringsprogramma's van verbonden partijen;
- indienen van zienswijze op (ontwerp-)begrotingen van verbonden partijen.

Om deze mogelijkheden te kunnen benutten, blijft het nodig dat college van B&W en gemeenteraad optimaal worden geïnformeerd vanuit de verbonden partijen en blijft het nodig om de inzet van het bovengenoemde instrumentarium procesmatig te organiseren.

Daarnaast zijn er ook verschillende samenwerkingen op contractbasis met de omringende gemeenten. Deze zijn niet opgenomen in dit overzicht. In het overzicht zijn wel 'deelnemingen' opgenomen. In deelnemingen is het bestuurlijk belang beperkt tot het stemrecht in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AvA). Het financieel belang is beperkt tot de aanschafprijs van de aandelen. De gemeente is bij deelnemingen aandeelhouder. In het kader van de uitoefening van de publieke taak is Maasgouw aandeelhouder in een aantal privaatrechtelijke ondernemingen. Deze ondernemingen worden gedreven in de vorm van een NV of BV. Een deelneming als belegging, is volgens de Wet FIDO niet toegestaan. Maar door aandelen te verkopen, hoger dan de boekwaarde (incidentele opbrengst) of jaarlijkse dividendinkomsten (structurele inkomsten), kan dit wel leiden tot inkomsten.

Als de gemeente verbindingen aangaat met andere rechtspersonen, komt dat altijd voort uit het publiek belang. Er zijn veel verbonden partijen met een eigen financiële en bestuurlijke betekenis. Als de raad hier inzicht in wil krijgen, moet de relatie tussen de verbonden partijen en het publiek belang in hoofdlijnen worden aangegeven. Dat wordt in deze paragraaf beschreven.

Samenwerking met andere rechtspersonen kan op het gebied van gezamenlijke beleidsontwikkeling, als overlegplatform of voor uitvoerende taken. Voor de uitvoerende taken kunnen de andere rechtspersonen op hun beurt ook kiezen voor andere uitvoeringsorganisaties dan de verbonden partij.

Voordat we een samenwerking aangaan of de samenwerking continueren met verbonden partijen, is het belangrijk om ons af te vragen of:

- de taken door de verbonden partij doelmatig(er) uitgevoerd kunnen worden;
- de verbonden partij bij de taakuitvoering dezelfde resultaten voor ogen heeft als de gemeente;
- we inhoudelijk en financieel genoeg inzicht hebben in de taakuitvoering.

Volgens het BBV dienen de verbonden partijen onderverdeeld te worden in:

- a. gemeenschappelijke regelingen;
- b. vennootschappen en coöperaties;
- c. stichtingen en verenigingen;
- d. overige verbonden partijen.

Deze onderverdeling is in onderstaande tabel weergegeven.

A. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN
Servicecentrum MER (SC MER)
Westrom
Veiligheidsregio Limburg Noord (VRLN)
Reinigingsdienst Maasland (RD Maasland)
Omnibuzz
Belasting samenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW)
Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN)
Grenspark Maas-Swalm-Nette

B. VENNOOTSCHAPPEN EN COÖPERATIES
Ontwikkelingsmaatschappij Midden Limburg (OML)
NV Bank Nederlandse Gemeenten
Enexis Holding NV (algemeen)
CBL Vennootschap BV
Vordering op Enexis BV
Verkoop Vennootschap BV
CSV Amsterdam BV (voorheen: Claim Staat vennootschap BV)
Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV
WML NV
C. STICHTINGEN EN VERENIGINGEN
Stichting Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden Limburg (Ons WCL)
D. OVERIGE VERBONDEN PARTIJEN
Samenwerking Midden Limburg (SML)
Keyport 2020
Euregio Rijn-Maas-Noord

Overzicht verbonden partijen

De verbonden partijen worden onderstaand individueel toegelicht.

A. GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Mogelijkheid geüniformeerde indexeringen

In theorie zouden eenduidige financiële uitgangspunten (zoals uniformering loon- en prijspeil) mogelijk zijn. Dit kan echter alleen als alle deelnemende gemeenten aan alle GR-en hiertoe bereid zouden zijn en dit als kaderstelling mee zouden geven aan het DB van de GR als financieel beleidsuitgangspunt bij de op te stellen begroting. Het hanteren van een uniforme index is echter geen doel op zich en zal daarom op voorhand ook niet bepleit worden. Argumenten hiervoor:

- De deelnemende gemeenten aan een GR hebben steeds een wisselende samenstelling. Daarom is het een moeilijke opgave om voor alle gemeenten waarmee wij in een GR participeren eenduidige afspraken te maken over een geüniformeerde index.
- Bij iedere GR zijn de uitgangspunten anders: bij de ene GR wordt een minimale of zelfs geen index gehanteerd en vormt dit uitgangspunt een impliciete taakstelling, die realistisch wordt geacht door bv. schaalvergroting. Bij de GR MER wordt de salarisstijging 1:1 doorvertaald, maar is een separate taakstelling opgevoerd. Bij de GR Maasland wordt een beperkte index gehanteerd omdat er sprake is van een kapitaalintensieve onderneming; eventuele CAO-verhogingen hebben maar een beperkte invloed op een kostenstijging voor deelnemende gemeenten, terwijl contractuele prijsstijgingen van leveranciers een groter effect hebben.
Daarom wordt elke ingediende begroting van een GR kritisch integraal beoordeeld op gehanteerde uitgangspunten, kosten en weerstandsvermogen om eventuele onvoorziene kosten op te vangen. Hierover vindt ook ambtelijk vooroverleg plaats waarbij zowel de vakinhoudelijke (beleids-) medewerker als de financiële adviseurs van deelnemende gemeenten in de gelegenheid worden gesteld om de medewerkers van de GR te bevragen over de samengestelde begroting. Een resultante van deze totale beoordeling is het begeleidend schrijven van het College bij het aanbieden van de zienswijze aan de raad.

Toetsing Raadsvoorstellen aan gemeenschappelijke regelingen

Raadsvoorstellen worden getoetst aan de betreffende gemeenschappelijke regelingen.

Proces begroting(-swijziging) GR-en bevoegdheden raad

Proces begroting(-swijzigingen) GR:

- a) GR maakt concept-begrotingswijziging en (meerjaren-)begroting en stelt deze vast in het DB.
- b) GR stuurt deze naar de deelnemende gemeenten ter verkrijging van een eventuele zienswijze
- c) Gemeente reageert door het al dan niet uitbrengen van een zienswijze. Het College kán in het raadsvoorstel een advies aan de raad opnemen. Dit is hét moment waarop een deelnemende gemeente nog sturing kan geven op (financiële) voornemens van een GR. Dergelijke sturing geldt naast de invloed van een gemeentelijke vertegenwoordiging in een DB en/of AB van een GR.
- d) Het Algemeen Bestuur (AB) van de GR stelt de begroting(-swijziging) definitief vast al dan niet met inachtneming van eventueel ontvangen zienswijzen.
- e) Deelnemende gemeenten worden van de besluiten van het AB van de GR in kennis gesteld waarmee ze verzocht worden het gemeentelijk aandeel in de GR beschikbaar te stellen. De hoogte van de bijdrage heeft op grond van deze besluitvorming door het AB van de GR nu een verplichtend karakter. De deelnemende gemeenten kunnen de hoogte van de individuele bijdrage niet meer ter discussie stellen.
- f) De deelnemende gemeente neemt de betreffende gemeentelijke bijdrage op in de eigen gemeentebegroting o.b.v. het budgetrecht van de raad. De wijze van dekking is gemeentelijk financieel beleid.
- g) Door vaststelling van de gemeentebegroting worden de bijdrages aan de GR inclusief de bijbehorende dekking formeel geautoriseerd door de raad.

Geconcludeerd kan worden dat de raad door toetreding tot een GR een aantal (beslissings-) bevoegdheden overdraagt aan het AB van een GR. Beïnvloeding kan plaatsvinden door het kenbaar maken van een zienswijze of het indienen van een motie (die dan door de GR ook wordt behandeld als een ingediende zienswijze). Amendering van voorstellen vanuit de GR zijn niet mogelijk.

Verder kan de raad de bestuurlijke vertegenwoordiging namens de gemeente in de GR (in DB / AB) 'aansturen'. Tenslotte kan de raad het budgetrecht aanwenden door bij de vaststelling van de eigen begroting te bepalen waar de gemeentelijke bijdrage uit bekostigd wordt.

Overzicht jaarlijkse bijdrage verbonden partijen 2020

Gerangschikt naar hoogte van jaarlijkse bijdrage

Verbonden partij	Bijdrage 2020 (bedragen x € 1.000)	% van exploitatie 2020 (totaal € 60,7 mln)
Servicecentrum MER	7.252	11,9%
Westrom (incl. doorbetaling rijksbijdrage)	2.744	4,5%
Veiligheidsregio Limburg Noord	2.413	4,0%
Reinigingsdienst Maasland	1.295	2,1%
Omnibuzz	406	0,7%
BsGW	337	0,6%
RUD Limburg Noord	136	0,2%
Overig:	118 bestaande uit:	0,2%
- Keyport	59	
- Ons WCL	40	
- SML	14	
- Grenspark Maas-Swalm-Nette	2	
- Euregio Rijn-Maas-Noord	3	
TOTAAL	14.701	24,2%

Naam	SC MER												
Gevestigd in	Statutair in Echt, fysieke huisvesting Omgevingsdienst in Maasgouw, Sociaal Domein in Echt-Susteren en Bedrijfsvoering in St. Odiliënberg												
Openbaar belang	De Gemeenschappelijke Regeling MER is opgericht en per 15 oktober 2012 in werking getreden. De gemeenschappelijke regeling MER vervult taken op het gebied van de back office dienstverlening en bedrijfsvoering onder de naam Servicecentrum MER. De eerste afdeling die in het Servicecentrum is ondergebracht is de afdeling Omgevingsdienst. Per 1 september 2013 is deze operationeel. De afdeling is van af 1 september 2018 gehuisvest in het gemeentehuis van Maasgouw. Vanaf 1 januari 2016 is het Sociaal Domein ondergebracht bij het Servicecentrum en gehuisvest in het gemeentehuis van Echt-Susteren. Vanaf 1 juli 2017 is bedrijfsvoering ondergebracht bij het Servicecentrum en gehuisvest in het gemeentehuis van Roerdalen.												
Participanten	De gemeenten Maasgouw, Echt-Susteren en Roerdalen.												
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling. Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling MER wordt gevormd door de 3 colleges van Burgemeester en Wethouders. Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door 3 vertegenwoordigers van de colleges van de participerende gemeenten.												
Financiën	<table><tr><th></th><th>1-1-2020</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 208.081</td><td>€ 169.381</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 3.771.492</td><td>€ 4.993.622</td></tr><tr><td colspan="3">Resultaat 2020 (na teruggave): € 0</td></tr></table> Algemeen Met verwerking van begrotingswijziging 2021-1 is in financiële zin structurele vertaling gegeven aan de 8 opdrachten aan het bestuur van SC MER. Daarmee is in financiële zin de basis op orde gebracht en is sprake van een robuuste begroting. De praktijk moet uitwijzen of de prognoses en aannames behorend bij de robuuste begroting leiden tot de gewenste resultaten. Weerstandsvermogen: Het Algemeen Bestuur van het SC MER heeft gekozen voor een weerstandsvermogen met de waardering ‘voldoende’. Een uitkomst van 1,0 betekent dat de organisatie precies genoeg geld heeft om de risico’s financieel af te dekken. Er wordt niet geopteerd voor een hogere waardering omdat dit zou impliceren dat de gemeenten een te hoog deelnamebedrag betalen. De GR SC MER heeft zelf een algemene reserve van beperkte omvang (€ 130.000), terwijl de risico’s in de primaire begroting door SC MER zijn gecijferd op ruim € 3,5 mln. De weerstandscapaciteit bedraagt 0,04 en is daarmee ruimschoots onder de ondergrens van 1,0. Door verwerking van begrotingswijziging 2021-1 worden de financiële risico’s substantieel gemitigeerd. Eventuele meerkosten zijn mede afhankelijk van de mate waarin couleur locale prevaleert boven uniformering en harmonisatie van processen. Echter het uitgangspunt is inzetten op uniformeren en standaardiseren, ook in kader van het behalen van kostenefficiëntie. Couleur locale zal alleen van toepassing zijn binnen bedrijfsvoering wanneer het ook echt een lokale aspect / typering betreft waardoor er niet voor één oplossing gekozen kan worden. MER Omgevingsdienst Financieel resultaat: In 2020 heeft de gemeente Maasgouw weliswaar méér uren van de MER-OD afgenomen dan aan door Maasgouw gefinancierde vaste formatie en middelen beschikbaar is gesteld binnen de MER-OD (input), maar minder dan geraamd. Deze zogenoemde additionele dienstverlening was vooraf (raming in Uitvoeringsprogramma 2019) berekend op 4.827 uur. Voor dit geraamde meerwerk is in 2020 door de gemeente Maasgouw op (kwartaal)voorschot-basis reeds een extra bedrag aan de MER-OD beschikbaar gesteld van € 274.324. Echter, de uiteindelijke additionele dienstverlening is lager uitgevallen: 4.313 uur, 514 uur minder dan		1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 208.081	€ 169.381	Vreemd vermogen	€ 3.771.492	€ 4.993.622	Resultaat 2020 (na teruggave): € 0		
	1-1-2020	31-12-2020											
Eigen vermogen	€ 208.081	€ 169.381											
Vreemd vermogen	€ 3.771.492	€ 4.993.622											
Resultaat 2020 (na teruggave): € 0													

	geraamd derhalve. Als gevolg daarvan zijn de vooraf geraamde additionele middelen niet geheel nodig gebleken en wordt over deze ‘minder méér’ productie 2020 en het daarmee samenhangende positieve jaarrekeningsaldo van het Servicecentrum MER (€ 23.226) een bedrag geretourneerd aan de gemeente Maasgouw ter grootte van € 5.110. Daarbij dient te worden aangetekend dat er bij de halfjaarrapportage 2020 van het Servicecentrum reeds een bedrag van € 100.000 (aandeel Maasgouw € 35.530) is teruggegeven aan de gemeenten. Totaal is daarmee door de MER-OD € 40.640 aan de gemeente Maasgouw geretourneerd over het productiejaar 2020. Dit restitutiebedrag is gebaseerd op de onderlinge verhouding (van de MER-OD productie) tussen Maasgouw en Echt-Susteren. Roerdalen maakt geen aanspraak op restitutie vanwege het feit dat bij deze gemeente sprake was van méér-productie ten opzichte van de UP-raming. Naast de gerealiseerde productieresultaten, moest door de MER-OD ook een financiële taakstelling worden gerealiseerd. Deze taakstelling ter hoogte van € 344.350 MER-breed is ook daadwerkelijk gerealiseerd. MER Sociaal Domein Financieel resultaat: Het voordelig saldo MER Sociaal domein 2020 bedraagt € 79.704. Het aandeel Maasgouw hierin is 28,84%; derhalve wordt een bedrag ad. € 22.987 terug ontvangen over het jaar 2020. Het voordelig saldo wordt veroorzaakt door enerzijds lagere personeelskosten dan geraamd (o.a. minder inhuur, meer uren gewerkt door het vaste personeel en baten uit zwangerschapsvergoedingen) minus projectkosten die nog niet in de begroting waren opgenomen en nog te betalen bedrag voor extra opgebouwd verlof in 2020. Het begroot bedrag na wijziging voor de bijdrage 2020 Maasgouw aan MER SD is € 1.530.072. Op basis van de jaarrekening 2020 MER SD bedraagt de werkelijke bijdrage 2020 € 1.507.085; hieruit blijkt eveneens dit voordeel ad. € 22.987. MER Bedrijfsvoering Financieel resultaat: Het voorlopige resultaat van het programma Bedrijfsvoering voor de gemeente Maasgouw is € 160.434 (positief). Het positieve resultaat komt voort uit een aantal zaken. Op de loonkosten is er sprake van lagere lasten met name veroorzaakt door stagnatie (wegens corona) in de organisatieontwikkeling. (minder opleidingen en uitstel van ontwikkelingen zoals het herontwerp van processen). Er is een voordeel op de ICT budgetten, vooral bij de onderdelen ‘programmatuur’ en ‘telefonie’. Bij programmatuur is dit vooral veroorzaakt door het uitstel van de invoering van de nieuwe omgevingswet. Kosten voor aanschaf en implementatie van de bijbehorende software in 2020 zijn slechts gedeeltelijk gemaakt en schuiven door naar een later moment. Verder zijn in 2020 efficiencyvoordelen behaald door de gezamenlijke aanschaf van software, waaronder de kosten van licenties van Microsoft. Daarnaast is in 2020 ook het effect zichtbaar geworden van het goed invullen van de functie van applicatiebeheer. Er is een veel lager beroep gedaan op externe inhuur bij softwareleveranciers dan voorheen, doordat eigen medewerkers over meer kennis beschikken en daardoor werkzaamheden zelf uit kunnen voeren. Voor wat betreft telefonie is er een voordeel omdat in de begroting geen rekening gehouden is met de eigen bijdragen van de medewerkers voor toestellen. Deze inkomsten kwamen voorheen bij de gemeenten terecht terwijl de lasten bij SC MER liggen. Daarnaast zijn in 2020 uitgaven voor vervanging van smartphones gedaan, die pas vanaf 2021 tot uitdrukking komen in hogere leasekosten. Een gedeelte van de teruggave uit de jaarrekening wordt in de BW2022-2 weer teruggevraagd, voor Maasgouw betreft dit € 97.332. Dit bedrag wordt teruggevraagd omdat de financiële middelen wel nodig zijn voor de reeds in gang gezette organisatieontwikkeling. Echter door de corona heeft dit niet volledig in 2020 kunnen
--	---

	plaatsvinden maar zal dit pas medio 2021 plaatsvinden, nadat de coronamaatregelen zijn afgezwakt. MER Bestuur & Organisatie Financieel resultaat: Het voorlopige resultaat van het programma Bedrijfsvoering is voor de gemeente Maasgouw € 19.964,66 (positief). Dit kan vooral worden verklaard door het budget dienstverlening. De eerste resultaten zoals de gezamenlijke dienstverleningsvisie voor de vier organisaties, zijn tot stand gekomen door eigen medewerkers, waardoor er weinig externe inhuur is gepleegd.																																								
Bijdrage/Belang	<table><tr><th>Programma</th><th>2021</th><th>2022</th><th>2023</th><th>2024</th></tr><tr><td>Omgevingsdienst</td><td>1.854.019</td><td>2.418.364</td><td>2.413.144</td><td>2.410.477</td></tr><tr><td>UP</td><td>259.312</td><td>51.800</td><td>51.800</td><td>51.800</td></tr><tr><td>VVGB</td><td>171.490</td><td>171.490</td><td>171.490</td><td>171.490</td></tr><tr><td>Sociaal domein</td><td>1.523.290</td><td>2.056.885</td><td>2.038.796</td><td>2.036.589</td></tr><tr><td>Bedrijfsvoering</td><td>3.619.963</td><td>2.636.626</td><td>2.625.905</td><td>2.611.849</td></tr><tr><td>Bestuur/organisatie</td><td>316.086</td><td>354.791</td><td>354.791</td><td>354.791</td></tr><tr><td>Bijdrage totaal</td><td>7.744.160</td><td>7.689.956</td><td>7.655.926</td><td>7.636.966</td></tr></table>	Programma	2021	2022	2023	2024	Omgevingsdienst	1.854.019	2.418.364	2.413.144	2.410.477	UP	259.312	51.800	51.800	51.800	VVGB	171.490	171.490	171.490	171.490	Sociaal domein	1.523.290	2.056.885	2.038.796	2.036.589	Bedrijfsvoering	3.619.963	2.636.626	2.625.905	2.611.849	Bestuur/organisatie	316.086	354.791	354.791	354.791	Bijdrage totaal	7.744.160	7.689.956	7.655.926	7.636.966
Programma	2021	2022	2023	2024																																					
Omgevingsdienst	1.854.019	2.418.364	2.413.144	2.410.477																																					
UP	259.312	51.800	51.800	51.800																																					
VVGB	171.490	171.490	171.490	171.490																																					
Sociaal domein	1.523.290	2.056.885	2.038.796	2.036.589																																					
Bedrijfsvoering	3.619.963	2.636.626	2.625.905	2.611.849																																					
Bestuur/organisatie	316.086	354.791	354.791	354.791																																					
Bijdrage totaal	7.744.160	7.689.956	7.655.926	7.636.966																																					
Risico	Algemeen De afdelingen in het SC-MER bevinden zich in diverse stadia van ontwikkeling. De afdeling Bedrijfsvoering is halverwege 2017 als laatste afdeling toegetreden tot het SC-MER. Risico's: De risico's die in de begroting 2020 zijn benoemd en die zich hebben gemanifesteerd hebben zich ook met name binnen de afdeling Bedrijfsvoering voorgedaan. Deze hebben betrekking op: • Uitblijven standaardisatie en uniformering in processen; • Suboptimale dienstverlening; • Onduidelijk opdrachtgever-opdrachtnemer relatie; • Takenpakket SC-MER; • Informatie achterstand; • Onvoldoende grip en sturing op de organisatie (alle doelen); • Externe ontwikkelingen; • Pieken en dalen in klantvraag; • ICT ontwikkeling; • Zaakgericht werken; • Transitie DIV is vertraagd. Een specifiek risico is het feit dat in de begroting 2021 geen rekening is gehouden met loonindexering ingevolge een nog vast te stellen CAO voor 2021. SC MER hanteert daarbij hetzelfde uitgangspunt als Maasgouw waarbij de feitelijke CAO-resultaten achteraf financieel worden vertaald. Eventuele financiële tegenvallers zullen noodzakelijkerwijs naar rato worden afgewenteld op de deelnemende gemeenten. MER Omgevingsdienst De input informatie voor het basispakket dat de gemeente afneemt bij de MER OD nog steeds gebaseerd op ijkmoment 2012-2013. De situatie rondom taken en verantwoordelijkheden is sindsdien aanzienlijk gewijzigd en ook in 2022 zal met de implementatie van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen een verschuiving van taken en aanpassing van uitvoeringshandelingen zal plaatsvinden die zijn weerslag zal hebben op het Uitvoeringsprogramma.																																								

	MER Sociaal Domein De realisatie van het aantal werkprocessen MER SD was in 2020 hoger dan geraamd als gevolg van met name meer aanvragen Wmo. Dit heeft geen effect voor 2020 omdat de werkprocessen binnen de begroting zijn uitgevoerd. De realisatie van het aantal werkprocessen in 2020 wordt als prognose gebruikt voor het UP 2021. Ook in 2021 wordt gestreefd de taken binnen de begroting uit te voeren. Aan de hand van monitoring wordt de realisatie 2021 gevolgd en waar nodig wordt de begroting met een begrotingswijziging of bij de jaarrekening 2021 SC MER bijgesteld. De verdeelsleutel van MER SD is per 2022 voor 100% gebaseerd op de output/gerealiseerde werkprocessen (T-2). De bijdrage van Maasgouw is in 2022 daarom hoger en de meerjarenbegroting wordt hierop bijgesteld. MER Bedrijfsvoering Eind 2020 is er gestart met het opstellen van een producten- en dienstencatalogus (PDC), deze is medio 2021 gereed. Vervolgens is het streven om eind 2021 te beschikken over een uitvoeringsprogramma (UP) Bedrijfsvoering. Werkprocessen, kwaliteitsnormen, genereren van stuurinformatie (KPI's), én het vastleggen van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden worden grotendeels in de PDC verwerkt. De uitkomsten / uitwerking van de nieuwe PDC bedrijfsvoering kunnen van invloed zijn op de begroting omdat er inkrimping of uitbreiding van producten of diensten (nodig) kan zijn, óf er hogere of lagere kwaliteitseisen worden gesteld. Deze wijzingen kunnen leiden tot een begrotingswijziging. Binnen het SC MER onderdeel informatiebeheer (DIV) wordt onderzocht op welke wijzen de achterstand van de dagdozen kan worden weggewerkt. De verwachting is dat hier aanvullende financiële middelen voor nodig zijn. Medio 2021 wordt duidelijk welke financiële middelen hiervoor nodig zijn. Dan pas is duidelijk of dit binnen de huidige begroting kan worden uitgevoerd of dat er aanvullende financiële middelen nodig zijn, én dus in een begrotingswijzingen wordt opgenomen. MER Bestuur & Organisatie Er zijn geen risico's geïdentificeerd.
--	--

Naam:	Westrom														
Gevestigd in	Roermond (hoofdkantoor)														
Openbaar belang	Westrom voert de Wet sociale werkvoorziening en de Participatiewet uit voor 5 Midden-Limburgse gemeenten. Westrom laat mensen participeren en integreren en brengt zoveel mogelijk mensen naar (regulier) werk of andere vormen van participatie in de samenleving. Ruim 1.500 medewerkers hebben passend werk bij of via Westrom. Daarmee vervult de organisatie een belangrijke maatschappelijke functie en is één van de grotere werkgevers in de regio. Westrom is een erkend leerwerkbedrijf en is meervoudig gecertificeerd.														
Participanten	Aantal inwoners: bijna 170.000. Deelnemende gemeenten: Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.														
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling														
Financiën	<table><tr><td></td><td>1-1-2020</td><td>31-12-2020</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 2.842.851</td><td>€ 4.043.815</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 3.514.146</td><td>4.138.107</td></tr><tr><td colspan="3">Resultaat 2020: € 1.200.964</td></tr></table> Via de resultaatbestemming wordt hiervan € 450.000 gedoteerd aan de bestemmingsreserve Corona 2021. Gerealiseerd resultaat 2020 na bestemming bedraagt € 750.964.				1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 2.842.851	€ 4.043.815	Vreemd vermogen	€ 3.514.146	4.138.107	Resultaat 2020: € 1.200.964		
	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	€ 2.842.851	€ 4.043.815													
Vreemd vermogen	€ 3.514.146	4.138.107													
Resultaat 2020: € 1.200.964															
Bijdrage/Belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten alsmede doorbetaling van de rijksbijdrage. <table><tr><td>x € 1</td><td>2020</td></tr><tr><td>Gemeentelijke bijdrage</td><td>506.429</td></tr></table> Doorbetaling van de rijksbijdrage 2020 € 2.237.885. Bijdrage 2020 door alle gemeenten: • Doorbetaling van de rijksbijdrage € 22.062.362 • Totale gemeentelijke bijdrage € 4.852.001 Coronacompensatie 2020: De totale compensatie bedroeg € 1.711.751, waarvan Maasgouws deel € 173.808.			x € 1	2020	Gemeentelijke bijdrage	506.429								
x € 1	2020														
Gemeentelijke bijdrage	506.429														
Risico	De weerstandscapaciteit van Westrom is in 2021 nog voldoende om de geïnventariseerde risico's op te vangen. De weerstandscapaciteit bedraagt ca. € 3,2 mln. De deelnemende gemeenten verbinden zich jaarlijks eventuele nadelige exploitatiesaldi van Westrom te betalen. In de begroting van 2021 onderkent Westrom de volgende risico's : • Bedrijfsvoering • Deelnemingen • Werk en zekerheid • Belastingen • Loonprijsindexering Het totaal van de gekwantificeerde risico's bedraagt € 1,1 mln.														

Naam:	Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN)													
Gevestigd in	Venlo													
Openbaar belang	De Veiligheidsregio Limburg-Noord geeft vorm en inhoud aan samenwerking tussen gemeenten in Noord- en Midden-Limburg en heeft tot doel: I. Het behartigen van de belangen van de gemeenten en hun inwoners op het gebied van: • brandweezorg • geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen • rampenbestrijding en crisisbeheersing • bevordering van multidisciplinaire uitvoering van rampenbestrijding, crisisbeheersing en bestrijding van zware ongevallen • bevordering van samenhangend integraal veiligheidsbeleid in de regio. II. Het behartigen van die taken die door de wet- en regelgeving aan gemeenten zijn toegekend op het gebied van collectieve preventie volksgezondheid en maatschappelijke zorg. Hiervoor moeten gemeenten uit de regio samenwerken. Dat is efficiënter en effectiever.													
Participanten	Aantal inwoners: ruim 520.022 per 1-1-2020 Deelnemende gemeenten: Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert.													
Bestuursstructuur	Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling. Het Algemeen Bestuur zijn de burgemeesters van de gemeenten die aan de gemeenschappelijke regeling deelnemen.													
Financiën	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th><th>1-1-2020</th><th>31-12-2020</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen vermogen</td><td>€ 3.771.000</td><td>€ 7.540.000</td></tr> <tr> <td>Vreemd vermogen</td><td>€ 49.836.000</td><td>€ 50.608.000</td></tr> <tr> <td colspan="3">Resultaat 2020: € 1.200.964</td></tr> </tbody> </table> Exploitatie 2020: € 75.104.000 Netto geprognostiseerd resultaat 2020 vóór bestemming: € 3.072.000.			1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 3.771.000	€ 7.540.000	Vreemd vermogen	€ 49.836.000	€ 50.608.000	Resultaat 2020: € 1.200.964		
	1-1-2020	31-12-2020												
Eigen vermogen	€ 3.771.000	€ 7.540.000												
Vreemd vermogen	€ 49.836.000	€ 50.608.000												
Resultaat 2020: € 1.200.964														
Bijdrage/Belang	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten. De bijdragen van de deelnemende gemeenten staan in verhouding tot het aantal inwoners. Bijdrage 2020: € 2.413.353													
Risico	Vanuit de risico inventarisatie is een benodigd weerstandsvermogen becijferd van € 1,25 mln. Het Algemeen Bestuur heeft besloten dit bedrag van €1,25 mln aan te houden. In 2020 heeft een aanvulling vanuit de deelnemende gemeenten plaatsgevonden van € 152.500 in de vorm van een hogere bijdrage.													

Naam	RD Maasland														
Gevestigd in	Haelen														
Openbaar belang	Het vervullen van de zorgplicht van de lokale overheid ten aanzien van de inzameling van huishoudelijk afval en het vegen van straten en pleinen tegen de laagst mogelijke kosten met de meest optimale service. Daarnaast het exploiteren van milieuparken in het kader van flankerend beleid op het gebied van huisvuilinzameling als gevolg van de gekozen methodiek volume/frequentie.														
Participanten	Deelnemende gemeenten: Leudal, Maasgouw, Roerdalen, en Echt-Susteren. Totaal aantal geraamde aansluitingen bedraagt 43.940 waarvan Maasgouw 10.650. De gemeente Roerdalen neemt alleen deel voor wat betreft inzameling huisvuil h-a-h. De gemeente Echt-Susteren neemt alleen deel voor wat betreft milieuparken Echt-Susteren Noord.														
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling														
Financiën	<table><tr><td></td><td>1-1-2020</td><td>31-12-2020</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>1.121.000</td><td>1.446.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>7.962.000</td><td>7.504.000</td></tr><tr><td colspan="3">Resultaat 2020 (na bijdrage gemeenten): € 154.824</td></tr></table>				1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	1.121.000	1.446.000	Vreemd vermogen	7.962.000	7.504.000	Resultaat 2020 (na bijdrage gemeenten): € 154.824		
	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	1.121.000	1.446.000													
Vreemd vermogen	7.962.000	7.504.000													
Resultaat 2020 (na bijdrage gemeenten): € 154.824															
Bijdrage/Belang	Gemeentelijke bijdrage inzameling huishoudelijk afval naar rato van aantal aansluitingen en straatvegen op basis van daadwerkelijke veeguren en werkelijk geledigde kolken. <table><tr><td>Bijdrage Maasgouw</td><td>2020</td></tr><tr><td>Inzameling huishoudelijk afval</td><td>1.091.391</td></tr><tr><td>Vegen wegen / kolken zuigen</td><td>198.483</td></tr><tr><td>Zakelijke dienstverlening</td><td>4.977</td></tr><tr><td>Totaal</td><td>1.294.851</td></tr></table> Bijdrage alle deelnemende gemeenten 2020: € 4.030.101.			Bijdrage Maasgouw	2020	Inzameling huishoudelijk afval	1.091.391	Vegen wegen / kolken zuigen	198.483	Zakelijke dienstverlening	4.977	Totaal	1.294.851		
Bijdrage Maasgouw	2020														
Inzameling huishoudelijk afval	1.091.391														
Vegen wegen / kolken zuigen	198.483														
Zakelijke dienstverlening	4.977														
Totaal	1.294.851														
Risico	De algemene reserve en gevormde bestemmingsreserves van RD Maasland bedragen € 1.446.000 en wordt toereikend geacht om de geïnventariseerde risico's af te dekken.														

Naam	Omnibuzz														
Gevestigd in	Geleen														
Openbaar belang	Omnibuzz is ingesteld in het belang van een kwalitatief hoogwaardige en een zo doelmatig mogelijke gezamenlijke regie op en uitvoering van het aan de gemeenten opgedragen doelgroepenvervoer. Ter bevordering van het te behartigen belang dragen de colleges van de deelnemende gemeenten daartoe de regie over en de uitvoering van het doelgroepenvervoer op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Wet op het primair Onderwijs, de Wet op het voortgezet onderwijs en de Wet op de expertisecentra met ingang van 11 december 2016 op aan Omnibuzz. Gelet op de ambitie van de samenwerking zullen de colleges in beginsel ook toekomstige opdrachten met betrekking tot doelgroepenvervoer die voortkomen uit wet- en regelgeving opdragen aan Omnibuzz. Omnibuzz voert de regie over en voert uit het doelgroepenvervoer voor de gemeenten en eventueel voor derden. Omnibuzz voert overleggen met stakeholders, in het bijzonder met de provincie Limburg, om te komen tot een zo optimaal mogelijk doelgroepenvervoer in de provincie Limburg.														
Participanten	De gemeenten Beek, Beekdaelen, Beesel, Bergen, Brunssum, Echt-Susteren, Eijsden-Margraten, Gennep, Gulpen-Wittern, Heerlen, Horst aan de Maas, Kerkrade, Landgraaf, Leudal, Maasgouw, Maastricht, Meerssen, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Simpelveld, Sittard-Geleen, Stein, Vaals, en Valkenburg aan de Geul, Venlo, Venray, Voerendaal en Weert.														
Bestuursstructuur	Gemeenschappelijke regeling. Het Algemeen Bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Omnibuzz wordt gevormd door collegeleden van de 30 deelnemende gemeenten. Het Dagelijks Bestuur wordt gevormd door 7 wethouders.														
Financiën	<table><tr><td></td><td>1-1-2020</td><td>31-12-2020</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 957.745</td><td>€ 4.071.959</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 2.479.635</td><td>€ 4.516.798</td></tr><tr><td colspan="3">Resultaat 2020 (na bijdrage gemeenten): € 3.348.245</td></tr></table>				1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 957.745	€ 4.071.959	Vreemd vermogen	€ 2.479.635	€ 4.516.798	Resultaat 2020 (na bijdrage gemeenten): € 3.348.245		
	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	€ 957.745	€ 4.071.959													
Vreemd vermogen	€ 2.479.635	€ 4.516.798													
Resultaat 2020 (na bijdrage gemeenten): € 3.348.245															
Bijdrage/Belang	De Maasgouwse gemeentelijke bijdrage voor Omnibuzz voor 2020 bedraagt op jaarrekeningbasis (ná teruggave van het positief rekeningsaldo van € 75.746) € 405.992. Dit is 2% van de totale bijdrage van alle deelnemende gemeenten die op jaarrekeningbasis € 20.256.914 voor 2020 bedraagt.														
Risico	De vervoerskosten zijn afhankelijk van het daadwerkelijke vervoersvolume dat wordt afgenomen door de klanten uit de gemeente Maasgouw. Het betreft een open-eind regeling. De max. impact van de geïnventariseerde risico's bij de begroting 2021 bedraagt € 1,3 mln. De minimale omvang van de weerstandscapaciteit (tbv. volumerisico's in vervoer en faillissement van vervoerders) is bepaald op €520.000. De huidige weerstandscapaciteit is hoger.														

Naam	BsGW (Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen)														
Gevestigd in	Roermond														
Openbaar belang	BsGW is een zelfstandig samenwerkingsverband voor de heffing en inning van gemeentelijke belastingen en waterschapbelastingen en voor uitvoering van de wet WOZ. De verzelfstandiging beoogt een zo groot mogelijk maatschappelijk rendement te halen uit samenwerking tussen lokale overheden op het gebied van belastingheffing en – inning. De Gemeenschappelijke Regeling is er om een wettelijke bepaling of beleidsregel - als het gaat om heffing en invordering - zo goed mogelijk uit te voeren. Het gaat hierbij om: • Gemeentelijke belastingen, inclusief activiteiten in het kader van de Wet waardering onroerende zaken. Dit is door de deelnemende gemeenten en het algemeen bestuur bepaald. • Waterschapbelastingen en de werkzaamheden van de administratie van gegevens ten behoeve van bestuursverkiezingen in het beheersgebied van de deelnemers.														
Participanten	Waterschap Limburg, gemeenten Venlo, Bergen, Nederweert, Beek, Beekdaelen, Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Maastricht, Sittard-Geleen, Heerlen, Brunssum, Landgraaf, Simpelveld, Voerendaal, Stein, Beesel, Gennep, Gulpen-Witttem, Eijsden-Margraten, Weert, Valkenburg aan de Geul, Kerkrade, Vaals en Meerssen. Vanaf 1-1-2021 treedt de gemeente Mook en Middelaar toe.														
Bestuursstructuur	Openbaar lichaam, ingesteld bij gemeenschappelijke regeling (opgericht per 1-4-2011).														
Financiën	<table><tr><th></th><th>1-1-2020</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 607.000</td><td>-€ 889.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 6.751.000</td><td>€ 9.101.000</td></tr><tr><td colspan="3">Resultaat 2020 (na bijdrage gemeenten): - € 2.092.000</td></tr></table>				1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 607.000	-€ 889.000	Vreemd vermogen	€ 6.751.000	€ 9.101.000	Resultaat 2020 (na bijdrage gemeenten): - € 2.092.000		
	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	€ 607.000	-€ 889.000													
Vreemd vermogen	€ 6.751.000	€ 9.101.000													
Resultaat 2020 (na bijdrage gemeenten): - € 2.092.000															
Bijdrage/Belang	De netto exploitatiekosten worden gedragen door de deelnemers. BsGW gebruikt een methodiek waarbij de kosten worden toegerekend aan de producten van dienstverlening. Zo worden de kosten verdeeld over de deelnemers. De verdeelsleutels voor de kosten zijn gebaseerd op de productieomvang van de deelnemers. Reguliere bijdrage gemeente Maasgouw 2020 € 302.000 De totale reguliere bijdragen 2020 van alle deelnemende gemeenten en het waterschap bedraagt € 18.889.000. De bijdrage van de gemeente Maasgouw hierin bedraagt € 302.000 (= 1,6%). N.a.v. het negatief resultaat 2020 zal de algemene reserve aangevuld moeten worden door bijstorting van de deelnemers. De hieruit voortvloeiende afrekening van € 35.000 is als verplichting in de jaarrekening 2020 van Maasgouw verwerkt. De totale bijdrage 2020 komt daarmee uit op € 337.000.														
Risico	In 2019 is een risicoanalyse uitgevoerd t.b.v. de begroting 2020. Bij deze risicoanalyse zijn de volgende (bedrijfsvoerings-) risico's onderkend die nog steeds relevant zijn: datalek / ict-storingen, uitbesteding niet-kernactiviteiten, vervuiling van en/of incomplete gegevensbestanden, ambitieuze raming opbrengst vervolgingskosten, personele risico's, overschrijding exploitatiebegroting BsGW en fraude. De benodigde weerstandscapaciteit is berekend op € 1,19 mln. In 2019 en 2020 zijn er door de gemeenten aanvullingen gedaan om het benodigde weerstandsvermogen te realiseren. Voor de gemeente Maasgouw zijn de risico's dat de gemeentelijke bijdrage aan BsGW en de (belasting-)inkomsten wijzigen.														

Naam:	Regionale Uitvoeringsdienst Limburg Noord (RUD LN)														
Gevestigd in:	Roermond														
Openbaar belang:	RUD Limburg-Noord is per 1 januari 2013 opgericht ter verbetering van: • de dienstverlening bij de uitvoering van de vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken (VTH-taken); • de kwaliteit, veiligheid en gezondheid van de leefomgeving. De regionale uitvoeringsdienst Limburg Noord is per 1 januari 2018 voortgezet op basis van een gemeenschappelijke regeling.														
Participanten:	Gemeenten Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Maasgouw, Mook en Middelaar, Nederweert, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray, Weert en Provincie Limburg.														
Bestuursstructuur:	Er is een Algemeen en Dagelijks Bestuur. Samenstelling Algemeen Bestuur: De colleges van burgemeester en wethouders en GS wijzen ieder uit hun midden een lid van het Algemeen Bestuur aan. Samenstelling Dagelijks Bestuur: Het Dagelijks Bestuur bestaat uit de voorzitter en 2 andere leden, door en uit het Algemeen Bestuur aangewezen.														
Financiën:	<table><tr><td></td><td>1-1-2020</td><td>31-12-2020</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 334.000</td><td>€ 334.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 1.658.000</td><td>€ 1.415.000</td></tr><tr><td colspan="3">Resultaat 2020: € 0 (na restitutie bijdrage van € 152.190 aan gemeenten, waarvan Maasgouw € 1.616)</td></tr></table>				1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 334.000	€ 334.000	Vreemd vermogen	€ 1.658.000	€ 1.415.000	Resultaat 2020: € 0 (na restitutie bijdrage van € 152.190 aan gemeenten, waarvan Maasgouw € 1.616)		
	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	€ 334.000	€ 334.000													
Vreemd vermogen	€ 1.658.000	€ 1.415.000													
Resultaat 2020: € 0 (na restitutie bijdrage van € 152.190 aan gemeenten, waarvan Maasgouw € 1.616)															
Bijdrage/Belang:	De kosten worden gedragen door de deelnemende gemeenten en de Provincie Limburg. De bijdragen van de deelnemende gemeenten staan in verhouding tot het aantal inwoners alsmede werkelijke afname van taken. Bijdrage 2020: € 137.209 op begrotingsbasis Voor 2021 e.v. jaren is de gemeentelijke bijdrage lager (2021 € 52.721) door het vervallen van de uitvoeringseenheid Roermond m.i.v. 2021.														
Risico:	Uit een risico inventarisatie door de RUD en de bijbehorende beheersmaatregelen blijkt dat het vooralsnog niet nodig is om een aanvullende risicoreserve te vormen. Het weerstandsvermogen van € 148.000 (eigen vermogen) is toereikend om geïnventariseerde risico's (€ 77.000) af te dekken. Het rekeningresultaat (positief of negatief) wordt jaarlijks verrekend met de deelnemers.														

Naam	Grenspark Maas-Schwalm-Nette														
Gevestigd in	Roermond (secretariaat)														
Openbaar belang	Het Openbaar Lichaam Duits-Nederlands Grenspark Maas-Schwalm-Nette is opgericht met het doel de grensoverschrijdende samenwerking te verbeteren. Het uiteindelijke doel is het realiseren van een regionale grensoverschrijdende identiteit, die gebaseerd is op de verscheidenheid van de natuur- en cultuurlandschappen binnen het Grenspark en het karakter van de mensen die hier leven. Eén van de belangrijkste doelen van de grensoverschrijdende samenwerking is het behoud en de ontwikkeling van de karakteristieke natuur en cultuurlandschappen. Door de samenwerking over de grens heen kan de regio zich beter en breder presenteren. Het presenteren en het verder verbeteren van de mogelijkheden tot recreatief gebruik van de gebieden aan weerszijde van de grens is een verder doel van de samenwerking. De basis voor het wekken van interesse voor dit waardevol grensgebied ligt in een afgestemde en uitgebreide promotie, marketing en communicatie. Het Grenspark voert daartoe projecten uit (veelal met EU subsidies).														
Participanten	De gemeenten Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Venlo en het Duitse Naturpark Schwalm-Nette.														
Bestuursstructuur	Openbaar Lichaam naar Nederlands recht (gebaseerd op de Wet Gemeenschappelijke Regelingen). Het lichaam heeft een Algemeen en Dagelijks Bestuur.														
Financiën	Jaarlijkse bijdrage vanuit Duitse ministerie (NRW) en Provincie. Daarnaast een bijdrage vanuit participerende gemeenten. <table><tr><th></th><th>1-1-2020</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 48.052</td><td>€ -2.541</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 143.912</td><td>€ 163.491</td></tr><tr><td colspan="3">Resultaat 2020: negatief resultaat 50.593</td></tr></table>				1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 48.052	€ -2.541	Vreemd vermogen	€ 143.912	€ 163.491	Resultaat 2020: negatief resultaat 50.593		
	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	€ 48.052	€ -2.541													
Vreemd vermogen	€ 143.912	€ 163.491													
Resultaat 2020: negatief resultaat 50.593															
Bijdrage/Belang	Voor 2020 en volgende jaren is een bijdrage groot € 2.386 aan lidmaatschapsbijdrage verschuldigd.														
Risico	Beperkt tot de jaarlijkse bijdrage van € 2.386. Voor bijdrages aan eventuele projecten worden afzonderlijke voorstellen gedaan.														

B. VENNOOTSCHAPPEN EN COÖPERATIES

Naam	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg (OML)		
Gevestigd in	Roermond		
Openbaar belang	OML draagt bij aan economische ontwikkeling van Midden-Limburg en streeft daarbij naar een verbetering van de leefbaarheid. De toegevoegde waarde van OML zit in het creëren van een goed huisvestingsklimaat voor bedrijven en hun omgeving.		
Participanten	Gemeenten Roermond, Leudal, Echt-Susteren, Maasgouw en Roerdalen.		
Bestuursstructuur	BV met de gemeenten als aandeelhouders en een Raad van Commissarissen.		
Financiën		1-1-2020	31-12-2020
	Eigen vermogen	€ 16.860.168	€ 17.197.168
	Vreemd vermogen	€ 12.039.244	€ 12.600.922
	Gerealiseerd resultaat 2020: € 337.000		
Bijdrage/Belang	De gemeente neemt deel in de vorm van aandelenkapitaal. Dit staat in verhouding tot het aantal inwoners. De deelname van Maasgouw is 533 aandelen tegen een aankoopwaarde van € 3.722 (= intrinsieke waarde ultimo 2008). Dit vertegenwoordigt een belang van ca. 14,4 %. De resterende aandeelhouders betreffen Echt-Susteren (725 aandelen), Leudal (799 aandelen), Roerdalen (463 aandelen), Roermond (1.180 aandelen). De intrinsieke waarde per aandeel per 31-12-2020 = € 4.648.		
Risico	Per 30 december 2016 heeft de herfinancieringsfaciliteit van OML bij de BNG plaatsgevonden. Het totaal risico bedrag bedraagt € 10.422.080, bestaande uit verwervingsbedrag € 8.422.080 en borgtocht BNG € 2 mln. Het Maasgouwse aandeel in het risicobedrag bedraagt € 2.271.843, bestaande uit verwervingsbedrag aandelen ad € 1.983.735 en borgstelling richting BNG ad € 288.108.		

Naam	N.V. Bank Nederlandse Gemeenten														
Gevestigd in	Den Haag														
Openbaar belang	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Volgens de statuten is de BNG 'bankier ten dienste van overheden', zoals gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen, politieregio's en met overheden verbonden instellingen en bedrijven op het terrein van volkshuisvesting, openbaar nut, onderwijs en gezondheidszorg. Door middel van zo goedkoop mogelijke financiële dienstverlening biedt de bank toegevoegde waarde aan haar aandeelhouders en de Nederlandse publiek sector.														
Participanten	De Nederlandse Staat is houder van de helft van de aandelen, de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap.														
Bestuursstructuur	Naamloze vennootschap met een Raad van Bestuur en een Raad van Commissarissen.														
Financiën	<table><tr><th>x € 1.000</th><th>1-1-2020</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 4.887.000</td><td>€ 5.097.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 144.802.000</td><td>€ 155.262.000</td></tr><tr><td colspan="3">Gerealiseerd resultaat 2020: € 221.000</td></tr></table> Ieder jaar wordt door de bank dividend uitgekeerd. Normaliter wordt in 2020 het dividend over 2019 uitgekeerd. Vanwege corona en de daaruit voortvloeiende liquiditeitsbehoefte is besloten om uitbetaling uit te stellen tot ná 31-12-2020. Over het jaar 2019 zal in maart 2021 en oktober 2021 een totaalbedrag van € 91.630 aan dividend worden uitgekeerd (€ 1,27 per aandeel). Het dividendvoorstel over 2020 bedraagt € 1,81 per aandeel. Het eenmalige voordeel van € 38.961 zal in de 1^e Prorap 2021 worden bijgeraamd.			x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 4.887.000	€ 5.097.000	Vreemd vermogen	€ 144.802.000	€ 155.262.000	Gerealiseerd resultaat 2020: € 221.000		
x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	€ 4.887.000	€ 5.097.000													
Vreemd vermogen	€ 144.802.000	€ 155.262.000													
Gerealiseerd resultaat 2020: € 221.000															
Bijdrage/Belang	De gemeente Maasgouw bezit in totaal 72.150 aandelen met een balanswaarde van € 172.201 hetgeen neerkomt op een zeer beperkt belang.														
Risico	Het bedrag dat de bank jaarlijks aan dividend uitkeert, is afhankelijk van de winst die de bank in enig jaar behaalt. Bij een lage of geen winst, wordt ook geen dividend uitgekeerd. De payoutratio bedraagt 50% o.b.v. het bestaande dividendbeleid. In de gemeentebegroting van Maasgouw is het dividend structureel naar beneden bijgesteld naar € 91.630 o.b.v. € 1,27 per aandeel (conform de richtlijnen begroting 2021 Provincie Limburg). Verder is er geen financieel risico behoudens de balanswaarde van de aandelen (€ 172.201) indien de BNG liquideert.														

Naam	Enexis Holding N.V.														
Gevestigd in	Den Bosch														
Openbaar belang	Altijd en overal in het voorzieningengebied van Enexis kunnen beschikken over energie, tegen aanvaardbare aansluit- en transporttarieven. Enexis beheert (via haar dochtervennootschap Enexis Netbeheer BV) het energienetwerk in Noord-, Oost- en Zuid-Nederland voor de aansluiting van ongeveer 2,7 miljoen huishoudens, bedrijven en overheden. De netbeheerderstaak is een publiek belang, wettelijk geregeld met o.a. toezicht vanuit de Autoriteit Consument en Markt. De vennootschap heeft ten doel het realiseren van een duurzame energievoorziening door ‘state of the art’-dienstverlening en netwerken en door regie te nemen in innovatieve oplossingen. Dit om de energietransitie te versnellen én excellent netbeheer uit te voeren.														
Participanten	Provincies en gemeenten.														
Bestuursstructuur	Naamloze vennootschap met een Raad van Bestuur en een Raad van Commissarissen.														
Financiën	<table><tr><th>x € 1.000</th><th>1-1-2020</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 4.112.000</td><td>€ 4.116.000</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 4.146.000</td><td>€ 4.635.000</td></tr><tr><td colspan="3">Gerealiseerd resultaat 2020: € 108.000</td></tr></table> Jaarlijks wordt dividend uitgekeerd. In 2020 is over het jaar 2019 een bedrag ad € 593.352 aan dividend uitgekeerd. Het dividendvoorstel over 2020 bedraagt € 0,50 per aandeel.			x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 4.112.000	€ 4.116.000	Vreemd vermogen	€ 4.146.000	€ 4.635.000	Gerealiseerd resultaat 2020: € 108.000		
x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	€ 4.112.000	€ 4.116.000													
Vreemd vermogen	€ 4.146.000	€ 4.635.000													
Gerealiseerd resultaat 2020: € 108.000															
Bijdrage/Belang	De gemeente Maasgouw bezit in totaal 0,59% van het aandelenkapitaal (885.600 aandelen) met een balanswaarde van € 854.526 hetgeen neerkomt op een zeer beperkt belang. Daarnaast participeert Maasgouw per 29 juli 2020 in een converteerbare hybride geldlening (tranche A) aan Enexis voor € 2.958.268 tegen een jaarlijkse rentevergoeding van 2,15%. De Limburgse aandeelhouders zijn verenigd in de VEGAL.														
Risico	Het bedrag dat Enexis jaarlijks aan dividend uitkeert, is afhankelijk van de winst die Enexis in enig jaar behaalt. Bij een lage of geen winst, wordt ook geen dividend uitgekeerd. Omdat Enexis mede uitvoering geeft aan de regionale energiestrategie (RES), zal in de komende jaren het investeringsvolume ten dele worden gefinancierd door een gedeelte van de winstuitkering in te houden. In de gemeentebegroting van Maasgouw was structureel € 593.350 als dividend ingeraamd (excl. inconveniententoeelage van € 57.674). De Provincie adviseert voor toekomstige jaren een structureel dividend van €0,50 per aandeel te hanteren. De dividendraming is in deze begroting vanaf 2021 structureel naar beneden bijgesteld tot € 442.800. Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V. De nettowinst over 2020 bedroeg € 108 mln ten opzichte van € 210 mln in 2019. Deze afname wordt met name veroorzaakt door een stijging van de inkoopkosten TenneT en een dotatie aan de VpB-latentie. De coronacrisis heeft in 2020 geen materiële impact gehad op het financieel resultaat van Enexis. Vijf provinciale en 64 gemeentelijke aandeelhouders hebben in 2020 een converteerbare hybride lening aan Enexis Holding verstrekt. In totaal gaat het om € 500 miljoen. Het aandeel van de gemeente Maasgouw in deze lening bedraagt € 2.958.268. De aandeelhouders voorzien Enexis Holding hiermee van een belangrijke financiële impuls die nodig is voor het realiseren van de energietransitie.														

Toelichting Essent deelnemingen

In 2009 heeft de gemeente Maasgouw besloten de aandelen in het productie- en leveringsbedrijf van Essent te verkopen aan energiebedrijf RWE. In 2014 heeft de gemeente Maasgouw besloten de aandelen in het afvalverwerkingsbedrijf van Attero te verkopen aan private equity organisatie Waterland.

Uit deze verkoop vloeiden de volgende tijdelijke deelnemingen voort:

- CSV Amsterdam BV
- Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

Onze gemeente is aandeelhouder in deze (tijdelijke)deelnemingen voor 0,59%. Vandaar hierna een beperkte toelichting per deelneming.

CSV Amsterdam BV

Rechtspersoon: Besloten Vennootschap

Vestigingsplaats: Den Bosch

Publiek belang: Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent en Attero. (namens de verkopende aandeelhouders van Essent en Attero)

CSV Amsterdam BV	31-dec.-2019	31-dec.2020*
Eigen Vermogen	€ 451.905	€ 392.593
-> Waarvan reserves	€ 351.905	€ 292.593
Vreemd Vermogen	€ 83.583	€ 27.162
-> Waarvan voorzieningen	€ 0	€ 0
Resultaat na belasting	€ 172.219	
Agio / Dividend (incl. 15% belasting)	€ 0	
Escrow uitkering	€ 8.164.133	
* Voorlopige cijfers		

Het positief jaarresultaat wordt mede veroorzaakt door het ontvangen rentevoordeel ter waarde van € 363.000. In de AHC is afgesproken dat hiervan een werkkapitaal van €150.000 wordt aangehouden waardoor het restant van € 213.000 in het voorjaar van 2020 tezamen met de vrijval Escrow (€ 7.951.000) is uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Doelstelling

Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V.

De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu 3 doelstellingen vervult:

- namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON;
- namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland);
- het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort.

(ad. a)

In februari 2008 is Essent, met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) onverbindend zijn. Als gevolg van de WON hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktische moeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende

aandeelhouders van Essent over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende procedure over de vraag of de WON onverbindend zijn door Essent zal worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders, die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de Claim Staat Vennootschap B.V.).

De WON leidde er toe dat het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en het netwerkbedrijf anderzijds gesplitst moesten worden. De Rechtbank heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft op 26 juni 2015 besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd.

(ad. b)

Bij de verkoop van Attero Holding N.V. aan Recycleco B.V. (Waterland Private Equity Fund V C.V.) in 2014 hebben de verkopende aandeelhouders van Attero (waaronder uw organisatie) een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan de koper Waterland. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims had Waterland bedongen (zoals gebruikelijk is bij dergelijke transacties) dat een deel van de verkoopopbrengst, zijnde € 13,5 miljoen, door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een Escrow-rekening zou moeten worden aangehouden. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders bij de verkoop overgedragen aan CSV Amsterdam B.V.

Nadat in juni 2016 een compromis werd bereikt tussen CSV Amsterdam BV, Recycleco B.V. en Attero Holding B.V. over betwiste (fiscale) claims alsmede over een belastingteruggave is in april 2020 een tweede en finale compromis bereikt tussen voor de beëindiging van alle resterende geschillen met betrekking tot betwiste (fiscale) claims, alsmede over een belastingteruggave. Het resterend vermogen op de Escrow-rekening is in mei 2020 onder inhouding van € 150.000 voor aanvulling van het werkkapitaal volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Beleidsvoornemens

De vennootschap zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid BV (vennootschap onder Attero Holding BV), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst t.a.v. de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is de vennootschap in afwachting van de reactie van de Belastingdienst op het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een gerechtelijke procedure zal in overleg met de Aandeelhouderscommissie de procedure al dan niet worden voortgezet.

Na afwikkeling van deze bezwaar- en/of beroepsprocedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure zal de vennootschap kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Financiële risico's

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV

Rechtspersoon: Besloten Vennootschap

Vestigingsplaats: Den Bosch

Publiek belang: Afhandeling van alle rechten en plichten die zijn voortgekomen uit de verkoop van Essent.

(namens de verkopende aandeelhouders Essent)

Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	31-dec.-2019	31-dec.2020*
Eigen Vermogen	€ 1.589.543	€ 1.569.395
-> Waarvan reserves	€ 92.721	€ 72.573
Vreemd Vermogen	€ 455.015	€ 19.533
-> Waarvan voorzieningen	€ 0	€ 0
Resultaat na belasting		€ -20.148
Agio / Dividend (incl. 15% belasting)		€ 0
* Voorlopige cijfers		

Doelstelling

Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. EPZ (o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele). Het bedrijf Delta NV (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE).

In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta NV een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.

PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid.

Na een statutenwijziging in de AvA op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV.

Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ.

Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.

Beleidsvoornemens

Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan wanneer de contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden.

Het doel is dat de vennootschap in 2021 zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.

Financiële risico's

Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.

Naam	WML NV														
Gevestigd in	Maastricht														
Openbaar belang	De kerntaak van WML is het duurzaam en doelmatig leveren van leidingwater aan inwoners, bedrijven en (overheids-)instellingen in Limburg. Drinkwater van uitstekende kwaliteit, 24 uur per dag en met de juiste druk. WML stelt de openbare drinkwatervoorziening veilig, beschermt bronnen en stimuleert duurzaam gebruik van water.														
Participanten	De grootste aandeelhouder is de Provincie Limburg met 21,8% aandelenbezit. De overige aandelen zijn naar rato van inwoneraantal verdeeld over de 31 Limburgse gemeenten.														
Bestuursstructuur	Naamloze vennootschap met één statutair bestuurder en een Raad van Commissarissen.														
Financiën	<table><tr><th>x € 1.000</th><th>1-1-2020</th><th>31-12-2020</th></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 215.305</td><td>€ 221.314</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 395.345</td><td>€ 397.127</td></tr><tr><td colspan="3">Gerealiseerd resultaat 2020: € 6.008</td></tr></table> Het positief resultaat wordt jaarlijks toegevoegd aan het eigen vermogen.			x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 215.305	€ 221.314	Vreemd vermogen	€ 395.345	€ 397.127	Gerealiseerd resultaat 2020: € 6.008		
x € 1.000	1-1-2020	31-12-2020													
Eigen vermogen	€ 215.305	€ 221.314													
Vreemd vermogen	€ 395.345	€ 397.127													
Gerealiseerd resultaat 2020: € 6.008															
Bijdrage/Belang	De gemeente Maasgouw bezit 8 (van de 500) geplaatste aandelen met een balanswaarde van € 40.885. Dit betekent een zeer beperkt belang.														
Risico	Het risico is nihil. Er is sprake van een robuust eigen vermogen. De solvabiliteit (EV/TV) van WML is 35,8% per ultimo 2020. Er is geen jaarlijkse dividendinkomst geraamd. Verder is er geen financieel risico behoudens de balanswaarde van de aandelen (€ 40.885) indien WML liquideert.														

C. STICHTINGEN EN VERENIGINGEN

Naam:	Ons WCL												
Gevestigd in:	Roermond												
Openbaar belang:	De Stichting Ons Waardevol Cultuurlandschap Midden-Limburg (Ons WCL) is opgericht d.d. 28 november 1994. Het werkgebied van de Stichting Ons WCL bestaat uit 5 gemeenten. Door Ons WCL worden projecten gefinancierd en uitgevoerd die een bijdrage leveren aan de vergroting van de kwaliteit van de Midden-Limburgse natuur. De Stichting Ons WCL (Ons Waardevol Cultuur Landschap Midden-Limburg) heeft als doel: • het adviseren, ondersteunen en aanjagen van projecten in het kader van inrichting en beheer van het werkgebied. Zowel aan subsidiegevers als aan de indieners van deze te subsidiëren projecten • het zelfstandig uitvoeren van projecten, maar ook het afmaken van lopende WCL-projecten • het in stand houden van een netwerk van organisaties, overheden en instellingen die werkzaam zijn in of belang hebben bij de inrichting en het beheer van het landelijk gebied.												
Participanten:	Deelnemende gemeenten: Beesel, Echt-Susteren, Maasgouw, Roerdalen en Roermond.												
Bestuursstructuur:	Stichting												
Financiën:	<table><tr><td></td><td>1-1-2020</td><td>31-12-2020</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 439.575</td><td>€ 433.186</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 46.653</td><td>€ 32.399</td></tr><tr><td colspan="3">Gerealiseerd resultaat 2020: - € 6.388</td></tr></table>		1-1-2020	31-12-2020	Eigen vermogen	€ 439.575	€ 433.186	Vreemd vermogen	€ 46.653	€ 32.399	Gerealiseerd resultaat 2020: - € 6.388		
	1-1-2020	31-12-2020											
Eigen vermogen	€ 439.575	€ 433.186											
Vreemd vermogen	€ 46.653	€ 32.399											
Gerealiseerd resultaat 2020: - € 6.388													
Bijdrage/Belang:	€ 39.500 Jaarlijks Totale bijdragen deelnemende gemeenten € 197.500.												
Taakstelling:	N.v.t.												
Risico:	Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage van € 39.500.												

D. OVERIGE VERBONDEN PARTIJEN

Naam:	Samenwerking Midden-Limburg (SML)
Gevestigd in:	N.v.t.
Openbaar belang:	Sinds 1 januari 2015 functioneert het netwerk Samenwerking Midden-Limburg (SML). Binnen deze structuur werken de 7 Midden-Limburgse gemeenten samen op de werkvelden Economie en Energie, Wonen en Zorg, Recreatie en Toerisme, Landbouw en Natuur, Infra en Mobiliteit en Euregionale aangelegenheden. De ambities voor de regionale samenwerking worden beschreven in een Agenda van Midden-Limburg die tevens actieplannen per werkveld bevat. In 2019 is een evaluatierapport verschenen over het functioneren van SML. Daarin wordt geconstateerd dat de samenwerking niet naar tevredenheid van de deelnemers verloopt en te weinig resultaten oplevert. In het najaar van 2020 volgt besluitvorming over de wijze waarop verbeteringen in de samenwerking worden doorgevoerd.
Participanten:	Zeven gemeenten Midden-Limburg (Echt-Susteren, Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Nederweert, Weert). Aantal inwoners: ca. 235.000.
Bestuursstructuur:	Netwerkberaad SML (i.c. burgemeesters van de deelnemende gemeenten) en bestuurlijke overleggen per SML-werkveld (portefeuillehouders van deelnemende gemeenten).
Financiën:	Er is geen sprake van een aparte organisatie of rechtsvorm. De samenwerking is gebaseerd op een bestuursovereenkomst. De financiën worden beheerd door de gemeente Roermond. Vertrekpunt voor de inrichting van de SML-structuur is dat de Midden-Limburgse gemeenten € 0,60 per inwoner ter beschikking stellen voor de proces- en organisatiekosten (m.n. SML-bureau van 1,2 fte).
Bijdrage/Belang:	Jaarlijkse gemeentelijke bijdrage € 14.400 (proces- en organisatiekosten).
Risico:	Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage aan proces- en organisatiekosten.

Naam:	Keyport 2020
Gevestigd in:	N.v.t.
Openbaar belang:	Binnen deze structuur werken 6 Midden-Limburgse gemeenten en de Brabantse gemeente Cranendonck samen met ondernemers en onderwijs-partijen. Deze triple helix samenwerking is gefocust op 2 van de 6 regionale opgaven in het regionaal economisch profiel van Midden-Limburg: "optimalisatie arbeidsmarkt" en "innovatie en ondernemerschap". In het Routeplan 2021-2024 van Keyport Next Level staat beschreven welke activiteiten de Keyport-organisatie ontplooit (en verder wil gaan ontplooien) om invulling te geven aan de bovengenoemde opgaven. Het routeplan 2021-2024 en bijbehorende meerjarenbegroting is behandeld in de raad van september 2020.
Participanten:	6 Midden-Limburg (Leudal, Maasgouw, Roerdalen, Roermond, Nederweert, Weert) en de Brabantse gemeente Cranendonck. Regionale ondernemers en onderwijspartijen. Aantal inwoners: 225.000
Bestuursstructuur:	Algemeen Bestuur, bestaande uit vertegenwoordigers van (1) deelnemende gemeenten, (2) het regionale onderwijs en (3) het regionale ondernemersveld. Een delegatie van het AB vormt het DB.
Financiën:	De bijdrage 2020 is gebaseerd op de meerjarenbegroting Keyport 2016-2020 en bedraagt € 2,47 per inwoner. Voor de jaren 2021-2024 heeft Keyport een meerjarenbegroting opgesteld gekoppeld aan de uitvoering van het Routeplan 2021-2024 Keyport Next Level. De begroting bestaat uit proceskosten (o.a. organisatie, communicatie) en uitvoeringskosten (projecten). De totale proceskosten worden gedekt door de bijdrage van de deelnemende gemeenten. Keyport-projecten worden mogelijk gemaakt door bijdragen van onderwijs, ondernemers en overheid.
Bijdrage/Belang:	€ 58.600 voor de jaren 2020, 2021 en 2022 (€ 2,47 per inwoner). In 2021 vindt een evaluatie plaats o.b.v. waarvan de bijdragen voor daaropvolgende jaren wordt bepaald.
Risico:	Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage.

Naam:	Euregio Rijn-Maas-Noord														
Gevestigd in:	Mönchengladbach														
Openbaar belang:	De Euregio Rijn-Maas-Noord zet zich sinds 1978 in voor de Europese integratie voor ongeveer 2 miljoen burgers in dit gebied. Ze wil het wederzijds begrip van de Nederlandse en Duitse inwoners van de Euregio versterken, de contacten verdiepen en samenwerking stimuleren. De Europese Unie, de deelstaat Nordrhein-Westfalen en de Nederlandse regering ondersteunen dit plan. Dit doen zij door verschillende subsidieregelingen. Euregio Rijn-Maas-Noord coördineert de toekenning van Interreg-middelen in de betreffende grensregio en beschikt daardoor over middelen voor de subsidiëring van Duits-Nederlandse projecten. In de Euregiovisie 2014-2020+ ‘Euregio maakt het verschil’ zijn 5 speerpunten benoemd die grotendeels overeen komen met die van Keyport, SML en onze gemeente. Vanuit de kracht en behoeften van Maasgouw de samenwerking aangaan met partners binnen en buiten de gemeentegrenzen, is een belangrijke sleutel tot een sterker Maasgouw. Het grensoverschrijdende aspect van deze ontwikkelstrategie is een kansrijke en uitdagende opgave.														
Participanten:	Nederlandse participanten: Beesel, Bergen, Echt-Susteren, Gennep, Horst aan de Maas, Leudal, Nederweert, Maasgouw, Peel en Maas, Roerdalen, Roermond, Venlo, Venray en MKB Limburg. Duitse participanten: Landeshauptstadt Düsseldorf, Mönchengladbach, Krefeld, het zuidelijk deel van de Kreis Kleve, de gemeenten Brüggen, Niederkrüchten, Straelen, Geldern, Nettetal, Wassenberg, Selfkant en Wegberg, de Kreis Viersen, de Rhein-Kreis Neuss, de Industrie- und Handelskammer Mittlerer Niederrhein Krefeld-Mönchengladbach-Neuss en de Niederrheinische Industrie- und Handelskammer in Duisburg.														
Bestuursstructuur:	De Euregio Rijn-Maas-Noord is een publiekrechtelijk openbaar lichaam naar Duits recht met bestuur en ledenvergadering.														
Financiën:	<table><tr><td>Per *</td><td>1-jan-19</td><td>31-dec-19</td></tr><tr><td>Eigen vermogen</td><td>€ 380.910</td><td>€ 379.799</td></tr><tr><td>Vreemd vermogen</td><td>€ 570.090</td><td>€ 673.829</td></tr><tr><td colspan="3">Resultaat 2019: -€ 1.111</td></tr></table> * De jaarcijfers 2020 zijn nog niet beschikbaar.			Per *	1-jan-19	31-dec-19	Eigen vermogen	€ 380.910	€ 379.799	Vreemd vermogen	€ 570.090	€ 673.829	Resultaat 2019: -€ 1.111		
Per *	1-jan-19	31-dec-19													
Eigen vermogen	€ 380.910	€ 379.799													
Vreemd vermogen	€ 570.090	€ 673.829													
Resultaat 2019: -€ 1.111															
Bijdrage/Belang:	€ 6.880 voor het jaar 2020 (€ 3.440 per stem).														
Risico:	Financieel risico is beperkt tot de jaarlijkse bijdrage .														

5.7 Grondbeleid

In deze paragraaf worden de volgende aspecten van het grondbeleid nader beschouwd:

1. Visie op grondbeleid
2. Ontwikkelingen
3. Bouwgronden in exploitatie
4. Strategische gronden
5. Gebiedsontwikkelingen
6. Risico's plannen en reservepositie.

1. Visie grondbeleid

a. Nota grondbeleid

De nota grondbeleid voor de periode 2016-2020 is op 13 oktober 2016 door de raad vastgesteld.

In de nota zijn de doelstellingen aangegeven. Op basis van de evaluatie van het gevoerde beleid in voorgaande periode zijn uitgangspunten geformuleerd. Tevens zijn de financiële kaders en beheersmaatregelen bij deze uitgangspunten benoemd.

Gelet op de verwachte inwerkingtreding van de Omgevingswet per 1 januari 2022 is de actualisatie van de Nota Grondbeleid opgeschort. In de tweede helft van 2021 zal een begin worden gemaakt met de actualisatie van de voornoemde nota.

Doelstellingen Nota Grondbeleid 2016-2020

De doelstellingen van de Nota Grondbeleid zijn:

- Het bevorderen van maatschappelijk gewenst ruimtegebruik.
- Het bevorderen van een rechtvaardige verdeling van kosten en opbrengsten over gebruikers, exploitanten, eigenaren en de gemeente Maasgouw.
- Het verhogen van de kwaliteit van het ruimtegebruik binnen de gemeente, de zeggenschap voor de burger en de marktwerking op de grondmarkt.
- Inzicht geven van de gevolgen van (wijzigingen) in relevante wet- en regelgeving voor het grondbeleid.

Uitgangspunten van de Nota Grondbeleid 2016-2020

In de nota zijn de uitgangspunten voor het beleid, de procedures, de uitvoering en de beheersing van de grondexploitatie opgenomen.

De (voor de jaarrekening) relevante uitgangspunten zijn:

- Faciliterende rol
De gemeente heeft gekozen voor een overwegend faciliterend grondbeleid. De mogelijkheid bestaat om situationeel een actief grondbeleid te voeren, mits het financiële risico aanvaardbaar is.
In geval van publiek-private samenwerking zal per plan worden beoordeeld welke vorm van samenwerking wordt aangegaan. Bij deze beoordeling spelen de volgende aspecten een belangrijke rol:
 - de grondpositie die de gemeente heeft;
 - de risico's die de gemeente mogelijk loopt;
 - complexiteit van het plan.
- Geen relatie meer tussen grondexploitatie en ontwikkeling maatschappelijke voorzieningen
Uit oogpunt van een solide financieel beleid wordt geen directe relatie meer gelegd tussen de opbrengsten die voortvloeien uit de bouwgrondexploitatie en het realiseren van maatschappelijke voorzieningen.

- Voldoende invloed op gewenste ruimtelijke ontwikkelingen
In de nota grondbeleid komen alle facetten van de grondexploitatie aan de orde. Door deze nota heeft de gemeente voldoende invloed op de gewenste ruimtelijke ontwikkelingen.

Financiële Kaders en beheersingsmaatregelen

Afhankelijk van de situatie dan wel eigen of geen grondposities, middelen, risico's, gewenste lokale ontwikkelingen kan de gemeente per complex inspelen op de gewenste positie. De in de nota grondbeleid opgenomen uitgangspunten zijn daarbij de basis. Hierna volgen de kaders en beheersmaatregelen van planning & control en risicomanagement.

Planning & Control grondexploitatie

Grondnota is uitgangspunt

De voornoemde visie en beleidsvoornemens zijn de uitgangspunten voor de beheersing van de grondexploitatie.

Grondexploitatieopzet vastgesteld door de gemeenteraad bij ontwikkeling eigen plannen

De eigen gemeentelijke plannen doorlopen een aantal fasen. Nadat een plan de initiatieffase en vervolgens de definitiefase doorlopen is, wordt de exploitatieopzet voorgelegd aan de raad ter vaststelling. De vastgestelde exploitatieopzet is het kader voor de uitvoering en realisatie van het bestemmingsplan. Voor inzicht in de plannen worden extracomptabel exploitatieoverzichten per plan bijgehouden. De verwachte resultaten zijn hierin zichtbaar. Deze exploitatieoverzichten en de exploitatieopzetten worden elk jaar geactualiseerd bij het opstellen van de jaarrekening en de begroting. De jaarrekening geeft op basis van dit overzicht een totaaloverzicht van de boekwaardes, de verwachte resultaten en risico's. De begroting geeft de verwachting weer.

Kadernota

In de kadernota staan in grote lijnen de consequenties van de voorgenomen keuzes, die mede als uitgangspunt dienen voor de begroting.

Programmabegroting

In de programmabegroting worden de visie, beleidsvoornemens en de plannen voor het komende jaar toegelicht.

Tussentijdse rapportage/verantwoording/bijsturing door Proraps

In de Proraps worden eventuele voorgedane afwijkingen gemeld.

Actualisatie grondexploitaties

De realisatie en de geactualiseerde exploitatieoverzichten samen geven inzicht in de looptijden, de verwachte resultaten, de risicoanalyse, de te vormen buffers van de onderhanden zijnde complexen.

De grondexploitaties worden 2x per jaar geactualiseerd. Actualisatie vindt plaats bij de begroting en de jaarrekening. De uitkomsten van deze actualisatie worden op basis van de nominale waarde verwerkt in de begroting en de jaarrekening.

Jaarrekening: risicoanalyse versus weerstandsvermogen

De realisatie en de geactualiseerde exploitatieoverzichten tezamen geven inzicht in de looptijden, de verwachte resultaten, de risicoanalyse, de te vormen buffers van de onderhanden zijnde complexen. Voorzieningen worden getroffen als dat nodig is. De omvang van de reserve 'ontwikkelingsbedrijf' worden afgezet tegen de risico's c.q. te vormen buffers om te kunnen beoordelen of de aanwezige weerstandsbuffer voldoende van omvang is om niet voorziene tegenvallers op te vangen.

Risicomanagement

In februari 2016 is de Beleidsnota Risicomanagement en weerstandsvermogen 2016-2019 opgesteld. De grondexploitaties zijn onderdeel van het risicomanagement, zowel de eigen grondexploitaties als de exploitatieovereenkomsten.

Risicomanagement is het proces van identificeren en beheersen van risico's. De risico's bij grondexploitaties kunnen over het algemeen groot van omvang en onzekerheden zijn, onder meer door:

- de omvangrijke (voor-)investeringen;
- de (lange) looptijd van projecten;
- de afhankelijkheid van marktomstandigheden en de algemene economische situatie.

Faciliterend grondbeleid en financiële risico's

Bij faciliterend grondbeleid wordt de ontwikkeling aan de markt overgelaten, maar door samenwerkingsovereenkomsten met marktpartijen probeert de gemeente sturing te geven. Is er sprake van samenwerkingsovereenkomsten, dan liggen de (financiële) risico's in de meeste gevallen bij de marktpartijen. Het risico dat de gemeente wel loopt is dat geplande woningbouwprogramma's, geplande maatschappelijke voorzieningen en eigen projecten stagneren. Dit kan in het geval van tegenvallende economische ontwikkelingen nadelige financiële consequenties hebben voor de gemeente. Daarnaast kan een projectontwikkelaar failliet gaan waarna afwikkeling en nieuwe partijen gezocht dienen te worden waardoor de ontwikkeling stagneert.

In het kader van actief risicomanagement worden gelijktijdig met het actualiseren van de grondexploitatieberekeningen (2x per jaar) de risico's geïnterpreteerd, geclassificeerd en gekwantificeerd. Waar nodig worden beheersingsmaatregelen getroffen en wordt nagegaan in hoeverre de beschikbare weerstandscapaciteit (= de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) voldoende is om de resterende risico's af te dekken.

Als laatste onderdeel van het risicomanagement wordt de omvang van de reserve Ontwikkelingsbedrijf afgezet tegen de risico's c.q. te vormen buffers om te kunnen beoordelen of de aanwezige weerstandsbuffer voldoende van omvang is om niet voorziene tegenvallers op te vangen.

Weerstandsvermogen Ontwikkelingsbedrijf

In principe vormt de *Reserve Ontwikkelingsbedrijf* het weerstandsvermogen voor algemene financiële risico's en onverwachte tegenvallers binnen de grondexploitaties.

Reserve Ontwikkelingsbedrijf

Deze bestemmingsreserve is bestemd voor de opvang van onverwachte tegenvallers bij de uitvoering van bouwgrondexploitaties op basis van exploitatieberekeningen en wordt gevoed door voordelen op bouwgrondexploitaties.

Onverwachte tegenvallers die niet opgevangen kunnen worden door deze bestemmingsreserve worden afgedekt uit de Algemene Reserve.

b. Wet- en regelgeving

Voorzieningen en verwachte tekorten

Voor tegenvallers die kunnen worden gekwantificeerd dienen in de jaarrekening c.q. bestemmingsplan voorzieningen te worden gevormd.

Voorzieningen worden onder meer gevormd wegens:

- a. verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
- b. op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.

Voorzieningen ingericht ter bestrijding van de (verwachte) tekorten in grondexploitaties worden gepresenteerd als een waarde correctie op de post bouwgrond in exploitatie.

Rentetoerekening

De rente die op grond van het BBV (Besluit Begroting en Verantwoording) mag worden toegerekend is gebaseerd op de vreemd vermogen kosten in relatie tot het eigen vermogen. De gemiddelde gewogen rente is berekend op 0,70% voor het jaar 2020.

Vennootschapsbelasting (Vpb)-plicht

De EU heeft de Nederlandse overheid opgelegd dat gemeenten per 1 januari 2016 Vpb-plichtig worden voor een aantal taken. Dit betreft taken van de gemeente waarvoor zij een materiële onderneming zijn en er geen objectieve vrijstelling van toepassing is.

- De plannen zijn getoetst aan de regels die gelden voor de Vpb.
Ondernemingstoets: voldoet door deelname van kapitaal en arbeid, doch de exploitaties zijn op basis van de huidige fiscale inzichten niet-winstgevend.

De gemeente voldoet voor het cluster grondexploitatie volgens de huidige inzichten niet aan de ondernemingstoets, daarom is het cluster niet Vpb-plichtig.

- Om één aangifte te kunnen doen voor de gehele grondexploitatie is er een clustertoets.
De grondexploitatie is één cluster als gevolg van de verwevenheid van de grondexploitaties.
Maar hoewel nog onzeker, is het belangrijk om als één eenheid naar buiten te treden om zodoende niet per plan per jaar aangifte te hoeven doen. De gemeente treedt ook als één bedrijf naar buiten via de website www.woneninmaasgouw.nl.

Medio 2020 is de fiscale positie van de grondexploitaties opnieuw in beeld gebracht. Ook hieruit is gebleken dat de gemeentelijke grondexploitaties niet door de ondernemingspoort komen en derhalve niet zijn belast met vennootschapsbelasting.

2. Ontwikkelingen

Ten aanzien van de grondexploitatie is een aantal ontwikkelingen waar te nemen die algemeen en specifiek van aard zijn.

a. Afbouw plancapaciteit

De huidige demografische ontwikkelingen met een veranderende kwalitatieve woningbehoefte vragen om zowel een transformatie als een nog slechts beperkte uitbreiding van de bestaande woningvoorraad. Met de aanpak van de overtollige plancapaciteit en de bestaande mismatch tussen vraag en aanbod op de lokale woningmarkt, wordt in combinatie met het in alle Maasgouwse kernen realiseren van voldoende kwalitatieve nieuwbouwwoningen, op een verantwoorde wijze sturing gegeven en regie gevoerd. De huidige planvoorraad zal ook nog de komende jaren gecontroleerd worden afgebouwd tot het gewenste niveau, zodat deze voorraad zowel kwantitatief als kwalitatief in overeenstemming is met de in de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2018 tot en met 2021 geformuleerde uitgangspunten.

Het vanaf 2010 gevoerde beleid is gecontinueerd door vaststelling van genoemde structuurvisie op 2 juli 2019 en de Lokale Uitvoeringsstrategie Wonen Maasgouw op 3 december 2019.

Samengevat is het belangrijk te onderkennen dat de regionale samenwerking op het terrein van wonen van belang is voor de ontwikkelmogelijkheden voor het merendeel van de Midden-Limburgse gemeenten. Door verdeling van het regionale groeicijfer over alle gemeenten krijgt namelijk elke gemeente meer woningbouwruimte dan waarop volgens de prognoses aanspraak kan worden gemaakt. Daarmee wordt ook de mogelijkheid geboden om te bouwen in elke kern.

b. Economische ontwikkeling

Het Covid-19 virus is inmiddels alweer een jaar onder ons. De wereldwijde economie, die de afgelopen jaren flink op stoom is geraakt, heeft plots te maken gekregen met zand tussen de raderen. De werkloosheid verdubbelt naar verwachting en de overheidsfinanciën verslechteren.

Het Centraal Planbureau (CPB) verwacht een herstel van de economie in 2021. In de basisraming, die ervan uitgaat dat Nederland en andere Europese landen het coronavirus in de eerste helft van 2021 onder controle hebben, groeit de economie in 2021 met bijna 3%, na een krimp van ruim 4% in 2020. De verwachting is dat de werkloosheid oploopt tot boven de 6% in 2021. Vooral jongeren, werknemers met een flexibel arbeidscontract en zzp'ers worden geraakt. De ontwikkeling van de pandemie is zeer bepalend voor de vooruitzichten op herstel. Om die onzekerheid recht te doen, is ook een 'start-stop-scenario' opgenomen, waarin nieuwe coronagolven volgens en vaccins onvoldoende beschikbaar of werkzaam zijn. In zo'n scenario krimpt de economie in 2021 met een kleine 1% en loopt de werkloosheid op tot met dan 8% eind 2021.

Het coronavirus zet de bouwprojecten op scherp. Ondanks dat de bouw vooralsnog gewoon doorgaat, neemt de kans op vertraging van bouwprojecten toe. Dit onder meer door verstoring van leveringen uit getroffen landen en doordat een deel van de buitenlandse werknemers terug keert naar hun land van herkomst. Hierdoor dreigen sommige disciplines op de bouwplaats weg te vallen. Daarnaast kan het virus op termijn ook de huizenmarkt raken en leiden tot een minder harde prijsstijging dan voorheen het geval was. Omdat de krapte op de woningmarkt nog altijd groot is, ligt een prijsdaling niet voor de hand. Wel is de verwachting dat op termijn de vraag naar huizen zal afnemen. Dat komt doordat meer mensen werkloos zullen worden en daardoor geen nieuw huis kunnen kopen. Daarnaast tast het coronavirus het vertrouwen van burgers in de economie als geheel aan, en dus ook in de woningmarkt. Ook dat kan mogelijk leiden tot een lagere vraag naar woningen.

De impact van het voorgaande op de gemeentelijke grondexploitaties is momenteel nog onduidelijk. De kans is echter groot dat de doorlooptijd van projecten wordt opgerekt door afnemende vraag naar woningen. Daarnaast bestaat het risico dat de resultaten van de grondexploitaties onder druk komen te staan door lagere grondprijzen.

3. Bouwgronden in exploitatie

De volgende bouwgronden (bestemmingsplannen) heeft de gemeente in exploitatie:

- Bosserhofsveld Maasbracht
- Linne Zuidoost (gemengd project)
- Schoollocatie Ohé en Laak
- Nautische Boulevard Wessem

Onderstaand worden de grondexploitaties individueel kort toegelicht.

Bosserhofsveld Maasbracht

Voor het plan Bosserhofsveld in Maasbracht is in februari 2014 een exploitatieopzet door de raad vastgesteld. Deze opzet gaat uit van 26 woningen te bouwen door ontwikkelcombinatie Janssen de Jong / Jongen Meulen en 22 kavels voor particuliere bouw die de gemeente zelf uitgeeft. De projectwoningen zijn inmiddels geheel gereed en bewoond; in 2020 is dat gedeelte van het plangebied ook woonrijp gemaakt en daarmee dus geheel afgerond.

In 2020 zijn 2 kavels juridisch overgedragen aan de nieuwe eigenaren en daarmee de verkoopinkomsten van deze kavels geïnd. In totaal waren op 31 december 2020 18 kavels definitief verkocht en overgedragen; 4

kavels stonden nog vrij in de verkoop. De verkoop van de bouw kavels verloopt conform planning. De kosten van bouwrijp maken blijven binnen de geraamde calculaties.

Het verwachte positief resultaat bedraagt € 898.700. In eerdere jaarrekeningen is tussentijds een winst van € 585.000 verantwoord. In de jaarrekening 2020 wordt tussentijds een winst genomen van € 71.000. Bij de bestemming van het rekeningssaldo zal worden voorgesteld dit bedrag toe te voegen aan de reserve Ontwikkelingsbedrijf. Voor deze bouwgrondexploitatie blijft derhalve nog € 242.700 geraamd als resterend positief resultaat.

Linne Zuidoost

Op 28 oktober 2010 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan 'Linne Zuidoost' vastgesteld. Het bestemmingsplan 'Linne Zuidoost' ziet op de realisatie van 238 woningen en een sportveldencomplex in Linne. Gelijktijdig met de vaststelling van dit bestemmingsplan heeft de gemeenteraad ook het exploitatieplan 'Linne Zuidoost' vastgesteld. Het exploitatieplan 'Linne Zuidoost' kent de functie van publiekrechtelijk kostenverhaal en bevat publiekrechtelijke regels over onderdelen van de wijze van uitvoering van de locatie (bijvoorbeeld fasering).

Op 18 december 2014 heeft de gemeenteraad van Maasgouw het bestemmingsplan 'Linne' vastgesteld. In dit bestemmingsplan zijn de alsdan inmiddels gerealiseerde 14 woningen, sportvoorziening en gedeelte van de openbare ruimte opgenomen. Voor een gedeelte van de deels gerealiseerde openbare ruimte van Linne Zuidoost blijft het bestemmingsplan 'Linne Zuidoost' van toepassing, zoals dit op 28 oktober 2010 is vastgesteld.

De gemeenteraad heeft op 18 februari 2016 de 1e herziening van het exploitatieplan 'Linne Zuidoost' vastgesteld (inclusief de bijbehorende interne grondexploitatie). Het exploitatieplan 'Linne Zuidoost' heeft, naast de functie van kostenverhaal bij particuliere exploitatie, ook tot doel regels te stellen bij de uitvoering van het bestemmingsplan. Die regels zien onder meer op fasering, het aanbrengen van koppelingen tussen de uitvoering van werken en werkzaamheden inzake de inrichting van de openbare ruimte en de verlening van omgevingsvergunningen voor het bouwen, eisen ten aanzien van de inrichting van de openbare ruimte alsmede regels over de wijze van uitvoering van de inrichting van de openbare ruimte en ruimtegebruik. Met de 1e herziening is de omvang van het exploitatieplangebied niet gewijzigd, zodat het vanaf dat moment verbonden is aan deels het bestemmingsplan 'Linne Zuidoost' en deels het bestemmingsplan 'Linne'.

Inmiddels heeft de marktpartij Linnerpark B.V. vrijwel alle gronden verworven en is doende met de realisatie van de locatie. Naast de wettelijke verplichting tot jaarlijkse herziening van een exploitatie, leidt het feitelijke ontwikkelinitiatief van Linnerpark B.V. tot de noodzaak de exploitatie-opzet van het exploitatieplan te actualiseren. Concreet betekent dit dat de bestaande grondexploitatie herzien wordt teneinde daarmee een adequaat kostenverhaal mogelijk te maken. De hiervoor benodigde 2e herziening van het exploitatieplan (inclusief de bijbehorende interne grondexploitatie) is vastgesteld in de raadsvergadering van december 2020.

Op grond van de gewijzigde verslaggevingsvoorschriften (BBV) is het project Linne Zuidoost in 2019 administratief gesplitst. Voor het deel waarbij de gemeente een actief grondbeleid voert, worden de betreffende kosten en opbrengsten in de balans verantwoord als onderhanden werk, bouwgronden in exploitatie. Voor het deel van het project waarbij de gemeente faciliterend optreedt, worden de kosten die verhaald worden op de projectontwikkelaars en andere partijen in de administratie/jaarrekening verzameld op de balanspost "overige nog te ontvangen bedragen". De gemaakte kosten kwalificeren in dit geval als "nog te verhalen kosten" en worden als zodanig toegelicht en gespecificeerd in de balans. Vanaf 2020 worden de eerste exploitatiebijdragen ontvangen en gesaldeerd met deze kosten.

Uit de gemeentelijke grondexploitatie blijkt dat het plan naar verwachting wordt afgesloten met een positief resultaat van € 312.600. Tussentijdse winstneming is vooralsnog niet aan de orde.

Schoollocatie Ohé en Laak

Bij raadsbesluit d.d. 21 mei 2014 is het plan vastgesteld. Het plan voorziet in woningbouw op de vrijgekomen basisschoollocatie in Ohé en Laak, bij voorkeur voor de doelgroep senioren.

In september 2019 heeft het college besloten om de gronden te verkopen aan een projectontwikkelaar. De projectontwikkelaar heeft inmiddels een omgevingsvergunning aangevraagd voor de bouw van 6 woningen. Minimaal 2 van de te bouwen woningen zullen worden verhuurd.

De grondexploitatie is in 2020 geactualiseerd. Voor de dekking van de herontwikkeling van de locatie is ultimo 2020 een voorziening getroffen van € 249.200 voor het verwacht tekort. Van dit bedrag wordt € 112.600 aangewend voor het afdekken van het reeds gerealiseerde tekort. Het restant van de voorziening is bestemd voor het afdekken van het toekomstig verlies.

Nautische Boulevard Wessem

Op 6 juni 2019 heeft de raad ingestemd met de exploitatieopzet Nautische Boulevard. De Nautische Boulevard is de doorontwikkeling van de Prins Mauritshaven in Wessem. Momenteel zijn op de Nautische Boulevard zowel nautische als niet-nautische bedrijven gevestigd. Het doel is om de Nautische Boulevard zoveel mogelijk te laten 'verkleuren' naar nautisch zodat de Nautische Boulevard een 'one-stop shop' wordt voor de recreatievaart.

De gebiedsontwikkeling is in samenwerking met OML uitgewerkt in een businesscase en een grondexploitatie. De grondexploitatie kent een onrendabele top van € 1,1 miljoen. Deze onrendabele top wordt voor 50% gesubsidieerd door de Provincie Limburg, onder de voorwaarde dat het plangebied nautisch verkleurd. Het resterende deel van de onrendabele top komt voor rekening van de gemeente Maasgouw en wordt gedekt door inzet van de reserve 'Kansenkaart Herstructurering'.

In juli 2018 heeft de gemeente Maasgouw de locatie Maasdijk 3 op het voorterrein verworven met als doel om deze nautisch te laten verkleuren. Voor dit pand is in september van dit jaar een huurovereenkomst afgesloten met een ondernemer die uitstekend past binnen de 'one-stop shop' ontwikkeling op de Nautische Boulevard. De huurovereenkomst heeft een looptijd tot en met uiterlijk augustus 2024 en bevat tevens een eerste recht van koop voor de ondernemer.

In december 2020 heeft de gemeente een koopovereenkomst afgesloten voor de gedeeltelijke verwerving van Maasdijk 2. Het overige deel van Maasdijk 2 was reeds in bezit van de gemeente en werd verhuurd aan een tweetal ondernemingen die actief zijn in de zand- en grindwinning. Omdat de huidige activiteiten op de locatie Maasdijk 2 niet passen binnen het concept van de Nautische Boulevard is met de ondernemers afgesproken dat de huidige bedrijfsactiviteiten uiterlijk 1 januari 2024 worden verplaatst. De locatie dient uiterlijk 1 januari 2024 vrij van opstallen, geheel ontruimd, vrij van huur, pacht of andere gebruikersrechten opgeleverd te worden.

Totaaloverzicht grondexploitatie

In het hierna volgend overzicht zijn de plannen met financiële gegevens en de verwachte woningverkoop opgenomen met de daarbij behorende looptijd van het plan. De verwachting is dat de boekwaarden en de nog te maken kosten bouwrijp maken kunnen worden gedekt door de opbrengst van grondverkoop en bijdragen van de gemeente.

Totaaloverzicht boekwaarde gronden 2020							
	Boekwaarde		Lasten		Baten		Boekwaarde
	1-1-2020						31-12-2020
Bouwgronden in exploitatie							
Bosserhofsveld	€	-27.243	€	237.867	€	200.792	€ 9.832
Schoollocatie Ohé en Laak	€	-	€	4.642	€	4.642	-
Linne Zuidoost	€	10.628	€	12.593	€	-	23.221
Nautische Boulevard	€	727.151	€	47.607	€	39.433	735.325
Nautische Boulevard - voorziening	€	-550.000				€	-550.000
Totaal	€	160.536	€	302.709	€	244.867	€ 218.378

	Boekwaarde 1-1-2020		Looptijd	Nog te verwachten opbrengsten		Nog te maken kosten	Verwacht resultaat	
Bosserhofsveld	€	-27.243	2023	€	604.032	€ 351.515	€ 898.700	Batig
Schoollocatie Ohé en Laak	€	-	2021	€	252.331	€ 252.331	€ 249.200	Nadelig
Linne Zuidoost	€	10.628	2026	€	735.378	€ 399.547	€ 312.600	Batig
Nautische Boulevard	€	727.151	2027	€	4.511.483	€ 3.769.948	€ 6.200	Batig
Nautische Boulevard - voorziening	€	-550.000	2021					
Totaal	€	160.536		€	6.103.224	€ 4.773.341	€ 968.300	Batig

4. Strategische gronden

De volgende strategische gronden zijn in bezit:

- Rector Driessenstraat Heel
- Catualiumplein Heel
- De Sleije Heel
- Heuvelstraat Maasbracht
- Majoor Huthstraat Linne

Door een wijziging van de verslaggevingsvoorschriften zijn de strategische gronden vanaf 2016 verantwoord onder de materiële vaste activa.

De strategische gronden worden onderstaand kort toegelicht.

Rector Driessenstraat Heel

Rector Driessenstraat Heel is in de jaarrekening 2013 afgewaardeerd tot nihil omdat er geen vooruitzichten waren op de verkoop van gronden. Bij raadsbesluit van 18 januari 2018 zijn deze gronden in het kader van de aanpak planvoorraad komen te vervallen. De nieuwe bestemming is openbaar groen.

Catualiumplein Heel

De gronden zijn in het verleden eveneens afgewaardeerd tot nihil vanwege het ontbreken van ontwikkelpotentieel. Bij raadsbesluit van 18 januari 2018 zijn deze gronden in het kader van de aanpak planvoorraad komen te vervallen. De nieuwe bestemming is openbaar groen.

De Sleije Heel

Het complex De Sleije in Heel is in de jaarrekening 2013 tot nihil afgeraamd. Bij raadsbesluit van 18 januari 2018 zijn deze gronden in het kader van de aanpak planvoorraad komen te vervallen. De nieuwe bestemming is openbaar groen.

Heuvelstraat Maasbracht

Op basis van de opdracht van de raad tot afbouw van het contingent is de boekwaarde van de Heuvelstraat in 2015 afgewaardeerd tot agrarische grondwaarde van € 4,50 per m².

Mede omdat bouwclaims ontbreken is besloten tot genoemde afwaardering.

Majoor Huthstraat Linne

Bij raadsbesluit van 18 januari 2018 zijn deze gronden in het kader van de aanpak planvoorraad komen te vervallen. De nieuwe bestemming is openbaar groen.

5. Gebiedsontwikkelingen

De gemeente heeft een faciliterende rol bij de volgende gebiedsontwikkelingen:

- Linne Zuidoost (gemengd project)
- Op de Konie
- Krijtenberg
- Sleydal Heel

Linne Zuidoost

Het project Linne Zuidoost is een zogenaamd gemengd project. Dit wil zeggen dat de gemeente zowel een actief als een faciliterend grondbeleid voert. Het merendeel van de gronden is in het bezit van projectontwikkelaars. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het onderdeel “Bouwgronden in exploitatie”.

Op de Konie

Voor het project Op de Konie heeft de gemeenteraad op 29 januari 2019 een bestemmingsplan, exploitatieplan en interne grondexploitatie vastgesteld. Binnen het plangebied is hiermee de bouw van maximaal 29 woningen mogelijk gemaakt. De gemeente betaalt het bouw- en woonrijp maken van het plan. De kosten hiervoor worden op de eigenaren verhaald via een te betalen exploitatiebijdrage.

In februari 2020 heeft de gemeente met drie andere partijen gronden geruild (met gesloten beurzen). Deze grondruil was noodzakelijk om het nieuwe stedenbouwkundig plan voor het plangebied te kunnen realiseren. Met de grondruil heeft de gemeente de ondergrond voor de openbare ruimte in eigendom gekregen en zijn de bouw kavels op naam van de ontwikkelpartijen gezet.

In 2020 heeft de gemeente haar werkzaamheden in het gebied voorlopig afgerond: de riolering en bouwwegen zijn aangelegd en de nieuwe speeltuin is ingericht en gebruiksklaar opgeleverd. Nu zijn de ontwikkelpartijen aan zet: de verwachting is dat in 2021 de bouw van de eerste woningen zal starten.

Krijtenberg

De gemeente ontvangt van elke verkochte m² grond door de projectontwikkelaar een bijdrage van € 7. Ontvangsten worden aan de reserve Bovenwijkse Voorzieningen toegevoegd. In 2020 is een bedrag van € 11.802 ontvangen. De ontwikkeling van het plangebied loopt gestaag door: in 2020 zijn er 5 projectwoningen opgeleverd en is het deel van de infrastructuur dat al gereed is door de projectontwikkelaar overgedragen aan de gemeente. Afronding van het totale project wordt verwacht rond 2024.

Sleydal Heel

De restvordering op *Sleydal BV* (voormalige gemeente Heel) bedroeg € 8.187 ultimo 2020. Volgens contract wordt bij verkoop van bouw kavels in het plan Sleydal dit bedrag in de komende jaren ontvangen. In 2020 is een bedrag van € 10.983 ontvangen.

6. Risico's plannen en reservepositie

Zoals toegelicht in de bovenstaande paragraaf 2b 'Economische ontwikkelingen' zijn de gevolgen van het Covid-19 virus groot. Hoe langer deze uitbraak duurt, hoe groter de gevolgen zullen zijn voor de economie. De verwachting is dat de gevolgen ook merkbaar zullen zijn voor de gemeentelijke grondexploitaties. Tweemaal per jaar worden de grondexploitaties geactualiseerd. Bij het actualiseren zullen wij rekening houden met de gevolgen van het coronavirus. U wordt hierover geïnformeerd via de P&C cyclus.

Afbouw planvoorraad

In het kader van de Structuurvisie Wonen Midden-Limburg 2018 tot en met 2021 wordt de omvang van de planvoorraad gecontroleerd afgebouwd. Mogelijk kan dit tot kosten leiden. Kosten/bouwclaims zijn nog onbekend en onzeker.

Programma Aanpak Stikstof

Op 29 mei 2019 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State een uitspraak gedaan in het kader van het door overheden als toetsingskader voor omgevingsvergunningen gehanteerde Programma Aanpak Stikstof (hierna: PAS). De uitspraak behelst - kort gezegd - dat het PAS niet meer gebruikt mag worden als basis om omgevingsvergunningen en planologische besluiten te verlenen voor activiteiten die leiden tot een stikstoftoename ter plaatse van kwetsbare natuurgebieden (Natura 2000-gebieden). Voor een goed begrip: het betreft dus niet alleen activiteiten die binnen Natura 2000-gebieden zijn gelegen, maar ook activiteiten die daarbuiten plaatsvinden maar op de Natura 2000-gebieden effect hebben.

De PAS-uitspraken hebben tot gevolg gehad dat besluiten, die gebaseerd waren op de passende beoordeling van het PAS, werden vernietigd. Denk daarbij aan op het PAS gebaseerde vergunningen maar ook aan bestemmingsplannen, waarbij voor de onderbouwing van de effecten op Natura 2000-gebieden werd verwezen naar de passende beoordeling van het PAS.

Als een activiteit stikstofdepositie veroorzaakt op een Natura 2000-gebied, dient de initiatiefnemer van de activiteit te onderzoeken of de activiteit vergunningplichtig is op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb).

Er kan sprake zijn van de volgende situaties:

De betreffende activiteit bestond op de referentiedatum van het Natura 2000-gebied en is sindsdien ongewijzigd voortgezet (kortom de betreffende activiteit is exact hetzelfde gebleven): voor deze situatie geldt geen vergunningplicht.

De beoogde activiteit is conform een reeds verleende Wnb-vergunning en kan daarom plaatsvinden zonder verdere toetsing.

Indien er sprake is van een nieuwe of gewijzigde activiteit kan op basis van een AERIUS berekening bepaald worden of er een toestemmingsbesluit noodzakelijk is.

Tot op heden heeft de stikstofproblematiek geen financiële gevolgen voor de projecten die de gemeente in exploitatie heeft.

Reserve Ontwikkelingsbedrijf

In navolging van voorgaande jaren worden de resultaten van de diverse grondexploitaties verwerkt in de reserve Ontwikkelingsbedrijf.

Zoals opgenomen in de huidige grondnota komen onverwachte tegenvallers ten laste van de Algemene Reserve als die niet opgevangen kunnen worden door de reserve ontwikkelingsbedrijf.

Per 31 december 2020 bedroeg de reserve Ontwikkelingsbedrijf € 2.655.400. Bij saldobestemming jaarrekening 2020 wordt voorgesteld € 71.000 hieraan toe te voegen door tussentijdse winstneming bij het project Bosserhofsveld.

Reserve Ontwikkelingsbedrijf	
Saldo per 31 december 2019	2.514.900
Bij: Tussentijdse winstneming 2019 Bosserhofsveld (resultaatbest. 2019)	195.400
Af: Herinrichting parkeerterrein voormalig jeugdhuis Thorn	- 54.900
Saldo per 31 december 2020	2.655.400
Voorstel saldobestemming jaarrekening 2020	71.000
Actuele stand reserve “na resultaatbestemming door raad”	2.726.400

Voor een nadere toelichting van de mutaties in de reserve Ontwikkelingsbedrijf wordt verwezen naar de toelichting bij de staat van reserves en voorzieningen in de jaarrekening 2020.

Geconcludeerd kan worden dat de financiële positie van de grondexploitatie in relatie tot de risico's als voldoende kan worden aangemerkt. Voorwaarde hierbij is wel dat de bouwclaims gecontroleerd kunnen worden afgebouwd en dat de toekomstige verkopen in de huidige exploitatie zijnde bestemmingsplannen gerealiseerd gaan worden.

5.8 Lokale heffingen

De lokale heffingen bestaan uit de gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Zij vormen een belangrijke inkomstenbron van de gemeente Maasgouw.

Algemene ontwikkelingen betreffende lokale heffingen

Vanaf het jaar 2013 voert de BsGW te Roermond de heffing en inning van gemeentelijke belastingen uit namens de gemeente Maasgouw. Nagenoeg alle belastingen 2020 zijn opgelegd, behalve de water- en toeristenbelasting en de afrekening van de extra ledigingen afvalstoffenheffing 2020. Voor deze voornoemde belastingen zijn stelposten opgenomen op basis van de prognose. De water- en toeristenbelastingaanslagen en de aanslagen voor de extra ledigingen afvalstoffenheffing worden als gebruikelijk in het 1^e kwartaal 2021 door de BsGW verzonden.

Daarnaast verzorgt de BsGW ook de afhandeling van verzoeken om kwijtschelding en de bezwaar- en beroepszaken.

Van de Provincie Limburg is het jaarlijkse Belastingoverzicht 2020 ontvangen betreffende de Tarieven en lastendruk van OZB, rioolheffing, afvalstoffenheffing van de Limburgse gemeenten en de waterschapheffingen. In onderstaande tabel wordt onze gemeente qua tariefstelling en woonlasten vergeleken met andere gemeenten uit onze regio.

	Maasgouw	Leudal	Roerdalen	Echt-Susteren	Weert	Roermond	Neder-weert
OZB eig won in %	0,1029	0,1057	0,1169	0,1324	0,1117	0,1311	0,1260
OZB eig niet-won in %	0,1943	0,1363	0,1631	0,2227	0,2079	0,2030	0,2748
OZB gebr niet-won in %	0,1746	0,1363	0,1282	0,1780	0,1265	0,1724	0,2093
Gem.OZB eigenaren aanslagbedrag	€ 238	€ 259	€ 266	€ 297	€ 282	€ 281	€ 355
Rioolheffing	€ 238	€ 283	€ 212	€ 261	€ 215	€ 180	€ 276
Afvalstoffenheffing	€ 228	€ 190	€ 271	€ 227	€ 249	€ 235	€ 161
Lastendruk huurder	€ 354	€ 190	€ 483	€ 227	€ 464	€ 235	€ 161
Lastendruk eigenaar/gebruiker	€ 704	€ 732	€ 748	€ 785	€ 746	€ 696	€ 792

Bron: Belastingoverzicht 2020 Provincie Limburg

De gemeente Maasgouw steekt qua lastendruk voor woningeigenaren gunstig af ten opzichte van bovenstaande vergelijkingsgemeenten. Ook ten opzichte van alle Limburgse gemeenten heeft de gemeente Maasgouw een gunstige lastendruk voor eigen woningbezitters. De gemiddelde lastendruk voor een woningeigenaar in Maasgouw bedroeg in 2020 € 704 ten opzichte van € 786 gemiddeld in Limburg.

De lastendruk voor een huurder in Maasgouw ligt iets boven het gemiddelde in Limburg. In Maasgouw bedroeg de lastendruk voor een huurder in 2019 € 354 ten opzichte van gemiddeld € 333 in Limburg.

De gemeentelijke woonlasten huurder stegen in Maasgouw in 2020 ten opzichte van 2019 met € 24, van € 330 naar € 354, een stijging van 7,3%. De eigenaarslasten stegen in 2020 ten opzichte van 2019 met 4,6%, van € 673 naar € 704. Deze stijging wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door het hogere tarief voor de afvalstoffenheffing. Dit is met name het gevolg van hogere kosten voor de afvalinzameling (uitgevoerd door de Reinigingsdienst Maasland). Daarnaast kon in 2020 nog maar in beperkte mate een beroep worden gedaan op het Egalisatiefonds afval om de stijging van de lastendruk te beperken. Bij de vaststelling van de belastingverordeningen 2020 (raad december 2019) is besloten om een bedrag van € 50.000 uit het Egalisatiefonds afval aan te wenden om de stijging van de lastendruk te beperken. Na deze aanwending is het Egalisatiefonds afval leeg en is besloten om dit fonds op te heffen.

Kwijtschelding en bezwaar- en beroepschriften

De BsGW handelt namens de gemeente alle verzoeken om kwijtschelding en de bezwaar- en beroepszaken af. Onderstaand overzicht laat het verloop zien van de voorraad kwijtscheldingsverzoeken.

Kwijtscheldingen	2020	2019	2018	2017
Binnengekomen	458	569	534	617
Afgehandeld	456	569	534	617
Nog af te handelen	2	0	0	0

De vermelde aantallen in bovenstaande tabel zijn per 31 december 2020 en zullen gedurende het komende jaar kunnen wijzigen op grond van nieuwe en afgehandelde bezwaar- en verzoekschriften over voorgaande jaren.

Kwijtschelding is mogelijk voor de volgende heffingen: rioolheffing (alleen voor het gebruikersgedeelte tot 400m³), afvalstoffenheffing (alleen voor de toeslagen – niet voor de extra ledigingen) en hondenbelasting (alleen voor de eerste hond). Voor alle overige heffingen is geen kwijtschelding mogelijk.

In totaal is er over 2020 voor € 97.889 aan kwijtschelding verleend. Begroot voor kwijtschelding is een bedrag van € 90.000.

Afvalstoffenheffing	€ 42.910
Hondenbelasting	€ 2.113
Rioolheffing gebruiker	€ 37.481
Toeslag afvalstoffenheffing	€ 15.385
Totaal kwijtschelding 2020	€ 97.889

Het verloop van de afhandeling van de bezwaarschriften is onderstaand weergegeven.

Bezwaarschriften	2020	2019	2018	2017
Binnengekomen	1.136	778	939	161
Afgehandeld	1.114	771	932	159
Nog af te handelen	22	7	7	2

De vermelde aantallen in bovenstaande tabel zijn per 31 december 2020 en zullen gedurende het komende jaar kunnen wijzigen op grond van nieuwe en afgehandelde bezwaar- en verzoekschriften over voorgaande jaren.

Onroerende zaakbelastingen

In 2020 is het OZB-tarief voor een woningeigenaar (gemiddeld huishouden) binnen de gemeente Maasgouw gedaald met 4,01%.

Aangezien de gemiddelde WOZ waarde binnen onze gemeente ten opzichte van 2019 is gestegen (7,26%) steeg de gemiddelde aanslag die een eigenaar van een woning dient te betalen met € 6,82. De werkelijke stijging van het te betalen OZB bedrag is daarmee 2,96%. In de vergelijkingsgemeenten bedroeg de stijging van het gemiddeld te betalen OZB bedrag € 10,68 oftewel 3,43% (bron: Belastingoverzicht 2020 provincie Limburg).

Onderstaand is het volledige tarievenoverzicht voor de OZB opgenomen.

OZB	Tarief 2020	Tarief 2019	Verschil
Woningen eigenaar	0,1029	0,1072	-4,01%
Niet-woningen eigenaar	0,1943	0,1943	0,00%
Niet-woningen gebruiker	0,1746	0,1713	1,93%

Rioolheffing

Het bedrag aan rioolheffing is voor de eigenaar en de gebruiker gelijk gebleven. Het tarief voor de eigenaar en gebruiker voor 2020 bedroeg € 238,11 en ligt boven het gemiddelde tarief van € 213,13 van de overige Limburgse gemeenten (bron: Belastingoverzicht 2020 provincie Limburg).

Onderstaand zijn de tarieven voor 2020 opgenomen.

Rioolheffing	Tarief 2020	Tarief 2019	Vershil
Eigenaar	€ 112,79	€ 112,79	0%
Gebruiker	€ 125,32	€ 125,32	0%
Eigenaar en gebruiker	€ 238,11	€ 238,11	0%

Het eigenarendeel bedroeg: € 112,79

Het gebruikersdeel bedroeg:

bij een gebruik van 1 m³ tot en met 400 m³ € 125,32

bij een gebruik boven de 400 t/m 4.800 m³ € 190,44

bij een gebruik boven de 4.800 t/m 10.000 m³ € 166,32

bij een gebruik boven de 10.000 t/m 20.000 m³ € 143,04

bij een gebruik boven de 20.000 m³ € 118,92

Afvalstoffenheffing

De afvalverwijdering van huishoudelijke afvalstoffen wordt in onze gemeente uitgevoerd door de gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Maasland.

De hoogte van het basistarief is afhankelijk van:

- Volumeopslagen;
- Tarieven extra ledigingen;
- Kosten RD Maasland;
- Stortkosten afval;
- Verwerkingskosten afval;
- Gemeentelijke afvalkosten;
- Kosten Milieustraat;
- Leegstand.

Alle tarieven afvalstoffenheffing waren in 2020 hoger dan in 2019. De belangrijkste reden hiervoor zijn:

- de gestegen kosten voor het ophalen van het rest- en gft-afval door de Reinigingsdienst Maasland;
- de toegenomen kosten voor de verwerking van gft-afval;
- de hogere toerekening van overheadkosten aan het product afval.

Het basistarief nam toe met € 18,12 van € 127,08 (2019) naar € 145,20 (2020). In dit basistarief zijn de kosten voor een 40 liter rest- en een 40 liter gft-container verdisconteerd. Het tarief voor de meest voorkomende (grootste) container-combinatie, te weten 240 liter rest/140 liter GFT steeg met € 23,76 van € 204,48 (2019) naar € 228,24 (2020). In deze tarieven is wel de extra bijdrage vanuit de reserve afval ad € 50.000 verwerkt om zo de belastingdruk te beperken. De tarieven 2020 voor de milieustraten in Roggel en Maasbracht bleven t.o.v. 2019 ongewijzigd.

Hondenbelasting

In de Kadernota 2015 is als uitgangspunt genomen om in 4 jaar toe te groeien naar een tarief van € 50 voor de eerste hond. Dit tarief is in 2017 bereikt. In februari 2019 heeft de raad zich in een thema bijeenkomst gebogen over het hondenbeleid en heeft de raad besloten om de huidige tarieven te handhaven. Deze lijn is ook doorgetrokken voor het jaar 2020.

Hondenbelasting	Tarief 2020	Tarief 2019	Vershil
Eerste hond	€ 50,00	€ 50,00	0,00%
Tweede hond	€ 75,00	€ 75,00	0,00%
E.v. hond boven twee	€ 100,00	€ 100,00	0,00%
Kennel	€ 250,00	€ 250,00	0,00%

Om de opbrengst hondenbelasting op peil te houden is het zaak hondenbezitters te blijven prikkelen aangifte te doen van de aanschaf van een hond. Dit kan bereikt worden door regelmatig hondencontroles uit te voeren. Na de overgang naar de BsGW voert deze organisatie nu de controles voor ons uit.

Toeristenbelasting

Toeristenbelasting is een algemene belasting die door de gemeente wordt geheven. De achterliggende gedachte van toeristenbelasting is dat ook niet-inwoners (toeristen) gebruik maken van gemeentelijke voorzieningen, terwijl de verdeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds hiermee geen rekening houdt. De (extra) kosten vanwege de toeristische functie kunnen zodoende (deels) worden vergoed door de toeristenbelasting. De eigenaar van de verblijfplaats (bijvoorbeeld de hoteleigenaar, campinghouder of rederij) ontvangt de belastingaanslag voor toeristenbelasting. Deze mag de toeristenbelasting aan de 'bezoeker' doorberekenen. De gemeente is autonoom in het bepalen van de hoogte van de toeristenbelasting.

Het tarief toeristenbelasting 2020 is ten opzichte van 2019 gestegen met 8,8% en bedroeg € 1,09 per persoon per overnachting. De tariefstijging is het gevolg van de geplande extra uitgaven (€ 30.000) om de sectoren toerisme en recreatie een extra impuls te geven. De stijging is ook van toepassing voor de watertoeristenbelasting en de forensenbelasting.

Watertoeristenbelasting

Het tarief watertoeristenbelasting 2020 is ten opzichte van 2019 eveneens gestegen met 8,8% en bedroeg € 1,09.

Forensenbelasting

De forensenbelasting dient ertoe om mensen die relatief veel in onze gemeente verblijven, maar geen ingezetene zijn van onze gemeente, mee te laten betalen aan gemeentelijke voorzieningen. Het doel is niet om kosten van deze voorzieningen één op één te verhalen, maar juist om een bijdrage te vragen aan het algemene voorzieningenniveau van onze gemeente. De forensenbelasting vertoont derhalve veel gelijkenis met de toeristenbelasting.

De hoofdregel is dat personen die, zonder dat ze hun hoofdverblijf in de gemeente hebben, meer dan 90 dagen per jaar een gemeubileerde woning tot hun beschikking hebben, forensenbelasting betalen. Er zijn een aantal vrijstellingen van toepassing, zoals voor personen die verblijven in een inrichting tot verpleging of verzorging.

De tarieven 2020 zijn ten opzichte van 2019 met 1,4% geïndexeerd en aanvullend verhoogd met 8,8%. De belasting bedroeg in 2020 € 164 per woning, over 2019 was het € 151.

Indien de woning een waarde in het economische verkeer heeft van meer dan € 50.000 wordt deze € 164 verhoogd met € 295 (was € 271 in 2019) tot in totaal € 459.

Leges

Uitgangspunt is dat de leges alleen worden verhoogd met het inflatiepercentage. Voor het jaar 2020 bedroeg dit percentage 1,4 %. De maximumtarieven voor reisdocumenten waaronder paspoorten zijn wettelijk vastgelegd. Hetzelfde geldt voor onder andere uittreksels uit de Burgerlijke Stand, het verstrekken van gegevens uit de Basisregistratie personen, de verklaring omtrent het gedrag en de tarieven voor de speelautomaten.

Lijkbezorgingsrechten

De lijkbezorgingsrechten werden in 2020 met het inflatiepercentage van 1,4 % verhoogd.

Marktgeldverordening

Eind 2009 is reeds gebleken dat de marktgelden bij lange na niet kostendekkend zijn. Het is echter niet wenselijk de marktgelden aanzienlijk te verhogen. Het realiseren van een volledig bezette markt is tegenwoordig, gezien het feit dat de weekmarkt in Maasbracht voor de marktkooplui financieel niet aantrekkelijk is, nauwelijks mogelijk. Willen we een levendige markt behouden dan is een aantrekkelijk tarief (marktgelden) een vereiste. Daarom is besloten om voor 2020 het tarief, conform eerder jaren, alleen te verhogen met het inflatiepercentage van 1,4 %.

Parkeerbelasting

Alleen in de kern Thorn wordt parkeerbelasting geheven. Uw raad heeft in 2009 besloten de parkeertarieven te verlagen. Vanaf 1 juni 2009 geldt voor de beide betaalde parkeerplaatsen in Thorn, te weten Meers en Waterstraat, een dagtarief van € 2,50. Ook voor 2020 bedroeg het tarief € 2,50.

Totaaloverzicht inkomsten gemeentelijke heffingen

Heffingsoort	Begroting 2020	Rekening 2020	Rekening 2019
OZB eigenaar	€ 3.551.400	€ 3.608.000	€ 3.366.600
OZB gebruiker	€ 709.600	€ 710.300	€ 550.500
Rioolheffing	€ 2.786.000	€ 2.862.200	€ 2.828.300
Afvalstoffenheffing	€ 2.243.500	€ 2.296.100	€ 2.026.600
Hondenbelasting	€ 139.400	€ 133.800	€ 137.500
(Water)toeristenbelasting	€ 219.800	€ 261.800	€ 243.900
Forensenbelasting	€ 150.200	€ 149.100	€ 140.000
Leges (inclusief bouwleges)	€ 634.100	€ 627.100	€ 625.000
Lijkbezorgingsrechten	€ 83.100	€ 98.900	€ 81.500
Marktgelden	€ 14.900	€ 7.000	€ 8.700
Parkeergelden	€ 74.900	€ 65.400	€ 77.200
Totaal	€ 10.606.900	€ 10.819.700	€ 10.085.800

Onderzoek kostendekkendheid leges en heffingen

Op grond van de verslaggevingsvoorschriften (BBV) dient in de paragraaf lokale heffingen inzicht te worden gegeven in de kostendekkendheid van de tarieven van de diverse leges en heffingen. Om dit te realiseren is eind 2018 besloten om te gaan werken met de tool Kostendekkendheid.nl. Dit is een webapplicatie waarmee jaarlijks vrij eenvoudig de kostendekkendheid van de leges, rioolheffing, afvalstoffenheffing en begraafrechten berekend kan worden.

Het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges en de begraafrechten over jaar 2020 is onderhanden. Zodra de uitkomsten bekend zijn, wordt u hierover geïnformeerd. Onderstaand zijn de uitkomsten van het laatste onderzoek weergegeven, i.c. het jaar 2018. Het onderzoek naar de kostendekkendheid van de rioolheffing en de afvalstoffenheffing op basis van de jaarrekening 2020 is afgerond. De uitkomsten hiervan zijn in de voorliggende paragraaf opgenomen.

Uitkomsten onderzoek kostendekkendheid leges

Onderstaand zijn de uitkomsten van het onderzoek naar de kostendekkendheid van de leges gespecificeerd naar de diverse titels (gebaseerd op de jaarrekening 2018).

Titel 1 Algemene dienstverlening	Bedrag
Totaal kosten	€ 681.783
Totaal baten	€ 478.030

Kostendekkendheidspercentage	70%
-------------------------------------	------------

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat de kostendekkendheid van Titel 1 Algemene dienstverlening 70% bedraagt. Omdat de belangrijkste opbrengsten, i.c. reisdocumenten en rijbewijzen, uit wettelijk vastgestelde maximumtarieven bestaan, kan de kostendekkendheid slechts in beperkte mate worden verhoogd.

Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning	Bedrag
Totaal kosten	€ 718.775
Totaal baten	€ 654.812
Kostendekkendheidspercentage	91%

De kostendekkendheid van Titel 2 Fysieke leefomgeving / omgevingsvergunning bedraagt 91% en past binnen de wettelijk vastgestelde normen.

Titel 3 Europese dienstenrichtlijn	Bedrag
Totaal kosten	€ 20.308
Totaal baten	€ 8.361
Kostendekkendheidspercentage	41%

Het relatief lage kostendekkendheidspercentage voor Titel 3 Europese dienstenrichtlijn van 41% wordt onder meer veroorzaakt doordat de raad in het verleden heeft besloten om geen leges meer te heffen voor evenementen. De leges uit Titel 3 hebben vooral betrekking op aanvragen van vergunningen op grond van de Drank- en Horecawet.

Uitkomsten onderzoek kostendekkendheid begraafrechten

Op basis van de jaarrekening 2018 zijn de uitkomsten van het onderzoek als volgt.

Totaaloverzicht begraafrechten	Bedrag
Totaal kosten	€ 189.604
Totaal baten	€ 82.065
Kostendekkendheidspercentage	43%

De kostendekkendheid van de begraafrechten staat, net zoals bij veel andere gemeenten, onder druk vanwege het feit dat steeds meer crematies plaatsvinden in plaats van begravingen. Hierdoor worden minder baten gerealiseerd terwijl de kosten van het onderhoud van de begraafplaatsen (op A-niveau) vrijwel constant blijven en elke kern een eigen begraafplaats heeft.

De uitkomsten van het onderzoek naar de kostendekkendheid van rioolheffing en afvalstoffenheffing zijn gebaseerd op de cijfers zoals opgenomen in de jaarrekening 2020.

Uitkomsten onderzoek kostendekkendheid rioolheffing

De kosten van de rioolheffing worden volledig doorbelast in het tarief. Dit leidt tot een maximale kostendekkendheid van 100%.

Kosten		Bedrag
7.2	Riolering	€ 2.622.640
	Reserves en voorzieningen	€ -691.749
	Overhead	€ 447.644
	BTW	€ 483.632
Totaal Kosten		€ 2.862.167

Opbrengsten		Bedrag
1.1	Rioolheffing	€ 2.862.167
Totaal Opbrengsten		€ 2.862.167

Totaaloverzicht		Bedrag
Totaal kosten		€ 2.862.167
Totaal opbrengsten		€ 2.862.167
Kostendekkendheidspercentage		100,00%

Uitkomsten onderzoek kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Kosten		Bedrag
7.3	Afval	€ 2.085.359
	Reserves en voorzieningen	€ -50.000
	Overhead	€ 188.272
	BTW	€ 292.949
Totaal Kosten		€ 2.516.580

Opbrengsten		Bedrag
1.1	Afvalstoffenheffing	€ 2.296.120
Totaal Opbrengsten		€ 2.296.120

Totaaloverzicht		Bedrag
Totaal kosten		€ 2.516.580
Totaal opbrengsten		€ 2.296.120
Kostendekkendheidspercentage		91,24%

Het uitgangspunt is om de kosten voor de afvalstoffenheffing volledig door te belasten in het tarief. Vanwege de stijgende kosten van de afvalinzameling en het streven om de woonlasten voor onze inwoners te beperken, is in 2020 het voornoemde uitgangspunt niet geheel gerealiseerd. Uit het bovenstaande overzicht blijkt dat de kostendekkendheid circa 91% bedroeg in 2020.

5.9 Covid-19

Inleiding

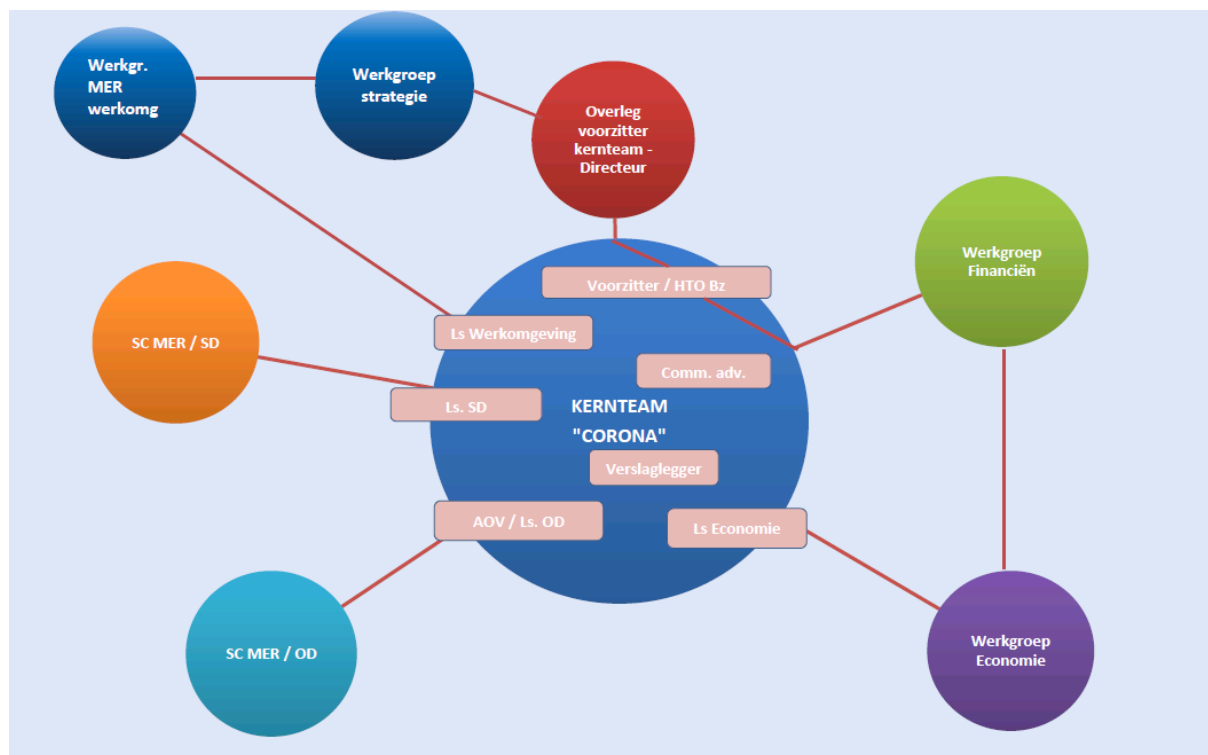
Op 27 februari 2020 werd in Nederland een eerste besmetting van covid-19 vastgesteld. Om de verdere verspreiding van het virus te voorkomen, kondigde premier Rutte op 12 maart de eerste maatregelen af. Deze corona-crisis heeft op meerder gebieden impact gehad voor onze gemeentelijke organisatie. Er kwamen diverse vraagstukken vanuit onze inwoners en ondernemers binnen die om een antwoord vroegen. Ook vroeg de situatie om een aanpassing van onze werkwijze.

Deze paragraaf gaat allereerst in op de manier waarop we ons als gemeente hebben georganiseerd om de crisis - intern en extern - te kunnen managen, inclusief de verbinding daarbij met de afdelingen van het Servicecentrum MER. Daarna komt de uitvoering van de diverse (financiële) regelingen aan de orde, waar we als gemeentelijke organisatie voor aan de lat stonden en nog steeds staan.

De aangepaste organisatie rondom Covid-19

In maart, vlak na de eerste maatregelen vanuit het kabinet, is het Kernteam corona gestart. Niet veel later bleek het ook wenselijk op enkele deelgebieden coronawerkgroepen in het leven te roepen: financiën, economie, strategie en een werkgroep over de thuiswerkomgeving voor medewerkers.

Bij het Kernteam corona komen de signalen en vragen binnen die vanuit inwoners, ondernemers, verenigingen etc. gesteld worden. Het Kernteam corona bespreekt en beantwoordt deze signalen en vragen. Ook dient dit gremium als adviesorgaan voor de burgemeester. Daarbij zijn de landelijke richtlijnen steeds het uitgangspunt, gevolgd door de provinciale en de regionale richtlijnen, soms ook in Veiligheidsregio-verband. Hierbij zijn zoveel als mogelijk de grenzen opgezocht en waar mogelijk activiteiten toegelaten.

Bestuurlijke besluitvorming

In het kader van crisisbeheer is de burgemeester bevoegd om alle besluiten te nemen die nodig zijn voor het beheersen van de crisis. Het kernteam legt alle adviezen voor aan de burgemeester die vervolgens de benodigde besluiten neemt. Hiervan wordt een verslag gemaakt. De adviezen die binnen de overige werkgroepen worden opgesteld worden via het gebruikelijke proces met de portefeuillehouder en het college ter besluitvorming voorgelegd. De burgemeester doet via het vrijdagnieuws tweewekelijks verslag van zijn

werkzaamheden in het kader van de crisis aan de raad. Tevens neemt hij het presidium mee in zijn besluitvorming. Tijdens de commissievergaderingen geeft hij aan wat de laatste stand van zaken is van de maatregelen die getroffen worden in het kader van de crisis.

Uitvoering

Tijdens de eerste golf in het voorjaar van 2020 lukte het nog om alle werkzaamheden zo normaal mogelijk door te laten lopen. Na versoepelingen in de zomer werden de maatregelen in oktober weer aangescherpt en kwam een tweede lockdown. De lange duur van de crisis zorgt ervoor dat de druk op de organisatie toe is genomen. Naast de going concern aangelegenheden wordt er immers al sinds maart 2020 ook een crisis gemanaged. Zowel bij beleidsvoorbereiding als bij bijvoorbeeld reconstructieprojecten lopen we inmiddels vertraging op. Onder andere doordat voor de gebruikelijke informatieavonden en inloopsessies om inwoners te betrekken, nu digitale alternatieven gebruikt worden, die andere resultaten opleveren.

Doordat er specifieke omstandigheden waren voor de organisatie zijn er extra voorzieningen getroffen om de burgers en onze eigen medewerkers te beschermen. Het zal duidelijk zijn dat dit extra kosten met zich mee heeft gebracht.

Daarnaast heeft het de organisatie veel inspanning en effort gekost om de crisis te managen waardoor een aantal medewerkers extra uren hebben gewerkt. Hierdoor is er weinig verlof opgenomen waardoor er in 2020 en ook in 2021 verlofbuffers zijn ontstaan. Het regulier beleid is dat verlofbuffers niet worden uitbetaald. Echter juist de “corona buffers” zullen in komende jaren ook niet worden opgenomen omdat dan de achterstanden moeten worden weggewerkt. Het is de bedoeling om de ontstane verlofbuffers die als gevolg van de crisis zijn ontstaan ten laste te brengen van het corona budget. Dit is maatwerk en zal voor een aantal medewerkers binnen de organisatie gelden. Dit zal in 2021 gebeuren omdat de crisis dan hopelijk voorbij zal zijn.

Openbare orde en veiligheid

Het beeld in Maasgouw is dat de inwoners in zijn algemeenheid de maatregelen goed hebben opgevolgd. Er zijn geen echte excessen gesignaleerd. De handhaving was en is vooral gericht op het “aanspreken” van inwoners. Dit betekent eerste waarschuwen en dan pas beboeten. Dit heeft ertoe geleid dat er in Maasgouw weinig boetes zijn uitgedeeld.

Dienstverlening

De dienstverlening aan burgers en bedrijven is zoveel als mogelijk op de ‘oude voet’ gecontinueerd. Al konden burgers nu alleen nog maar op afspraak fysiek in het gemeentehuis terecht. Daarbij is burgers eerst verzocht en later - op basis van landelijke richtlijnen verplicht, om in de openbare binnenruimte - dus ook ons gemeentehuis - een mondkapje te dragen. Dat geldt overigens ook in diezelfde ruimtes voor personeel.

Team wijkbeheer

Team wijkbeheer heeft ervoor gezorgd dat in coronatijd de leefomgeving schoon en veilig is gebleven. Om ervoor te zorgen dat medewerkers hun werk op een veilige manier en volgens de geldende richtlijnen konden doen, zijn er extra maatregelen getroffen..

Zo is de buitendienst met gestaffelde werktijden gaan werken, zijn er extra voertuigen gehuurd en gekocht, extra schaf gelegenheden ingericht en zijn er extra voorzieningen getroffen voor persoonlijke hygiëne. Dit alles heeft er toe bijgedragen dat er gelukkig nauwelijks tot geen zieke medewerkers zijn geweest en de leefomgeving aan het afgesproken beeld heeft voldaan.

Sociaal Domein

Naast de uitvoering van de financiële regelingen heeft dit domein zich ingezet om contact te houden met de kwetsbare groepen in onze samenleving, zoals ouderen en alleenstaanden. Voor de jeugd zijn allerlei activiteiten op touw gezet en waar mogelijk zijn de sportmogelijkheden voor de jeugd in stand gehouden.

Fysiek domein

Binnen dit domein is vooral aandacht geweest voor de ondernemers die in bepaalde branches bijzonder zwaar getroffen zijn, zoals de horeca en overige detailhandel. Er is overleg geweest met de ondernemers om te vernemen waar het meest behoefte aan is voor en na de crisis. De horecaondernemers zijn tegemoet gekomen voor uitbreiding van hun terrassen en verruiming van openingstijden. Ook de meeste kermissen zijn door gegaan, uiteraard binnen de gesteld maatregelen. Een stichting bestaande uit kermisexploitanten heeft dit met gemeentelijke ondersteuning georganiseerd.

Financiële regelingen

BsGW

Als gevolg van de crisis is BsGW, op verzoek van alle deelnemende gemeenten, de getroffen ondernemers en ZZP'-ers tegemoet gekomen. Er is uitstel van betaling verleend aan deze belastingplichtigen plus maatwerk voor uitgestelde of aangepaste aanslagoplegging. Daarnaast is er coulant om gegaan met aanvragen van betalingsregelingen en het opstarten van invorderingsacties. Het jaarrekeningensaldo van BsGW laat met name door bovengenoemde extra werkzaamheden een negatief saldo zien. Vanuit de gemeente is een bedrag van € 35.034 opgenomen als nog te betalen aan BsGW over 2020.

Gemeenschapshuizen, sportaccommodaties, terrassen, subsidies e.d.

De gemeente heeft in haar rol als verhuurder aan sportaccommodaties en terrassen de huur over 3 maanden kwijt gescholden. Verder heeft de gemeente in haar rol als subsidieverlener aan musea voor 3 maanden het inkomstenverlies aan entreegelden gecompenseerd. De gemeenschapshuizen hebben 4 maanden geen gebruik kunnen maken van de accommodaties. De niet commerciële gemeenschapshuizen zijn gecompenseerd voor de gemiste omzet in baropbrengst en huurderiving. Voor de commercieel uitgebate gemeenschapshuizen die door de gemeente verhuurd worden is de huur voor 4 maanden kwijtgescholden.

Alle subsidies voor de vrijwilligersorganisaties zijn in 2020 gehandhaafd. Voor 2021 is het voorbehoud gemaakt dat als de activiteiten niet door kunnen gaan en er geen alternatief programma geboden wordt het bedrag aan subsidie teruggevorderd kan worden.

Verder hebben zich nog een aantal organisaties gemeld waarbij de vraagstelling van deze organisatie individueel behandeld is. Denk hierbij aan de kledingbank, Heemkunde Roerstreek en de kinderopvang. Alle informatie is via een aantal RIB's met de raad gecommuniceerd.

Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemer

De Tozo regeling voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud wanneer het inkomen als gevolg van de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalt en een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

Voor de gemeente Maasgouw zijn er in 2020 in totaal 647 Tozo aanvragen geweest, waaronder 24 bedrijfskredieten.

Aantal aanvragen en besluiten Tozo 2020 Maasgouw	Aantal aanvragen	Aantal besluiten		
		Bedrijfs- kredieten	Levensonder- houd	Totaal
Tozo 1	457	14	424	438
Tozo 2	86	6	72	78
Tozo 3	104	4	90	94
Totaal aantal Tozo aanvragen 2020	647	24	586	610

Financiële vergoeding Tozo uitgaven

De Tozo uitgaven bestaan uit 2 componenten, zijnde de uitkeringskosten en de uitvoeringskosten. Gemeenten worden financieel gecompenseerd voor deze uitkeringskosten en uitvoeringskosten.

Uitkeringskosten

De uitkeringskosten met betrekking tot de Tozo regeling worden volledig gecompenseerd en zijn hiermee budgettair neutraal.

Uitvoeringskosten

Gemeenten ontvangen van het Rijk € 450 voor de apparaatskosten van elk besluit over een aanvraag Tozo voor levensonderhoudsonderhoud en € 800 voor elk besluit over een aanvraag kapitaal. Dit ongeacht of het besluit een afwijzing of een toekenning is. Dit bedrag is voor alle apparaatskosten van de gemeenten voor de Tozo, zowel bij de verstrekking in 2020 als bij de verantwoording in 2021 en de terugbetaling van uitgeleende kapitaalondersteuning in de jaren erna. Op basis van de aantallen Tozo aanvragen (met besluit: toekenningen, afwijzingen, buiten behandeling gestelde aanvragen) in 2020 bedraagt de vergoeding vanuit het Rijk € 282.900. Hierin zijn de aantallen 2021 niet meegenomen. Voor de kosten verbonden aan de uitvoering van de TOZO regeling in 2021 zullen gemeenten opnieuw middels voorschotten financieel gecompenseerd worden.

Omschrijving	Aantal 2020	Vergoeding per besluit	Totale vergoeding
Besluiten levensonderhoud	586	€ 450	€ 263.700
Besluiten kapitaalverstrekking	24	€ 800	€ 19.200
Totaal			€ 282.900

Het totale incidentele voordeel 2020 bedraagt:

Omschrijving	€
TOZO 1, begrotingsbudget 661016	131.460
TOZO 2, begrotingsbudget 661017	32.760
TOZO 3, begrotingsbudget 661018	15.000
Uitvoeringskosten TOZO begrotingsbudget 600545	16.060
Totaal	195.280

Op basis van de huidige inzichten is door MER SD een meerjarenraming gemaakt voor de te betalen uitvoeringskosten TOZO voor de jaren 2021 tot en met 2024. Voorgesteld wordt om het saldo ad. € 195.280 over te hevelen naar 2021 ten behoeve van de meerjarige uitvoeringskosten.

Meerkosten regeling

De maatregelen in verband met de coronacrisis vragen (ook) veel aanpassingen bij aanbieders van jeugdhulp en Wmo. Vanwege het grote maatschappelijk belang dat de taken die vallen onder de jeugdhulp en de Wmo in stand blijven, hebben het Rijk en de VNG afspraken gemaakt over de continuïteit van de financiering voor deze taken.

Hierbij is afgesproken dat directe meerkosten (bijvoorbeeld huur extra ruimtes, inzet meer personeel) in de coronacrisis die lokaal optreden als gevolg van de RIVM-richtlijnen door het Rijk worden gecompenseerd. Meerkosten betreffen de directe kosten die noodzakelijk zijn om de gewenste zorg volgens de RIVM-richtlijnen te continueren en die onder reguliere omstandigheden niet gemaakt hoefden te worden. Er zijn criteria afgesproken om te bepalen welke meerkosten voor vergoeding in aanmerking te komen. Meerkosten moeten aantoonbaar zijn, proportioneel (strikt noodzakelijke en geen buitensporige aanpassingen) en doelmatig zijn

aangewend (bijvoorbeeld eerst inzet eigen personeel alvorens extern in te huren). Daarnaast mogen meerkosten vanzelfsprekend niet dubbel gedeclareerd worden. In totaal hebben vijf organisaties aanspraak gemaakt op de meerkostenregeling voor in totaal €19.200. Hiervan is € 13.200 voor Jeugd en € 6.000 voor WMO.

Continuïteitsbijdrage

Het Rijk heeft op 25 maart jl. in afstemming met de VNG een zeer dringend beroep gedaan op gemeenten om hun aanbieders financiële zekerheid en ruimte te bieden.

Door vraaguitval of verminderde inzetbaarheid van personeel (door verhoogd ziekteverzuim) kon de omvang van zorg en ondersteuning tijdelijk feitelijk afwijken van de normale situatie. Het was van belang dat de financiering van de omzet onverminderd plaatsvond. Aanbieders hadden dat nodig om in de eerste fase van deze crisis continuïteit van zorg en ondersteuning te kunnen garanderen en professionals in te zetten daar waar dat het meest nodig was. Ook bleef zo voldoende capaciteit beschikbaar voor toekomstige zorg en ondersteuning.

Gemeenten zijn daarbij verzocht de omzet onverminderd (100%) door te betalen ook in geval er sprake is van vraaguitval. Het doel daarvan was acute liquiditeitsproblemen bij aanbieders te voorkomen en behoud van werkgelegenheid in de zorg en ondersteuning. Hiervoor is geen extra geld van het Rijk naar gemeenten gegaan.

Voor WMO hebben aanbieders gebruik gemaakt van deze regeling voor € 146.400. Binnen jeugd is voor € 103.800 aan continuïteitskosten gedeclareerd.

Financiën totaaloverzicht

Naast de uitgaven van Covid-19 die binnen het sociaal domein worden verantwoord, zoals de TOZO-gelden, is bij de 2^e programmarapportage 2020 een eerste financieel overzicht gegeven van de uitgaven en inkomsten van de overige COVID-19 gelden op dat moment. Nu volgt een afwikkeling over het jaar 2020.

De totale algemene uitgaven Covid-19 in 2020 bedragen € 267.000. Van dit bedrag kan € 48.000 binnen de bestaande budgetten worden opgevangen. Het verschil van € 219.000 komt ten laste van de totale begrote inkomsten. Zie hiervoor onderstaande overzichten.

Uitgaven in 2020 bestaan uit:

Omschrijving	€
Compensatie gemeenschapshuizen	65.000
Ondersteuning kermissen	4.300
Overige uitgaven conform RIB 837 en 844	9.600
Uitgaven eigen organisatie	42.000
Uitgaven wijkteam	23.000
Noodmaatregel Wmo	6.000
Noodmaatregel Jeugd	13.200
Peuterspeelzalen	35.100
Kwijtscheldingen	19.100
Diverse kleine bedragen	1.700
Totaal	219.000

Inkomsten t/m oktober 2020 bestaan uit:

Omschrijving	€
Septembercirculaire 2020 Covid-19 algemeen	543.600
Correctie inkomsten eigen bijdrage Wmo	- 29.500
A&O fonds	€ 5.000
Totaal	519.600

In de 2^e programmarapportage 2020 hebben wij een bedrag aan inkomsten vanuit de septembercirculaire gemeld van € 543.600. Hierin was echter abusievelijk een bedrag dat bestemd was voor het sociaal domein van € 29.500 meegenomen. Dit is in bovenstaand overzicht gecorrigeerd.

Het overschot bedraagt derhalve € 300.600 (€ 519.600 -/- € 219.000) en wordt als overloopbudget meegenomen naar 2021.

Eind 2020 hebben wij de decembercirculaire 2020 ontvangen. In deze circulaire hebben wij nog extra bedrag over het jaar 2020 ontvangen voor een bedrag van € 75.800. Dit bedrag wordt als overloopbudget meegenomen naar 2021.

Deze bedragen uit de decembercirculaire bestaan uit:

Omschrijving	€
Continuïteit van zorg	38.400
Compensatie quarantaine kosten	3.500
Aanvullend pakket re-integratiekosten	16.400
Gemeentelijk schuldenbeleid	13.100
Bijzondere bijstand	4.400
Totaal	75.800

Totaal budget dat wordt overgeheveld naar 2021 bedraagt € 376.400 (€ 300.600 + € 75.800).

Compensatie inkomstenderving kwijtschelden huur aan sportverenigingen

Ook gemeente Maasgouw heeft een aanvraag ingediend in het kader van de TVS-regeling (Tegemoetkoming Verhuurders Sportaccommodaties). Deze TVS-regeling is bedoeld om de huur van een sportaccommodatie kwijt te schelden als deze accommodatie vanwege de coronamaatregelen niet door amateursportorganisaties gebruikt kan worden. De afrekening moet nog plaatsvinden maar wij verwachten een bedrag van € 19.000 te ontvangen.